

CHRISTIEOVÁ
Třetí
dívka

SPIRÁLA

an
her
ing
im.

internal parts. The rugged mounting bracket, a
solid crankshaft of the low-silhouette outboard engine
Evinrude motor design like the 61 hp model shown here
by the way, is built simply, so they're durable.
The motor is designed for use in a fail-proof compound
of aluminum and steel. And protected by a tough
Evinrude motor design, the tested engine is gentle
running over sandbars, driving through rough
water lakes. But by doing the job, the outboard things
do. Doing them, the outboard things do.
The wear in the outboard things do.
The possible water in the outboard things do.
The after day and week in the outboard things do.
The result is something in the outboard things do.
The old Evinrude poling in the outboard things do.
The where the going in the outboard things do.

CATALOG FREE: See your
Evinrude Motors, 400
Wisconsin, 53001

AGATHA CHRISTIE TŘETÍ DÍVKA

Agatha Miller Christieová narodila se r. 1890 v Torquay v Anglii, studovala v Paříži, v r. 1914 se provdala za Archibalda Christie, druhý sňatek uzavřela s britským archeologem M. L. Mallovanem, s nímž pobývala na Blízkém východě. Svůj první detektivní román Záhada na zámku Styles napsala v r. 1920, o šest let později Vraždu milionáře Acroyda, kterou se rázem stala slavnou, je autorkou více než 70 detektivních románů, povídek a her, z nichž nejméně 25 bylo přeloženo do češtiny. Je dnes nejvýznamnější spisovatelkou současného detektivního románu. Ve své tvorbě navazuje Christieová na tradici Doylova Sherlocka Holmese. Logika, dedukce, úvahy jsou základem detektivního pátrání. Třebaže použila různých postav detektivů, jejím nejoblíbenějším je Hercule Poirot, výstřední malý Belgičan s navoskovaným knírem a velkou důvěrou ve své intuitivní a rozumové schopnosti, ve „své malé šedé buňky“. Jeho Watsonem býval v detektivkách starší doby typický Angličan kapitán Hastings. V nejnovější knize Třetí dívka je partnerkou Hercula Poirota, který už v Anglii zdomácněl a mluví, až na nějaké galicismsy, téměř bezvadnou, jen trochu knižní angličtinou, paní Oliverová, starší dáma, která je úspěšnou spisovatelkou detektivek a v níž autorka patrně humorně karikovala sama sebe. Sympatické vylíčení a komická charakterizace těchto detektivních hrdinů je jedním z půvabů knížky, jejíž příběh, zbavující sympatickou dívku podezření ze zločinů, se

odehrává v současném Londýně a zachycuje v něm barvitě prostředí umělecké bohémy a karikuje výstřelky dnešní mládeže.

ČESKOSLOVENSKÝ
SPISOVATEL
PRAHA
EDICE SPIRÁLA
AGATHA
CHRISTIEOVÁ
TŘETÍ
DÍVKA

Copyright © Agatha Christie Limited, 1966

Translation © Eva Ruxová, 1971

Noře Blackborowové

1

Hercule Poirot seděl u stolu a snídal. Po pravé ruce měl šálek čokolády, z níž se ještě kouřilo. Měl odjakživa rád něco sladkého. K čokoládě přikusoval koláč. Ty dvě věci šly moc dobře dohromady. Poirot si spokojeně pokyvoval hlavou. Byl to tentokrát už čtvrtý krám, kde zkusil koupit koláče. Tohle dánské cukrářství bylo daleko lepší než to vedle, které si říkalo francouzské. Jméno francouzské byl pustý podvod.

Jeho labužnický žaludek byl uspokojen a klidně odpočíval. Také jeho mysl klidně odpočívala, snad až příliš klidně. Dokončil své *magnum opus*, analýzu velkých spisovatelů detektivních románů. Odvážil se mluvit s kousavou ironií o Edgaru Allanu Poeovi, vyjádřil politování nad nedostatkem metody nebo postupu v romantických výlevech Wilkie Collinse, vychválil do nebe dva americké, prakticky neznámé autory a různým jiným způsobem vzdal čest tam, kde byla na místě, a přísně ji odmítl prokazovat tam, kde ji nepokládal za zaslouženou. Pečoval o knihu, když byla v tisku, prohlédl si ji hotovou a prohlásil, že je to až na neuvěřitelné množství tiskových chyb knížka pěkná. Těšilo ho jeho literární dílo, těšily ho ty nesmírné spousty stran, které musil přečíst, těšilo ho, když házel s posměšným odfrknutím nějakou knihu na podlahu (ačkoliv nikdy nezapomněl vstát, sebrat ji a pečlivě odložit do koše), a těšilo ho uznale pokývnout hlavou v těch několika řídkých případech, kdy jeho uznání bylo na místě.

A teď? Užil příjemnou dobu odpočinku, který po duševní námaze velmi nutně potřeboval. Ale člověk nemůže odpočívat věčně, musí se pustit do nějaké další práce. Naneštěstí neměl ani ponětí, do čeho by se měl dál pustit. Do nějakého dalšího literárního díla? Domníval se, že ne. Jeho zásada byla: V nejlepším přestaň! Po pravdě řečeno, byl už otrávený. Vší té namáhavé duševní činnosti, do níž se tak horlivě ponořil, — bylo příliš mnoho. Zabředl do špatných zvyků, stával se neklidný.

To bylo mrzuté. Zavrtěl hlavou a znovu usrkl čokolády.

Dveře se otevřely a vstoupil jeho skvěle vycvičený sluha George. Georgeovo chování bylo uctivé a vypadalo trochu, jako by se

chtěl omlouvat. Zakašlal a tiše řekl: „Přišla,“ udělal pomlku, „přišla — nějaká mladá dáma.“

V Poirotově pohledu se zračilo překvapení a mírný odpor.

„V tuto hodinu nikoho nepřijímám,“ řekl káravě.

„Ano, pane,“ přisvědčil George.

Pán a sluha se na sebe podívali. Dorozumívání mezi nimi dělo se někdy s obtížemi. Tónem hlasu, narážkou nebo určitým výběrem slov George naznačoval, že by mohl něco prozradit, kdyby mu byla položena správná otázka. Poirot uvažoval, jaká správná otázka by to v tomto případě měla být.

„Jest hezká ta mladá dáma?“ zeptal se opatrně.

„Podle mého názoru ne, pane, ale každý má jiný vkus.“

Poirot rozbíral tuto odpověď. Vzpomněl si na Georgeovo lehké odmlčení před slovy — mladá dáma. George měl schopnost postřehnout jemné společenské nuance. Nebyl si jist společenským postavením návštěvnice, z jeho slov však zněla spíše omluva než odsouzení.

„Domníváte se, že jest to spíše mladá dáma než, řekněme, mladá osoba?“

„Ano, pane, ačkoliv dneska není lehké něco takového říci.“ George mluvil s upřímným politováním.

„Udala nějaký důvod, proč si se mnou přeje mluvit?“

„Řekla,“ George pronesl ta slova poněkud zdráhavě, omlouvaje se za ně takřka předem, „že se s vámi chce poradit o vraždě, kterou možná spáchala.“

Hercule Poirot zůstal koukat. Zdvihl obočí. „Že ji možná spáchala? Což ona to neví?“

„Takhle to řekla, pane.“

„Neuspokojivé, ale možná zajímavé,“ řekl Poirot.

„Mohl to být žert, pane,“ podotkl George pochybovačně.

„Možné jest všechno,“ připustil Poirot, „ale člověk by se mohl těžko domnívat —“ Zvedl šálek. „Za pět minut ji uveďte.“

Poirot dopil poslední doušek čokolády. Odstrčil šálek a vstal. Sel ke krbu a pečlivě si upravil kníry před zrcadlem nad římsou. Pak uspokojen svým vzhledem zase usedl a očekával svou návštěvnici. Nevěděl vlastně, co má očekávat...

Čekal možná stvoření, které by bylo bližší jeho představě o ženském půvabu. Napadla ho otřelá fráze „kráska v nesnázích“. Byl zklamán, když se George vrátil, přiváděje návštěvnici; v duchu potřásl hlavou a vzdychl. Tady žádná krása nebyla — a taky žádné patrné nesnáze. Lehký zmatek — to by tak nejspíš vystihovalo dojem, jaký dělala.

„Pcha!“ pomyslel si Poirot znechuceně. „Tahle děvčata! Copak si ani nedají práci, aby ze sebe něco udělala? Kdyby byla pěkně nalíčená, přitažlivě oblečená a učesaná dobrým kadeřníkem, pak by možná ušla. Ale takhle!“

Jeho návštěvnice byla dívka asi tak něco přes dvacet. Dlouhé rozházené vlasy neurčité barvy visely jí přes ramena. Velké oči byly modrozelené a měly prázdný výraz. Na sobě měla patrně oblíbený ústroj své generace — černé kožené holínky, bílé vlněné dírované punčochy pochybné čistoty, příliš krátkou sukni a dlouhý beztvarý pulovr ze silné vlny. Člověk Poirotova věku a generace mohl mít jen jedno přání — co nejdřív vstrčit dívku do vany. Cítilval často podobnou chuť, když se procházel londýnskými ulicemi. Stovky děvčat vypadaly přesně tak. Vypadaly všechny špinavé. A přece — znělo to jako paradox — tahle vypadala, jako by se byla právě topila a vytáhli ji z řeky. Takováhle děvčata, uvažoval, snad ani doopravdy špinavá nejsou. Vynakládají jenom nesmírnou námahu na to, aby tak vypadala.

Se svou obvyklou zdvořilostí vstal, podal jí ruku a nabídl židli.

„Vy žádala jste si se mnou mluvit, mademoiselle? Prosím, posad'te se.“

„Ach,“ řekla dívka a trochu se zajíkla. Zůstala na něho koukat.

„*Eh bien?*“ řekl Poirot.

Zaváhala. „Radši bych, myslím, zůstala stát.“ Její velké oči upíraly se na něho plny pochybností.

„Jak jest libo.“ Poirot si zase sedl a díval se na ni. Čekal. Dívka přešlápla z nohy na nohu. Pohlédla dolů na nohy a pak zase nahoru na Poirota. „Vy — jste Hercule Poirot?“

„Zajisté. V čem bych vám mohl pomoci?“

„Ach, to je dost těžké. Myslím —“

Poirot měl pocit, že by snad potřebovala trochu pomoci. Řekl pln ochoty: „Můj sloužící mi řekl, že jste se chtěla se mnou poradit, protože si myslíte, že jste možná spáchala vraždu. Je-li tomu tak?“

Dívka přikývla. „Ano, je to tak.“

„Tohle přece není věc, která připouští nějaké pochybnosti. Musíte vědět sama, zda jste vraždu spáchala, nebo ne.“

„Já dobře nevím, jak bych to vyjádřila. Myslím —“

„Nu tak,“ řekl Poirot laskavě. „Posad'te se, uvolněte svaly a povězte mi, co o tom víte.“

„Nemyslím si — ach bože, já nevím, jak bych — Je to všechno tak těžké, víte. Já — já jsem si to rozmyslila. Nerada bych vás urazila, ale myslím, že bych měla radši jít.“

„Nu tak, jen odvahu.“

„Ne, já nemohu. Myslila jsem si, že bych mohla přijít a — a požádat vás, požádat vás, co bych měla dělat — ale, jak vidíte, nemohu. Je to všechno tak jiné než —“

„Než co?“

„Je mi strašně líto a já vás opravdu nechci urazit, ale —“ Nesmírně si povzdychla, podívala se na Poirota, odvrátila oči a najednou vyhrkla: „Jste moc starý. Neřekli mi, že jste tak starý. Já vás opravdu nechci urazit, ale — tak je to. Jste moc starý. Promiňte.“

Rychle se obrátila a vyklopýtala z pokoje jako můra zoufale se třepotající kolem elektrické lampy.

Poirot s ústy otevřenými uslyšel bouchnutí domovních dveří.

Vztekle ze sebe vyrazil: „*Nom d'un nom d'un nom...*“

2

Zvonil telefon.

Zdálo se, že Hercule Poirot si toho vůbec není vědom.

Telefon zvonil s pronikavou a naléhavou vytrvalostí.

George vešel do pokoje a vykročil k telefonu, vrhnuv tázavý pohled na Poirota.

Poirot mávl rukou.

„Nezvedejte to,“ řekl.

George poslechl a vyšel z pokoje. Telefon zvonil dál. Pronikavé, protivné řinčení neustávalo. Náhle přestalo. Za minutu nebo za dvě začal však telefon zvonit zas.

„*Sapristi!* To jest jistě žena — takhle může zvonit jen žena.“

Vzdychl si, vstal a šel k přístroji.

„Zvedl sluchátko. „*Allô,*“ řekl.

„Je tam — jste to vy, monsieur Poirote?“

„Ano, já sám.“

„Tady Oliverová — máte nějaký jiný hlas. Nemohla jsem vás hned poznat.“

„*Bonjour,* madame — jak se máte?“

„Ach, děkuji, dobře.“ Hlas Ariadny Oliverové doléhal k němu obvyklým srdečným tónem. Znamá spisovatelka detektivních románů a Hercule Poirot byli dobří přátelé.

„Volám vás skoro brzo, ale ráda bych vás o něco požádala.“

„Prosím.“

„Náš klub detektivních autorů pořádá jako každý rok slavnostní večeři; myslela jsem, jestli byste nepřišel jako host a nepronесl krátkou řeč. Bylo by to od vás moc a moc milé, kdybyste přišel.“

„Kdy tomu má být?“

„Třiadvacátého příští měsíc.“

Do telefonu zazněl hluboký vzdech.

„Žel bohu! Jsem příliš starý.“

„Příliš starý? Co si proboha myslíte? Vy nejste vůbec starý.“

„Myslíte, že nejsem?“

„Samozřejmě, že ne. Budete báječný. Můžete nám povědět spoustu rozkošných historek o opravdových zločinech.“

„A kdo to bude chtít poslouchat?“

„Všichni. Oni — monsieur Poirote, je vám něco? Stalo se něco? Slyším na hlase, že jste nějaký rozrušený.“

„Ano, jsem rozrušen. Byl jsem ve svých citech — no ale na tom nezáleží.“

„Ale povězte mi to přece.“

„Proč bych s tím měl dělat povyk?“

„A proč byste neměl? Jen pěkně přijďte a všechno mi to povězte. Kdy přijdete? Dnes odpoledne. Přijďte ke mně na čaj.“ .

„Čaj odpoledne, to nepiju.“

„Můžete tedy dostat kávu.“

„V tuhle dobu nejsem na kávu zvyklý.“

„Tak čokoládu? Se šlehanou smetanou? Nebo nějaké thé? Vy přece rád popíjíte thé. Nebo citrónový střík. Nebo pomerančový. Nebo byste rád kávu bez kofeinu, jestli ji budu moci sehnat —“

„*Ah ça, par exemple!* Taková ohavnost.“

„Tak nějaký ten sirup, co máte tak rád. Mám tady v kredenci půl láhve Ribeny.“

„Co jest to Ribena?“

„Šťáva z černého rybízu.“

„Tedy opravdu, to se vám musí nechat! Vy se opravdu snažíte, madame. Vaše péče mě dojíhá. Přijímám, s radostí s vámi dnes odpoledne vypiji šálek čokolády.“

„Dobrá. A pak mi povíte všechno, co vás tak rozrušilo.“ Položila telefon.

Poirot chvíličku uvažoval. Pak vytočil číslo. Za okamžik řekl: „Pan Goby? Tady Hercuie Poirot. Jste nyní převelice zaměstnán?“

„Tak prostředně,“ řekl hlas pana Gobyho. „Víc než prostředně. Ale abych vám vyšel vstříc, monsieur Poirote, jestli spěcháte, jako že obvykle spěcháte, — pak řeknu, že moji hoši z velké části zvládnou, co máme teď na práci. Samozřejmě šikovné chlapíky není tak lehké sehnat jako dřív. Dneska si o sobě moc myslí. Myslí si, že to všechno znají, dřív než se začali učit. Ale co! Nemůžete čekat, že najdete starou hlavu na mladých ramenou. Bude mi potěšením být vám k službám, monsieur Poirote. Možná, že budu moci uvolnit na tu práci jednoho nebo dva z těch lepších mládenců. Domnívám se, že jde jako obvykle o shromáždění materiálu?“

Pokýval hlavou a poslouchal Poirota, jak přesně dopodrobna vykládá, co chce, aby se udělalo. Když byl s panem Gobym hotov, zavolal Poirot Scotland Yard a za chvíli byl přepojen na svého přítele. Ten vyslechl Poirotovy požadavky a řekl:

„Nemyslíte, že toho chcete trochu moc? Někde se stala nějaká vražda. Čas, místo a doba neznámy. Smím-li říci své skromné mínění, vypadá to jako hra na slepou bábu, kamaráde.“ Z jeho slov zněl nesouhlas, když dodal: „Zdá se, že o tom nevíte vůbec nic.“

Ve čtvrt na pět toho odpoledne seděl Poirot v salóně paní Oliverové a popíjel s požitkem z velkého šálku čokoládu s šošolkou pěnivé šlehačky, kterou jeho hostitelka právě postavila vedle něho na malý stolek. K tomu přidala vrchovatou miskou piškotových kočičích jazyčků.

„Jak jste laskavá, *chère madame*.“ S lehkým překvapením se zahleděl přes šálek na účes paní Oliverové a rovněž na její nové tapety. Když viděl paní Oliverovou posledně, měla prostý a přísný účes. Teď hýřil spoustou ruliček a kudrlinek složitě naskládaných po celé hlavě. Měl podezření, že ta nadměrná hojnost kudrn je z velké části umělá. V duchu uvažoval, kolik těch kadeří by mohlo nečekaně vypadnout, kdyby se paní Oliverová dostala náhle do varu, jak bylo jejím zvykem. A co se tapet týkalo...

„Tyhle třešničky — ty jsou nové?“ ukázal lžičkou. Připadal si spíš jako v třešňovém sadě.

„Myslíte, že jich je moc?“ řekla paní Oliverová. „S tapetami je to tak těžké říci předem. Myslíte, že ty staré byly lepší?“

Poirot zalétl myslí zpátky k něčemu, co si mlhavě pamatoval jako nesmírnou spoustu křiklavě zbarvených tropických ptáků v pralese. Měl chuti poznamenat: „*Plus ça change, plus c'est la même chose*,“ ale přemohl se.

„A teď,“ řekla paní Oliverová, když host konečně postavil šálek zpátky na talířek a zaklonil se do židle, se spokojeným povzdechem utíraje pozůstatky pěnivé smetany s knírů, „tak oč vlastně jde?“

„To vám mohu říct bez dlouhých řečí. Dnes dopoledne chtěla se mnou mluvit nějaká dívka. Navrhl jsem, aby přišla v sjednanou hodinu. Člověk má přece svůj denní program, račte chápat. Vzkázala mi, že se mnou chce mluvit hned, protože se domnívá, že možná spáchala vraždu.“

„To jsou podivná slova. Copak to nevěděla?“

„Ba právě! *C'est inouï*! Nařídil jsem tedy Žoržovi, aby ji uvedl. Celou tu dobu tam stála a pořád se na mne dívala. Vypadala docela jako pomatená. Snažil jsem se jí dodat odvalu. Pak najednou řekla, že si to rozmyslila. Řekla, že nechce být nezdvořilá, ale že — (co byste řekla?) — ale že jsem moc starý...“

Paní Oliverová ho honem začala utěšovat. „Ale to víte, to jsou ta mladá děvčata. U nich každý přes pětatřicet je už nad hrobem. Musíte si uvědomit, že nemají ještě rozum.“

„Ranilo mě to,“ řekl Hercule Poirot.

„Tedy tím bych se na vašem místě netrápila. Samozřejmě bylo to hrozně nezdvořilé.“

„Na tom nezáleží. A nejde jen o mé city. Mám starost. Ano, mám starost.“

„Nu, já bych to na vašem místě všechno pustila z hlavy,“ radila paní Oliverová.

„Vy nerozumíte. Dělán si starosti o tu dívku. Hledala u mě pomoc. Pak se rozhodla, že jsem moc starý. Moc starý, abych jí mohl pomoci. Samozřejmě se mýlila, to jest jasné, a pak prostě utekla. Ale já vám říkám, že to děvče potřebuje pomoc.“

„Nemyslím si, že by ji opravdu potřebovala,“ řekla paní Oliverová konejšivě. „Děvčata se vším moc nadělají.“

„Ne. Vy se mýlíte. Potřebuje pomoc.“

„Snad si nemyslíte, že opravdu spáchala vraždu?“

„Proč ne? Řekla přece, že to udělala.“

„Ano, ale —“ paní Oliverová se zarazila. „Řekla, že ji možná spáchala,“ pravila pomalu. „Ale co tím jen mohla myslet?“

„Právě. Nedává to smysl.“

„Koho zabila, nebo koho si myslí, že zabila?“ Poirot pokrčil rameny. „A proč někoho zabila?“ Poirot znovu pokrčil rameny.

„Samozřejmě, může to být všechno možné.“ Tvář paní Oliverové se rozjasnila, když popustila uzdu své stále plodné fantazii. „Mohla někoho přejet svým vozem a nezastavit. Mohl ji také přepadnout nějaký muž na mořském útesu, ona s ním zápasila a shodila ho dolů. Mohla někomu omylem dát špatný lék. Mohla jít někam na večírek, kde se požívají drogy, a dostat se s někým do hádky. Pak přišla k sobě a zjistila, že někoho probodla. Mohla...“

„Assez, madame, assez!“

Ale paní Oliverová byla v plném proudu.

„Mohla být sestrou na operačním sále a podat někomu nesprávný anestetický prostředek, nebo...“ ustala, neboť najednou zatoužila zvědět další podrobnosti. „Jak vypadala?“

Poirot chvíličku uvažoval.

„Jako Ofélie zbavená tělesných pŕvabŕ.“

„Ach bože,“ řekla paní Oliverová. „Skoro jako bych ji viděla, když tohle říkáte. To je zvláštní.“

„Není schopná se o sebe postarat,“ řekl Poirot. „To jest můj názor na ni. Nepatří k těm, kdo dovedou sobě poradit v obtížné situaci. Nepatří k těm, kdo dovedou vidět napřed přicházející nebezpečí. Patří k těm, na které se druzí podívají a řeknou ‚Potřebujeme nějakou oběť. Takle by se nám hodila!‘ “

Ale paní Oliverová už neposlouchala. Svírala oběma rukama své bohaté kudrny pohybem, který byl Poirotovi důvěrně známý.

„Počkejte,“ zvolala v jakémsi bolestném soustředění. „Počkejte!“

Poirot čekal se zdviženým obočím.

„Neřekl jste mi její jméno,“ řekla paní Oliverová.

„Neudala je. Souhlasím s vámi, že je to smůla.“

„Počkejte!“ prosila paní Oliverová stále v onom bolestném soustředění. Přestala si tisknout hlavu a vydala hluboký povzdech. Vlasy uvolněné ze sevření jejích rukou nahrnuly se jí na ramena; jedna mocná kadeř nahoře se odpoutala úplně a upadla na zem. Poirot ji zdvihl a položil ji diskrétně na stůl.

„No tak,“ řekla paní Oliverová, která se náhle uklidnila. Zastrčila si jednu nebo dvě vlásničky, pokyvovala hlavou a přemýšlela.

„Kdopak té dívky o vás pověděl, pane Poirote?“

„Pokud vím, nikdo. Samozřejmě o mně slyšela, o tom není pochyb.“

Paní Oliverová si pomyslela, že slovo „samozřejmě“ není tady na místě. Samozřejmě bylo, že Poirot si byl tak jist, že každý o něm vždycky slyšel. Ve skutečnosti spousta lidí se na vás jen bez zájmu podívá, když vyslovíte jméno Hercula Poirota, především generace mladší. „Ale jak jen mu to mám říci,“ myslila si paní Oliverová, „abych se ho nedotkla?“

„Myslím, že se mýlíte,“ řekla. „Dívky — nu, dívky a mladí muži — ti toho o detektivech a podobných věcech moc nevědí. Neslyší o nich.“

„Každý jistě slyšel o Herculu Poirotovi,“ řekl Poirot s obdivuhodnou samozřejmostí.

To bylo Poirotovo krédo.

„Ale dnes nemají mladí lidé žádné vychování,“ řekla paní Olive-rová. „Znají jediné jména zpěváků pop music nebo těch různých beatů a komentátorů nahrávek — prostě tyhle věci. Když potřebujete nějakého specialistu, myslím lékaře nebo detektiva nebo zubaře — pak se, myslím, někoho zeptáte — zeptáte se, ke komu máte jít? A tázaný odpoví: ‚Má milá, to musíte jít k tomu báječnému chlapíkovi v ulici královny Anny, ten vám třikrát zakroučí nohama kolem hlavy a jste zdravá,‘ nebo ‚Ukradli mi všechny brilianty a na policii jsem nemohla jít, protože by Henry strašně zuřil, ale existuje jeden prostě zázračný detektiv a ten mi je zase našel a Henry se o tom vůbec nedozvěděl.‘ Takhle se to obyčejně stává. *Někdo* tu dívku k vám poslal.“

„O tom velmi pochybuji.“

„To byste nevěděl, ledaže by vám to někdo řekl. A já vám to teď povím. Teď jsem na to zrovna přišla. Tu dívku jsem k vám poslala já.“

Poirot vyvalil oči. „Vy? Tak ale proč jste mi to neřekla ihned?“

„Protože mě to teprve teď napadlo — když jste řekl, že je jako Ofélie — dlouhé zplhlé vlasy, spíš nehezká. Připadalo mi, že popisujete někoho, koho jsem opravdu viděla. Úplně nedávno. A pak mi došlo, kdo to je.“

„Kdo jest to?“

„Její jméno neznám, ale můžu je snadno zjistit. Mluvili jsme o soukromých detektivech a soukromých očkách — a já se zmínila o vás a o několika úžasných věcech, které jste vykonal.“

„A vy jste jí dala moji adresu?“

„Ne, samozřejmě že ne. Nenapadlo mě, že chce detektiva. Myslela jsem, že vedeme jen společenskou konverzaci. Vyslovila jsem však několikrát vaše jméno, a pak bylo ovšem lehké vyhledat vás v telefonním seznamu a přijít za vámi.“

„Mluvili jste o vraždách?“

„Pokud si vzpomínám, ne. Nevím vůbec, jak jsme přišli na detektivy — ledaže, ano, ano, snad o tom začala...“

„Povězte mi tedy, povězte mi všechno, co můžete — i když neznáte její jméno, povězte mi všechno, co o ní víte.“

„No bylo to na konci minulého týdne. Byla jsem u Lorrimerových. Ti s tím nemají nic společného, leda to, že mě vzali k nějakým svým známým na skleničku. Bylo tam dost lidí a moc mě to nebavilo, protože, jak víte, já nepiju ráda, a tak ostatní musí pro mě najít něco slabšího k pití, což je pro ně otrava. A pak mi lidé říkají takové věci, jako že mají moc rádi moje knížky a že tolik toužili po tom mě poznat — a mně je z toho všeho horko, obtěžuje mě to a připadám si směšná. Ale jakžtakž si s tím poradím. A oni mi říkají, jak mají rádi mého báječného detektiva Sven Hjersona. Kdyby věděli, jak já ho nenávidím. Ale můj nakladatel vždycky říká, abych to neprozradila. Mám dojem, že z toho všeho se přešlo na hovor o opravdových detektivech, a tak jsem trochu vykládala o vás, a ta dívka stála vedle a poslouchala. Když jste řekl Ofélie bez půvabu, tak to nějak zapadlo dohromady. Pomyslela jsem si: ‚Koho mi tohle připomíná?‘ A pak mně to najednou došlo. ‚No ovšem, přece tu dívku tehda na tom večírku.‘ Myslím, že patřila do domu, ledaže bych si ji spletla s někým jiným.“

Poirot vzdychl. Na paní Oliverovou člověk vždycky potřeboval notnou dávku trpělivosti.

„Kdo byli ti lidé, k nimž jste šla na skleničku?“

„Trefusisovi, myslím, jestli ne Trehornovi. Takové nějaké jméno — on je obchodní magnát. Boháč. Je něčím v City, ale většinu života strávil v jižní Africe...“

„Ženatý?“

„Ano. Má velmi hezkou ženu. Mnohem mladší, než je sám. Má spoustu zlatých vlasů. Je to jeho druhá žena. Dcera je z prvního manželství. Pak tam byl neuvěřitelně starobylý strýc. Skoro hluchý a strašně významný. Má celou řadu titulů. Admirál anebo maršál letectva nebo něco takového. Je, myslím, taky hvězdář. Ze střechy mu zkrátka čouhá ohromný dalekohled. Bude to ale jen jeho koníček. Pak tam byla ještě jedna dívka, cizinka, má zřejmě staříka na starosti. Jezdí s ním, myslím, do Londýna a dává pozor, aby ho nepřejeli. Takhle je dost hezká.“

Poirot třídil informace, jimiž ho paní Oliverová zahrnula, a cítil se tak trochu jako elektronický počítač.

„Tak tedy v domě žijí pan a paní Trefusisovi —“

„Trefusisovi ne. Ted' si vzpomínám — Restarickovi se jmenují.“

„To jest ale jméno docela jiného druhu.“

„Ale ne. Je přece také cornwallské, ne?“

„Tak tedy žijí tam pan a paní Restarickovi a významný postarší strýc. On se jmenuje také Restarick?“

„Sir Roderick nevímjak.“

„A pak ta dívka, co pomáhá za byt a stravu, nebo něco takového, a dcera — a ještě nějaké děti?“

„Myslím, že ne — ale doopravdy nevím. Mimochodem, dcera nežije doma. Přijela jenom na neděli. Nesnáší se, myslím, s macechou. Má místo v Londýně a našla si nějakého chlapce, který se jim moc nezdá, jak jsem vyrozuměla.“

„Zdá se, že toho o té rodině víte enormně.“

„Nu člověk tak leccos pochytil. Lorrimerovi toho napovídají. Pořád mají někoho na tapetě. Člověk slyší spoustu klepů o všech lidech kolem. Někdy to ale spletu všechno dohromady. Možná že teď taky. Kdybych si tak jen mohla vzpomenout na křestní jméno té dívky. Je to jako z nějakého šlágru... Thora? *Řekni jen slovo, má sladká Thoro.* Thora, Thora. Tak nějak to bylo, nebo snad Myra? *Myra, Já miluju jen tebe, Myro.* Tak nějak. *Já měl jsem sen, v palácích z mramoru s tebou jsem dlel.* Norma? Nebo jsem snad chtěla říci Maritana? Norma — Norma Restaricková. Tohle je to správné jméno, na mou věru.“ A bez jakékoli souvislosti dodala: „Je to třetí dívka.“

„Myslel jsem, že jste říkala, že ona jest jedináček.“

„To taky je — nebo si to aspoň myslím.“

„Tak co vy jste myslela, když jste řekla, že jest třetí dívka?“

„Pane na nebi, copak vy nevíte, co je to třetí dívka? Copak nečtete Timesy?“

„Čtu rodinnou rubriku, kdo se narodil, kdo umřel, kdo se oženil. A jiné články, které pokládám za zajímavé.“

„Ne, já myslím tu první stranu inzerátů. Jenže ta teď není na první straně. Budu asi muset odbírat jiné noviny. Ale hned vám ji ukážu.“

Šla k servírovacímu stolku, popadla Timesy, obracela stránky a pak mu noviny přinesla. „Tady se podívejte. *„Třetí dívka se hledá do komfortního bytu v druhém poschodí, vlastní pokoj, Earl's Court.“* *„Přijme se třetí dívka do bytu, 5 guiney týdně, vlastní pokoj.“* *„Přijme se čtvrtá dívka. Regent's Park. Vlastní pokoj.“* To je způsob bydlení, jaký se dnešním děvčatům líbí. Je to lepší než bydlet v podnájmu nebo v koleji. První dívka si pronajme zařízený byt a o činži se rozdělí. Druhá dívka je obvykle přítelkyně. Pak si najdou inzerátem třetí dívku, když samy žádnou nemají. A jak vidíte, velmi často se jim podaří vměstnat tam i čtvrtou. První dívka si vezme nejlepší pokoj, druhá dívka platí trochu méně, třetí dívka ještě méně a má ten nejmenší kamrlík. Pak se mezi sebou dohodnou, která má který večer v týdnu byt sama pro sebe nebo tak nějak. Funguje to docela dobře.“

„A kde v Londýně žije ta dívka, která se možná jmenuje Norma?“

„Už jsem vám řekla, že o ní opravdu nic nevím.“

„Ale vy mohla byste to zjistit?“

„Ach ano, počítám, že by to šlo docela snadno.“

„Jste si jista, že se nemluvilo o nečekané smrti, že nepadla žádná taková zmínka?“

„Myslíte nějakou smrt v Londýně nebo snad u Restarickových?“

„Obojí.“

„Myslím, že ne. Mám se pokusit něco vyšetřovat?“

Paní Oliverové zasvítily oči vzrušením. Začínalo ji to zajímat.

„To byste byla velice laskavá.“

„Zavolám Lorrimerovým. Teď je zrovna příhodná doba.“ Šla k telefonu. „Budu si musit najít nějaký důvod a něco — snad bych si měla něco vymyslet?“

Podívala se na Poirota trochu nerozhodně.

„Ale samozřejmě. To se rozumí. Máte přece fantazii — pro vás to bude snadné. Ale zas fantazií příliš neplýtvejte, rozumíte. S mírou.“

Paní Oliverová vrhla na něj pohled plný porozumění.

Vytočila ústřednu a žádala číslo Lorrimerových. Otočila hlavu a zasyčela na Poirota: „Máte tužku a papír — nebo notes — něco na zapsání jmen nebo adres?“

Poirot měl již notýsek u ruky a přikývl povzbudivě hlavou.

Paní Oliverová se zase obrátila k sluchátku a začala, mluvit. Poirot pozorně sledoval telefonní rozhovor, z něhož slyšel jen paní Oliverovou.

„Haló. Mohu mluvit s — Ach, to jsi ty, Naomi. Tady Ariadne Oliverová. Ach ano — no ano, bylo nás tam moc... Aha, ty myslíš starého pána?... Ne, víš, že já ne... Že je skoro slepý?... Myslela jsem, že jezdí do Londýna s tou malou cizinkou... Ano, mají s ním někdy asi dost trápení — ale zdá se, že ona to s ním docela dobře umí... Jedna věc, proč jsem tě volala, je, že jsem se chtěla zeptat na adresu té dívky — Ne, myslím té Restarickovy, někde v South Kensingtonu, ne? Nebo to byl Knightsbridge? No slíbila jsem jí knížku a zapsala si adresu, ale samozřejmě že jsem ji jako obvykle ztratila. Nemůžu si ani vzpomenout na její jméno. Thora nebo Norma?... Ano, myslela jsem si, že to je Norma... Moment, vezmu si tužku... Ano, jsem připravena... Borodene Mansions šedesát sedm... Já vím — ten velký blok domů, který vypadá jako věznice... Ano, já věřím, že jsou tam velmi pěkné byty s ústředním topením a se vším komfortem... Kdo jsou ty dvě druhé dívky, co s ní bydlí?... Přítelkyně?... nebo z inzerátu?... Claudia Reeceová-Hollandová... její otec je poslanec, že? Kdo je ta druhá?... Ne, předpokládám, že to nebudeš vědět — je to jistě taky milá dívka... Co všechny tři dělají? Všechny ty dívky vypadají vždycky na sekretářky, že ano?... Aha, myslíš, že ta druhá je dekorátérka — nebo že má něco společného s uměleckou galerií — Ne, Naomi, samozřejmě, že to nechci nijak zvlášť vědět — člověk je jenom zvědavý — co dneska všechna ta děvčata dělají? — to víš, pro mě je to dobré vědět, když píšu — člověk chce jít s duchem doby... Co jsi mi to povídala o tom jejím chlapci... Ano, ale v tom je člověk úplně bezmocný, že? Chci říci, že si ta děvčata dělají, co chtějí... Vypadá strašně? Patří k těm neoholeným špinavým mladíkům? — Ano, to jsou typy — Brokátové vesty, dlouhé, vlnité kaštanové vlasy až na ramena — ano, je to tak těžké poznat, jsou-li to dívky nebo chlapci, že ano? — Ano, když jsou hezcí, vypadají jako van Dyckové... Co jsi to povídala? Že Andrew Restarick ho prostě nenávidí?... Ano, to tak bývá... Mary Restaricková?... Nu ano, každá dívka se hádá s nevlastní matkou. Předpoklá-

dám, že byla ráda, když si dcera našla místo v Londýně. Co tím myslíš, že lidé leccos povídají?... Copak nemohli zjistit, co jí bylo?... Kdo to řekl?... Ano, ale co ututlali?... Aha, ošetřovatelka napovídala něco Jennersovic vychovatelce? Myslíš jejího manžela? Chápu — Doktoři nemohli zjistit... Ne, ale lidi jsou tak zlomyslní. Jsem úplně stejného názoru s tebou. Tyhle věci obvykle nebývají pravda... Byla to žaludeční otrava, ne?... Ale to je směšné. Chceš říct, že ten, jak se jmenuje — Andrew — Myslíš si, že by se to mohlo snadno stát se všemi těmi jedy na hubení plevle, co jich teď je — Ano, ale proč?... Chceš říct, to přece není ten případ, kdy muž léta nenáviděl svou ženu — ona je přece jeho druhá žena — a mnohem mladší než on a hezká... Ano, to by mohlo být — ale proč by to ta cizí dívka chtěla udělat?... Chceš říct, že měla na paní Restarickovou zlost za to, co jí řekla... Je to velmi přitažlivé stvořeníčko — myslím, že se Andrewovi mohla líbit — samozřejmě nic vážného — ale Mary to mohlo dopálit a mohla se do dívky pustit a...“

Koutkem oka zahlédla paní Oliverová, jak jí Poirot divoce dává znamení.

„Okamžik, drahoušku,“ řekla paní Oliverová do telefonu. „To je asi pekař.“ Poirot vypadal uraženě. „Položte to.“

Položila sluchátko, cupitala přes pokoj a zatáhla Poirota do rohu, kde obvykle snídala.

„No copak?“ ptala se bez dechu.

„Já pekař,“ řekl Poirot s opovržením.

„No musela jsem si přece honem něco vymyslet. Proč jste mi dával znamení? Rozuměl jste, co říká...“

Poirot jí padl do řeči.

„To mi povíte za chvíli. Vím dosti. Chci teď po vás, když umíte tak rychle improvizovat, abyste našla pro mě nějakou vhodnou záminku, proč bych mohl Restarickovy navštívit — třeba že jsem váš starý přítel a brzy budu bydlet v jejich sousedství. Mohla byste třeba říci...“

„Nechte to na mně. Já už něco vymyslím. Budete vystupovat pod nepravým jménem?“

„Samozřejmě že ne. Nebudeme to zbytečně komplikovat.“

Paní Oliverová přikývla a spěchala zpátky k opuštěnému telefonu.

„To jsi ty, Naomi? Nemůžu si vzpomenout, co jsme si to zrovna povídaly. Proč člověka musí vždycky něco vyrušit, když si může tak pěkně sklepnout? Teď si ani nemůžu vzpomenout, proč jsem tě vlastně volala — Ach ano — chtěla jsem adresu té dívenky Thory — totiž Normy — a tys mi ji dala. Ale chtěla jsem ještě něco jiného — ach, už si vzpomínám. Jde o jednoho mého starého přítele. Je to náramně báječný chlapík. Vlastně jsem o něm mluvila tuhle, jak jsem u nich byla. Jmenuje se Hercule Poirot. Bude tam bydlet někde docela blízko Restarickových a hrozně rád by se setkal se starým sirem Roderickem. Moc toho o něm ví a strašně se mu obdivuje, a kvůli nějakému jeho báječnému objevu za poslední války — nebo kvůli něčemu vědeckému, co udělal — no zkrátka velice rád by ho navštívil a složil mu svou poklonu, jak to řekl. Myslíš, že by to šlo? Dala bys jim to vědět? Ano, pravděpodobně se tam zčistajasna objeví. Řekni jim, ať ho přimějí, aby jim vyprávěl nějakou ohromnou špionážní historii... On — copak se děje? Ach tak. Přišli ti sekáči? Ano, to ovšem musíš jít. Tak pa.“

Položila sluchátko a sklesla do lenošky.

„Pane na nebi, to byla túra. Bylo to dobré?“

„Šlo to.“

„Myslela jsem, že udělám nejlíp, když to nahraju na toho staříka. Pak je uvidíte všechny a to, myslím, chcete. A když jde o vědecké věci, tak se jako žena nemusím vyjadřovat moc přesně, a vy si můžete vymyslet něco určitějšího, co by znělo pravděpodobně, až tam přijdete. Nu a teď chcete slyšet, co mi povídala?“

„Ze to onemocnění paní Restarickové vzbudilo mezi lidmi řeči, ne?“

„Správně. Zdá se, že měla nějakou podivnou nemoc — v podstatě žaludeční otravu — a doktoři si s tím nevěděli rady. Poslali ji do nemocnice a ona se z toho úplně dostala, ale nemohli si vysvětlit příčinu onemocnění. Vrátila se domů a začalo to všechno znovu a znovu si to doktoři nemohli vysvětlit. A pak se začalo mezi lidmi o tom mluvit. Nejdřív to byla neodpovědná ošetřovatelka, jejíž sestra to zase pověděla sousedovi, a soused, když šel ráno do práce, zase

pověděl někomu jinému, jak je to všechno divné. A pak začali lidé říkat, že se ji manžel asi snaží otrávit. Tyhle věci lidi vždycky říkají, ale v tomto případě to nedává žádný smysl. A pak jsme s Naomi uvažovaly o té dívce pomáhající za byt a stravu — ačkoliv to označení na ni přesně neplatí, ona je spíš jakousi sekretářkou a společnicí toho staříka — takže skutečně není žádný důvod, aby paní Restaricové namíchala jed na hubení plevle.“

„Slyšel jsem, že jste několik důvodů uváděla.“

„Nu ano, obvykle se vždycky něco najde...“

„Vražda, kterou si někdo spáchat přál...“ zamyšleně řekl Poirot, „ale dosud nespáchal.“

3

Paní Oliverová zajela do vnitřního dvora v Borodene Mansions. Parkoviště bylo obsazeno šesti vozy. Zatímco paní Oliverová váhala, jedno z aut vycouvalo a odjelo. Honem si pospíšila zabrat uvolněné místo.

Vystoupila, zabouchla dvířka a zadívala se do nebe. Byl to nedávno postavený blok domů zabírající místo zrušené bombou v poslední válce. Celý ten blok mohl být *en bloc* zvednut z Velké západní třídy, pomyslíla si paní Oliverová, zbaven nejdřív nějakého takového nápisu jako NAŠE ČEPELKA, HBITÁ KŘEPELKA a položen sem jako bytový blok *in situ*. Vypadal nesmírně účelně, ten, kdo ho postavil, pohrdal zřejmě jakoukoli přebytnou výzdobou.

V této době tu bylo rušno. Do dvora i ze dvora přicházeli lidé a přijížděly vozy, neboť nastával konec pracovní doby.

Paní Oliverová mrkla na zápěstí. Za deset minut sedm. To by byl ten správný čas, jak dalece může soudit, čas, kdy je možno předpokládat, že se dívky budou vracet ze zaměstnání, buď aby se znovu nalíčily a převlékly se ze šatů do úzkých exotických kalhot nebo vzaly na sebe nějaký ten svůj oblíbený ohoz a šly zase ven anebo se oddaly domácímu kutění a praly si prádlo a punčochy. Zkrátka docela rozumný čas, aby se o to pokusila. Blok domů byl přesně stejný na východní a západní straně a vprostřed byly zasazeny veliké otáčivé dveře. Paní Oliverová si vybrala stranu po levé ruce, ale ihned zjisti-

la, že se zmýlila. Na celé této straně byla čísla od 100 do 200. Přešla na druhou stranu.

Číslo 67 bylo v šestém patře. Paní Oliverová stiskla knoflík u výtahu. Dveře se s výhružným řinčením rozestoupily jako rozevřená tlama. Paní Oliverová se vrhla do zející jeskyně. Z moderních výtahů měla vždycky strach.

Prásk. Dveře se zase zavřely. Výtah vyjel nahoru a skoro okamžitě se zastavil (to ji také polekalo!). Paní Oliverová vyrazila ven jako polekaný králík.

Pohlédla nahoru na zeď a šla dál chodbou po pravé straně. Přišla ke dveřím označeným kovovými číslicemi 67, připevněnými ve středu dveří. Sotva k nim došla, odloupla se sedmička a padla jí na nohy.

„Tyhle dveře mě nemají rády,“ řekla si paní Oliverová, když bolestně ucouvla, a opatrně sebrala číslici a připevnila ji hrotem zase ke dveřím.

Stiskla zvonek. Možná, že byli všichni pryč.

Dveře se však otevřely skoro okamžitě. Ve dveřích stála vysoká štíhlá dívka. Měla na sobě tmavý, dobře střížený kostým, bílou hedvábnou halenku a velmi pěkné střevíčky. Měla tmavé vyčesané vlasy, byla dobře, ale nevtíravě nalíčena, a z nějakého důvodu se jí paní Oliverová trochu polekala.

„Ach,“ řekla paní Oliverová a přiměla se, aby řekla, co se patřilo. „Je slečna Restaricková náhodou doma?“

„Je mi líto, ne, není doma. Mohu jí něco vyřídit?“

Paní Oliverová znovu řekla „Ach“ a pak mluvila dál. Zahrála jakousi pantomimu, vytahujíc dost nepořádně zabalený balíček v hnědém papíře. „Slíbila jsem jí knížku,“ vysvětlovala. „Jednu mou knížku, kterou ještě nečetla. Doufám, že jsem si opravdu zapamatovala, která to byla. Asi se brzo nevrátí, že?“

„To vám skutečně nemohu říci. Nevím, co dnes večer dělá.“

„Ach tak. Nejste vy slečna Reeceová-Hollandová?“

Dívka vypadala trochu překvapeně.

„Ano, to jsem.“

„Znám vašeho tatínka,“ řekla paní Oliverová. Pak pokračovala. „Já jsem Ariadne Oliverová. Píšu knihy,“ dodala obvyklým proviničním způsobem, jímž vždycky činila toto prohlášení.

„Nechcete jít dál?“

Paní Oliverová přijala pozvání, a Claudia Reeceová-Hollandová ji uvedla do obývacího pokoje. Ve všech bytech měly místnosti stejné tapety s umělým vzorkem přírodního dřeva. Nájemníci si pak mohli pověsit moderní obrazy nebo použít jakéhokoli druhu výzdoby, jež se jim líbila. Byly tu také základní kusy vestavěného nábytku, skříně s policemi, přihrádky na knihy, atd., veliké křeslo a vytahovací stůl. Nájemníci si mohli přidat drobnosti a kousky nábytku. Snahu po originalitě představoval tu ohromný harlekýn nalepený na jedné stěně a na jiné šablona opice houpající se na větvích vějířovité palmy.

„Norma bude mít jistě ohromnou radost, že od vás dostala knížku, paní Oliverová. Nechcete se napít? Vezmete si sherry nebo džin?“

Tahle dívka měla pohotovost opravdu dobré sekretářky.

Paní Oliverová odmítla.

„Máte tady nádhernou vyhlídku,“ řekla, dívajíc se z okna, jak jí zapadající slunce zasvítilo do očí, trochu zamrkala.

„Ano. Není to ale žádná legrace, když výtah přestane fungovat.“

„To by mě vůbec nenapadlo, že by se výtah odvážil nejezdit. Vždyť je to něco jako robot.“

„Nedávno ho sem zavedli, ale není proto o nic lepší,“ řekla Claudia. „Musí se s ním dost často něco dělat.“

Do pokoje vešla jiná dívka, hovořila, ještě než vstoupila.

„Claudio, nemáš ponětí, kam jsem si dala ...“

Přestala mluvit a podívala se na paní Oliverovou.

Claudia je rychle představila.

„Frances Caryová — paní Oliverová. Paní *Ariadne* Oliverová.“

„Ach, jaké vzrušující setkání,“ řekla Frances.

Byla to vysoká dívka pružné postavy, s dlouhými černými vlasy, se silně nalíčenou mrtvolně bledou tváří, s obočím a řasami v trochu šikmé křivce, ještě zdůrazněné maskarou. Měla na sobě přiléhavé sametové kalhoty a silný svetr. Byla pravým opakem svižné a výkonné Claudie.

„Přinesla jsem Normě Restarickové knihu, kterou jsem jí slíbila,“ řekla paní Oliverová.

„Ach — to je směla, je ještě na venkově.“

„Ještě se nevrátila?“

V hovoru teď zcela určitě nastala pauza. Paní Oliverová se domnívala, že dívky spolu vyměnily pohled.

„Myslela jsem si, že je zaměstnána v Londýně,“ řekla paní Oliverová a snažila se předstírat nevinné překvapení.

„Ach ano,“ řekla Claudia. „Je v nějakém podniku, dekorace interiéru se tomu říká. Posílají ji občas se vzorky na venkov.“ Usmála se. „My se tu jedna o druhou moc nestaráme,“ vysvětlovala. „Každá přichází a odchází, jak se jí to hodí — a obvykle se nenamáhá nechávat nějaké vzkazy. Ale vaši knihu jí dát nezapomenu, až se zase vrátí.“

Nic nemohlo být snazší než toto náhodné vysvětlení.

Paní Oliverová vstala. „Tak vám tedy moc pěkně děkuju.“

Claudia ji doprovodila ke dveřím. „Povím tatínkovi, že jsem se s vámi setkala,“ řekla. „Hrozně rád čte vaše knížky.“

Zavřela dveře a šla zpátky do obývacího pokoje.

Frances stála opřená o okno.

„Promiň,“ řekla. „Prokecla jsem to?“

„Já řekla jen, že Norma není doma.“

Frances pokrčila rameny.

„Já nevím. Kde to děvče může být, Claudio? Proč se v pondělí nevrátila? Kam se poděla?“

„To si nedovedu představit.“

„Že by zůstala u rodičů? Tam přece na sobotu a neděli jela.“

„Ne. Volala jsem tam teď, abych to zjistila.“

„Myslím, že na tom doopravdy nesejde... Stejně je ale... taková trochu divná.“

„Ve skutečnosti není o nic divnější než kdokoli jiný.“ Neznělo to však jistě.

„Ale je, je divná,“ řekla Frances. „Někdy na mě jde z ní strach. Víš, není normální.“

Najednou se zasmála.

„Norma a není normální! Ty to víš, že není, Claudio, ačkoliv to nechceš přiznat. Jsi moc loajální k svému šéfovi, myslím.“

Hercule Poirot kráčet po hlavní třídě v Long Basing. To jest, můžete-li nazvat hlavní třídou ulici, jež jest prakticky ulicí jedinou, což byl případ Long Basingu. Byla to jedna z těch vesnic, které projevují sklon roztahovat se do délky, ale ne do šířky. Měla na hřbitově pěkný kostel s vysokou věží a ctihodným starým tisem. Měla dostatečný počet obchodů s nejrozmanitějším zbožím. Dva starožitnické krámy, v jednom se prodávaly hlavně ozdobné předměty a figurky na krb z oloupaného borového dřeva, v druhém byla hromada starých map, značné množství porcelánu, většinou však prasklého, několik starých dubových skříní prožraných červotočem, skleněné vitríny, pár kousků viktoriánského stříbra, což všechno bylo z nedostatku místa špatně umístěno. Byly tu dvě kavárny, obě dost mizerné; byl tu také krám s košíkářským zbožím, docela pěkný, s velkým výběrem domácích výrobků; byl tu obchod se zeleninou, kde se vybírala také pošta; byl tu obchod s látkami, kde se prodávaly v značném výběru klobouky, a také obchod s dětskou obuví a obchod s krátkým zbožím s širokým rozmanitým sortimentem. Bylo tu papírnictví a krámek s novinami, kde se dostal i tabák a cukroví. Byl tu obchod s vlnou, který byl jasně místním aristokratem. Dvě bělovlasé přísné dámy vládly tu nad nespočtným množstvím zásuvek s pletacím materiálem všeho druhu. Byla tu také spousta stříhů a vzorů na pletení a jeden pult, kde bylo všechno, co je třeba k uměleckému vyšívání. Krám, který byl donedávna místním koloniálem, rozkvetl tak, že si dal jméno „supermarket“, a nechyběla v něm hromada drátěných košíků a oslnivých papírových krabic se všemi druhy obilnin a čistícími prostředky. A pak tu byl maličký závod s jedním malým oknem, na němž bylo ozdobným písmem napsáno Lillah, a za ním byla vystavena francouzská halenka s cedulkou „poslední móda“ a námořnická sukně a rudě pruhované tričko s cedulkami „model“. Ležely tam, jako by byly jen nedbale hozeny za sklo výlohy.

To všechno Poirot pozoroval s objektivním zájmem. Do okruhu vesnice patřilo ještě několik domků obrácených do ulice, v staromódním stylu, které si tu a tam podržely něco z georgiánské čistoty linií, častěji však ukazovaly známky viktoriánského zdokonalení,

jako verandu, arkýřové okno nebo malý skleník. Některé měly obnovenou celou fasádu a dávaly najevo, že chtějí být považovány za nové a že jsou na to hrdé. Bylo tu také několik rozkošných vetchých starosvětských domečků, z nichž některé předstíraly, že jsou o sto let starší, než byly, jiné své stáří naprosto upřímně přiznávaly, všechno instalatérské a elektrické zařízení však skrývaly před náhodným pohledem.

Poirot si klidně vykračoval a zažíval všechno, co viděl. Kdyby s ním bývala byla jeho netrpělivá přítelkyně paní Oliverová, okamžitě by se ho byla zeptala, proč maří čas, neboť dům, k němuž měl namířeno, byl čtvrt míle za obvodem vesnice. Poirot by jí byl řekl, že vstřebává místní atmosféru; že tyto věci jsou někdy důležité. Na konci vesnice se ráz obydlí náhle změnil. Na jedné straně kousek od silnice byla řada nově postavených obecních domů s pruhem zeleně před sebou a odlišná barva, jíž byly natřeny domovní dveře, působila veselým dojmem. Za obecními domy objevila se zase pole a keře, tu a tam s nějakým tím „vhodným sídlem“ ze seznamu zprostředkovatele realit, s vlastními stromy a zahradami a s oním známým vzhledem uzavřenosti, jímž se dává najevo, že se tu o cizí společnost nestojí. Kousek dolů po silnici zahlédl Poirot dům, jehož nejvyšší patro stávalo na odiv nezvyklý cibulovitý tvar. Zřejmě to nebylo dlouho, co je na dům nalepili. Nebylo pochyby, to byla Mekka, k níž směřovaly jeho kroky. Došel k brance, na níž byla připevněna tabulka s nápisem „Zátiší“. Prohlédl si dům. Byl to jeden z těch domů, jaké se obvykle stavěly na počátku století. Nebyl ani krásný ani ošklivý. Slovo obyčejný ho vystihovalo asi nejlépe. Zahrada byla mnohem hezčí, svého času byla jí zřejmě věnována velká péče a pozornost, i když teď ji nechali upadnout. Měla dosud rovné zelené trávníky, spoustu květinových záhonů, pečlivě vysázené plochy keřů, které budily dojem venkovské krajiny. Všechno bylo v dobrém pořádku. Mají tu jistě zahradníka, uvažoval Poirot. Pomyslel si, že zahradě je věnován možná i osobní zájem, neboť si všiml, že v rohu u domu je nad květinovým záhonem sehnuta nějaká žena a přivazuje jiřiny. Její hlava vypadala jako zářivý kruh čistého zlata. Byla vysoká a štíhlá, ramena měla však široká. Otevřel vrátka, prošel jimi a kráčel k domu. Žena otočila hlavu a pak se narovнала a tázavě se k němu obrátila.

Zůstala stát a čekala, až Poirot promluví. V levé ruce držela ještě provázek, jímž přivazovala jiriny, a jak si všiml, vypadala udiveně.

„Koho hledáte, prosím?“ řekla.

Poirot velmi neanglicky opsal kloboukem velký oblouk a uklo-
nil se. Její oči ulpěly jako fascinovány na jeho knírech.

„Paní Restaricková?“

„Ano. Já...“

„Doufám, že vás nenarušuji, madame.“

Na jejích rtech se kmitl lehký úsměv. „Vůbec ne. Vy jste...“

„Dovolil jsem si vykonat u vás návštěvu. Moje přítelkyně paní
Ariadně Oliverová...“

„Ach ano, ovšem. Už vím, kdo jste. Monsieur Poirot.“

„Monsieur Poirot,“ opravil ji s důrazem na poslední slabice.
„Hercule Poirot, k vašim službám. Dostal jsem se sem do okolí a
odvážil jsem se přijít, doufaje, že budu moci složit svou poklonu siru
Roderickovi Horsefieldovi.“

„Ano. Naomi Lorrimerová nám říkala, že se tu možná objevíte.“

„Doufám, že nepřicházím nevhod?“

„Ale vůbec ne. Ariadne Oliverová byla u nás minulou neděli.
Přijela s Lorrimerovými. Ty její knihy jsou ohromně zábavné, že
ano? Ale vás možná detektivky nebaví. Vy jste sám detektiv, že ano
— opravdový detektiv?“

„Já jsem velice opravdový,“ řekl Hercule Poirot.

Všiml si, že potlačila úsměv. Prohlížel si ji teď důkladněji. Její
krása vypadala trochu umělá. Zlaté vlasy byly upraveny v tuhý, ne-
poddajný účes. Byl by rád věděl, zda není v nitru sama sebou nejistá,
zda jen pečlivě nehraje úlohu anglické dámy zaujaté svou zahradou.
Byl trochu zvědav, z jakého společenského prostředí asi pochází.

„Máte tu velmi pěknou zahradu,“ řekl.

„Vy máte rád zahrady?“

„Tak jako Angličané ne. Vy tady v Anglii máte k zahradničení
zvláštní talent. Pro vás to znamená něco víc než pro nás.“

„Myslíte jako pro Francouze?“

„Já nejsem Francouz. Já jsem Belgičan.“

„Ach ano. Mám dojem, že se paní Oliverová zmínila, že jste byl
u belgické policie?“

„To já byl. Já starý belgický policejní pes.“ Zasmál se zdvořile a zamával rukama. „Ale u vás Angličanů já mám obdiv pro vaše zahrady. Házím vám poklonu! Latinské rasy mají rády upravené zahrady, zámecké zahrady, miniaturní Versailles, a také ovšem vynášly *potager*. Je moc důležitý *potager*. Vy v Anglii máte *potager*, ale máte jej z Francie, a *potager* nemáte rádi tak, jako máte rádi květiny. Že ano? Jest to tak?“

„Ano, myslím, že máte pravdu,“ řekla Mary Restaricková. „Pojďte přece dovnitř. Přišel jste se přece podívat na strýčka.“

„Jak pravíte, přišel jsem vzdát hold siru Roderickovi, ale vzdávám hold také vám, madame. Vždycky vzdávám hold kráse, když se s ní setkám.“ Uklonil se.

V lehkých rozpacích se zasmála. „Nesmíte mi dělat samé poklony.“

Vešla do domu otevřenými skleněnými dveřmi a on ji následoval.

„Znal jsem se trošku s vaším strýcem v roce devatenáct set čtyři.“

„Chudák strýček, už moc stárne. Je bohužel hrozně hluchý.“

„Jest to velmi dávno, co jsem se s ním setkal. Asi už na mne zapomněl. Šlo tenkrát o nějakou špionáž a vědecké důsledky jednoho vynálezu. Za ten vynález vděčíme důvtipu siru Rodericka. Doufám, že bude ochoten mě přijmout.“

„Ale jistě, bude moc rád,“ řekla paní Restaricková.

„V jistém směru vede teď moc nudný život. Já musím být moc často v Londýně — hledáme tam pro sebe nějaký šikovný dům.“ Řekla s povzdechem: „Se staršími lidmi je to někdy svízel.“

„Já vím,“ řekl Poirot. „Se mnou jest také často svízel.“

„Ale jděte, monsieur Poirote, přece si nemůžete myslet, že jste starý.“

„Už jsem to také slyšel,“ řekl Poirot. Vzdychl a truchlivě dodal: „Od mladých dívek.“

„To je od nich velmi ošklivé. Od mé dcery by se asi taky dalo čekat něco podobného,“ dodala.

„Ach, vy máte dceru?“

„Ano, aspoň nevlastní.“

„Bude mi velkým potěšením ji poznat,“ zdvořile řekl Poirot.

„Ach, bohužel není tady. Je v Londýně. Je tam zaměstnána.“

„V dnešní době jest každá dívka zaměstnána.“

„Dneska se čeká od každé, že má zaměstnání,“ řekla neurčitě paní Restaricková. „I když se pak vdají, tak se dají přesvědčit a jdou zpátky do továrny nebo do školy.“

„Vy jste se taky dala přesvědčit, madame, abyste šla do něčeho zpátky?“

„Ne. Já byla vychována v jižní Africe. Přijela jsem sem s manželem před krátkým časem. Pro mě je to tu všechno ještě trochu cizí.“

Rozhlédla se kolem sebe pohledem, který postrádal nadšení, jak Poirot usoudil. Byl to pěkně zařízený pokoj obvyklého typu — neosobní. Na zdech visely dvě velké podobizny — to byla jediná výjimka. První byl portrét ženy s úzkými rty ve večerních šatech z šedého sametu. Z protější stěny se na ni díval portrét muže více než třicetiletého, na němž byl patrný výraz potlačené energie.

„Vaší dceři se venkov zdá asi nudný?“

„Ano, pro ni je mnohem lepší, že je v Londýně. Nelíbí se jí tu.“

Náhle se odmlčela a pak, jako by z ní poslední slovo páčil, řekla: „A já se jí taky nelíbím.“

„Není možná,“ řekl Poirot s galskou zdvořilostí.

„Je možná. Myslím, že se to často stává. Dívky se, myslím, těžko smiřují s nevlastní matkou.“

„Měla vaše dcera svou vlastní matku velice ráda?“

„Myslím, že měla. Je s ní těžká práce. S většinou dívek je těžká práce, myslím.“

Poirot vzdychl a řekl: „Dnes mají rodiče na dcery mnohem menší vliv. Už to není tak jako za starých dobrých časů.“

„To skutečně ne.“

„Nerad to říkám, madame, ale musím doznat, že lituji, jak velmi málo vybíravosti projevují ve volbě — jak se to řekne anglicky? — svých mládenců?“

„V tom směru se Norma svého otce hodně natrápila. Ale tady je marné si stěžovat. Každý to musí zkusit na vlastní kůži. Ale musím vás zavést k strýčkovi Roddymu — bydlí nahoře.“

Vyvedla ho z pokoje. Poirot se přes rameno podíval zpátky. Nudná, neosobní místnost — až snad na ty dva portréty. Podle stříhu ženiných šatů Poirot soudil, že portréty jsou z dřívějších let. Jestliže tohle byla paní Restaricková, pomyslel si Poirot, pak by mu sympatická nebyla.

Řekl: „To jsou pěkné podobizny, madame.“

„Ano. Jsou od Lansbergera.“

To bylo jméno známého a neobyčejně drahého módního portrétisty z doby před dvaceti lety. Jeho puntičkářský naturalismus vyšel z módy a po jeho smrti se o něm mluvilo již jen málo. O těch, kdo mu seděli, se často posměšně mluvilo jako o „věšácích na šaty“, ale Poirot si pomyslel, že byli něčím daleko víc. Měl podezření, že za tím hladkým zevnějškem, který Lansberger tak bez námahy maloval, je pečlivě skrývaný výsměch.

Mary Restaricková šla před ním po schodech nahoru a řekla: „Přišly právě ze skladu, čistily se a...“

Náhle umlkla a prudce se zastavila s rukou na zábradlí.

V zákrutu schodů nad ní scházela dolů nějaká postava. Byla to postava, která tu vypadala nanejvýš nepřiměřeně. Mohl to být někdo v maškarním úboru, člověk, který se zřejmě nehodil do tohoto domu.

Za jiných okolností byla to pro Poirota postavička dosti známá, postavička, jakou často potkával v londýnských ulicích nebo i na večírcích. Představitel dnešní mládeže. Měl na sobě černý plášť, ozdobnou sametovou vestu, těsně obepínající kalhoty a po šíji mu visely bohaté kadeře kaštanových vlasů. Vypadal cizokrajně a skoro krásně, a trvalo chvilku, než člověk poznal, jakého je pohlaví.

„Davide?“ ostře řekla Mary Restaricková. „Co tu proboha děláte?“

Mladý muž se nijak nezarazil. „Polekal jsem vás?“ zeptal se. „To je mi líto.“

„Co děláte tady — v tomhle domě? Vy — vy jste sem přijel s Normou?“

„S Normou? Ne. Doufal jsem, že ji najdu tady.“

„Ze ji najdete tady — co tím myslíte? Je v Londýně.“

„Ale kdepak, drahoušku, není. V každém případě není v Boredene Mansions číslo 67.“

„Co myslíte tím, zda není tady?“

„No poněvadž se v neděli nevrátila, myslel jsem, že bude asi tady u vás. Tak jsem přijel, abych zjistil, co s ní je.“

„Odjela odsud v neděli večer jako obvykle.“ Hněvivě dodala: „Proč jste nezazvonil, abychom věděli, že jste tady? Co slídíte po domě?“

„Ale drahoušku, přece si nemyslíte, že vám chci štípnout lžičky. Copak je na tom divného, když člověk vejde do domu za jasného denního světla? To bych rád věděl.“

„My jsme na to staromódní, nemáme to rádi.“

„Ale bože, bože.“ David vzdychl. „To je pořád zbytečných řečí. Tak tedy, drahoušku, když mě tu nechcete uvítat a když zřejmě nevíte, kde svou nevlastní dceru máte, pak, myslím, radši vypadnu. Mám obrátit kapsy naruby, než půjdu?“

„Nemluvte nesmysly, Davide.“

„Tak pá pá.“ Mladík prošel kolem nich, nonšalantně jim zamával, sešel dolů a pak ven otevřenými hlavními domovními dveřmi.

„Příšerný tvor,“ řekla Mary Restaricková s takovým záštim, až se Poirot zarazil. „Nesnáším ho. Prostě ho nesnáším. Proč je Anglie dnes plná takovýchhle lidí?“

„Ale neznepokojujte se, madame. To jest všechno móda. To bylo vždycky. Na venkově jich vidíte méně, ale v Londýně se setkáte se spoustou takových.“

„Vypadá hrozně, úplně hrozně,“ řekla Mary. „Tak zženštile a exoticky.“

„A přitom trochu připomíná van Dyckův portrét, nemyslíte, madame? Vidět vy ho ve zlatém rámu a s krajkovým límcem, neřeknete, že jest zženštilý nebo exotický.“

„Přijde si drze až sem. Andrew by zuřil, kdyby to věděl. Strašně ho to trápí. S dcerami je jen trápení. Kdyby Andrew Normu lip znal, bylo by to snad jiné. Od jejích dětských let žil v cizině. Přenechal její výchovu zcela matce a Norma je teď pro něho úplnou hádankou. Pro mne taky, pokud se toho týče. Nemohu se ubránit pocitu, že je to velmi zvláštní typ dívky. Člověk dnes u nich nemá žádnou autoritu. Zdá se, že mají zálibu v tom nejhorším druhu mužů. Je úplně zblázněná do toho Davida Bakera. Nemůžeme nic dělat. Andrew mu za-

kázal sem chodit, a vidíte, přijede si sem a klidně vpadne dovnitř. Myslím — skoro si myslím, že udělám lip, když to Andrewovi nepovím. Nechci, aby se moc trápil. Myslím, že chodí s tímhle tvorem v Londýně, a nejen s ním. Jsou ještě daleko horší. Někteří se vůbec nemýjí, chodí s neholenými tvářemi, s komicky vyrazujícími strniskem a v šatech s mastnými skvrnami.“

Poirot řekl, aby ji utěšil: „Ach madame, nesmíte se tak rmoutit. Výstřelky mládí pominou.“

„Jistě, to doufám. S Normou je těžká práce. Někdy si myslím, že to nemá v hlavě v pořádku. Je taková divná. Někdy se skutečně dívá, jako by spadla z měsíce. Ta obzvláštní nechut', kterou ke mně...“

„Nechut'?“

„Nenávidí mě. Doopravdy mě nenávidí. Nevím proč. Asi svou matku velmi milovala, ale je konečně jen rozumné, že se její otec znovu oženil, ne?“

„Vy si myslíte, že vás opravdu nenávidí?“

„Vím to. Mám dostatečné důkazy. Nedovedu říci, jak se mi ulehčilo, když odjela do Londýna. Nechtěla jsem dělat nepříjemnosti...“ náhle se zarazila. Jako by si poprvé uvědomila, že mluví k cizímu člověku.

Poirot měl schopnost budit důvěru a lidé se mu rádi svěřovali. Když s ním mluvili, jako by si ani neuvědomovali, s kým mluví. Krátce se zasmála.

„Panebože,“ řekla, „já opravdu nevím, proč vám to všechno vykládám. Počítám, že v každé rodině je něco takového. My ubohé macechy to máme těžké. Ach, už jsme tady.“

Zaklepala na dveře.

„Dále, dále,“ zaburácelo zevnitř.

„Máš tady návštěvu, strýčku,“ řekla Mary Restaricková a vstoupila do pokoje. Poirot za ní.

Pokojem přecházel starší muž širokých ramen, hranatého obličeje, brunátných tváří, který vypadal popudlivě. Hřmotným krokem jim vykročil vstříc. Za ním u stolu seděla dívka a třídila dopisy a listiny. Tmavou, hladce učesanou hlavu měla skloněnu nad papíry.

„To je monsieur Hercule Poirot, strýčku Roddy,“ řekla Mary Restaricková.

Poirot pokročil půvabně vpřed, aby se ujal slova. „Ach, sire Rodericku, jest tomu už mnoho — mnoho let, co jsem měl to potěšení se s vámi setkat. Musíme se vrátit až k poslední válce. Bylo to, myslím, v Normandii, co jsme se naposled viděli. Velmi dobře se pamatuji, že tam byl také plukovník Race a také tam byl generál Abercromby a také maršál letectva sir Edmund Collingsby. Ach, to bylo rozhodování! A jak obtížné bylo všechno utajit. Ach, v dnešní době se už nic utajovat nemusí. Vzpomínám si na odhalení toho tajného agenta, kterému se tak dlouho dařilo skrývat svou pravou tvář — pamatujete se na kapitána Hendersona?“

„Ach, kapitán Henderson, no ovšem. Pane na nebi, ta zatracená svině! Dostali jsme ho!“

„Možná že si mě nepamatujete, Hercule Poirota.“

„Ale ano, ano, ovšem že se na vás pamatuju. Jen tak tak, že nám nevyklouzl. Vy jste zastupoval Francouze, že ano? Byli jste tam asi dva, s jedním jsme se nemohli shodnout — nemůžu si vzpomenout na jeho jméno. No tak, jen se posaďte, posaďte se. Nic člověka víc nepotěší, než když si může popovídat o těch starých časech.“

„A já se tolik obával, že se na mne ani na mého kolegu, monsieur Girauda, nebudete pamatovat.“

„Ale ano, ano, ovšem že se na vás oba pamatuju. Ach, to byly časy, to byly nádherné časy.“

Dívka za stolem vstala. Postrčila židli k Poirotovi.

„Dobře, dobře, Soňo,“ řekl sir Roderick. „Dovolte, abych vám představil svou roztomilou sekretářku. Je mi velkou oporou. Pomáhá mi, víte; zapisuje všechno o mé vojenské činnosti. Nevím, jak jsem se bez ní kdy mohl obejít.“

Poirot se zdvořile uklonil. „*Enchanté, mademoiselle,*“ zašeptal.

Dívka zašeptala něco v odpověď. Bylo to drobné stvořeníčko s černým mikádem. Vypadala nesměle. Tmavomodré oči měla většínou skromně sklopené k zemi, ale na svého zaměstnavatele se plaše a roztomile usmála. Poklepal jí na rameno.

„Nevím, co bych si bez ní počal,“ řekl, „opravdu nevím.“

„Ale ne,“ bránila se dívka. „Nejsem vám doopravdy nic platná. Píšu na stroji moc pomalu.“

„Ale drahoušku, píšete až dost rychle. A jste taky moje paměť. Moje oči a uši a ještě mnoho dalších věcí.“

Znovu se na, něho usmála.

„Vzpomínám si,“ začal Poirot, „na několik znamenitých historiek, které tehdy kolovaly. Například když vám tenkrát někdo ukradl vůz a...“ A vykládal dál historku.

Sir Roderick byl potěšen. „Ha, ha, no ovšem. Ano, ano, opravdu, no trochu je to, myslím, přehnáno. Ale celkem to tak bylo. Ano, ano, tak, kdo by si pomyslel, že si to po takovém dlouhém čase budete pamatovat. Ale můžu vám povědět ještě jednu historku, lepší, než byla tahle.“ A pustil se do vyprávění.

Poirot ji vyslechl a pochválil, že je znamenitá. Nakonec pohlédl na hodinky a vstal.

„Ale nesmím vás už déle zdržovat,“ řekl. „Jak vidím, pracujete na významném díle. Nemohl jsem odolat, abych vám nepřišel složit poklonu, když jsem tady v sousedství. Léta utíkají, ale vy, jak vidím, jste nic neztratil ze své síly a radosti ze života.“

„Nu, nu, snad se to dá tak říct. Nesmíte mi ale tak moc lichotit — a na čaj jistě zůstanete. Mary vám jistě nabídne čaj.“ Rozhlédl se po pokoji. „Ach, už odešla. Milé děvče.“

„Ano, opravdu milá a velmi krásná. Jistě vám byla po tak dlouhá léta oporou a útěchou.“

„Ale kde! Vzali se teprve nedávno. Je druhou ženou mého synovce. Abych k vám byl upřímný, nikdy jsem o tohohle svého synovce moc nestál — Andrew je takový větroplach. Nevydrží na jednom místě. Měl jsem rád jeho staršího bratra Simona. Ne že bych ho taky dobře znal. A pokud jde o Andrewa, ten se moc ošklivě choval k své první ženě. Odešel od ní, víte. Nechal ji na holičkách. Utekl s nějakou lehkou ženskou. Každý věděl, co je to zač. Ale on byl do ní celý blázen. Za rok nebo za dva byl mezi nimi konec; no blázen. Tohle děvče, co se s ním oženil, zdá se být jaksepatří. Pokud vím, je s ní všechno v pořádku. Tedy Simon byl spolehlivý chlapík — ale zatračeně nudný. Nemůžu říct, že jsem měl radost, když se sestra přivdala do téhle rodiny. Do obchodu, víte. Bohatá rodina, samozřejmě, ale peníze nejsou všechno — my jsme obvykle uzavírali sňatky s rodi-

nami ve státní službě. Moc jsem se s tou Restarickovic bandou nestýkal.“

„Mají, myslím, dceru. Jedna moje známá se s ní minulý týden setkala.“

„Aha, s Normou. Bláznivá holka. Chodí příšerně oblečená a má známost s nějakým příšerným mladíkem. Ach ano, dneska jsou všichni stejní. Samí vlasatci, beatnici, Beatles, nebo jak se jmenují. Na ty už nestačím. Člověk jim vůbec nerozumí, jako by mluvili cizí řečí. Nikdo ale nestojí o to slyšet, co si staří myslí, tak je to. Ani Mary — vždycky jsem si myslel, že je to hodná, rozumná dívka, ale jak vidím, dovede být v některých věcech úplně hysterická — hlavně pokud jde o její zdraví. To bylo křiku, že půjde do špitálu na pozorování nebo co. Nechcete se něčeho napít? Co whisky? Ne? Opravdu nechcete zůstat na trochu čaje?“

„Děkuji, ale čekají na mne přátelé.“

„Nu, musím říci, že jsem si s vámi moc pěkně popovídal. Je to milé, když si člověk zavzpomíná na staré časy. Soňo, drahoušku, snad byste mohla odvést monsieur — odpusťte, to vaše jméno mi zase vypadlo z paměti — aha, ano, Poirota. Doprovod'te ho dolů k Mary, ano?“

„Ne, ne,“ Hercule Poirot mávnutím ruky rychle nabídku zamítl. „Ani mě nenapadne madame dále obtěžovat. Nic nepotřebuji. Opravdu nic nepotřebuji. Najdu cestu docela dobře. Bylo mi velkým potěšením, že jsem vás zase viděl.“

Odešel z místnosti.

„Nemám nejmenší potuchy, kdo ten chlapík byl,“ řekl sir Roderick, když Poirot odešel.

„Vy nevíte, kdo to byl?“ podívala se na něho Soňa ohromeně.

„Nepamatuju si polovinu lidí, kteří ke mně dnes chodí a se mnou mluví. Samozřejmě musím koukat se strefit. Člověk se naučí, jak na to. Na večírcích máte to samé. Přijde chlapík a řekne ‚Možná, že se na mne nepamatujete. Já vás viděl naposled v devětatřicátém roce.‘ A já musím říci ‚Ovšem, že se pamatuju,‘ ale nepamatuju se. Je to nesnáz, když je člověk skoro slepý a hluchý. Na konci války jsme se skamarádili se spoustou žabožroutů. Polovinu z nich si vůbec nepamatuju. No dobrá, jistě tam byl. Znal mě a já znal dost těch

chlapíků, o kterých mluvil. Ta historka o mně a ukradeném voze byla celkem pravdivá. Trošku to bylo samozřejmě přehnané; tenkrát to pěkně opepřili. Nu co, myslím, že nepoznal, že se na něho nepamatuju. Chytrý chlapík, říkám, ale každým coulem žabožrout. Víte, ty jeho řečičky, to poskakování a poklonky. Tak tedy, kde jsme to tedy přestali?“

Soňa vzala dopis a podala mu jej. Pokusila se mu nabídnout brýle, ale okamžitě je zamítl.

„Já ty zatracené brýle nechci — vidím dobře.“ Napínal oči a brejlik do dopisu, který držel. Pak se vzdal a hodil jí ho zpátky.

„No, snad bude lepší, když mi ho přečtete sama.“ Začala číst svým jasným měkkým hlasem.

5

Hercule Poirot stál chvilku nahoře na schodech. Hlavu nakláněl trochu na jednu stranu, jako by poslouchal. Zdola nic neslyšel. Přistoupil k oknu a vyhlédl ven. Dole na zahradě byla Mary Restaricková a už tam zase něco dělala. Poirot spokojeně pokýval hlavou. Šel tiše po chodbě. Otvíral jedny dveře za druhými. Koupelna, komora, prázdný dvoulůžkový pokoj pro hosty, jednolůžkový pokoj, zřejmě obývaný, budoár s širokou manželskou postelí (Mary Restarickové?). Další dveře vedly do sousedního pokoje, který, jak hádal, patřil Andrewovi Restarickovi. Zamířil na druhou stranu od schodiště. Pokoj, jehož dveře otevřel prvně, byla ložnice pro jednu osobu. Soudil, že v ní právě nikdo nebydlí, ale že bývá patrně obsazená v sobotu a v neděli.

Na toaletním stolku byly kartáče. Opatrně naslouchal, pak vešel po špičkách dovnitř. Otevřel skříň. Ano, visely tu nějaké šaty. Šaty na víkend.

Byl tu psací stůl, ale nebylo na něm nic. Velmi jemně otevřel zásuvky. Bylo tu pár drobností, jeden dva dopisy, ale byly bezvýznamné a psané už před nějakým časem. Zavřel zásuvky. Sešel dolů, a když vycházel, rozloučil se s paní domu. Pozvání na čaj odmítl. Slíbil, že se vrátí včas, a vlak do města jede už za chvíli, řekl.

„Nechcete taxíka? Můžeme vám ho zavolat nebo vás svezeme naším vozem.“

„Ne, ne, děkuji, madame, jste příliš laskavá.“

Poirot šel zpátky do vesnice a zahrnul uličkou podle kostela dolů. Přešel po lávce přes potok. Brzy došel k velkému vozu, který na něho i se šoférem diskrétně čekal pod bukem. Šofér otevřel dvířka vozu. Poirot nasedl, zul si lakýrky a ulehčeně vydechl.

„A teď se vrátíme do Londýna,“ řekl.

Šofér zavřel dvířka, vrátil se na své místo za volant a vůz se s tichým vměním rozjel. Mladík stojící u silnice, který zuřivě zdvíhal palec, aby ho svezli, nebyl nijak neobvyklou podívanou. Poirotovy oči téměř lhostejně ulpěly na tomto členu bratrství stopařů, mladíkovi v obleku nápadných barev a s dlouhými exotickými vlasy. Takových mládenců bylo mnoho, ale v okamžiku, kdy jeli kolem něho, Poirot se na sedadle napřímil a promluvil na řidiče.

„Zastavte, prosím. Ano, a můžete-li, jeďte kousek nazpátek... Někdo se tam chce svězt.“

Řidič obrátil nevěřící zrak dozadu. To byla ta poslední věc, kterou čekal. Poirot však klidně pokyvoval hlavou, a tak šofér uposlechl.

Mladý muž jménem David přistoupil ke dvířkám. „Myslel jsem, že mi nezastavíte,“ řekl vesele. „Pěkně děkuju.“

Nasedl, sundal se zad malý baťoh, pustil ho na zem a uhladil si hnědé kadeře s odleskem mědi. „Tak vy jste mě poznal,“ řekl.

„Jste asi trochu nápadně oblečený.“

„Ach, myslíte? To snad ne. Jsem jen jedním z bratrstva.“

„Van Dyckova škola. Velice parádní.“

„Ach, to mě nikdy nenapadlo. V tom něco je, co říkáte.“

„Měl byste nosit klobouk, jako nosili kavalíři,“ řekl Poirot, „a krajkový límec, mohu-li vám poradit.“

„Nemyslím, že bychom šli až tak daleko.“ Mládenec se zasmál. „Ta Restaricková se na mne nemůže ani podívat. Já ji mám zrovna tak rád. O Restaricka taky moc nestojím. Úspěšní byznysmeni mají v sobě něco antipatického, nemyslíte?“

„To záleží na tom, jak se na to díváte. Dvoříte se jeho dceři, jak jsem se dověděl.“

„Moc hezký výraz, dvořit se dceři,“ řekl David. „Dá se to tak nazvat. Ale je to tak fifty-fifty, to víte. Ona se mně taky dvoří.“

„Kde jest teď mademoiselle?“

David se dost prudce k němu otočil. „Pročpak se mě na to ptáte?“

„Rád bych ji poznal.“ Pokrčil rameny.

„Nemyslím, že by byla váš typ, o nic víc než já. Norma je v Londýně.“

„Ale říkal jste přece její matce...“

„Pcha, macechám se všechno neříká.“

„A kde jest v Londýně?“

„Pracuje u dekoratérky interiérů někde v Chelsea na King's Road. Nemůžu si teď na to jméno vzpomenout. Susan Phelpsová, se myslím, jmenuje.“

„Tam ale asi nebydlí. Máte její adresu?“

„Ale ano, je to takový velký blok domů. Opravdu, nechápu váš zájem.“

„Člověk má zájem o spoustu věcí.“

„Co tím myslíte?“

„Co vás dnes přivedlo do toho domu — (jak jen se jmenuje? — Zátíší)? Že jste vnikl potají do domu a šel až nahoru?“

„Přišel jsem zadním vchodem, to přiznávám.“

„Co jste nahoře hledal?“

„To je moje věc. Nechci být hrubý — ale strkáte nos do cizích věcí.“

„Projevují jen zvědavost. Rád bych přesně věděl, kde ta mladá dáma jest.“

„Rozumím. Milý Andrew a milá Mary — čert je vem — si vás najali, že je to tak? Snaží se ji najít, co?“

„Doposud, myslím, nevědí, že se pohřešuje,“ řekl Poirot.

„Někdo vás musil najmout.“

„Jste nadmíru chápavý,“ řekl Poirot a opřel se dozadu.

„Byl jsem zvědav, co máte za lubem,“ řekl David. „Proto jsem na vás zamával. Doufal jsem, že zastavíte a dáte mi nějakou tu útěchu. Je to moje děvče, to, předpokládám, víte?“

„Toť povšechný názor, jak jsem vyrozuměl. A je-li tomu tak, měli byste vědět, kde jest. To jest pravda, ne, pane — to druhé vaše jméno, myslím, neznám, vím jen, že křestní jest David.“

„Baker.“

„Snad jste se, pane Bakere, pohádali.“

„Ne, nepohádali. Proč si to myslíte?“

„Slečna Norma Restaricková odjela ze Zátíší v neděli večer, nebo to snad bylo v pondělí ráno?“

„Přijde na to. Je tu jeden ranní autobus. Dostanete se s ním do Londýna něco po desáté. Přišla by do práce trochu později, ale ne o moc. Obvykle se vrací v neděli večer.“

„Odjela odtamtud v neděli večer, ale do Borodene Mansions nepřišla.“

„Zřejmě ne. Claudia říká, že ne.“

„Projevila tato slečna Reeceová-Hollandová — tak se jmenuje, ne? — překvapení nebo starost?“

„Pane na nebi proč? Ta děvčata se přece vzájemně nehlídají.“

„Domníváte se ale, že jela zpátky tam?“

„Nepřišla ani do práce. To si pište, že na ni mají v krámě dopal.“

„Máte o ni starost, pane Bakere?“

„Ne. Samozřejmě — chci říct, ať se propadnu, jestli to vím. Nevidím žádný důvod, proč bych si měl dělat starosti, ale čas utíká. Co je dneska — čtvrtek, ne?“

„Nepohádala se s vámi?“

„Ne, my se nehádáme.“

„Ale děláte si o ni starost, že, pane Bakere?“

„Co je vám po tom?“

„Nic mi po tom není, ale měla doma nějaké nepříjemnosti, jak jsem se dozvěděl. Nemá ráda svou nevlastní matku.“

„A právem. Ta ženská je mrcha. Je zdravá jako řípa. Nemá Normu taky ráda.“

„Byla nemocná, že? Musela jít do nemocnice.“

„Kdo? Norma?“

„Ne, nemluvím o slečně Restarickové. Mluvím o paní Restarickové.“

„Myslím, že šla do sanatoria. Nevím proč. Podle mého názoru je jako tuřín.“

„A slečna Restaricková nevlastní matku nenávidí.“

„Norma někdy ztratí rozvahu a vyletí. Děvčata vždycky nenávidí macechy.“

„Jsou z toho macechy vždycky nemocné? Tak nemocné, aby šly do sanatoria?“

„Nač, k čertu, narážíte?“

„Třeba na zahradničení nebo na jed na hubení plevelů.“

„Co tím chcete říct, s tím jedem? Ze by Norma — že by ji napadlo — že...“

„Lidské řeči,“ řekl Poirot. „Mluví se o tom v sousedství.“

„Chcete říct, že někdo řekl, že se Norma pokusila otrávit svou nevlastní matku? To je směšné. To je úplný nesmysl.“

„Souhlasím, že jest to velmi nepravděpodobné,“ řekl Poirot. „Lidé to také skutečně neříkali.“

„Promiňte, špatně jsem to pochopil. Ale co jste tedy měl na mysli?“

„Milý mládenče,“ řekl Poirot, „musíte si uvědomit, že se skoro vždycky mluví o jednom člověku — a to je manžel.“

„Cože, chudák Andrew? To je podle mne nanejvýš nepravděpodobné.“

„Ano. Ano, mně se to také nezdá.“

„Tak proč jste tam byl, co? Jste přece detektiv, ne?“

„Ano.“

„Tak co tedy?“

„Mluvíme každý o něčem jiném,“ řekl Poirot. „Nepřijel jsem tam, abych vyšetřoval nějaký pochybný nebo možný případ otrávení jedem. Musíte mi prominout, nemohu-li zodpovědět vaše otázky. Jest to všechno velice tajné, rozumíte.“

„Co tím, hrome, myslíte?“

„Jel jsem tam za sirem Roderickem Horsefieldem,“ řekl Poirot.

„Cože, za tím staříkem? Vždyť je skoro senilní, ne?“

„Jest to muž, který zná velmi mnoho tajemství,“ řekl Poirot. „Nemyslím, že se dnes činně účastní takovýchto záležitostí, ale zná jich hodně. V minulé válce měl podíl na velmi mnoha věcech. Znal hodně lidí.“

„To už jsou ale léta.“

„Ano, ano, účastnil se těch věcí před dlouhými léty. Uvědomujete si však, že jsou jisté věci, které by mohlo být prospěšné znát?“

„Jaké?“

„Třeba tváře,“ řekl Poirot. „Známa tvář, kterou by sir Roderick mohl poznat. Tvář nebo něco charakteristického, způsob řeči, způsob chůze, gesto. Lidé si to pamatují, víte. Staří lidé si nepamatují to, co se stalo minulý týden nebo minulý měsíc nebo minulý rok, ale pamatují si to, co se stalo, řekněme, skoro před dvaceti lety. A mohou si pamatovat někoho, kdo nechce, aby se na něho pamatovalo. A mohou vám říci jisté věci o jistém muži nebo o jisté ženě nebo něco, do čeho byli zapleteni — mluvím velmi neurčitě, chápete. Šel jsem k němu pro informaci.“

„Šel jste k němu pro informaci, co? K tomu staříkovi? K tomu imbecilovi? A on vám ji dal?“

„Řekněme, že jsem zcela spokojen.“

David se nepřestával na něho upřeně dívat. „Teď bych rád věděl,“ řekl, „šel jste tam za tím staříkem, nebo za tou děvenkou, co? Chtěl jste vědět, co v tom domě dělá? Taky jsem už o tom několikrát přemýšlel. Myslíte si, že vzala to místo, aby vytáhla ze staříka nějaké zprávy z minulosti?“

„Jest zbytečné o těchto věcech hovořit,“ řekl Poirot, „Zdá se, že jest velmi oddanou a pozornou — jak ji mám nazvat — sekretářkou?“

„Je všechno dohromady, ošetřovatelka, sekretářka, společnice, děvče pomáhající za byt a stravu, strýčkova bona. Můžete pro ni najít spoustu jmen, ne? Je do ní cvok. Toho jste si všiml, ne?“

„Za těch okolností to není nic divného,“ řekl Poirot škrobeně.

„Můžu vám jmenovat někoho, kdo ji nemá rád, a to je naše Mary.“

„Možná, že ona Mary Restarickovou také nemá ráda.“

„Tak tohle vy si myslíte?“ řekl David. „Že Soňa nemá ráda Mary Restarickovou. Možná, že si dokonce myslíte, že se ptala, kde mívají jed na plevel? Pchá, to je úplně směšné,“ dodal. „Dobrá. Děkuju za svezení. Už tady vystoupím.“

„Aha. Sem máte namířeno? Máme do Londýna ještě dobrých sedm mil.“

„Vystoupím tady. Sbohem, monsieur Poirote.“

„Sbohem.“

David zabouchl dvířka a Poirot se opřel dozadu.

Paní Oliverová chodila po salónu jako lev v kleci. Byla velmi neklidná. Před hodinou zabalila kopii rukopisu, kterou právě zkorigovala. Chystala se ji odeslat svému nakladateli, který na ni dychtivě čekal a který ji kvůli tomu neustále každý třetí nebo čtvrtý den popoháněl.

„Tak tady to máte,“ řekla paní Oliverová, oslovujíc prázdný vzduch a představujíc si nakladatele. „Tady to máte, a doufám, že se vám to bude líbit. Mně se to nelíbí. Podle mého názoru je to mizerné! Myslím, že vy nepoznáte, jestli to, co píšu, je dobré, nebo špatné. Ale já vás varovala. Řekla jsem vám, že je to hrozné. Odpověděl jste: ‚Ale kdepak, kdepak, tomu vůbec nevěřím.‘“

„Jen počkejte a uvidíte,“ řekla paní Oliverová pomstychtivě. „Jen počkejte a uvidíte.“

Otevřela dveře, zavolala Edith, svou služebnou, a nařídila jí, aby balík dala hned na poštu.

„A co teď,“ řekla paní Oliverová, „co si mám počít teď?“

Začala znovu přecházet sem tam. „Ano,“ pomyslila si paní Oliverová, „přála bych si, abych měla na zdi zas ty tropické ptáky a stromy místo těch pitomých třešní. V tom tropickém pralese jsem měla pocit, že něčím jsem. Lvem nebo tygrem nebo leopardem nebo levhartem! Kdežto tady v tom třešňovém sadě můžu být jen strašákem!“

Znovu se kolem sebe rozhlédla. „Měla bych pípat jako ptáček a zobat třešničky,“ řekla sklesle. „Aspoň kdyby byla teď doba třešní. Ráda bych teď věděla...“ Šla k telefonu. „Podívám se, madame,“ odpověděl Georgeův hlas na její otázku. Pak se ozval druhý hlas.

„Tady Hercule Poirot, vám k službám, madame,“ řekl.

„Kde jste byl?“ řekla paní Oliverová. „Byl jste celý den pryč. Jel jste asi navštívit Restarickovy. Že je to tak? Viděl jste sira Rodericka? Co jste zjistil?“

„Nic,“ řekl Hercule Poirot.

„To je hrozná otrava,“ řekla paní Oliverová.

„Myslím, že to není taková otrava, jest to spíš překvapující, že jsem nic nenašel.“

„Proč překvapující? Tomu nerozumím.“

„Protože,“ řekl Poirot, „to znamená, že buď není co najít, a to, dovolu, bych vám řekl, nesouhlasí s fakty; anebo něco bylo velmi chytře zatajeno. To by bylo zajímavé, chápete. Mimochodem paní Restaricková nevěděla, že se dívka pohřešuje.“

„Myslíte — že s tím zmizením nemá nic společného?“

„Vypadá to tak. Setkal jsem se tam s tím mládencem.“

„Myslíte s tím nežádoucím mladíkem, o něhož nikdo nestojí?“

„Správně, s tím nežádoucím mladíkem.“

„Usoudil jste, že je nežádoucí?“

„Z hlediska koho?“

„Samozřejmě že ne z hlediska toho děvčete.“

„Jsem si jist, že to děvče, které za mnou přišlo, by jím bylo enormně nadšeno.“

„Vypadal moc hrozně?“

„Vypadal moc krásně,“ řekl Hercule Poirot.

„Krásně,“ řekla paní Oliverová. „Nedomnívám se, že mám ráda krásné mladé muže.“

„Mladé dívky je rády mají,“ podotkl Poirot.

„Ano, máte úplně pravdu. Mají rády krásné mladé muže. Nemyslím tím mládence s hezkým zevnějškem nebo s chytrou tváří nebo elegantní mladíky nebo ty pěkně oholené a zářící čistotou. Myslím, že mají rády buď mladíky, kteří vypadají, jako by právě vystoupili z nějaké komedie z doby restaurace, nebo ty velmi špinavé mladíky, kteří vypadají, jako by se chtěli stát ohavnými vandráky.“

„Vypadalo to, že také neví, kde teď dívka...“

„Nebo že to nepřiznal.“

„Možná. Přijel tam také. Proč? Byl skutečně v domě. Dal si práci, aby se dostal dovnitř neviděn. Zase proč? Z jakého důvodu? Hledal dívku? Nebo hledal něco jiného?“

„Vy myslíte, že něco hledal?“

„Hledal něco v dívčině pokoji,“ řekl Poirot.

„Jak to víte? Viděl jste ho tam?“

„Ne, viděl jsem ho jenom scházet se schodů, ale našel jsem v Normině pokoji pěkný kus vlhkého bláta, který mohl pocházet jen z jeho boty. Jest možné, že ho sama požádala, aby jí něco z pokoje přinesl — jest spousta možností. V tom domě jest ještě jedna dívka — a velmi hezká — Mohl přijet i za ní. Ano — jest tu spousta možností.“

„Co uděláte teď?“ zeptala se paní Oliverová.

„Nic,“ řekl Poirot.

„To je otrava,“ dala najevo svůj nesouhlas paní Oliverová.

„Dostanu možná nějakou zprávičku od lidí, které jsem pověřil pátráním; jest ale také docela možné, že se nedozvím nic.“

„Ale uděláte něco, ne?“

„Vyčkám, až nastane pravá chvíle,“ řekl Poirot.

„Dobrá, podniknu něco sama,“ řekla paní Oliverová.

„Snažně vás prosím, buďte velmi opatrná,“ žádal ji.

„Nesmysl! Co by se mi mohlo stát?“

„Tam, kde jest vražda, může se stát všechno. To vám říkám já, Poirot.“

6

Pan Goby se posadil na židli. Byl to drobný, scvrklý mužík, na němž nic nestálo za povšimnutí, takže se zdálo, jako by neexistoval.

Díval se pozorně na nohu starožitného stolu, která měla podobu drápu, a k ní vysílal svá slova. Nikdy nehleděl do tváře tomu, s kým mluvil.

„Jsem rád, že jste mi zjistil ta jména, pane Poirote,“ řekl. „Jinak, to víte, by to asi zabralo spoustu času. Takhle jsem zjistil hlavní fakta a navrch pár klepů... Ty se vždycky hodí. Začnu u Borodene Main-sions, ano?“

Poirot milostivě kývl hlavou.

„Spousta vrátných,“ oznámil pan Goby hodinám na krbu. „Tam jsem začal a použil k tomu několika různých mládenců. Je to nákladné, ale vyplatí se to. Nechtěl jsem, aby se myslelo, že se někdo na něco určitého vyptává! Mám uvádět začáteční písmena nebo jména?“

„V těchto zdech můžete používat jmen,“ řekl Poirot.

„O slečně Claudii Reeceové-Hollandové se mluví jako o velmi příjemné mladé dámě. Její otec je poslanec. Ctižádostivý chlapík. Chce být pořád v novinách. Je to jeho jediná dcera. Dělá sekretářku. Vážná dívka. Žádné divoké večírky, žádné pitky, žádní beatníci. Bydlí v bytě s dvěma dalšími děvčaty. Číslo jedna pracuje ve Wedderburnově galerii v Bond Street. Umělecký typ. Roztáčí to s tou partou z Chelsea. Jezdí na různá místa a pořádá výstavy a podobné umělecké podniky.

Třetí je ta vaše. Není tam dlouho. Všeobecně se soudí, že je trochu ‚tůklá‘. Není to tam všechno akorát. Ale všechno je to trochu neurčité. Jeden z těch vrátných je na klepy. Dejte mu jednu dvě skleničky a budete koukat, co vám všechno poví! Kdo pije, a kdo bere drogy, a kdo má nějaké opletačky skrze daň z příjmů, a kdo schovává peníze do punčochy. Samozřejmě, nemůžete tomu všemu věřit. Ale říkal taky něco o tom, že tam bylo jednou v noci slyšet ránu z revolveru.“

„Ránu z revolveru? Byl někdo zraněn?“

„O tom, jak se zdá, jsou trochu pochybnosti. On říká, že slyšel jednou v noci vystřelit, a vyšel ven a ta dívka, ta vaše dívka, tam stála s revolverem v ruce. Vypadala trochu vyjeveně. A pak jedna z těch druhých dvou dívek — nebo snad obě dvě — přiběhly. A slečna Caryová (to je ta, co dělá výstavy) řekla: ‚Proboha, cos to udělala, Normo?‘ a slečna Reeceová-Hollandová na to rychle: ‚Buď zticha, Frances. Nedělej hlouposti,‘ a vzala té vaší dívce revolver a povídá: ‚Dej to sem.‘ Hodila ho do kabelky a pak spatřila toho chlapíka Mickyho, hned jde k němu a povídá se smíchem: ‚To jste se asi lekl, že?‘ a Micky říká, že úplně ztuhl, a ona že ještě řekla: ‚Nedělejte si starosti. My jsme vlastně vůbec nevěděly, že je to nabitě. Dělalý jsme jen legraci.‘ A pak řekla: ‚V každém případě, kdyby se vás někdo ptal, řekněte, že je všechno v pořádku,‘ a pak řekla: ‚Pojď, Normo,‘ chytla ji za loket a táhla ji k výtahu a vyjely zas všechny nahoru.

Ale Micky říkal, že byl ještě trochu na pochybách. Šel se kouknout na dvůr.“

Pan Goby sklopil oči a citoval ze svého zápisníku:

„A to vám povídám, že jsem na něco kápnul. Vobjevil jsem mokré fleky. To je jednou jistý. Kapky vod krve to byly, šáh jsem si

do toho prstem. Povím vám teda, co já si vo tom myslím. Někdo by postřelenej — nějakej muskej, když utíkal pryč... Šel jsem nahoru a voptal se, jestli můžu mluvit se slečnou Hollandovou, a povídám jí: »Podle mýho skromnýho názoru byl někdo střelenej«, povídám. »Na dvoře jsou krvavý kápy.« »Propáníčka, to je legrace,« povídá vona. »je vám jistě jasný, že to byl holub.« A pak povídá: »Je mi líto, že jste se tak vylekal. Zapomeňte na to,« a vstrčila mi pětilibru. Celou pětilibru. To se ví, že jsem pak držel hubu.‘

A pak po další whisky vyrukoval ještě s něčím. „Jestli teda chcete něco vědět, to vona vodpráskla toho chlápka, vypadá na periférii a chodí za ní. Asi se spolu pohádali a vona ho chtěla zastřelit. To si teda myslím já. Ale čím míň řečí, tím míň mrzutostí, proto já nic neříkám. A kdyby se mě někdo na něco ptal, tak řeknu, že nevím, vo čem je řeč.“ „Pan Goby se odmlčel.

„Zajímavé,“ řekl Poirot.

„Ano, ale vypadá to na hromadu lží. Nezdá se, že by někdo jiný o tom něco věděl. Mluví se o bandě mladých zabijáků, kteří jednou v noci vpadli do dvora a porvali se tam — házeli po sobě noži s ostrím na péro a podobně.“

„Rozumím,“ řekl Poirot. „Další možný důvod krve na dvoře.“

„Možná, že se ta dívka pohádala se svým mládencem a vyhrožovala mu třeba, že ho zabije. A Micky to vyslechl a všechno to smíchal dohromady — obzvlášť jestli zrovna v tu chvíli střílel motor auta do výfuku.“

„Ano,“ řekl Hercule Poirot a vzdychl, „to by bylo také vysvětlení.“

Pan Goby obrátil další list v zápisníku a hledal nového důvěrníka. Vybral si elektrický radiátor.

„Joshua Restarick, společnost s ručením omezeným. Rodinná firma. Existuje víc než sto let. V City si jí váží. Finance měla vždycky v pořádku. Nic okázalého. Založeno roku 1850 Joshuou Restarickem. Po první světové válce se jaksepatří rozjela, podstatně zvýšila vklady v cizině, hlavně v jižní Africe, v západní Africe a v Austrálii. Starší bratr zemřel před rokem, děti žádné. Jeho žena zemřela několik let před ním. Andrew Restarick byl, jak se zdá, člověk, který nevydržel na jednom místě. K obchodu nikdy nepřilnul, ačkoliv každý

říká, že byl velmi schopný. Nakonec opustil svou ženu a pětiletou dcerku a utekl s nějakou ženskou. Odešel do jižní Afriky, Keni a ještě jinam. Rozvod nebyl. Jeho žena zemřela před dvěma roky. Byla delší dobu chorá. On hodně cestoval, a kamkoliv přišel, všude nadělal, jak se zdá, peníze. Hlavně z koncesí na pozemky, kde byly drahé kovy. Čehokoliv se dotkl, tomu se dařilo.

Po bratrově smrti se zřejmě rozhodl, že je na čase, aby se usadil. Znovu se oženil a usoudil, že by bylo správné vrátit se a dát dceři domov. Teď bydlí u strýce, sira Rodericka Horsefielda — jehož sestra se přivdala do Restarickovy rodiny. Jsou u něho jen dočasně. Restarickova žena shání po celém Londýně nějaký dům. Na ceně nezáleží. Topí se v penězích.“

Poirot vzdychl. „Já vím,“ řekl. „Co mi tady vyličujete, jest historie úspěchu a vzestupu. Každý nadělá peníze! Všichni jsou z dobré rodiny a požívají velké vážnosti. Mají znamenité příbuzenstvo. Jsou váženi v obchodních kruzích.

Jest pouze jeden mráček na tom nebi. Dívka, o níž se říká, že jest trochu ‚tůklá‘, dívka, která se zapletla s pochybným mládcem, kterýžto byl několikrát podmíněně odsouzen. Dívka, která se mohla docela dobře pokusit otrávit svou nevlastní matku a která buď trpí halucinacemi, anebo spáchala zločin! Říkám vám, nic z toho se nehodí do té úspěšné historie, s kterou jste mi přišel.“

Pan Goby zavrtěl ismutně hlavou a řekl dost nejasně: „V každé rodině je něco.“

„Tato paní Restarickova jest docela mladá. Ona, předpokládám, není tou ženou, která s ním původně utekla?“

„Ale ne, to brzo zkrachlo. Podle řeči to byla pěkná mrcha a ještě k tomu pořádná semetrika. Byl blázen, že jí sedl na lep.“ Pan Goby zavřel zápisník a podíval se tázavě na Poirota. „Chcete ode mne ještě něco?“

„Ano. Chci vědět něco víc o zemřelé paní Restarickové. Byla churavá, bývala často v sanatoriu. V jakém sanatoriu? Pro duševně choré?“

„Rozumím, pane Poirote.“

„A nebyl v rodině na obou stranách nějaký případ duševní choroby?“

„Zjistím to, pane Poirote.“

Pan Goby vstal. „A teď se s vámi rozloučím. Dobrou noc.“

Když pan Goby odešel, Poirot zůstal zamyšlen. Vytáhl obočí a zase je stáhl. Přemýšlel a lámal si hlavu.

Pak zavolal paní Oliverovou.

„Říkal jsem vám předtím, abyste byla opatrná,“ pravil. „Znovu vám to připomínám... Buďte velice opatrná.“

„Opatrná na co?“ ptala se paní Oliverová.

„Na sebe. Myslím, že jest tu nebezpečí. Nebezpečí pro každého, kdo strká nos do věcí, které chce někdo utajit. Cítím vraždu — nechci, aby to byla vaše.“

„Dostal jste tu zprávičku, co jste říkal, že možná dostanete?“

„Ano,“ řekl Poirot. „Dostal jsem jednu zprávičku. Je v tom hodně klepů a planých řečí, ale vypadá to, že se v Borodene Mansions něco stalo.“

„Copak?“

„Krev na dvoře,“ řekl Poirot.

„No ne!“ řekla paní Oliverová. „To mi připomíná název jedné staromódní detektivky. Krvavá skvrna na schodech. Dnes by to, myslím, člověk pojmenoval Říkala si o vraždu.“

„Možná, že krev na dvoře nebyla. Možná, že ten irský vrátný měl jen příliš mnoho fantazie.“

„Možná, že to bylo jen rozlité mléko,“ řekla paní Oliverová. „V noci to nemohl vidět. Co se stalo?“

Poirot odpověděl nepřímou:

„Dívka si myslela, že ‚možná spáchala vraždu‘. Myslela tím tuhle vraždu?“

„Chcete říct, že někoho zastřelila?“

„Můžeme předpokládat, že na něho střílela, ale v každém případě se netrefila. Jen pár kapek krve. To bylo vše. Tělo žádné.“

„Božíňku,“ řekla paní Oliverová, „je to všechno tak hrozně zamotané. Přece kdyby někdo ještě mohl utéci ze dvora, tak byste si nemyslel, že jste ho zabil, ne?“

„*C'est difficile*,“ řekl Poirot a zavěsil.

„Mám starosti,“ řekla Claudia Reeceová-Hollandová.

Natočila si do šálku kávu z kávostroje. Frances hrozně zívla. Obě dívky snídaly v malé kuchyňce. Claudia byla oblečená a připravená vyrazit do zaměstnání. Frances byla ještě v županu a v pyžamu. Černé vlasy jí padaly přes oko.

„Mám starost o Normu,“ pokračovala Claudia.

Frances zívla.

„Na tvém místě bych si starosti nedělala. Však ona dřív nebo později zazvoní nebo se ukáže.“

„Myslíš? Víš, Fran, mně to vrtá hlavou, nemůžu se ubránit...“

„To teda nevím proč,“ řekla Frances a přilila si kávu. Nerozhodně ji srkala. „Nás se to, myslím, přece netýká, ne? My ji přece nehlídáme, nemáme ji na starosti. Jen tu s námi bydlí. Tak proč ty mateřské starosti? Já bych si s tím hlavu nelámala.“

„Ty jistě ne. Ty si nikdy s ničím starosti neděláš. Ale já jsem v jiné situaci.“

„Proč v jiné? Myslíš proto, že jsi majitelkou bytu nebo co?“

„Nu, moje postavení je dost neobvyklé, abych to tak řekla.“

Frances zase hrozitánsky zívla.

„Byla jsem včera moc dlouho vzhůru,“ řekla. „Na večírku u Vasila. Je mi příšerně. No, snad mi to černé kafe pomůže. Nalij si ještě trochu, než to všechno vypiju. Vasil chtěl, abychom zkusili nějaké nové pilulky — Smaragdové sny. Můj názor je, že to nemá cenu brát všechny tyhle hlouposti.“

„Přijdeš pozdě do galerie,“ řekla Claudia.

„Nu co, myslím, že na tom tak nezáleží. Nikdo si toho nevšimne, je jim to jedno.“

„Viděla jsem včera večer Davida,“ dodala. „Byl celý vyparáděný a vypadal opravdu nádherně...“

„Neříkej, že jsi do něho taky zamilovaná, Fran. Vždyť je opravdu hrozný.“

„Já vím, to si myslíš ty. Ty jsi taková staromódní, Claudie.“

„Vůbec ne. Ale nemůžu říct, že stojím o tu tvou uměleckou partu. Berou jen samé drogy a pak jsou v transu nebo se poperou.“

Frances vypadala pobaveně.

„Já se drogám neupsala, má milá — já chci jen vědět, jaké to je. A někteří z party jsou správní chlapci. David umí milovat, když chce.“

„A on moc často nechce, že?“

„Ty, kde můžeš, tak do něho rýpneš, Claudie. Nenávidíš ho, protože sem chodí za Normou. A když je řeč o nožích...“

„No, copak je o nožích?“

„Uvažovala jsem,“ řekla pomalu Frances, „jestli ti to mám říct nebo ne.“

Claudia se rychle podívala na své náramkové hodinky.

„Teď nemám čas,“ řekla. „Můžeš mi to povědět dnes večer, jestli mi chceš něco povědět. Teď na to rozhodně nemám náladu. Ach bože,“ vzdychla, „ráda bych věděla, co mám dělat.“

„Ohledně Normy?“

„Ano. Uvažuju, jestli by její rodiče neměli vědět, že my nevíme, kde je...“

„To by bylo od nás moc ošklivé. Proč by si chudák Norma nemohla vyrazit, když chce?“

„Když ona Norma není zrovna...“ Claudia se odmlčela.

„To se ví, že není. *Non compos mentis*. To jsi měla na mysli. Zavolalas do toho strašného podniku, kde pracuje? Homebirds, tak se ta firma jmenuje, ne? Ach ano, ovšem, že jsi volala. Už si vzpomínám.“

„Tak kde tedy je?“ ptala se Claudia. „Říkal něco David včera večer?“

„David nevypadal, že by to věděl. Claudie, opravdu nevím, proč by na tom mělo tak záležet.“

„Mně na tom záleží,“ řekla Claudia, „protože můj šéf je náhodou její otec. Jestli se jí něco stalo, tak se mě dříve nebo později zeptají, proč jsem se o tom nezmínila, že nepřišla domů.“

„Ano, asi by se na tebe vrhli. Ale není přece žádný důvod, proč by nám Norma měla pokaždé hlásit, že tu den nebo dva nebude. Nebo i několik nocí. Nebyla ti svěřena do žádné péče. Nemáš ji přece na starosti.“

„Ne, ale pan Restarick se zmínil o tom, jak ho potěšilo, když se dověděl, že tady bydlí s námi.“

„A to tě opravňuje k tomu, abys žvanila, pokaždé když se vzdálí bez dovolení. Nejspíš se zabouchla do někoho nového.“

„Ta je zabouchnutá do Davida,“ řekla Claudia. „Jsi jistá, že není schovaná u něho?“

„To bych neřekla. Víš, že o ni doopravdy nestojí.“

„To ty by sis ráda myslela, že nestojí,“ řekla Claudia. „Sama na něho letíš.“

„To určitě ne,“ řekla Frances ostře. „Nic takového.“

„David na ni opravdu bere,“ řekla Claudia. „Proč by ji byl tady hledal?“

„Všaks ho odtud rychle vypakovala,“ řekla Frances. „Myslím,“ dodala a přitom vstala a podívala se na sebe do malého, dost nelichotivého kuchyňského zrcadla. „Myslím, že ve skutečnosti přišel možná za mnou.“

„Nebud' tak pitomá! Přišel sem za Normou!“

„Ta holka to nemá v hlavě v pořádku,“ řekla Frances.

„Taky si to někdy myslím.“

„Já to vím určitě. Podívej, Claudie, já ti to teď povím. Měla bys to vědět. Tuhle se mi přetrhlo ramínko u podprsenky a zrovna jsem moc pospíchala. Já vím, že nemáš ráda, když se někdo hrabe v tvých věcech...“

„To teda nemám,“ řekla Claudia.

„Ale Normě to nevádí, nebo si toho nevšimne. Zkrátka jsem vešla do jejího pokoje a hrabala se v její zásuvce a — no, něco jsem našla. Nůž.“

„Nůž!?“ řekla překvapeně Claudia. „Jaký nůž?“

„Víš, jak byla ta rvačka na dvoře? Jak přišli ti chuligáni a házeli po sobě noži s ostrím na péro. A Norma přišla hned potom.“

„Ano, ano, pamatuju se.“

„Jeden z těch chlapců byl bodnut, to mi říkal ten reportér, a utekl. A ten nůž v Normině šuplíku byl zrovna takový. Byla na něm skvrna — vypadalo to jako zaschlá krev.“

„Frances! Nepřeháněj! To je nesmysl.“

„Možná. Ale já jsem si jistá, že to byl ten nůž. A to bych ráda věděla, co proboha dělal v Normině šuplíku?“

„Třeba to sebrala na dvoře.“

„A vzala si ho na památku, ne? A schovala ho a nám nic neřekla?“

„Co jsi s ním udělala?“

„Dala jsem ho zpátky do šuplíku,“ pomalu řekla Frances. „Ne — nevěděla jsem, co jiného bych s ním měla dělat... Nemohla jsem se rozhodnout, jestli ti o tom mám říci nebo ne. Pak jsem se tam včera podívala znovu, a byl pryč, Claudie. Nebylo po něm ani památky.“

„Myslíš, že sem pro něj poslala Davida?“

„To je možné... Říkám ti, Claudie, od nynějška se budu na noc v pokoji zamykat.“

7

Paní Oliverová se probudila velmi nespokojena. Před ní se táhl dlouhý den, protože neměla nic na práci. Když s pocitem nejvyššího uspokojení nad vykonanou povinností odeslala dokončený rukopis, neměla co dělat. Teď, jako tolikrát předtím, jí zbývalo už dát si pohov a bavit se; i planě odpočívat, dokud se jí zas nevrátí tvůrčí síla. Chodila bez cíle po bytě sem tam, dotýkala se věcí, zvedala je a zase pokládala, dívala se do zásuvek psacího stolu a uvědomovala si, že tam má spoustu dopisů, které by měla vyřídit, cítila však, že v tomto stavu morálního uspokojení z vykonané práce se nemůže zabývat něčím tak nudným, jako je vyřizování dopisů. Chtěla dělat něco zajímavého. Chtěla — co vlastně chtěla?

Myslela na svůj rozhovor s Herculem Poirotem, na jeho varování. Směšné! Konec konců, proč by se neměla činně účastnit řešení tohoto problému, který sdílela společně s Poirotem? Poirot si může sedět na židli, když chce, dávat konečky prstů k sobě a přimět své šedé závitky k horečné práci, zatímco jeho tělo pohodlně spočívá mezi čtyřmi stěnami. Tohle nebyl způsob práce, který by se zamlouval Ariadne Oliverové. Řekla přece velmi důrazně, že aspoň ona něco podnikne. Vypátrá něco víc o té tajemné dívce. Kde je Norma Restaricková? Co dělá? Co by Ariadne Oliverová o ní mohla ještě zjistit?

Paní Oliverová se ploužila sem tam a bezútěšný pocit v ní stále rostl. Co by mohla udělat? Nebylo právě snadné k něčemu se rozhodnout. Měla by někam jít a vyptávat se? Měla by zajet do Long Basing? Ale tam Poirot už byl — a asi vypátral, co se vypátrat dalo.

A jakou omluvu by mohla uvést, aby vpadla do domu sira Rodericka Horsefielda?

Uvažovala, že by mohla jít znova do Borodene Mansions. Možná, že by se tam dalo ještě něco zjistit? Musí si vymyslet další výmluvu, aby tam mohla jít. Nebyla si zcela jistá, jaké výmluvy použije, bylo to však rozhodně jediné místo, kde by se ještě dala získat nějaká informace. Kolik je hodin? Deset hodin dopoledne. Někáká možnost tu je...

Cestou tam si vymyslela důvod k návštěvě. Ne moc originální. Paní Oliverová by byla bývala ráda našla něco extra, ale snad, uvažovala v duchu opatrně, je právě dobře držet se něčeho všedního a věrohodného. Došla k impozantním, ale ohavným stavbám Borodene Mansions a obešla pomalu dvůr, aby si je prohlédla.

Vrátný se bavil u stěhovacího vozu... Mlékař postrkující vozík s mlékem připojil se u výtahu k paní Oliverové.

Rachotil lahvemi a vesele si pohvizdoval, zatímco paní Oliverová se nepřestávala roztržitě dívat na stěhovací vůz.

„Šestašedesátka se stěhuje,“ vysvětlil mlékař paní Oliverové, vykládaje si mylně její zájem. Popadl část lahví a přendal je z vozíku do výtahu.

„Ne že by se tak říkajíc už neodstěhovala,“ dodal, vynořuje se z výtahu. Vypadal na bodrého chlapíka.

Ukázal palcem vzhůru.

„Skočila z okna — v sedmém poschodí — je to zrovna týden. V pět hodin ráno. Trochu legrační, přivstat si takhle na sebevraždu.“

Paní Oliverové se to tak legrační nezdálo.

„Proč?“

„Jako proč to udělala? To nikdo neví. Porušená duševní rovnováha, řekli.“

„Byla — mladá?“

„Pchá! Stará koza. Aspoň padesát.“

V stěhovacím voze dva muži zápasili s prádelníkem. Vzдорoval jejich úsilí, dvě mahagonové zásuvky dopadly s třeskotem na zem — jeden list papíru letěl k paní Oliverové a ta jej chytila.

„Jen to všechno nerozmlat’, Charlie,“ volal káravě bodrý mlékař a vstoupil do výtahu s nákladem lahví.

Stěhováci se začali hádat. Paní Oliverová jim podávala papír, ale oni jen mávli rukou.

Paní Oliverová se rozhodla, vkročila do domu a šla nahoru k číslu 67. Zevnitř se ozývalo řinčení a hned nato otevřela dveře žena středních let. Mop v její ruce ukazoval, že se zřejmě zabývala úklidem v bytě.

„Á,“ řekla paní Oliverová, používajíc svého oblíbeného jednoslabičného citoslovce. „Dobré ráno. Je — ráda bych věděla — je někdo doma?“

„Ne, obávám se, že ne, milostpaní. Všechny jsou pryč. Šly do práce.“

„Ano, ovšem... Když jsem tu byla naposled, nechala jsem tu někde ležet malý notýsek. To je ale mrzuté. Musí být někde v salóne.“

„Nic takovýho jsem tu nenašla, milostpaní, pokud se pamatuju. Ale samozřejmě nemohla jsem vědět, že jde o vás.“

„Chcete jít dál?“ Otevřela pohostinně dveře, odložila mop, kterým stírala podlahu v kuchyni, a šla s paní Oliverovou do salónu.

„Ano,“ řekla paní Oliverová, odhodlaná vytvořit dojem o přátelských vztazích, „ano, vidím ji tady — to je ta kniha, kterou jsem tu nechala pro slečnu Restarickovou, pro slečnu Normu. Vrátila se už z venkova zpátky?“

„Myslím, že tu ještě není. Její postel nevypadá, že by v ní spala. Bude asi ještě venku u rodiny. Jela tam minulou sobotu, to vím.“

„Ano, asi to tak bude,“ řekla paní Oliverová. „Tohle je kniha, kterou jsem jí přinesla. Je to jedna z mých knih.“

Zdálo se, že kniha od paní Oliverové nevzbudila v uklízečce žádný zájem.

„Tadyhle jsem seděla,“ pokračovala paní Oliverová, poklepávajíc na lenošku, „aspoň mám ten dojem. A pak jsem šla k oknu a možná k pohovce.“

Horlivě hledala za polštáři na lenošce. Uklízečka zase úslužně obracela polštáře na pohovce.

„Nemůžete si představit, jak je to k zlosti, když člověk něco takového ztratí,“ švitořila paní Oliverová. „Mám tam zapsána všechna pozvání a schůzky. Jsem si naprosto jistá, že mám dnes obědvat s

nějakou moc důležitou osobou, a nemůžu si vzpomenout, kdo to je a kde ten oběd má být. Jenže ovšem to může být taky zítra. To bych pak obědvala s někým úplně jiným. Božítku, božítku.“

„To je jistě moc mrzuté, milostpaní,“ řekla účastně uklízečka.

„Tohle je takový pěkný byt,“ řekla paní Oliverová, rozhlížejí se kolem sebe.

„Ale je to moc vysoko.“

„Nu za to má člověk zase pěknou vyhlídku, ne?“

„Jo, ale když jsou okna na východ, tak sem v zimě fouká. Těma kovovým okenníma rámama to jen fičí. Někde si už dali zasadit dvojité. No já bych o byt s okna na tuhle stranu nestála. Ne, ne, já mám vždycky radši pěkněj byt v přízemku. Je to taky mnohem šikovnější, když jsou děti. Na kočárky a podobně, víte. Já jsem vždycky pro přízemek, to teda jo. A pak taky, představte si, když hoří.“

„No ovšem, to by bylo strašné,“ řekla paní Oliverová. „Jsu tu jistě požární žebříky?“

„K těm se člověk vždycky nedostane. Já mám z ohně hrůzu. Odjakživa jsem z něj měla strach. A tyhle byty jsou taky moc drahý. To byste nevěřila, jaký tu jsou činže! Proto si slečna Hollandová sehnala ty dvě děvčata, aby jí pomohly platit.“

„Ach ano, myslím, že je obě znám. Slečna Caryová je umělkyně, že ano?“

„Dělá pro uměleckou galerii, to jo. Ale moc se tam nepředře. Taky maluje — ty její krávy a stromy, to byste vůbec nepoznala, co mají představovat. A je nepořádná. To byste nevěřila, jak ten její pokoj vypadá. Kdežto u slečny Hollandové je vždycky všechno jako ze škatulky. Bývala dřív sekretářkou na podnikovém ředitelství uhelných skladů, ale teď je sekretářkou u někoho v City. Jak říká, lepší se jí tam líbí. Je sekretářkou u nějakýho moc bohatýho pána, co se právě vrátil z Jižní Ameriky nebo z něčeho takovýho. Je to otec slečny Normy, a to on požádal slečnu Hollandovou, aby ji vzala na byt, když se ta poslední slečna vdala — a když se ona zmínila, že hledá novou nájemnici. No tak nemohla dost dobře odmítnout, že jo? Když to byl její šéf.“

„Chtěla odmítnout?“

Uklízečka nakrčila nos.

„Asi by odmítla — kdyby to byla věděla.“

„Co kdyby věděla?“ To byla příliš přímá otázka.

„To nejde, abych já něco říkala. To není moje věc...“

Paní Oliverová se na ni nepřestávala dívat s jemnou otázkou. Vládkyně mopu podlehla.

„Ne že by to nebyla milá mladá dáma. Ale je potrhlá, ale takové jsou skoro všechny. Můj názor je, že by se na ni měl podívat doktor. Někdy vypadá, jako by nevěděla, co dělá nebo kde je. Člověk nad tím někdy zůstane tumpachovej — Vypadá zrovna jako synovec mého muže, když byl po záchvatu. (Ten míval strašný záchvaty — to byste nevěřila!) Jenomže ona žádný záchvaty nemá, pokud vím. Možná, že něco bere — to dělá teď hodně těch mladejch.“

„Má, myslím, nějakého mládence, o kterém rodina nechce slyšet.“

„Taky jsem to slyšela. Přišel sem za ní jednou nebo dvakrát — ale já ho nikdy neviděla. Podle všeho jeden z těch bláznivejch beatníků. Slečně Hollandové se to nelíbí — ale co můžete dneska dělat? Děvčata si dělají, co chtějí.“

„Někdy jsem z těch dnešních děvčat celá pryč,“ řekla paní Oliverová a snažila se vypadat vážně a odpovědně.

„Nejsou pořádně vychovaní, to je to.“

„Obávám se, že máte pravdu. Máte jistě pravdu. Člověk si opravdu myslí, že pro takové děvče, jako je Norma Restaricková, by bylo lepší, aby byla doma, než aby přišla sama do Londýna a vydělávala si taky jako dekoratérka.“

„Jí se doma nelíbí.“

„Opravdu?“

„Má macechu. Děvčata nemaj macechy v lásce. Podle toho, co jsem slyšela, macecha dělala, co mohla, koukala ji z toho dostat a zarazit jí ty pásky, co chodili do domu. Ví, že z toho nic dobrého nekouká, když si holka začne s chlapem, co za nic nestojí. Někdy děkuju Pánubohu,“ řekla uklízečka s náležitým důrazem, „že nemám žádný céry.“

„Máte syny?“

„Máme dva chlapce. Jeden je ve škole a dobře se učí, druhý je v tiskárně a taky mu to dobře jde. Jsou to moc hodný hoši. Říkám vám,

chlapci vám taky můžou udělat těžkou hlavu. Ale s holkama je, myslím, víc trápení. Člověk by jim rád pomohl a neví jak.“

„Ano,“ řekla paní Oliverová zamyšleně, „taky to tak cítím.“

Viděla, že by se uklízečka ráda vrátila k své práci.

„S tím notýskem mě to moc mrzí,“ řekla. „Moc pěkně vám děkuju a doufám, že jsem vás nepřipravila o příliš mnoho času.“

„Přeju vám, abyste ho brzo našla,“ řekla uklízečka úslužně.

Paní Oliverová vyšla z bytu a přemýšlela, co by měla udělat dál. Nemohla přijít na nic, co by šlo ještě ten den podniknout, ale začínal se jí už rýsovat plán na zítřek.

Když přišla domů, vytáhla paní Oliverová důležitě notes, nade-psala „Co jsem vypátrala“ a pod to zapsala různé věci. Nebylo toho celkem mnoho, ale paní Oliverová, věrna svému povolání, udělala z nich, co nejvíc se udělat dalo. Zjištění, že Claudia Reeceová-Hollandová je zaměstnána u Normina otce, bylo patrně nejvýznamnější z celého pátrání. Ona sama to do té chvíle nevěděla a dost pochybovala, že by to Hercule Poirot věděl. Napadlo ji, aby mu zavolala a pověděla mu o tom, ale rozhodla se nechat si to prozatím pro sebe kvůli zítřejšímu plánu. V tu chvíli se cítila opravdu víc horlivým detektivem než autorkou detektivních románů. Byla na stopě jako slídicí pes, s nosem dolů čichala podezřelý pach, a zítra ráno — nu, zítra ráno uvidíme.

Věrna svému plánu, paní Oliverová časně vstala, vypila dva šálky čaje, snědla vajíčko naměkko a vyrazila na lov. Znova došla k Borodene Mansions. Nevěděla, zda už tu není trochu známá, proto tentokrát nešla do dvora, ale postávala chvíli u jednoho vchodu, chvíli u druhého a pozorně si prohlížela všechny ty lidičky, kteří vycházeli z domu do toho ranního mrholení a klusali do práce. Byly to většinou dívky a vypadaly zdánlivě stejně. Jací jsou ti lidé zvláštní tvorové, když je pozorujete, jak se vynořují z těch velikých vysokých budov a míří za určitým cílem — zrovna jako z mraveniště, napadlo paní Oliverovou. Nikdy jsem se na mraveniště pořádně nepodívala, usoudila. Vypadá tak chaoticky, když do něho člověk kopne špičkou boty. Všechny ty malé černé tečky pobíhají s kousky trávy v ústech, někam se pilně ženou, ustaraní, plní úzkosti, vypadají, jako by běhali sem tam bez cíle, a zatím asi jsou právě tak dobře organizovaní jako

ti lidští tvorové. Například ten muž, který právě prošel kolem ní. Něco si brumlal, jak uháněl kolem. „To bych ráda věděla, co tebe trápí,“ pomyslela si paní Oliverová. Chodila ještě chvíli nahoru a dolů, pak najednou rychle couvla.

Ze dveří vyšla Claudia Reeceová-Hollandová a kráčela čilým krokem zaměstnané ženy. Jako předtím i teď byla velmi dobře oblečena. Paní Oliverová se obrátila, aby nebyla poznána. Nechala Claudii, aby se kus vzdálila, a pak se zase obrátila a pustila se za ní. Claudia Reeceová-Hollandová došla na konec ulice a zabočila napravo na hlavní třídu. Došla k stanici autobusů a postavila se do fronty. Paní Oliverová, která šla pořád za ní, na okamžik zneklidněla. Co když se Claudia otočí, podívá se na ni a pozná ji? Paní Oliverovou nenapadlo nic jiného, než aby si několikrát pomalu a nehlučně utřela nos. Claudia Reeceová-Hollandová byla však zřejmě plně ponořena do svých myšlenek. Nepodívala se na nikoho z lidí čekajících s ní na autobus. Paní Oliverová byla v řadě za ní asi třetí. Konečně přijel ten pravý autobus a lidé se hrnuli dovnitř. Claudia nastoupila a šla rovnou na střechu. Paní Oliverová se dostala dovnitř a vmáčkla se na sedadlo u dveří jako nepohodlná třetí. Když přišel průvodčí vybírat, vtiskla mu paní Oliverová do ruky nazdařbůh jeden a půl šilinku. Neměla vlastně ponětí, kudy autobus jede nebo jak je skutečně daleko k tomu, co uklízečka nejasně popsala jako „jeden ten dům u Sv. Pavla“. Dávala pozor a byla připravena, když se konečně objevil velebný dóm. Teď už každou chvíli vystoupí, pomyslela si v duchu a upírala nepřetržitě oči na ty, kdo sestupovali z horní plošiny. Ach ano, už se objevila Claudia, upravená a elegantní v kostýmku podle módy. Vystoupila z autobusu. Paní Oliverová ji v patřičné chvíli následovala a držela se za ní v dobře vypočítané vzdálenosti.

„To je ohromně zajímavé,“ myslela si paní Oliverová.

„Já tady skutečně někoho stopuju! Zrovna jako je to v mých knížkách. A co víc, musím to dělat moc dobře, protože ona o tom nemá ani ponětí.“

Zdálo se, že Claudia Reeceová-Hollandová je opravdu úplně ponořena do svých myšlenek. „Vypadá jako velice schopná dívka,“ pomyslela si paní Oliverová, jak si to už pomyslela jednou předtím.

„Kdybych se chtěla pokusit hádat, kdo je vrahem, velmi schopným vrahem, pak bych si vybrala někoho jako ona.“

Zatím však nebyl bohužel nikdo zavražděn, ledaže by to děvče Norma mělo naprosto pravdu se svou domněnkou, že sama spáchala vraždu.

V této části Londýna se k jeho škodě nebo prospěchu v posledních letech hodně stavělo. Obrovské mrakodrapy — většinu jich pokládala paní Oliverová za velmi ohavné — stoupaly k nebi, připomínající svým tvarem čtverhranné krabičky zápalek.

Claudia vešla do jedné budovy. „Tak teď si to přesně zjistím,“ řekla si paní Oliverová a vešla za ní dovnitř. Čtyři výtahy jezdily s šíleným spěchem nahoru a dolů. Tohle už bude těžší, pomyslela si paní Oliverová. Byly však hodně prostorné, a když paní Oliverová vstoupila na poslední minutu do výtahu, kde byla Claudia, mohla mezi sebe a sledovanou osobu postavit silnou vrstvu vysokých mužů. Ukázalo se, že Claudiiným cílem je čtvrté poschodí. Šla chodbou a paní Oliverová, která se schovala za dva z těch svých vysokých mužů, si všimla, do kterých dveří vešla. Třetí dveře od konce chodby. Paní Oliverová došla v patřičné době k týmž dveřím a mohla si přečíst nápis na nich. Zněl „Joshua Restarick Ltd.“.

Když se dostala až sem, nevěděla paní Oliverová co dál. Našla kancelář Normina otce a místo, kde Claudia pracuje, teď však, trochu vystřízlivělá, cítila, že to není tak velký objev, jaký by měl být. Upřímně řečeno, mohlo tohle pomoci? Pravděpodobně ne.

Několik minut čekala a chodila po chodbě od jednoho konce ke druhému a dívala se, zda neuvidí nějakou jinou zajímavou osobu vejít do Restarickova podniku. Vešly tam dvě nebo tři dívky, ale ty nevypadaly zvlášť zajímavě. Paní Oliverová sjela zase výtahem dolů a vyšla v náladě dost bezútešné z budovy. Nemohla si zrovna vzpomenout, co by měla dělat dál. Prošla se sousedními ulicemi a uvažovala, zda se nemá podívat do chrámu sv. Pavla.

„Mohla bych jít do Chodby vzdechů a vzdychat,“ pomyslela si paní Oliverová. „Ted mě napadá, jak by taková Chodba vzdechů asi vypadala jako místo vraždy?“

Ne,“ usoudila, „to je moc rouhavé. To by, myslím, nebylo moc hezké.“ Šla zamyšleně k Divadlu u mořské panny. Tady by bylo mnohem víc možností, pomyslíla si.

Šla zpátky směrem k těm různým novým budovám. Pak pocítila potřebu mnohem vydatnější snídani, než jakou měla, a vešla do místní kavárny. Kavárna byla středně zaplněna lidmi, kteří tu pořádali zvlášť pozdní snídani nebo časný oběd. Paní Oliverová, ohlížejíc se po vhodném stole, zalapala po dechu. U stolu blízko zdi sedělo děvče Norma a proti ní seděl mladík se spoustou kaštanových kadeří po zádech, v červené sametové vestě a ve velice ozdobném kabátci.

„David,“ řekla si paní Oliverová šeptem. „To je jistě David.“ On a to děvče Norma spolu vzrušeně hovořili.

Paní Oliverová spřádala bitevní plán, dospěla k rozhodnutí, a pokyvujíc spokojeně hlavou, prošla kavárnou ke dveřím s diskrétním nápisem „Dámy“.

Paní Oliverová si nebyla zcela jistá, zda ji Norma může poznat nebo ne. Lidé vypadající nevšímavě se ve skutečnosti neukázali nevšímaví. V tomto okamžiku nevypadala Norma, že by mohla myslet na někoho jiného než na Davida, ale kdo ví?

„Myslím, že bych v každém případě mohla se sebou něco provést,“ řekla si paní Oliverová. Podívala se na sebe do malého zrcátka plného mušinců, které sem dalo vedení kavárny, a zkoumala především to, co považovala za ústřední bod ženského vzhledu, své vlasy. Nikdo to nevěděl lépe než paní Oliverová, neboť sama nesčíslněkrát změnila způsob účesu, následkem čehož nebyla poznána vlastními přáteli. Podívala se na svou hlavu odhadujícím pohledem a pustila se do díla. Vyndala vlásenky a sundala několik kadeří, zabalila je do kapesníku a vstrčila je do kabelky, udělala v prostředku pěšinku, sčesala vlasy dozadu, což jí dodávalo přísný vzhled, a zatočila je do skromného uzlu na šíji. Vytáhla také brýle a nasadila si je na nos. Teď dělala opravdu vážný dojem! „Vypadám skoro jako intelektuálka,“ řekla si paní Oliverová uspokojeně. Použitím rtěnky pozměnila tvar úst a vplula znovu do kavárny opatrným krokem, neboť brýle byly jenom na čtení a okolí bylo tudíž rozmazáno. Prošla kavárnou a zamířila k prázdnému stolku sousedícímu s tím, kde seděli Norma s Davidem. Sedla si tak, aby měla proti sobě Davida. Norma na bližší

straně seděla zády k ní. Norma ji tedy vidět nebude, ledaže by se k ní přímo otočila. Objevila se číšnice. Paní Oliverová si poručila šálek kávy a polévanou šišku s ovocnou náplní a uvelebila se co možná nenápadně.

Norma a David si jí vůbec nevšimli. Byli až po uši ponořeni do vášnivé debaty. Paní Oliverové to trvalo jen minutu nebo dvě, než si naladila ucho na jejich hovor.

„Ale ty si tohle všechno jenom představuješ,“ říkal David. „Jsou to jen tvé představy. Je to všechno naprostý nesmysl, má milá.“

„Já nevím. Nemůžu to říct.“ Normin hlas byl podivně nezvučný.

Paní Oliverová ji nemohla tak dobře slyšet jako Davida, protože Norma k ní byla obrácena zády, ale dívčin bezvýrazný tón ji nepříjemně překvapil. Něco tu není v pořádku, pomyslela si. A značně. Vzpomněla si na tu scénu, jak ji Poirot prvně vyprávěl. „*Ona si myslí, že možná spáchala vraždu.*“ Co s tou dívkou je? Má halucinace? Je skutečně trochu duševně chorá, nebo je to více méně pravda a dívka následkem toho utrpěla těžký nervový otřes?

„Jsou to jenom všechno Mariny řeči, jestli chceš něco vědět! Ta ženská je úplně pitomá a pořád si vymýšlí nějaké nemoci.“

„Nemocná byla.“

„No dobrá, tak teda nemocná byla. Každá rozumná ženská by šla k doktorovi, aby jí dal antibiotikum nebo něco, a nedělala by povyk.“

„Myslela si, že jsem jí to udělala já. Otec si to taky myslí.“

„Říkám ti, Normo, to jsou jenom tvé představy.“

„To mi jen tak říkáš, Davide. Říkáš to, abys mě utěšil. Ale co když jsem jí ten prevít dala?“

„Jaképak co když? Musíš přece vědět, jestli jsi to udělala nebo ne. Přece nejsi tak pitomá, Normo.“

„Já nevím.“

„Tohle meleš pořád, ‚Já nevím,‘ ‚Já nevím.‘“

„Ty to nechápeš. Ty vůbec nechápeš, co je to nenávisť. Nenáviděla jsem ji, hned jak jsem ji prvně uviděla.“

„Já vím. To jsi mi říkala.“

„To je právě na tom to divné. Řekla jsem ti to, a přitom si ani *nepamatuju*, že bych ti to řekla. Vidiš? Tu a tam říkám lidem nějaké věci. Říkám lidem věci, které chci udělat, nebo které jsem udělala, nebo které udělám. Ale ani si *nepamatuju*, že jim ty věci říkám. Jako bych si je v *duchu* myslila, a někdy vyjdou ven a já je říkám lidem. Říkala jsem ti je přece, ne?“

„No — já myslím, — podívej se, nevracej se k tomu pořád.“

„Ale řekla jsem ti to přece? Je to pravda?“

„No ano, no ano! Člověk takové věci říká. ‚Já ji nenávídím a nejradši bych ji zabila. Já se asi otrávím!‘ Ale to jsou jenom takové dětinské řeči, jestli víš, co tím myslím, jako bys ještě nebyla úplně dospělá. To je velmi přirozené. Děti to říkají moc často. ‚Já ho nenávídím. Já ho zabiju!‘ To říkají děti ve škole. O učiteli, kterého obzvlášť nemají rádi.“

„Ty myslíš, že to bylo jen tohle? Ale — to zní, jako bych nebyla dospělá.“

„No v něčem teda nejsi. Kdyby ses trochu vzchopila, tak by sis uvědomila, jak je to všechno pošetilé. Co na tom může záležet, jestli ji nenávídíš? Dostala ses z domova a nemusíš s ní žít.“

„Proč bych neměla žít ve vlastním domově — s vlastním otcem?“ řekla Norma. „To není spravedlivé. To není spravedlivé. Nejdřív odešel a opustil mou matku, a teď, když se ke mně vrátí, tak se ožení s Mary. Samozřejmě, že ji nenávídím, a ona mě taky nenávidí. Myslívala jsem na to, že ji zabiju a jak to udělám. Dělal mi potěšení na to myslit. Ale pak — když se *opravdu* rozstonala...“

David řekl trochu nesvůj: „Přece si nemyslíš, že jsi nějaká čarodějnice. Neděláš snad figurky z vosku a nezapichuješ do nich špendlíky a takové věci?“

„Ale ne. To by byla hloupost. Co já udělala, bylo skutečné. Úplně skutečné.“

„Podívej, Normo, co tím myslíš, když říkáš, že to bylo skutečné?“

„Láhev byla v mé zásuvce. Otevřela jsem zásuvku a našla ji.“

„Jaká láhev?“

„*Dračí postřík. Prostředek na hubeni plevelu.* Bylo to na štítku. Taková tekutina v tmavozelené láhvi a tou se mělo postříkovat. A bylo tam taky napsáno *Pozor jed.*“

„Tys to koupila? Nebo jsi to jen našla?“

„Já nevím, kde jsem to vzala, ale bylo to tam, v mé zásuvce, a láhev byla zcela prázdná.“

„A pak — pak sis vzpomněla...“

„Ano,“ řekla Norma. „Ano...“ Její hlas byl nejasný, skoro blouznivý. „Ano... Myslím, že pak se mi to všechno vybavilo. Ty si to taky myslíš, že, Davide?“

„Já se v tobě, Normo, nevyznám. Opravdu se v tobě nevyznám. Myslím, že si to v jistém směru všechno sama vymýšlíš, sama si tohle všechno namlouváš.“

„Ale vždyť šla na pozorování do nemocnice a tam si prý s ní nevěděli rady. Pak řekli, že na ní nemůžou nic najít, tak se vrátila domů — a pak znovu onemocněla, a já začala mít strach. Otec se na mne začal tak divně dívat, a pak přišel doktor, zavřeli se do otcovy pracovny a tam spolu mluvili. Šla jsem zvenčí kolem a vylezla jsem k oknu a snažila se poslouchat. Chtěla jsem slyšet, co si říkají. Umlouvali spolu, že mě pošlou někam, kde bych byla zavřena. Někam, kde bych byla podrobena ‚léčbě‘... Víš, mysleli si, že jsem blázen, a já dostala strach... Protože — jsem si nebyla jista, co jsem udělala, nebo co jsem neudělala.“

„Tehdy jsi utekla?“

„Ne — to bylo později...“

„Pověz mi to.“

„Nechci o tom už mluvit.“

„Budeš jim muset dříve nebo později dát vědět, kde jsi...“

„To neudělám! Nenávídím je. Nenávídím otce stejně tak jako Mary. Přeju si, aby byli mrtví. Přeju si, aby byli oba mrtví... Pak — pak, myslím, že bych byla zase šťastna.“

„Jen se tak nerozčiluj! Podívej se, Normo...“ rozpačitě se odmlčel... „já pro manželství a tyhle věci moc nehoruju... chci říci, nikdy mě nenapadlo, že bych něco takového udělal — no aspoň ne tak hned. Člověk se nechce vázat — ale myslím si, víš, že je to nejlepší, co můžeme udělat. Vzít se. Na úřadě nebo jinde. Budeš muset říct, že

je ti přes jedenadvacet. Vyčeš si vlasy a vezmi si nějaké brýle. Udělej se trochu starší. A jak budeme jednou svoji, nebude tvůj otec moct nic dělat! Nemůže tě poslat, jak ty říkáš, „někam“. Bude bezmocný.“

„Nenávidím ho.“

„Ty, jak se zdá, nenávidíš každého.“

„Jen otce a Mary.“

„No, konec konců, je to docela přirozené, když se člověk znova ožení.“

„Podívej se, co udělal mé matce.“

„Ale to už musí být hezky dlouho?“

„Ano. Byla jsem jen dítě, ale pamatuju si to. Odešel a opustil nás. Posílal mi dárky k vánocům — ale sám nikdy nepřišel. Ani bych ho byla nepoznala, kdybych ho tenkrát, když se vrátil, potkala na ulici. Tenkrát pro mě nic neznamenal. Myslím taky, že dal zavřít mou matku. Když byla nemocná, odjížděla vždycky pryč. Nevím kam. Nevím, co s ní bylo. Někdy mě napadá... napadá mě, Davide. Myslím, že víš, že nemám v hlavě něco v pořádku, a někdy mě to přinutí udělat něco doopravdy špatného. Jako s tím nožem.“

„S jakým nožem?“

„Na tom nesejde. No s jedním nožem.“

„Nemůžeš mi říct, o čem mluvíš?“

„Myslím, že na něm byly skvrny od krve — byl schovaný tam... pod mými punčochami.“

„Vzpomínáš si, žes tam nůž schovala?“

„Myslím, že ano. Nemohu si ale vzpomenout, co jsem s ním udělala *předtím*. Nemohu si vzpomenout, kde jsem *byla*... Celá hodina mi z toho večera vypadla. Někde jsem byla a něco jsem udělala.“

„Ticho!“ zasyčel rychle, jak se číšnice blížila k jejich stolu. „Budeš zase v pořádku. Já na tebe dám pozor. Dáme si ještě něco.“ Zvedl jídelní lístek a hlasitě řekl číšnici: „Dvě topinky s pečenými fazolemi.“

8

Hercule Poirot diktoval své sekretářce, slečně Lemonové. „A třebaže si velice vážím pocty, kterou jste mi prokázali, musím vám s politováním sdělit, že ..“

Zazvonil telefon. Slečna Lemonová natáhla k němu ruku.

„Ano? Kdo, prosím?“ Položila ruku na mluvítko a Poirotovi řekla: „Paní Oliverová.“

„Ach... paní Oliverová,“ řekl Poirot. Netoužil zvláště po tom být v tomto okamžiku rušen, ale vzal sluchátko od slečny Lemonové. „Alló,“ řekl, „tady Poirot.“

„Ach, monsieur Poirote, to jsem ráda, že jsem vás chytila. Už jsem vám ji našla!“

„Co prosím?“

„Našla jsem vám ji. Tu vaši dívku! Víte tu, co spáchala vraždu, nebo si myslí, že jsi spáchala. Taky o tom teď mluví, a hodně. Myslí, že je praštěná. Ale na tom teď nezáleží. Chcete přijít a chytit si ji?“

„Kde jste, *chère madame*?“

„Někde mezi Svatým Pavlem a Divadlem u mořské panny. V Calthorpské ulici,“ řekla paní Oliverová, když se náhle podívala ven z telefonní budky, v níž stála. „Myslíte, že se sem můžete rychle dostat? Jsou v restauraci.“

„Jsou?“

„No ona a ten její nevhodný přítel. Je opravdu docela příjemný a zdá se, že ji má moc rád. Nedovedu si představit proč. Lidi jsou zvláštní. Nesmím se rozpovídat, protože chci zase za nimi. Stopovala jsem je, víte. Přišla jsem do restaurace a hned jsem je tam uviděla.“

„Ach tak? To bylo od vás velice chytré, madame.“

„Ale ne, nebylo. Byla to čirá náhoda. Chci říci, že jsem vešla do malé kavárny a ta dívka tam zrovna seděla.“

„Aha, tak to jste měla štěstí. Štěstí jest neméně důležité.“

„A seděla jsem hned u vedlejšího stolu, jenže ona byla ke mně obrácená zády. A v každém případě nemyslím, že by mě poznala. Změnila jsem si účes.“

Zkrátka mluvili spolu, jako by byli sami na světě, a když si objednali další jídlo — pečené fazole — (já pečené fazole nesnáším, a vždycky mi to připadá tak divné, že někteří lidé je snesou)...“

„Těch fazolí teď nechte. Mluvte dál. Odešla jste od nich a šla jste telefonovat. Jest to tak?“

„Ano, protože jsem kvůli těm pečeným fazolím měla čas. Teď půjdu zpátky. Nebo se můžu procházet venku. Zkrátka, koukejte se sem rychle dostat.“

„Jak se jmenuje ta kavárna?“

„U veselého trojlístku — ale moc vesele nevypadá. Ve skutečnosti vypadá dost uboze, ale kafe tu mají docela dobré.“

„Už nic neříkejte. Jděte zpátky. Za chvíli jsem tam.“

„Výborně,“ řekla paní Oliverová a zavěsila.

Slečna Lemonová, pohotová jako vždycky, vyšla před ním na ulici a čekala teď u taxíku. Nekladla žádné otázky a neprojevovala žádnou zvědavost. Nevykládala Poirotovi, jak naloží se svým časem, až on bude pryč. Neměla zapotřebí mu to říkat. Vždycky věděla, co udělá, a co udělala, bylo vždycky dobré.

Poirot správně dorazil na roh Calthorpské ulice. Vystoupil, zaplatil taxíka a rozhlédl se kolem. Uviděl Veselý trojlístek, ale v blízkosti nespatriřl nikoho, kdo by se nějak podobal paní Oliverové, ať byla sebelíp přestrojena. Došel na konec ulice a zpátky. Po paní Oliverové ani stopa. Buď tedy páreček, který je zajímal, opustil kavárnu a paní Oliverová se vydala na stopařskou výpravu, anebo... Aby odpověděl na to „anebo“, přistoupil ke dveřím kavárny. Zvenčí nebylo dovnitř moc dobře vidět, protože na skle byla pára, a tak strčil trochu do dveří a vešel dovnitř. Očima přejel po místnosti.

Okamžitě uviděl dívku, která ho přišla navštívit, když snídal. Seděla sama za stolem u zdi. Kouřila cigaretu a zírala před sebe. Vypadala, že je hluboce zabrána do svých myšlenek. Ne, pomyslnil si Poirot, to sotva. Na myšlenky to nevypadalo. Byla ztracena v jakémisi druhu zapomnění. Byla někde jinde.

Tiše přešel místností a sedl si na židli proti ní. Pak vzhledla a jemu se alespoň dostalo potěšení vidět, že je poznán.

„Tak jsme se zase setkali, slečno,“ řekl přívětivě. „Vidím, že mě poznáváte.“

„Ano. Ano, poznávám vás.“

„Člověka vždy potěší, když ho pozná mladá dáma, s kterou se viděl jen jednou a velmi krátce.“

Hleděla na něho, ale nepromluvila.

„A jak jste mě poznala, smím-li se zeptat? Podle čeho?“

„Podle kníru,“ řekla Norma okamžitě. „Takový nikdo nemá.“

Tato poznámka ho potěšila a pohladil si knír s marnivou pýchou, kterou dovedl při podobné příležitosti projevit.

„Ach ano, to jest ovšem pravda. Ano, takových knírů, jako mám já, není mnoho. Pěkný, což?“

„Ano — inu ano — asi to tak bude.“

„Ach ano, vy možná nejste v tomto směru znalcem, ale mohu vám směle říci, slečno Restaricková — slečno Normo Restaricková, že ano? — že jest to velmi pěkný knír.“

Úmyslně opakoval její jméno. Dívala se zpočátku kolem sebe tak roztržitě, jako by byla v duchu bůhví kde, že byl zvědav, zda si toho všimne. Všimla si. Vyplašilo ji to.

„Jak jste se dozvěděl mé jméno?“ řekla.

„Pravda, vy jste mému sluhovi své jméno neudala, když jste mě tenkrát ráno přišla navštívit.“

„Jak jste se je dozvěděl? Jak jste na ně přišel? Kdo vám je řekl?“ Viděl její leknutí, strach.

„Jedna přítelkyně mi je pověděla,“ řekl. „Přátelé mohou být užiteční.“

„Kdo to byl?“

„Mademoiselle, vy nechcete svěřit své malé tajemství mně, a já rovněž dávám přednost tomu, nesvěřovat svoje vám.“

„Nedovedu pochopit, jak jste se mohl dozvědět, kdo jsem.“

„Jsem Hercule Poirot,“ řekl Poirot se svou obvyklou skvělou samozřejmostí. Pak ponechal hovor na starosti jí a jen tu seděl a přívětivě se na ni usmíval.

„Já...“ začala a pak přestala. „Bych...“ Zase přestala.

„Tehdy ráno jsme se příliš daleko nedostali, jak vím,“ řekl Hercule Poirot. „Jen k tomu, že jste mi řekla, že jste možná spáchala vraždu.“

„Ach, *tohle*?“

„Ano, slečno, *tohle*.“

„Ale — já jsem to samozřejmě tak nemyslíla. Nic takového jsem nemyslíla. Chci říci, že to byl jen žert.“

„*Vraiment*? Přišla jste mi udělat návštěvu dosti časně ráno, v době snídaně. Děla jste, že jest to naléhavé. Naléhavé proto, že jste možná spáchala vraždu. To jest podle vašeho názoru žert, co?“

Číšnice, která tady postávala a dívala se na Poirota s upřenou pozorností, přišla náhle k němu a podala mu něco, co vypadalo jako papírová lodička, jakou si děti pouštějí ve vaně.

„Je to vaše?“ řekla. „Jste pan Porritt? Nějaká dáma to tu nechala.“

„Ach ano,“ řekl Poirot. „A jak jste mě poznala?“

„Ta dáma řekla, že vás poznám podle kníru. Řekla, že takový knír jsem ještě neviděla. A to je docela pravda,“ řekla a zadívala se na knír.

„Tak vám pěkně děkuji.“

Poirot vzal od ní lodičku, rozbalil ji a uhladil; přečetl několik slov narychlo napsaných tužkou. „On právě odchází. Ona tu zůstává, tak vám ji nechám na starosti, a půjdu za ním.“ Podepsáno Ariadne.

„Nu tak,“ řekl Poirot, který skládal papírek a strkal jej do kapsy.

„O čempak jsme to mluvili? Mám dojem, že o vašem smyslu pro humor, slečno Restaricková.“

„Víte jen mé jméno, nebo — nebo víte o mně všechno?“

„Vím o vás pár věcíček. Jste slečna Norma Restaricková, bydlíte v Londýně, Borodene Mansions šedesát sedm. Vaše adresa domů jest Zátíší, Long Basing. Bydlíte tam s otcem, nevlastní matkou, prastrýcem — a, no ano, s dívkou za byt a stravu. Vidíte, jsem docela dobře informován.“

„Vy jste mě sledoval.“

„Ale ne, ne,“ řekl Poirot. „Vůbec ne. Na to vám mohu dát čestné slovo.“

„Ale nejste přece od policie? Neříkal jste mi, že jste od policie.“

„Ne, já nejsem od policie.“

Její podezření a vzdor se zhroutily.

„Já nevím, co mám dělat,“ řekla.

„Já na vás nenaléhám, abyste si mě najala,“ řekl Poirot. „Co se toho týče, už jste mi pravila, že jsem moc starý. Máte možná pravdu. Ale jelikož vím, kdo jste, a také vím něco o vás, není důvodu, proč bychom si spolu přátelsky nepohovořili o trápení, které máte. Nesmíte zapomínat, že staří lidé, i když jsou považováni za neschopné boje, mají přece jen velkou zásobu zkušeností, z které jest možno čerpat.“

Norma se na něho dál nerozhodně dívala, ten nehybný pohled široce rozevřených očí znepokojil Poirota již předtím. Byla však v jistém smyslu v pasti, a v této chvíli právě měla, nebo si to Poirot aspoň myslel, chuť o věcech mluvit. Z nějakého důvodu Poirot byl vždycky osoba, které je snadné se svěřit.

„Oni si myslí, že jsem blázen,“ řekla rovnou. „A — a já si skoro taky myslím, že jsem blázen. Ze jsem šílená.“

„To jest velice zajímavé,“ řekl Poirot povzbudivě. „Pro tohle jest mnoho různých jmen. Velmi učených jmen. Psychiatrové, psychologové a jiní pánové jich vynášli náramnou spoustu. Když však říkáte blázen, vystihuje to velmi dobře, jak se to všeobecně jeví obyčejným prostým lidem. *Eh bien*, jste tedy blázen, nebo vypadáte jako blázen, anebo si myslíte, že jste blázen, a možná, že *snad* blázen jste. Přesto však to neznamená, že stav jest vážný. Jest to nemoc, kterou lidé hodně trpí, a obvykle se dá vyléčit vhodnou léčbou. Vzniká tím, že lidé byli v příliš velkém duševním vypětí, že měli příliš mnoho starostí, že se příliš mnoho učili na zkoušky, že snad příliš podléhali citovému vzrušení, že se příliš oddávali náboženství, nebo že jim zase náboženská víra chybí, nebo že mají dobrý důvod nenávidět otce nebo matku! Nebo, ovšem, může být důvod zcela prostinký, jako jest nešťastná láska.“

„Já mám nevlastní matku. Nenávidím ji a domnívám se, že nenávidím i otce. To už je dost důvodů, ne?“

„Obvyklejší jest nenávisť k jednomu nebo druhému,“ řekl Poirot. „Vy jste, myslím, svou matku velice milovala. Jest ona rozvedená, nebo mrtvá?“

„Mrtvá. Zemřela před dvěma roky.“

„A vy jste na ní hodně lpěla?“

„Ano. Myslím, že ano. Chci říci, samozřejmě, že ano. Byla churavá, víte, a musila hodně pobývat v sanatoriu.“

„A váš otec?“

„Otec odejel do ciziny dlouho předtím. Odejel do jižní Afriky, když mi bylo pět nebo šest let. Myslím, že chtěl, aby se s ním maminka rozvedla, ale ona nechtěla. Odejel do jižní Afriky a měl co dělat s doly nebo s něčím takovým. K vánocům mi však psával a posílal mi vánoční dárek nebo to zařídil, aby mi ho někdo přinesl. To bylo všechno. Takže se mi opravdu nezdál příliš skutečný. Vrátil se domů před rokem, protože musel likvidovat strýčkovy obchodní záležitosti a všechny ty finanční věci. A když se vrátil domů — přivedl si s sebou tu svou novou ženu.“

„A vám to bylo proti mysli?“

„Ano, bylo.“

„Ale vaše matka byla už v tu dobu mrtvá. Nemí přece neobvyklé, že se muž znovu ožení. Zvláště když s první ženou dlouhá léta nežil. Jest manželka, kterou si přivedl, táž dáma, s kterou se chtěl oženit předtím, když požádal vaši matku o rozvod?“

„Ach ne, tahle je docela mladá. A je velmi hezká a chová se tak, jako by můj otec byl její majetek!“

Odmlčela se a po chvílce pokračovala dál — jiným, trochu dětským hlasem: „Myslela jsem si snad, když se teď vrátil domů, že bude mít rád mě a že si mě bude všímat — ale ona ho nenechá. Ona je proti mně. Vytlačila mě.“

„Ale ve vašich letech na tom přece vůbec nezáleží. Jest to tak dobře. Teď už nepotřebujete, aby se o vás někdo staral. Stojíte na svých vlastních nohou, můžete užívat života, vybrat si isvé vlastní přátele...“

„Nemluvil byste tak, kdybyste viděl, co mi doma dělají. Ale já jsem rozhodnutá vybírat si své přátele sama.“

„Většina dívek v dnešní době musí snášet kritické poznámky o svých přátelích,“ řekl Poirot.

„Bylo to všechno tak jiné,“ řekla Norma. „Otec není vůbec takový, jak ho pamatuju, když mi bylo pět let. Tenkrát si se mnou stále

hrál a byl tak veselý. Ted' není veselý. Je ustaraný a dost prudký a — ach, je docela jiný.“

„Bude to již téměř patnáct let, předpokládám. Lidé se mění.“

„Lidé by se tak měnit neměli.“

„Změnil se jeho vzhled?“

„Ach ne, ne, to ne. Ach ne! Když se podíváte na jeho obraz, který visí zrovna nad jeho židlí, vypadá tam zrovna jako ted', ačkoliv je ten obraz z doby, kdy byl mnohem mladší. A přitom vůbec ne tak, jak já si ho pamatuju.“

„Ale víte, má milá,“ řekl Poirot laskavě, „lidé nejsou nikdy takoví, jak si je pamatujeme. Jak léta ubíhají, děláme si je stále víc a víc takové, jaké si je přejeme mít, nebo takové, jaké si myslíme, že si je pamatujeme. Chceme-li na ně vzpomínat jako na příjemné a veselé a krásné, pak si je takovými děláme víc, nežli jimi ve skutečnosti jsou.“

„Myslíte? Opravdu si to myslíte?“ Odmlčela se a pak náhle řekla: „Ale proč si myslíte, že já chci zabíjet lidi?“ Otázka vyplynula zcela přirozeně. Bylo to ted' mezi nimi. Dospěli ted', jak Poirot cítil, k rozhodnému okamžiku.

„To může být docela zajímavá otázka,“ řekl Poirot, „a důvod může být také docela zajímavý. Člověk, který by vám na to pravděpodobně mohl dát odpověď, jest lékař. Ten druh lékaře, který to *pozná*.“

Okamžitě projevila odpor.

„Já k doktorovi nepůjdu. Mé nikdo k doktorovi nedostane! Chtěli mě poslat k doktorovi, a pak by mě zavřeli do jednoho z těch ústavů pro blázny a už by mě nepustili. Nic takového neudělám.“ Snažila se ted' vstát.

„Já vás k němu přece poslat nemohu! Nemusíte se lekat. Mohla byste jít k lékaři zcela sama, kdybyste si přála. Můžete k němu jít a říci mu to, co jste říkala mně, a můžete se ho zeptat na to *proč*, a možná, že vám příčinu poví.“

„To říká David taky. To říká David taky, že bych měla jít, ale já si myslím — já si myslím, že to nechápe. Musela bych lékaři říci, že — že jsem se snad pokusila udělat něco...“

„Proč si to myslíte?“

„Protože si vždycky nepamatuju, co jsem udělala — nebo kde jsem byla. Ztrácím hodinu času — dvě hodiny — a nemohu si vzpomenout jak. Byla jsem jednou na chodbě — na chodbě přede dveřmi, před jejími dveřmi. Měla jsem něco v ruce — nevím, jak jsem k tomu přišla. Ona kráčela ke mně... Ale když se dostala ke mně, její tvář se změnila. Nebyla to vůbec ona. Proměnila se v někoho jiného.“

„Máte snad v paměti nějaký těžký sen, který se vám zdál. Ve snech se lidé proměňují v někoho jiného.“

„To nebyl sen. Zvedla jsem revolver... Ležel mi tam u nohou...“

„Na chodbě?“

„Ne, na dvoře. Přišla a vzala mi jej.“

„Kdo jej vzal?“

„Claudia. Odvedla mě nahoru a dala mi napít něčeho hořkého.“

„Kde byla tehdy vaše nevlastní matka?“

„Byla tam také ... Ne, nebyla. Byla v Zátiší. Nebo v sanatoriu. Tam, kde zjistili, že byla otrávená — a že jsem to udělala já.“

„Nemusela jste to být vy... Mohl to být někdo jiný.“

„Kdo jiný by to mohl být?“

„Možná — její manžel.“

„Otec? Proč by chtěl, proboha, otec Mary otrávit? Má ji rád. Je do ní blázen!“

„V domě jsou ještě jiní lidé, ne?“

„Starý strýček Roderick? Nesmysl!“

„Člověk neví,“ řekl Poirot. „Jest možná duševně chorý. Myslí si možná, že jest jeho povinností otrávit ženu, která jest možná krásnou špiónkou. Takového něco.“

„To by bylo ohromně zajímavé,“ řekla Norma, kterou tento nápad na okamžik rozptýlil a která teď mluvila úplně přirozeně. „Strýček Roderick měl v minulé válce hodně co dělat se špióny a různými aférami. Kdo je u nás ještě? Soňa? To by mohla být krásná špiónka, jenže se mi na to moc nezdá.“

„Ne, a jest tu pramalý důvod, proč by chtěla otrávit vaši nevlastní matku. Ale mohli by to být ještě sluhové, zahradníci?“

„Ne, ti chodí jen přes den. Nemyslím — není to ten druh lidí, kteří by měli nějaký *důvod*.“

„Udělal to možná sama.“

„Ze spáchala sebevraždu, myslíte? Jako ta druhá?“

„Ta možnost tu jest.“

„Nedovedu si představit, že by Mary spáchala sebevraždu. Ta je příliš rozumná. A proč by ji chtěla spáchat?“

„Aha, vy máte pocit, že by vstřčila hlavu do plynové trouby nebo že by si lehla na pěkně ustlanou postel a vzala si větší dávku prášků pro spaní, kdyby to chtěla udělat. Jest tomu tak?“

„Ano, to by bylo mnohem přirozenější. Tak vidíte,“ řekla Norma vážně, „nemohl to být nikdo jiný než já.“

„Aha,“ řekl Poirot, „tohle mě zajímá. Zdá se, že byste byla skoro ráda, abyste to byla vy. Láká vás myšlenka, že to byla vaše ruka, která nastražila osudnou dávku nějakého toho jedu. Ano, vám se ta myšlenka líbí.“

„Jak se opovažujete říkat takovouhle věc! Jak můžete tohle říci!“

„Protože si myslím, že jest to pravda,“ řekl Poirot. „Pročpak vás ta myšlenka, že jste možná spáchala vraždu, vzrušuje, pročpak vás těší?“

„To není pravda.“

„Rád bych to věděl,“ řekl Poirot.

Popadla kabelku a začala v ní třesoucími se prsty hledat.

„Nezůstanu tady a nenechám si od vás říkat takovéhle věci.“ Kývla na číšnici, ta přišla, naškrábala něco na lístek papíru, vytrhla jej z bloku a položila vedle Normina talíře.

„Dovolte mi, prosím,“ řekl Hercule Poirot.

Obratně si přitáhl papírek a chystal se vytáhnout z náprsní kapsy tašku. Dívka papírek znovu popadla.

„Ne, nedovolím vám, abyste za mne platil.“

„Jak si přejete,“ řekl Poirot.

Viděl, co vidět chtěl. Účet byl za dva. Vypadalo to tedy, že ten pěkně oblečený David nemá námitek, aby jeho účty byly placeny zamilovanou dívkou.

„Tak to vy hostíte svého přítele, jak vidím.“

„Jak jste poznal, že jsem tu byla s někým?“

„Říkám vám přece, že toho vím hodně.“

Položila mince na stůl a vstala. „Teď jdu,“ řekla, „a zakazuju vám, abyste mě sledoval.“

„Pochybuji, že bych to dokázal,“ řekl Poirot. „Nesmíte zapomínat mého pokročilého věku. Kdybyste po ulici běžela, jistě bych nebyl schopen vás sledovat.“

Vstala a šla ke dveřím.

„Slyšíte? Nesmíte jít za mnou.“

„Dovolte mi alespoň, abych vám otevřel.“ Učinil tak s trochu rozmáchlým gestem. „*Au revoir, mademoiselle.*“

Vrhla na něho podezřívavý pohled a rychlými kroky odcházela ulicí dolů a občas otáčela hlavu přes rameno. Poirot zůstal u dveří a díval se za ní, ale nepokusil se seběhnout na chodník a dohonit ji. Když byla z dohledu, vrátil se zpátky do kavárny.

„U všech všudy, copak to všechno znamená?“ řekl si Poirot.

Číšnice se k němu blížila s pohoršenou tváří. Poirot se zase posadil k svému stolu a usmířil ji objednávkou další kávy. „Tady jest něco velmi divného,“ šeptal si sám pro sebe. „Ano, opravdu něco velmi divného.“

Objevil se před ním šálek světle hnědé tekutiny. Usrkl a zašklebil se.

Uvažoval, kde je asi teď paní Oliverová.

9

Paní Oliverová seděla v autobuse. Byla trochu udýchaná, ale plná loveckého elánu. Ten, jemuž v duchu říkala Páv, šel trochu ostrým krokem. Paní Oliverová nebyla hbitý chodec. Sledovala ho po nábřeží ve vzdálenosti takových dvaceti yardů. Na Charing Cross nastoupil do podzemní dráhy. Paní Oliverová nastoupila také. Na Sloane Square vystoupil, paní Oliverová také. Čekala ve frontě na autobus asi na třetím nebo čtvrtém místě za ním. Nastoupil do autobusu a ona také. Vystoupil na World's End, paní Oliverová také. Ponořil se do zmateného bludiště ulic mezi King's Road a řekou. Zabočil na nějaké staveniště. Paní Oliverová stála ve stínu jedněch domovních dveří a pozorovala ho. Zahnul do jedné uličky, paní Oli-

verová mu dala vteřinu nebo dvě náskok a pak šla za ním — nebylo ho nikde vidět. Paní Oliverová prozkoumala své okolí. Celé to místo vypadalo trochu zchátrale. Šla uličkou dál. Vedly z ní další uličky — některé slepé. Úplně ztratila orientaci, když přišla znovu k staveništi a ozval se za ní hlas, který ji pořádně vylekal. Hlas zdvořile řekl. „Doufám, že jste se se mnou moc neuhnala.“

Prudce se otočila. To, co bylo před chvílí téměř zábavou, honičkou, do níž se bezstarostně a v nejlepší náladě pustila, bylo najednou něčím jiným. To, co teď cítila, byl náhlý, nečekaný strach, který jí rozbušil srdce. Ano, měla strach. V ovzduší najednou visela hrozba. A přece zněl ten hlas příjemně, zdvořile; věděla však, že za ním je hněv — ten náhlý druh hněvu, který jí zmateně připomněl všechny ty věci, o nichž člověk čte v novinách. Starší ženy napadené bandou mladíků — bezohledných, krutých mladíků hnaných nenávistí a touhou ublížit. Tohle byl mladík, kterého sledovala. Věděl, že jde za ním, uklouzl jí a šel pak za ní do téhle uličky a teď jí zastoupil cestu. Prekérní situace, v jaké se člověk může octnout v Londýně, jednu chvíli máte kolem sebe plno lidí a v další chvíli nevidíte nikoho. V sousední ulici nějací lidé musí být, někdo musí být tady nablízku v těch domech, ale ještě blíž je ta velitelská postava, postava se silným, krutým rukama. Cítila s jistotou, že on v tomto okamžiku myslí na to, co s těma rukama udělá... Páv. Pyšný páv. V tom svém sameťu, v přiléhavých, elegantních černých kalhotách, s tím klidným, ironickým hlasem, z něhož zaznívalo pobavení a za nímž se skrýval hněv. Paní Oliverová třikrát za sebou těžce vydechla. Pak se bleskově rozhodla a přešla do obrany, jaká ji v tu chvíli napadla. Náhle a odhodlaně se posadila na popelnici, která stála docela blízko ní u zdi.

„Propánakrále, vy jste mě ale polekal,“ řekla. „Neměla jsem ani ponětí, že jste tady. Doufám, že se nezlobíte.“

„Tak vy jste mě stopovala?“

„No ano, stopovala. Bylo vám to asi nepříjemné. Víte, ale byla to pro mne taková výborná příležitost. Jistě se na mne hrozně zlobíte, ale ujišťuju vás, úplně zbytečně. Opravdu to nedělejte. Víte...“ paní Oliverová se na popelnici usadila ještě pevněji, „víte, já píšu knihy. Píšu detektivky a dnes ráno jsem s tím opravdu měla problémy. Šla jsem opravdu do kavárny na šálek kávy jen proto, abych si to pro-

myslela. Dostala jsem se ve své knize k tomu místu, kde mám někoho stopovat. Chci říct, můj hrdina tam někoho stopuje, a já jsem si řekla ‚Holka, ty toho o stopování víš moc málo‘. Myslím jako, že vždycky tohohle výrazu v knihách používám, a přečetla jsem spoustu knížek, kde někdo někoho stopuje, a uvažovala jsem, jestli je to tak snadné, jak to vypadá v knihách některých lidí, nebo jestli je to skoro úplně nemožné, jak to vypadá v knihách zase jiných lidí. Tak jsem si pomyslela ‚Nezbývá mi, než abych to zkusila sama‘ — protože člověk opravdu nemůže říct, jaké to je, dokud to sám nezkusí. Tím myslím, že nevíte, jaký to je pocit, nebo jak vás to trápí, když stopu ztratíte. A tak se stalo, že jsem se rozhlédla po kavárně a vy jste seděl zrovna u vedlejšího stolu a mě napadlo, že byste byl — doufám, že se na mne nebudete zas zlobit — ale napadlo mě, že byste byl ona stopování obzvlášť vhodný.“

Pořád ji ještě upřeně pozoroval těma zvláštníma, chladně modrýma očima, ale nějak vycítila, že ono napětí z nich vymizelo.

„Pročpak jsem obzvlášť vhodný na stopování?“

„No, jste takový malebný,“ vysvětlila paní Oliverová. „Tohle je opravdu moc přitažlivý oblek — skoro jako z počátku minulého století, víte, a já si pomyslela, no tedy že bych jako mohla využít toho, že se dáte pěkně rozeznat od ostatních lidí. Když jste tedy vyšel z kavárny, vyšla jsem také. A musím opravdu říct, není to vůbec snadné.“ Vzhledla k němu. „Mohl byste mi laskavě říct, jestli jste celý ten čas věděl, že vás sleduju?“

„Ne, hned ne.“

„Aha,“ řekla paní Oliverová přemýšlivě. „Ale samozřejmě, já nepadnu tak do očí jako vy. Myslím jako, že byste nebyl schopen rozeznat mě moc lehko od spousty jiných starších žen. Nejsem nijak nápadná, že?“

„Ty knihy, které píšete, vycházejí? Mohl jsem z nich nějakou číst?“

„Nu to já nevím. Možná že ano. Napsala jsem jich už třiačtyřicet. Moje jméno je Oliverová.“

„Ariadne Oliverová?“

„Tak vy znáte mé jméno,“ řekla paní Oliverová. „To mě ovšem dost těší, ačkoliv bych myslela, že se vám moje knížky moc líbit nemůžou. Zdály by se vám asi dost nemoderní — moc krotké.“

„Vy jste mě předtím osobně neznala?“

Paní Oliverová zavrtěla hlavou. „Ne, určitě vás neznám — totiž neznala jsem.“

„A tu dívku, co byla se mnou?“

„Myslíte tu, co jste s ní v kavárně jedl — pečené fazole to byly, že? Ne, myslím, že ne. Já ji ovšem viděla jen zezadu. Připadala mi jako — totiž děvčata si jsou dost podobná, že?“

„Ona vás znala,“ řekl mladík náhle. Jeho hlas byl najednou rezavý. „Zmínila se jednu chvíli, že se s vámi nedávno setkala. Asi před týdnem, myslím.“

„Kde? Na večírku? To je docela možné. Jak se jmenuje? Snad bych to podle jména poznala.“

Pomyslela si, že je na vahách, zda jí má říci jméno nebo ne, pak se však rozhodl a pozoroval velmi ostře její tvář, když jí jméno říkal.

„Jmenuje se Norma Restaricková.“

„Norma Restaricková. Ach ano, ovšem, bylo to na večírku u nich na venkově. Jmenuje se to tam — počkejte chvíli — Long Norton, že ano? Na jméno domu se nepamatuju. Byla jsem tam s jedněmi známými. Myslím ale, že bych ji nepoznala, ačkoliv mám dojem, že říkala něco o mých knihách. Dokonce jsem jí slíbila, že jí jednu dám. Není ale tohle zvláštní, že jsem se rozhodla a vybrala si k stopování člověka, který seděl s někým, koho trochu znám. To je opravdu zvláštní. Něco takového bych asi do knihy napsat nemohla. To by vypadalo na moc velkou náhodu, nemyslíte?“

Paní Oliverová se zvedla.

„Propánakrále, na čem jsem to jen seděla? Na popelnici! No ne! A pěkně zrovna nevypadá.“ Vtáhla nosem vzduch. „Kam jsem se to dostala?“

David se na ni díval. Náhle pocítila, že se ve všem, co si předtím myslela, úplně mýlila. „To byl ode mne nesmysl, úplný nesmysl,“ pomyslela si paní Oliverová. „Domnívat se, že je nebezpečný, že by mi mohl něco udělat.“ Usmíval se na ni tak kouzelně. Pohnul malič-

ko hlavou a prstence kaštanových kadeří se mu zavlnily na ramenou. Jak úžasní tvorové se dnes najdou mezi mladými muži!

„To nejmenší, co pro vás, myslím, mohu udělat,“ řekl, „bude, když vám ukážu, kam jste se dostala, pojd'te jenom za mnou. Tady po těch schodech nahoru račte.“ Ukázal na zchátralé vnější schody, které vedly někam nahoru, co vypadalo jako seník.

„Po těchhle schodech?“ paní Oliverová si nebyla tak jista, že by tam jít měla. Možná, že se snaží svou roztomilostí ji tam vylákat a pak ji praští do hlavy. „Nedá se nic dělat, Ariadne,“ řekla si v duchu paní Oliverová, „jednou jsi sem vlezla, a teď musíš jít za tím dál a zjistit, co se zjistit dá.“

„Myslíte si, že pode mnou neprasknou?“ řekla. „Vypadají strašně chatrně.“

Paní Oliverová stoupala za ním po schodech, které vypadaly spíš jako žebřík. Nic naplat, hluboko v nitru měla dosud strach. Měla strach, ani ne tolik z Páva, jako z toho, kam ji snad vede. Nu, brzy to už pozná. Nahoře strčil do dveří a vešel do místnosti. Byla to velká holá místnost, byl to umělecký ateliér, jen takový improvizovaný. Několik matrací leželo sem tam po zemi, plátna stála opřené o zeď, byly tu dva malířské stojany. Šířil se tu pronikavý pach barev. V místnosti byly dvě osoby, vousatý mladý muž stál u stojanu a maloval. Jak vešli, otočil hlavu.

„Ahoj, Davide,“ řekl, „vedeš nám společnost?“

Vypadal, pomyslela si paní Oliverová, jako ten nejšpinavější mladík, jakého kdy viděla. Olejovité černé vlasy tvořily jakési kruhovitě mikádo a visely mu vzadu po krku a vpředu přes oči. Na bradě měl vous a tváře neoholené, šaty vypadaly, že jsou převážně z umaštěné černé kůže, a takové byly i vysoké boty. Pohled paní Oliverové sjel za ním k dívce, která mu byla modelem. Napolo ležela na dřevěné židli stojící na stupínku, hlavu zvrácenou nazad, tmavé vlasy splývající dolů. Paní Oliverová ji okamžitě poznala. Byla to druhá ze tří dívek v Borodene Mansions. Paní Oliverová si nemohla vzpomenout na její příjmení, ale pamatovala si křestní jméno. Byla to dívka Frances, která vypadala tak velice dekorativně a unyle.

„Představuju vám Petra,“ řekl David, ukazuje na trochu nechutně vypadajícího umělce. „Jeden z našich nadějných géníů. A Fran-

ces, která tu zaujímá pózu zoufalé dívky, prosící o provedení potratu.“

„Zavři klapačku, ty opičáku,“ řekl Petr.

„Mám dojem, že vás znám, že ano?“ řekla paní Oliverová přívětivě a její výraz nesvědčil o naprosté jistotě. „Jsem přesvědčena, že jsem vás už někde viděla. A není to dlouho.“

„Vy jste paní Oliverová, že ano?“ řekla Frances.

„To o sobě říkala,“ přisvědčil David. „Je to tedy pravda?“

„Ach, kde já jsem vás jenom viděla?“ pokračovala paní Oliverová. „Někde na večírku, že? Ne. Počkejte, já si vzpomenu. Aha, bylo to v Borodene Mansions.“

Frances se teď posadila v židli a mluvila unaveným, ale elegantním tónem. Petr vydal ze sebe hlasitý úpěnlivý povzdech.

„Teď jsi mi zničila pózu. Musíš se tak vrtět? Nemůžeš zůstat v klidu?“

„Ne, už jsem to nemohla vydržet. To byla strašná pozice. Mám v rameni děsnou křeč.“

„Zkoušela jsem stopovat lidi,“ řekla paní Oliverová. „Je to mnohem těžší, než jsem si myslela. Tohle je umělecký ateliér?“ dodala a bystře se kolem sebe rozhlédla.

„To jsou dnešní ateliéry, jako seník — člověk má štěstí, když se tu nepropadne,“ řekl Petr.

„Máš tu všechno, co potřebuješ,“ řekl David. „Severní světlo, spoustu místa, matraci, dole záchod společný s třemi dalšími nájemníky — a to, čemu se říká kuchyňské zařízení. A taky tu máš nějakou flašku,“ dodal. Obrátil se k paní Oliverové a docela jiným tónem, tónem nejvyšší zdvořilosti, řekl: „Můžeme vám nabídnout něco k pití?“

„Já nepiju,“ řekla paní Oliverová.

„Dáma nepije,“ řekl David. „Kdo by to byl řekl!“

„Je to od vás dost nezdvorné, ale máte zcela pravdu,“ řekla, paní Oliverová. „Spousta lidí mi ve společnosti říká, ‚Já si vždycky myslím, že vy pijete jako duha‘.“

Otevřela kabelku — a hned jí upadly na zem tři kudrny šedých vlasů. David je zvedl a podal jí je.

„O, děkuju vám.“ Paní Oliverová si je vzala. „Neměla jsem dnes ráno čas. Jestlipak mám ještě nějaké sponky.“ Hrabala se v kabelce a začala si kudrny připínat na hlavu.

Petr se rozchechtal na celé kolo. „Bravo,“ řekl.

„To je zvláštní,“ pomyslela si paní Oliverová, „jak mě jen mohla napadnout taková hloupost, že mi hrozí nebezpečí. *Nebezpečí* od *těchhle* lidí? Ať vypadají, jak chtějí, jsou opravdu velmi milí a přátelští. Je úplně pravda, co mi lidé vždycky říkají. Že mám příliš mnoho fantazie.“

Za chvíli řekla, že už musí jít, a David, s galantností z počátku minulého století, jí pomohl z vratkých schodů a dal jí přesný návod, jak se dostat co nejrychleji na King's Road.

„A pak,“ řekl, „můžete si sednout na autobus nebo do taxíku, když budete chtít.“

„Vezmu si taxík,“ řekla paní Oliverová. „Už ani nohy necítím. Čím dřív si sednu do auta, tím líp. Děkuju vám,“ dodala, „za to, že jste se na mne nezlobil kvůli tomu mému stopování, musilo vám to připadat ode mne moc divné.“

Ačkoliv konečně, jak si myslím, soukromí detektivové a očka, nebo jak se jim říká, vypadají docela jinak než já.“

„Možná že ano,“ řekl vážně David. „Tady doleva a pak doprava, a pak zase nalevo, až uvidíte řeku, půjdete směrem k ní, a pak zahnete přímo doprava a dál už rovně.“

Bylo to dost podivné, ale jak šla přes ten ubohý dvůr, padl na ni zase týž pocit nepokoje a napjatého očekávání. „Musím tu svou fantazii držet na uzdě.“ Ohlédla se zpátky na schody a na okno ateliéru. Uviděla Davidovu postavu, díval se dosud za ní. „Tři naprosto milí mladí lidé,“ řekla paní Oliverová. „Naprosto milí a velmi laskaví. Tady doleva a pak doprava. Jen proto, že vypadají tak nezvykle, dostane člověk pošetilý nápad, že jsou nebezpeční. Je to teď zas doprava? Nebo doleva? Doleva, myslím. Pane na nebi, ty moje nohy. A ještě k tomu začne pršet.“ Cesta se zdála nekonečná a King's Road byla neuvěřitelně daleko. Teď už mohla slyšet pouliční ruch. Kde je u všech všudy ta řeka? Začínala nabývat podezření, že se pustila špatným směrem.

„No co,“ pomyslela si paní Oliverová, „někam se už brzo musím dostat — k řece nebo do Putney nebo do Wandsworthu nebo kamkoliv!“ Zeptala se na cestu ke King's Road nějakého chodce, který řekl, že je cizinec a nemluví anglicky.

Paní Oliverová unaveně zahnula za další roh, a tam se před ní zatřpytila voda. Spěchala k ní po úzké cestičce, zaslechla za sebou kroky a byla už napolo obrácena, když dostala zezadu ránu, až se jí před očima zajiskřilo, a pak všechno pohaslo.

10

Nějaký hlas řekl: „Vypijte tohle.“

Norma se chvěla. Její oči se dívaly omámeně. Přikrčila se v židli. Příkaz se opakoval. „Vypijte tohle.“ Tentokrát se poslušně napila a ke konci se trochu zalkla.

„Je to — je to moc silné,“ ztěžka vydechla.

„Udělá vám to dobře. Za chvíličku se budete cítit lépe. Jen klidně sed'te a čekejte.“

Nevolnost a závrať, které jí mátly smysly, zmizely. Do tváří se jí vrátilo trochu barvy a chvění se zmenšilo. Poprvé se rozhlédla kolem sebe a všimla si okolí. Předtím ji ovládal strach a hrůza, teď však věci začaly zase vypadat normálně. Byla to prostředně velká místnost, zařízená způsobem, který se jí zdál poněkud známý. Psací stůl, gauč, křeslo a obyčejná židle, na malém stole stetoskop a nějaký přístroj, který byl asi pro oči, jak si myslela. Pak se její pozornost obrátila od všeobecného k zvláštnímu. K muži, který jí nařídil, aby pila.

Viděla muže, kterému bylo asi něco přes třicet, s rezavými vlasy a s ošklivou tváří, která byla dost přitažlivá, s tváří toho druhu, která je drsná a nepravdělná, ale zajímavá. Kývl na ni povzbudivě.

„Tak co, už se začínáte vracet do normálního stavu?“

„My — myslím, že ano. Já — vy jste — co se stalo?“

„Nepamatujete se?“

„Na ulici. Já — řítlo se na mne — to...“ Podívala se na něho. „Přejelo mě.“

„Ach nepřejelo.“ Zavrtěl hlavou. „O to jsem se postaral.“

„Vy?“

„Nu, stála jste uprostřed ulice a nějaký vůz jel přímo na vás, jen tak tak se mi podařilo vás strhnout z cesty. Načpak jste to myslela, že jste tak vletěla rovnou do největší frekvence?“

„Nemohu si vzpomenout. Já — ano, asi jsem myslela na něco jiného.“

„Jaguár se hnal velkou rychlostí a z druhé strany přijížděl autobus. Snad se ten vůz pokoušel vás přejet nebo něco takového?“

„Já — ne, ne, jsem přesvědčena, že ne. Chci říci, já...“

„Nu jen mě tak napadlo... Mohlo to být taky něco jiného, ne?“

„Co tím chcete říct?“

„Nu, víte, mohlo to být úmyslné.“

„Co chcete říct tím úmyslné?“

„Jen jsem uvažoval, jestli jste se nepokoušela dát se zabít?“ Nedbale dodal: „Bylo to tak?“

„Já — ne — tedy ne, samozřejmě, že ne.“

„To by taky byl hloupý způsob, jak se zabít.“ Jeho tón se lehce změnil. „A teď do toho, musíte si vzpomenout, jak to bylo.“

Začala se znova třást. „Myslela jsem — myslela jsem, že bude tomu všemu konec. Myslela jsem...“

„Tak vy jste se pokoušela zabít se, co? Pročpak? Můžete mi to povědět. Kvůli mládenci? To může člověka pořádně bolet. A kromě toho, máte vždycky útěchu, že on bude litovat, když se zabijete — ale tomu člověk nemůže nikdy věřit. Lidé neradi litují nebo si neradi přiznávají, že se něco stalo jejich vinou. Mládenec by asi řekl jen tohle: ‚Já si vždycky myslel, že to nemá v hlavě v pořádku. Je to takhle opravdu nejlepší.‘ Na to si vzpomeňte, až se příště budete chtít vrhnout pod jaguára. I oa city jaguárů je nutno brát ohled. Tohle vás trápilo? Mládenec vás nechal?“

„Ne,“ řekla Norma. „To ne. Bylo tomu zcela naopak.“ Náhle dodala: „Chtěl si mě vzít.“

„To není důvod, abyste se vrhala pod jaguára.“

„Ale je. Udělala jsem to, protože...“ Umlkla.

„Uděláte lepší, když mi o tom povíte, ne?“

„Jak jsem se sem dostala?“ zeptala se Norma.

„Přivezl jsem vás sem v taxíku. Nezdálo se, že byste byla zraněna — budete mít asi, myslím, jen pár modřin. Vypadala jste jen k

smrti vyděšena, měla jste nervový otřes. Ptal jsem se vás na vaši adresu, ale podívala jste se na mne, jako byste nevěděla, o čem mluvím. Kolem se začali hromadit lidi. Tak jsem zavolal taxíka a dovezl vás sem.“

„Tohle je — lékařská ordinace?“

„Ano, já jsem lékař a to je moje ordinace. Mé jméno je Stillingfleet.“

„Já žádného doktora nechci vidět! Já s žádným doktorem nechci mluvit! Já ne...“

„Uklidněte se, jen se uklidněte. S doktorem mluvíte už deset minut. Copak máte proti doktorům, co?“

„Mám strach. Mám strach, že doktor řekne...“

„No jen klid, milá děvenko, neradíte se přece se mnou jako s odborníkem. Dívejte se na mne jen jako na pouhého cizího člověka, kterému to nedalo, aby vás nezachránil před tím, že budete zabita nebo že budete zraněna na hlavě nebo budete mít jiné nanejvýš nepříjemné zranění, které z vás udělá nadosmrti mrzáka. A jsou ještě další nepříjemnosti. V dřívější době byste byla mohla být pohnána před soud, kdybyste se úmyslně pokusila o sebevraždu. A dosud byste mohla, šlo-li o sebevraždu. No tak, nemůžete říct, že jsem k vám nebyl upřímný. Teď byste zase vy měla být upřímná ke mně a říci mi laskavě, proč se u všech všudy bojíte lékařů. Udělal vám někdy něco nějaký lékař?“

„Ne. Neudělal. Ale bojím se, že by mě mohli...“

„Co by vás mohli?“

„Zavřít.“

Dr. Stillingfleet vytáhl své pískově žluté obočí a zadíval se na ni.

„Ale, ale,“ řekl. „Zdá se, že máte o lékařích velmi podivné mínění. Proč bych vás chtěl zavřít? Nechcete šálek čaje?“ dodal, „nebo byste radši drogu nebo utišující prostředek? Tohle mají lidé vašeho věku rádi. Vy jste to taky trochu zkusila, že?“ Zavrtěla hlavou. „Ne — opravdu ne.“

„To vám nevěřím. Ať tak nebo tak, z čeho se u vás vzal ten úlek a skleslost? Přece nejste opravdu duševně chorá, že? To bych teda neřekl. Lékaři nijak nestojí o to zavírat lidi. Sanatoria pro duševně

choré jsou už přeplněná. Je těžké dostat tam někoho dalšího. Jak to vypadá, hodně lidí v poslední době propustili — ze zoufalství, mohl by člověk říci — vyndali lidi, kteří by správně měli zůstat zavření. V téhle zemi je všechno přeplněné.

Tak co,“ pokračoval, „načpak máte chuť? Dáte si něco z mé skříňky drog nebo šálek pořádného staromódního anglického čaje?“

„Vzala bych si trochu čaje,“ řekla Norma.

„Indický, nebo čínský? Vidíte, já se ptám a ani nevím, jestli čínský mám.“

„Mám radši indický.“

„Dobrá.“

Šel ke dveřím, otevřel je a zavolal: „Annie. Konvici čaje pro dva.“

Vrátil se, sedl si a řekl: „Tak a teď mi to pěkně povíte, mladá dámo. Mimochodem, jak se jmenujete?“

„Norma Res...“ Zarazila se.

„Nu?“

„Norma Westová.“

„Tak a teď to hezky vyklopte, slečno Westová. Já vás neléčím, vy se nedáváte vyšetřit. Jste obětí pouliční nehody — tak tomu budeme říkat a tak jste, myslím, chtěla, aby to vypadalo, což by bylo pro toho chlapíka v jaguáru dost zlé.“

„Chtěla jsem nejdřív skočit z mostu.“

„Jistě? To byste neměla tak lehké. Lidé, kteří staví mosty, jsou dneska dost opatrní. Byla byste musila vylézt na zábradlí, a to není tak snadné. Někdo vám v tom zabrání. Tak, abych pokračoval ve svém výkladu, přivezl jsem vás domů, protože jste měla příliš velký šok, abyste mi mohla říci svou adresu. Mimochodem, jakou máte adresu?“

„Já žádnou adresu nemám. Já — já nikde nebydlím.“

„Zajímavé,“ řekl dr. Stillingfleet. „Tomu se na policii říká ‚nestálého bydliště‘. Jak to děláte — sedíte celou noc na nábřeží?“

Podívala se na něho podezíravě.

„Mohl jsem nehodu ohlásit policii, ale moje povinnost to nebyla. Raději jsem se přiklonil k názoru, že jste přecházela ulici v dívčím zamyšlení a nepodívala jste se napřed nalevo.“

„Vy se vůbec nepodobáte tomu, jak si lékaře představuju,“ řekla Norma.

„Opravdu? Nu, já jsem ve svém povolání v téhle zemi pomalu ztratil iluze. Zanechám tady své praxe a asi za čtrnáct dní pojedu do Austrálie. Takže jste přede mnou úplně bezpečná, a jestli chcete, můžete mi povědět, jak vídáte růžové slony procházet zdí, jak si myslíte, že stromy natahují své větve, aby vás obejmuly a uškrtily, jak poznáte, když lidem z očí kouká d'ábel, nebo jakoukoli jinou takovou roztomilou představu, a já s tím nebudu vůbec nic dělat. Vypadáte — náramně zdravě, smím-li tak říci.“

„Nemyslím, že jsem zdravá.“

„Nu, můžete mít pravdu,“ řekl dr. Stillingfleet velkomyslně. „A teď mi povzte, jaké k tomu máte důvody.“

„Dělám věci, na které se nepamatuju. Říkám lidem, co jsem udělala, a nepamatuju se, že jsem jim to řekla...“

„To vypadá, jako byste měla špatnou paměť.“

„Vy mi nerozumíte. Jsou to všechno — špatné věci.“

„Náboženská mánie. No to by bylo velice zajímavé.“

„To není nic náboženského. Je to jen — jen nenávist.“

Na dveře bylo zaklepáno a vešla starší žena s čajovým podnosem. Postavila jej na psací stůl a zase odešla.

„Chcete cukr?“ řekl dr. Stillingfleet.

„Ano, děkuju.“

„Rozumné děvče. Po tom šoku je cukr pro vás moc dobrý.“ Nalil čaj do dvou šálků, její šálek přistrčil k ní a vedle postavil cukřenku. „Tak prosím.“ Posadil se. „Tak o čempak jsme to mluvili? Aha, o nenávisti.“

„Je to přece možné, že můžete někoho nenávidět tak moc, že si skutečně přejete ho zabít?“

„Ach ano,“ řekl Stillingfleet pořád vesele. „To je naprosto možné. Skutečně nanejvýš přirozené. Ale i když to opravdu chcete udělat, nemůžete se vždycky k tomu donutit. Lidský tvor je vybaven přirozeným brzdícím systémem a ten za vás použije brzdu zrovna v pravou chvíli.“

„Zní to tak obyčejně, když vy o tom mluvíte,“ řekla Norma. V jejím hlase se zřetelně ozval stín nelibosti.

„No vždyť je to docela normální. Děti ji cítí skoro každý den. Rozzlobí se a řeknou matce nebo otci: ‚Jsi zlá, nenávidím tě, chtěl bych, abys byla mrtvá.‘ Matky, které jsou někdy rozumné osoby, nevěnují tomu pozornost. Když vyrostete, nenávidíte lidi ještě, ale už se nemůžete tak obtěžovat, abyste je chtěla zabít. Anebo jestli to dosud udělat chcete — pak jdete do vězení. To jest, jestli se skutečně přinutíte k takové nesnadné fušce. Mimochodem, vy tohleto nepředstíráte, že ne?“ zeptal se nedbale.

„Samozřejmě, že ne.“ Norma se napřímila. Její oči sršely hněvem. „Samozřejmě, že ne. Myslíte, že bych říkala takové hrozné věci, kdyby to nebyla pravda?“

„Nu tedy,“ řekl dr. Stillingfleet, „lidé to dělají. Říkají o sobě hrozné věci různého druhu a dělá jim to potěšení.“ Odklidil její prázdný šálek. „Tak a teď uděláte nejlíp,“ řekl, „když mi o všem všechno povíte. Které lidi nenávidíte, proč je nenávidíte, co byste jim ráda udělala.“

„Láska se může změnit v nenávist.“

„To zní jako z nějaké melodramatické balady. Ale pamatujte si, že nenávist se také může změnit v lásku. Funguje to na obě strany. A vy říkáte, že mládenec v tom není. Tvým mužem byl a zle ti ublížil.* Žádný takový nesmysl, co?“

*Refrén lidové balady Frankie and Johnny (pozn. překl.)

„Ne, ne. Nic takového. Je to — je to má nevlastní matka.“

„Tak tady máme motiv — krutá macecha. Ale to je hloupost. Ve vašich letech můžete od nevlastní matky odejít. Copak vám udělala kromě toho, že si vzala vašeho otce?“

Nenávidíte ho taky, nebo ho máte tak ráda, že se nechcete o něho dělit?“

„Tak to vůbec není. Kdysi jsem ho milovala. Vroucně jsem ho milovala. On byl — on byl — myslela jsem si, že je báječný.“

„Tak a teď mě dobře poslouvejte,“ řekl dr. Stillingfleet. „Já vám něco navrhu. Vidíte ty dveře?“

Norma otočila hlavu a dívala se zmateně na dveře.

„Docela obyčejné dveře, že ano? Nejsou zamčené. Otvírají a zavítají se obvyklým způsobem. Jděte a zkuste si je sama. Viděla jste, jak má hospodyně jimi vešla a zase odešla, že? Žádný klam. Tak prosím. Vstaňte a udělejte, co vám říkám.“

Norma vstala ze židle a dost váhavě šla ke dveřím a otevřela je. Stála ve dveřích s hlavou tázavě k němu obrácenou.

„Dobrá. Co vidíte? Docela obyčejnou chodbu, potřebovala by vymalovat, ale nestojí to za to, když jedu zrovna do Austrálie. Teď jděte k domovním dveřím, otevřte je, tady taky není žádný uskok. Vyjděte ven dolů na chodník a uvidíte, že jste naprosto volná a že se nikdo nepokouší vás nějakým způsobem zavřít. Až se přesvědčíte, že můžete odsud vyjít v kteroukoliv chvíli, tak se vraťte, posaďte se tamhle do té pohodlné židle a povězte mi všechno o sobě. Načež vám dám svou cennou radu. Nemusíte se jí řídit,“ dodal pro útěchu. „Lidé se málokdy řídí radou, ale stejně ji můžete vyslechnout. Rozumíte? Ujednáno?“

Norma pomalu vstala, nejistě vyšla z pokoje — jak lékař řekl — na zcela obyčejnou chodbu, otevřela domovní dveře s jednoduchou zástrčkou, sešla po čtyřech schodech dolů a octla se na chodníku v ulici s pěknými, ale dost nezajímavými domy. Chvilíčku zde stála, nevědouc, že ji krajkovou záclonou pozoruje sám dr. Stillingfleet. Stála zde asi dvě minuty, pak se obrátila a v jejím pohybu bylo znát trochu víc rozhodnosti, vystoupila znovu po schodech, zavřela domovní dveře a vešla zpátky do pokoje.

„V pořádku?“ řekl dr. Stillingfleet. „Přesvědčila jste se, že nemám nic za lubem? Všechno jasné a upřímné.“

Dívka přikývla.

„Dobrá. Posaďte se tady. Udělejte si pohodlí. Kouříte?“

„No, já...“

„Jenom marihuanu — nebo něco podobného. Na tom nezáleží, nemusíte mi to říkat.“

„Samozřejmě, nic takového neberu.“

„Neřekl bych, že je tady na místě nějaké ‚samozřejmě‘, ale člověk musí věřit tomu, co mu pacient říká. Dobrá. Tak a teď mi o sobě všechno povězte.“

„Já — já nevím. Není opravdu co povídat. Nechcete, abych si lehla na pohovku?“

„Ach, vy myslíte to pamatování snů a všechny ty hlouposti? Ne, o to mi nijak zvlášť nejde. Já bych jen rád získal pozadí. Víte, kde jste se narodila, zda jste žila na venkově nebo ve městě, zda máte

bratry a sestry nebo jste jedináček a tak dál. Měla jste velkou bolest, když vaše matka zemřela?“

„Samozřejmě, že ano.“ Znělo to rozhořčeně.

„Vy moc ráda užíváte slovo ‚samozřejmě‘, slečno Westová. Mimochodem Westová není vaše pravé jméno, že? Ale na tom nezáleží, nechci vědět žádné jiné. Zkrátka co se stalo, když vaše matka zemřela?“

„Byla dlouhý čas nemocná, než zemřela. Bývala hodně často v sanatoriu. Bydlela jsem u jedné dost staré tety v Devonshiru. Nebyla to opravdová teta, byla maminčinou sestřenicí. A pak se tatínek vrátil domů, právě před šesti měsíci. Bylo — bylo to báječné.“ Tvář se jí najednou rozzářila. Nebyla si vědoma rychlého pronikavého pohledu, který na ni vrhl ten zdánlivě bezmyšlenkovitý mladý muž. „Sotva bych si ho mohla pamatovat, víte. Odešel, když mi bylo asi pět let. Skutečně jsem si nepomyslela, že bych ho ještě mohla vidět. Maminka o něm málo mluvila. Myslím, že zpočátku doufala, že od té druhé ženy odejde a vrátí se zpátky.“

„Od té druhé ženy?“

„Ano. Odešel s nějakou ženou. Maminka říkala, že to byla velice špatná žena. Maminka o ní mluvila s velkou hořkostí a o tatínkovi také, ale já si myslívala, že snad — že snad tatínek nebyl tak špatný, jak si myslela, že to všechno byla vina té ženy.“

„Vzali se?“

„Ne. Maminka řekla, že se s tatínkem nerozvede. Patřila k anglikánské církvi — ta je velmi přísná, víte. Asi jako římskokatolická. Neuznávala rozvod.“

„Žili spolu dál? Jak se jmenovala ta žena, nebo je to taky tajemství?“

„Nepamatuju se na její příjmení.“ Norma zavrtěla hlavou. „Myslím, že spolu dlouho nežili, ale já o tom všem moc nevím. Odjeli do jižní Afriky, ale myslím, že se pohádali a velmi brzy se rozešli, maminka tenkrát řekla, že doufá, že se snad tatínek vrátí. Ale nevrátil se. Ani nenapsal. Ani mně. Ale posílal mi na vánoce dárky. To vždycky.“

„Měl vás rád?“

„Nevím. Jak bych to mohla vědět? Nikdo o něm nikdy nemluvil. Jen strýček Simon — jeho bratr, víte. Měl v City obchodní podnik a velmi se zlobil, že tatínek všeho nechal. Říkal, že byl vždycky stejný, že nikdy u ničeho nevydržel, ale říkal, že ve skutečnosti není zlý člověk. Říkal, že je jen slabý. Strýčka Simona jsem nevidala často. Vždycky jen matčiny přátele. Většina jich byla strašně nudná. Celý můj život byl velice nudný.“

Ach, zdálo se to tak báječné, že se tatínek opravdu vrací domů. Pokoušela jsem se lépe na něho upamatovat. Víte, věci, které říkal, hry, které si se mnou hrál. Hodně jsem se s ním nasmála. Pokoušela jsem se najít nějakou jeho starou fotografii. Zdá se, že byly všechny vyhozeny. Myslím, že je maminka asi všechny roztrhala.“

„Pomstychtivost ji tedy neopustila.“

„Myslím, že ve skutečnosti se chtěla pomstít Louise.“

„Louise?“

Viděl, že dívka trochu ztuhla.

„Nepamatuji si — už jsem vám to říkala — nepamatuji si žádné jméno.“

„Nevadí. Mluvíte o ženě, s kterou váš otec utekl. Je to tak?“

„Ano. Maminka říkala, že příliš mnoho pije a bere narkotika a že špatně skončí.“

„Vy ale nevíte, zda k tomu došlo?“

„Já nic nevím.“ Její rozrušení vzrůstalo. „Byla bych ráda, abyste mi už nedával otázky! Já o ní nic nevím! Nikdy jsem už o ní neslyšela! Zapomněla jsem na ni, dokud jste o ní nezačal mluvit. Říkám vám, že nic nevím,“

„Dobrá, dobrá,“ řekl dr. Stillingfleet. „Jen se tak nerozrušujte. Nemusíte se trápit minulostí. Zabývejme se raději budoucností. Co budete teď dělat?“

Norma hluboce vzdychla.

„Já nevím. Nemám kam jít. Nemohu — bude mnohem lepší — bude jistě mnohem lepší — udělat tomu všemu konec — jenomže...“

„Jenomže podruhé se o to pokoušet nemůžete, že ano? Bylo by to velmi pošetilé, kdybyste to udělala, to vám říkám, milá zlatá. Dobrá, nemáte kam jít, nemáte komu důvěřovat; máte nějaké peníze?“

„Ano, mám účet v bance, a otec na něj každého čtvrt roku tolik platí, ale nevím... Myslím si, že mě teď možná asi hledají. Nechci, aby mě našli.“

„Nemusí vás najít. Zařídím vám to jaksepatří. Znáám jedno místo zvané Kenway Court. Je to jakési sanatorium pro rekonvalescenty, kam si lidé chodí odpočinout. Nejsou tam lékaři ani lehátka na vyšetření, a nebudete tam zavřena, to vám mohu slíbit. Můžete odtamtud odejít, kdy budete chtít. Můžete snídat v posteli, můžete v ni zůstat celý den, když budete chtít. Hezky si odpočiňte a já tam jednoho dne zajedu a popovídáme si spolu a rozřešíme ty problémy. Vyhovuje vám to? Souhlasíte?“

Norma se na něho podívala. Seděla bez jakéhokoli výrazu a upřeně se na něho dívala; pomalu přikývla.

Toho večera o něco později dr. Stillingfleet telefonoval.

„Únos proveden na jedničku,“ řekl. „Je v Kenway Courtu. Šla tam jako ovečka. Nemůžu vám toho ještě moc říci. To děvče je plné drog. Řekl bych, že brala rudé srdce a bomby snů a možná L.S.D. Byla jimi nějaký čas přímo přecpávaná. Říká, že ne, ale tomu bych moc nevěřil.“

Chvilíčku poslouchal hlas v telefonu. „To na mně nezádejte ! Na ni se musí opatrně. Hned začne věřit... Ano, je něčím vyděšena, nebo předstírá, že je něčím vyděšena...“

Ještě nevím. Nemůžu říct. Pamatujte si, lidé, kteří berou drogy, lžou. Nemůžete věřit všemu, co říkají. Nic jsme neuspěli a já ji nechci vylekat.

Jako dítě otcovský komplex. Řekl bych, že o matku příliš nestála, to byla podle všeho příšerná ženská, takový ten typ farizejské mouchy. Soudím, že otec byl veselý chlapík a nedokázal vydržet v tak protivném manželství — Znáte někoho, kdo se jmenuje Louisa?... Zdá se, že ji to jméno polekalo — To byla její první nenávist, jak se dohaduju. Odvedla otce, když bylo dítěti pět let. V tom věku toho děti mnoho nechápou, ale cítí odpor k osobě, která je příčinou jejich ztráty. Otce uviděla znovu až teprve před několika měsíci. Ře-

kl bych, že sentimentálně snívala o tom, že bude otcovou společnicí a nejdražší bytostí. Zřejmě byla vyvedena z klamu. Otec se vrátil se ženou, s novou, mladou, přitažlivou ženou. Ta se nejmenuje Louisa, že ne?... No, já se jen ptal. Padávám vám hrubý obraz, totiž všeobecný obraz.“

Hlas na druhém konci drátu řekl ostře: „Co jste to říkal? Řekněte to ještě jednou.“

„Řekl jsem, že vám podávám hrubý obraz.“

Chvilku bylo ticho.

„Mimochodem tahle jedna věcička by vás mohla zajímat. To děvče udělalo dost nešikovný pokus spáchat sebevraždu. Překvapuje vás to?...

Aha, nepřekvapuje... Ne, nespolykala tubu aspirinů ani nevstrčila hlavu do plynové trouby. Vběhla do vozovky rovnou do cesty jaguáru, který jel rychleji, než měl... Mohu vám říci, že jsem se k ní dostal právě včas... Ano, byl to okamžitý popud... Přiznala to. Obvyklou klasickou frází — ,chtěla tomu všemu udělat konec‘.“

Naslouchal rychlému proudu slov, pak řekl: „Já nevím. V tomto stadiu si nemohu být jist — Obraz, který jsem dostal, je jasný. Nervózní dívka, neurotická, ve stavu vyčerpanosti od přílišného užívání drog příliš mnoha druhů. Ne, nemohl bych vám s určitostí říci, jakých druhů. Těchhle věcí koluje na tucty a každá má trošku jiné účinky. Může to být pomatenost, ztráta paměti, útočnost, zmatek nebo pouhá otupělost. Je těžko říci, v čem se liší skutečné reakce od reakcí vyvolaných drogami. Rozumějte, jsou tu dvě možnosti. Buď ta dívka hraje a dělá ze sebe neurotičku se sebevražednými sklony. Mohlo by to tak skutečně být. Nebo by to mohla být snůška lží. Pokládal bych ji za schopnou celou tu věc předstírat z nějakého nejasného důvodu, který má — že chce podat o sobě falešnou představu. Je-li tomu tak, pak to dělá chytrě. Tu a tam se v obraze, který podává, nezdá něco zcela správné. Je snad velmi chytrá malá herečka, která hraje svou roli? Nebo je to opravdová sebevražedná oběť slabšího rozumu? Mohlo to být to i ono... Co jste říkal?... Ach, ten jaguár!... Ano, jel příliš rychle. Vy si myslíte, že to nemusel být pokus o sebevraždu? Ze ji ten jaguár chtěl vážně zajet?“

Minutu nebo dvě přemýšlel. „Nemohu říci,“ řekl pomalu. „Vlastně by to tak mohlo být. Ano, mohlo by to tak být, ale já jsem o tom takhle neuvažoval. Potíž je v tom, že všechno je možné, ne? V každém případě já toho z ní v krátké době dostanu víc... Přivedl jsem ji do situace, kdy je zpolo ochotná mi důvěřovat, pokud nepůjdu příliš daleko a příliš rychle a nevzbudím její podezření. Brzy se stane důvěřivější a poví víc, a je-li opravdový případ, vyklopí mi celý svůj příběh — nakonec mi jej vnutí. V téhle chvíli se něčeho bojím...

Jestli mě ovšem klame, musíme zjistit důvod, proč to dělá. Je v Kenway Court a myslím, že tam zůstane. Navrhoval bych, abyste tam dal někoho, kdo by ji měl den dva na očích, a kdyby se pokusila odejít, bylo by dobře, kdyby ji někdo, koho od vidění nezná, sledoval.“

11

Andrew Restarick vyplňoval šek — trochu se při tom ušklíbal.

Jeho kancelář byla velická a krásně zařízená v typickém konvenčním stylu velkých obchodních podnikatelů. Nábytek a zařízení bylo z doby Simona Restaricka, a Andrew Restarick je převzal bez zájmu a provedl jen málo změn, hlavně dal pryč dva obrazy a nahradil je svou vlastní podobiznou a akvarelem Tabulové hory.

Andrew Restarick byl muž středního věku, začínající tloustnout, který se kupodivu velice málo změnil ve srovnání s asi o patnáct let mladším mužem na obraze visícím nad ním. Byla tu táž vyčnívající brada, pevně stisknuté rty a trochu zdvižené žertovné obočí. Muž nepříliš pozoruhodný — obyčejný typ a v té chvíli muž nepříliš šťastný. Jeho sekretářka vstoupila do místnosti — přistoupila k jeho stolu a on zvedl hlavu.

„Je tady monsieur Hercule Poirot. Tvrdí, že má s vámi ujednanou schůzku — ale já jsem žádnou poznámku nenašla.“

„Monsieur Hercule Poirot?“ Jméno se mu zdálo matně známé, nemohl si však vzpomenout, v jaké souvislosti. Zavrtěl hlavou. „Nemohu si ohledně něho na nic vzpomenout — ačkoliv se mi zdá, že jsem to jméno slyšel. Jak vypadá?“

„Velmi malý človíček — cizinec — asi Francouz — s ohromným knírem...“

„No ovšem! Vzpomínám si, jak mi ho Mary vylíčila. Přišel navštívit starého Roddyho. Ale co ta sjednaná schůzka?“

„Říká, že jste mu napsal dopis.“

„Nemůžu se upamatovat — i kdybych to udělal. Možná že Mary... No dobrá, nechme toho — uveďte ho. Myslím, že nejlepší bude, když se podívám, oč tady jde.“

Za malou chvíličku nato se Claudia Reeceová-Hollandová vrátila, přivádějíc s sebou malého mužíka s hlavou vejčitého tvaru, velikými kníry, špičatými lakovými střevíci a s celkovým výrazem samolibosti, který se velmi dobře shodoval s popisem, jaký měl Restarick od své ženy.

„Monsieur Hercule Poirot,“ řekla Claudia Reeceová-Hollandová.

Vyšla zase z místnosti, zatímco Hercule Poirot pomalu kráčel k psacímu stolu. Restarick vstal.

„Monsieur Restarick? Jsem Hercule Poirot, k vašim službám.“

„Ano, ano. Manželka se mi zmínila, že jste nás navštívil, či spíše mého strýce. Co mohu pro vás udělat?“

„Dostavil jsem se na váš dopis.“

„Jaký dopis? Já jsem vám nepsal, pane Poirote.“

Poirot na něho zůstal koukat. Pak vytáhl z kapsy dopis, rozložil jej, pohlédl na něj a s úklonou jej podal přes stůl Restarickovi.

„Račte se podívat, monsieur.“

Restarick zíral na dopis. Byl napsán strojem na jeho vlastním kancelářském papíru. Dole byl jeho podpis inkoustem.

Vážený pane Poirote,

byl bych velmi rád, kdybyste mé mohl co nejdříve navštívit na shora uvedené adrese. Z toho, co jsem se dozvěděl od své ženy a z odpovědí na své různé dotazy v Londýně, soudím, že jste muž hodný důvěry, jestli svolíte ujmout se úkolu, jenž vyžaduje diskrétnost.

S projevem úcty

Váš Andrew Restarick

Řekl ostře: „Kdy jste tohle dostal?“

„Dnes ráno. Nemaje nic důležitého na práci, přišel jsem sem.“

„To je velmi podivná věc, monsieur Poirote. Ten dopis jsem nepsal já.“

„Vy jste jej nepsal?“

„Ne. Můj podpis je docela jiný — podívejte se sám.“ Natáhl ruku, jako by hledal nějakou ukázkou svého podpisu, a bez přemýšlení obrátil šekovou knížku, do níž právě napsal svůj podpis, takže jej Poirot mohl vidět. „Vidíte? Podpis na dopise se ani v nejmenším nepodobá mému.“

„Ale toť podivné,“ řekl Poirot. „Velice podivné. Kdo by tenhle dopis mohl napsat!“

„Tuhle otázku si zrovna také kladu.“

„Nemohla to být — račte prominout — vaše paní?“

„Ne, ne. Mary by nikdy nic takového neudělala. A pak, proč by to podepisovala mým jménem? Ach ne, byla by mi to řekla, kdyby takovou věc udělala, byla by mě připravila na vaši návštěvu.“

„Vy tedy nemáte ponětí, proč by někdo mohl poslat takový dopis?“

„Ne, to opravdu nemám.“

„Vy tedy, pane Restaricku, nemáte povědomost, jaká by to mohla být záležitost, k níž mě tímto dopisem zřejmě najímáte?“

„Jak bych to mohl vědět?“

„Račte prominout,“ řekl Poirot, „vy jste ještě úplně nedočel tento dopis. Všimněte si, že dole na první stránce pod podpisem jest malá poznámka, obrátit.“

Restarick obrátil na druhou stranu. Nahoře na nové stránce byl strojem napsán dodatek.

Záležitost, o níž se s Vámi přeji poradit, týká se mé dcery Normy.

Restarickovo chování se změnilo. Jeho tvář potemněla.

„Tak takhle je to! Ale kdo by mohl vědět — kdo by se mohl plést do téhle věci? Kdo o tom ví?“

„Nemohl by to být způsob, jak vás přimět, abyste se se mnou poradil? Snad nějaký přítel, který to dobře myslí? Nemáte *opravdu* ponětí, kdo by mohl být pisatelem?“

„Nemám vůbec ponětí.“

„A nemáte starosti se svou dcerou — s dcerou, která se jmenuje Norma?“

Restarick řekl pomalu: „Mám dceru, která se jmenuje Norma. Je to má jediná dcera.“ Jak říkal poslední slova, jeho hlas se maličko změnil.

„A má nějaké nesnáze, nějaké potíže?“

„Pokud vím, ne.“ Říkal to však trochu váhavě.

Poirot se naklonil kupředu.

„To, myslím, není zcela pravda, pane Restaricku. Myslím, že existují nějaké nesnáze nebo potíže týkající se vaší dcery.“

„Proč si to myslíte? Mluvil s vámi o tom někdo?“

„Vytušil jsem to jen z vašeho přízvuku, monsieur. Mnoho lidí,“ dodal Hercule Poirot, „má v současné době nesnáze s dcerami. Ty mladé dámy mají obzvláštní nadání, jak se dostat do různých potíží a nesnází. Jest možné, že tomu jest tak i tady.“

Restarick chvíli mlčel, bubnuje prsty na psací stůl.

„Ano, dělám si starosti o Normu,“ řekl konečně. „Je to s ní těžké. Je neurotická a má sklon k hysterii. Já — já ji bohužel moc dobře neznám.“

„Bezpochyby nějaké trápení kvůli mládenci?“

„V jistém smyslu ano, ale starost mi dělá ještě něco jiného. Myslím...“ Podíval se zkoumavě na Poirota. „Můžu mít za to, že jste člověk mlčelivý?“

„To bych ve svém povolání za mnoho nestál, kdyby tomu tak nebylo.“

„Víte, jde o to, že bych rád našel svou dceru.“

„Ach tak?“

„Koncem minulého týdne přijela jako obvykle na víkend do našeho domu na venkově. V neděli večer odjela, předstírajíc, že jede do bytu, kde bydlí společně s dvěma jinými dívkami, ale teď zjišťuji, že tam nešla. Musela jít — někam jinam.“

„Zkrátka zmizela?“

„Zní to melodramaticky, ale je tomu tak. Doufám, že je pro to nějaké zcela přirozené vysvětlení, ale — nu myslím, že každý otec

by si dělal starosti. Chápejte, nezavolala, ani nic neřekla dívkám, s nimiž bydlí.“

„Dělají si ony také starost?“

„Ne, to bych neřekl. Myslím — nu já myslím, že takové věci be-rou dost na lehkou váhu. Dívky jsou velmi samostatné. Víc než tenkrát, když jsem před patnácti lety odjízďel z Anglie.“

„A co ten mládenec, který se vám nelíbí, jak jste říkal? Nemohla utéci s ním?“

„Doufám pevně, že ne. Je to možné, ale já — má žena myslí, že ne. Mám dojem, že jste ho viděl, když jste tenkrát přišel do našeho domu navštívit mého strýce.“

„Ano, myslím, že znám toho mládence, o němž mluvíte. Velmi hezký mladík, nikoliv však muž, který by se líbil otci, smím-li to tak říci. Všiml jsem si, že vaše paní nebyla rovněž potěšena.“

„Má žena si je zcela jistá, že se do domu vloudil a doufal, že se odtamtud dostane nepozorován.“

„Ví snad, že není vítán?“

„To tedy ví,“ řekl Restarick sverepě.

„Nemyslíte si tedy, že jest až příliš pravděpodobné, že vaše dcera utekla k němu?“

„Nevím, co si o tom myslet. Zpočátku jsem — toho názoru ne-
byl.“

„Byl jste na policii?“

„Ne.“

„V případě, že se někdo pohřešuje, jest obvykle mnohem lépe jít na policii. Policie jest také diskrétní a má k dispozici mnoho prostředků, kterých člověk jako já nemá.“

„Já nechci jít na policii. Je to má dcera, člověče, rozumíte? Má dcera. Jestliže se rozhodla — rozhodla odejít na krátkou dobu a nedat nám vědět, je to její věc. Není důvodu domnívat se, že je v nějakém nebezpečí, nebo něco takového. Já — já chci pro svůj vlastní klid vědět, kde je.“

„Jest možné, pane Restaricku — doufám, že se přílišně nevtí-
rám, že tohle není jediná věc, která vám dělá starosti ohledně vaší dcery?“

„Proč byste si měl myslet, že je tu něco jiného?“

„Protože pouhý fakt, že dívka jest několik dní pryč, aniž rodičům nebo přítelkyním, s nimiž bydlí, řekla, kam jde, není dnes nic neobvyklého. Domnívám se, že tato věc vás znepokojila v souvislosti s něčím jiným.“

„Nu, máte možná pravdu. Je...“ Pohlédl nerozhodně na Poirota. „Je velmi těžké mluvit o těchto věcech s cizinci.“

„Ale ne,“ řekl Poirot. „Jest nekonečně snazší mluvit o takovýchto věcech s cizinci než s přáteli nebo známými. S tím musíte jistě souhlasit?“

„Možná. Možná. Chápu, co tím míníte. Nu přiznávám, že mám o to děvče strach. Víte, je — není tak docela jako jiná děvčata, a už se jednou něco stalo, co mi jasně způsobilo starost — oběma nám způsobilo starost.“

Poirot řekl: „Vaše dcera jest asi v tom obtížném věku dívčího dospívání, citového dozrávání, kdy, zcela upřímně řečeno, děvčata jsou schopna činů, za něž jest možno těžko činit je odpovědnými. Nemějte mi, prosím, za zlé, jestliže se odvážím následujícího dohadu. Vaše dcera patrně nelibě nese, že má nevlastní matku.“

„To je, bohužel, pravda. A nemá k tomu přece žádný důvod, pane Poirote. To není, jako bychom se já a moje první žena nedávno rozešli. K rozchodu došlo před mnoha lety.“ Odmlčel se a pak řekl: „Můžu konečně s vámi mluvit upřímně. Konec konců tuto věc jsem nikdy netajil. Rozešel jsem se se svou první ženou. Nemusím věci zakrývat. Poznal jsem jinou ženu, ženu, do které jsem se bláznivě zamiloval. Opustil jsem Anglii a odjel s tou druhou do jižní Afriky. Moje žena rozvod neschvalovala a já ji o něj nežádal. O ženu a dítě jsem se finančně slušně postaral — dcerce bylo tenkrát pět let...“

Odmlčel se a pak pokračoval: „Když se na to teď dívám zpátky, vidím, že mě tenkrát život už nějaký čas neuspokojoval. Toužil jsem po cestování. V té době jsem nenáviděl být připoután ke kancelářské židli. Bratr mi často vytýkal, že nejevím větší zájem o rodinný podnik, do něhož jsem s ním vstoupil. Řekl, že se nepřičínuju, jak bych na svůj díl měl. Ale já o takový život nestál. Já toužil po dobrodružném životě. Chtěl jsem vidět svět, necivilizované země...“

Náhle se přerušil.

„Ale — nechcete přece poslouchat historii mého života. Odjel jsem do jižní Afriky a Louisa odjela se mnou. Nebylo to žádné štěstí. Přiznám to rovnou. Byl jsem do ní zamilovaný, ale hádali jsme se bez přestání. Nenáviděla život v jižní Africe. Chtěla se dostat zpátky do Londýna a do Paříže — do zkažené civilizace. Sotva rok po tom, co jsme přijeli, jsme se rozešli.“

Vzdychl si.

„Možná že jsem se tenkrát měl vrátit, vrátit se k tomu krotkému životu, a mně jen pomýšlení na něj už bylo protivné. Nevěděl jsem však, zda by mě moje žena chtěla zpátky nebo ne. Pravděpodobně by považovala za svou povinnost udělat to. Pokud jde o konání povinnosti, byla nepřekonatelná.“

Poirot si všiml lehké hořkosti, která vycházela z těch slov.

„Byl bych však měl myslet víc na Normu. Nu, tak to tedy bylo. O dítě bylo dobře postaráno u matky. Finančně byly zajištěny. Občas jsem jí psal a posílal dárky, ale ani jednou mě nenapadlo jet do Anglie a podívat se na ni. To nebylo z mé strany zcela správné. Našel jsem si jiný způsob života a domníval jsem se, že by dítěti neprospěvalo, kdyby mělo otce, který přijde a odejde a ruší možná jeho duševní klid. Zkrátka, řekněme, že jsem si myslel, že jedním pro její dobro.“

Restarickova slova se teď rychle řinula. Jako by pocíťoval určitou úlevu, že může vylít své srdce posluchači, který má pro jeho příběh pochopení. Byla to reakce, kterou Poirot už často pozoroval, a povzbudil Restaricka k dalšímu vyprávění.

„Nikdy jste si nepřál vrátit — se domů sám kvůli sobě?“

Restarick velmi rozhodně zavrtěl hlavou. „Ne, víte, žil jsem životem, jaký jsem měl rád, pro jaký jsem byl zrozen. Z jižní Afriky jsem jel do východní Afriky. Finančně se mi velmi dobře dařilo; čehokoliv jsem se dotkl, všemu se dařilo. Všechny plány, jichž jsem se účastnil, někdy s jinými lidmi, někdy sám, všechny měly úspěch. Často jsem se vydával do buše a divočiny. To byl život, jaký jsem vždycky chtěl. Jsem povahou člověk, který žije rád v přírodě. Proto snad jsem se cítil v pasti a spoután, když jsem žil se svou první ženou. Ne, těšil jsem se ze své volnosti a netoužil jsem se vrátit k tomu konvenčnímu životu, jaký jsem vedl tady.“

„Ale nakonec jste se přece vrátil?“

Restarick povzdechl. „Ano, vrátil jsem se. Nu co, člověk asi stárne. A také jsme s jedním chlapíkem objevili velké naleziště. Opatřili jsme si koncesi, její důsledky mohou být velmi významné. Bylo třeba vyjednávat v Londýně. Tam jsem mohl spoléhat na bratra, že to vyjedná, ale bratr zemřel. Byl jsem dosud společníkem firmy. Mohl jsem se vrátit, kdybych chtěl, a dohlédnout na věci sám. Bylo to poprvé, co mě napadlo, abych to udělal. Chci říci, abych se vrátil k londýnskému obchodu.“

„Možná že vaše paní — vaše druhá paní...“

„Ano, možná, že na tom něco je. Byl jsem ženat s Mary právě měsíc nebo dva, když můj bratr zemřel. Mary se narodila v jižní Africe, ale byla několikrát v Anglii a život tady se jí líbil. Zvláště se jí zamlouvalo pomyšlení, že by měla anglickou zahradu!

A já? Nu, poprvé jsem snad cítil, že by se mi život v Anglii taky líbil. Promluvil jsem si o tom s Mary a ona byla zcela ochotná pomoci mi vytvořit domov pro mou dceru. Všechno vypadalo nadějně a tak...“ usmál se, „a tak jsem přijel domů.“

Poirot pohlédl na podobiznu, která visela za Restarickovou hlavou. Měla tady lepší světlo než v domě na venkově. Ukazovala velmi jasně muže, který seděl za psacím stolem; byly tu ony osobité rysy, umíněná brada, žertovné obočí, držení hlavy, podobizna však měla jednu věc, která muži sedícímu na židli pod ní chyběla: „mládí!“

Poirota napadla ještě jiná myšlenka. Proč Andrew Restarick přemístil obraz z venkova do své londýnské kanceláře? Ty dvě podobizny, jeho a jeho ženy, patřily k sobě jako protějšky a byly zhotoveny oním módním umělcem tehdejší doby, jehož oborem bylo malování portrétů. Bylo by bývalo mnohem přirozenější, pomyslel si Poirot, nechat je u sebe, jak bylo původně zamýšleno. Restarick však jeden portrét, svůj vlastní, přemístil do kanceláře. Byla to z jeho strany domýšlivost — přání ukázat sebe jako muže obchodu, jako důležitou osobnost v City? A přece to byl muž, který strávil velký kus svého života v divočině, který hlásal, že dává přednost divočině. Nebo to snad udělal proto, aby nepřestal mít na mysli sebe jakožto významného muže City? Cítil snad, že potřebuje k tomu posilu?

„Nebo ovšem,“ pomyslel si Poirot, „by to mohla být pouhá domýšlivost.“

„I já sám,“ řekl si Poirot v neobvyklém záchvatu skromnosti, „i já sám dovedu být občas domýšlivý.“

Krátké mlčení, které si oba muži zřejmě neuvědomovali, bylo prolomeno. Restarick se začal omlouvat.

„Musíte mi prominout, monsieur Poirote. Asi jsem vás nudil tím povídáním o svém životě.“

„Vy nemáte se proč omlouvat, pane Restaricku. Mluvil jste o svém životě skutečně jen potud, pokud se mohl dotýkat života vaší dcery. Vy se kvůli ní velice znepokojujete. Domnívám se však, že jste mi až doposud neřekl pravého důvodu. Chcete, aby ona byla nalezena?“

„Ano, chci, aby byla nalezena.“

„Ano, chcete, aby byla nalezena, chcete však, abych ji našel já? Ach, neobávejte se říci ne. *La politesse* — jest velmi potřebná v životě, není jí však zapotřebí tady. Poslyšte. Chcete-li, aby byla vaše dcera nalezena, já vám říkám, já vám radím, já — Hercule Poirot —, abyste šel na policii, poněvadž oni tam mají možnosti. A pokud vím, dovedou být diskrétní.“

„Já na policii jít nechci, leda — nu, leda bych byl moc zoufalý.“

„Raději byste šel k soukromému detektivovi?“

„Ano. Jenže rozumějte, já o soukromých detektivech nic nevím. Já nevím, komu — komu je možno důvěřovat. Já nevím, kdo...“

„A co vy víte o mně?“

„O vás něco vím. Například vím, že jste měl za války ve výzvědné službě odpovědné místo, protože můj vlastní strýc za vás vlastně ručí. To je prokázaný fakt.“

Slabě cynický výraz na Poirotově tváři zůstal Restarickem nepovšimnut. Ten prokázaný fakt, jak si byl Poirot dobře vědom, byl úplný klam — ačkoliv Restarick musil vědět, jak nespolehlivý je sir Roderick ve věcech paměti a zraku — spolkl Poirotovo vylíčení sebe sama i s udicí. Poirot ho z klamu nevyvedl. Utvrdilo to v něm jen jeho dlouholetý názor, že člověk nikdy nemá věřit ničemu, co někdo řekne, aniž si to nejdříve ověří. *Měj každého v podezření* bylo po mnoho let, ne-li po celý život, jednou z jeho předních zásad.

„Dovolte, abych vás ubezpečil,“ řekl Poirot, „že má detektivní dráha byla neobyčejně úspěšná. V mnohém směru jsem byl skutečně nepřekonatelný.“

Restarick vypadal mnohem méně ubezpečené, než by měl být! Člověk, který takovými slovy vychvaloval sám sebe, musí v Angličanovi opravdu vzbudit jisté pochybnosti.

Řekl: „A jak se na to sám díváte, monsieur Poirote? Cítíte v sobě důvěru, že byste dokázal mou dceru najít?“

„Pravděpodobně ne tak rychle, jak by to mohla udělat policie, ale ano. Najdu ji.“

„A... a jestliže to uděláte...“

„Jestliže si však přejete, abych ji našel, pane Restaricku, musíte mi povědět všechny okolnosti.“

„Ale ty už jsem vám řekl. Čas, místo, kde by měla být. Můžu vám dát seznam jejích přátel...“ Poirot prudce vrtěl hlavou. „Ne, ne, vy mi musíte povědět pravdu.“

„Chcete říct, že jsem vám pravdu nepověděl?“

„Nepověděl jste mi všechno. O tom jsem přesvědčen. Čeho vy se bojíte? Jaká jsou ta neznámá fakta — fakta, kterých musím znáti, mám-li mít úspěchu. Vaše dcera nemá ráda nevlastní matku. To jest jasné. Na tom není nic divného. „Musíte pamatovat toho, že si vás asi potají dlouhá, dlouhá léta idealizovala. To jest v případě rozbitého manželství, kde dítě bylo ve svých citech krutě raněno, zcela možné. Ano, ano, já vím, o čem mluvím. Vy pravíte, že dítě zapomíná. To jest pravda. Vaše dcera mohla vás zapomenouti v tom smyslu, že si nemusila pamatovati vaši tvář nebo váš hlas, když vás znovu viděla. Vytvořila si o vás vlastní představu. Vy jste odešel. Chtěla, abyste se vrátil. Její matka jí patrně nedovolovala o vás mluvit, a ona patrně proto na vás tím více myslela. Tím víc jste byl pro ni důležit. A protože o vás nemohla mluvit se svou vlastní matkou, dostavila se u ní reakce u dítěte velmi přirozená — dávala vinu za nepřítomnost toho z rodičů, kdo odešel, tomu, kdo zůstal. Říkala si asi něco takového: ‚Tatínek mě měl rád. To maminku neměl rád,‘ a z toho se zrodila jakási idealizace, jakési tajné pouto mezi vámi a jí. To, co se stalo, nebyla vina jejího otce. Tomu věřit nebude!“

Ach ano, ujišťuji vás, to se stává. Já se trochu vyznám v psychologii. Takže když se ona dozví, že přijíždíte domů, vrátí se jí mnoho vzpomínek, které odsunula stranou a na které po léta nepomyslela. Tatínek se vrací. Budou spolu šťastni! Dokud nevlastní matky nespátí, stěží ji asi bere na vědomí. A pak se jí zmocní prudká žárlivost. To jest nanejvýš přirozené, ujišťuji vás. Jest prudce žárlivá zčásti proto, že vaše paní jest žena hezká, znalá světa a sebejistá, což jest věc, která jest dívkám většinou proti mysli, poněvadž ony samy většinou důvěru u sebe postrádají. Ona sama jest možná neobratná a má snad pocit méněcennosti. Takže když uvidí svou sebejistou hezkou macechu, jest docela možné, že ji začne nenávidět; nenávidí ji však tak, jak může nenávidět dospívající dívka, která jest dosud napolo dítětem.“

„Nu,“ řekl Restarick váhavě. „To je více méně to, co řekl lékař, když jsme se s ním radili. Chci říci...“

„Aha,“ řekl Poirot, „vy jste se radili s lékařem? Musili jste mít nějaký důvod, že jste volali lékaře, není-liž pravda?“

„Opravdu nic to nebylo.“

„Ale ne, to vy Herculu Poirotovi povídat nebudete. To nebylo žádné nic. To bylo něco vážného a vy uděláte lépe, když mi to povíte, poněvadž já se s tou záležitostí dostanu dále, když budu vědět přesně, co bylo v hlavě toho děvčátka. Půjde to rychleji.“

Restarick chvíličku mlčel a pak se rozhodl.

„Je to ale naprosto důvěrné, monsieur Poirote? Můžu se na vás spolehnout — mám vaše slovo?“

„Naprosto. Tak co v tom bylo?“

„Nemohu si být — být jist.“

„Vaše dcera proti vaší paní něco podnikla? Něco víc, než jest pouhá dětská hrubost nebo nepříjemná slova. Něco horšího než to — něco vážnějšího. Napadla ji snad tělesně?“

„Ne, nešlo o napadení — o tělesné napadení, ale — nic se nedokázalo.“

„Ne, ne. To připustíme.“

„Mé manželce začalo být velice nedobře...“ Zaváhal.

„Ach,“ řekl Poirot. „Ano, já chápu... A jakého druhu byla ta nemoc? Snad zažívání? Někáký zánět vnitřností?“

„Vy jste bystrý, monsieur Poirote. Vy jste velmi bystrý. Ano, bylo to zažívání. Tato choroba manželky mě udivovala, protože manželka se vždycky těšila výtečnému zdraví. Nakonec ji poslali do sanatoria na ‚pozorování‘, jak se tomu říká. Na kontrolu.“

„A výsledek?“

„Mám dojem, že nebyli zcela spokojeni. Zdálo se, že nabyla úplně svého zdraví, a za určitou dobu ji poslali domů. Ale potíže se objevily znovu. Prozkoumali jsme pečlivě jídla, která jedla, to, co se vařilo. Zdálo se, že trpí jakýmsi druhem střevní otravy, pro niž nebyl žádný zřejmý důvod. Bylo přikročeno k dalšímu šetření, byly zkoumány pokrmy, které snědla. Byly odebrány vzorky všeho a bylo rozhodně prokázáno, že do různých pokrmů byla přimíchána určitá látka. Vždycky to byl pokrm, z něhož si vzala pouze manželka.“

„Prostě řečeno, někdo jí dával arsenik. Jest to tak?“

„Zcela. V malých dávkách, které by nakonec měly celkový účinek.“

„Podezíral jste svou dceru?“

„Ne.“

„Myslím, že jste ji podezíral. Kdo jiný by to byl mohl udělat? Vy jste svou dceru podezíral.“

Restarick zhluboka vzdychl.

„Upřímně řečeno, ano.“

Když Poirot přišel domů, George už na něho čekal.

„Telefonovala nějaká žena jménem Edith, pane...“

„Edith?“ Poirot svraštil čelo.

„Myslím, že je to služebná paní Oliverové. Požádala mě, abych vám oznámil, že paní Oliverová je v nemocnici St. Giles.“

„Co se jí stalo?“

„Vyrozuměl jsem, že ji někdo — ehm — praštil do hlavy.“

George nevyřídil druhou část vzkazu, která zněla: ...a povězte mu, že je to všechno jeho vina.“

Poirot mlaskl jazykem: „Já ji varoval. Měl jsem strach už včera večer, když jsem ji volal a nikdo se neozval. *Les Femmes!*“

12

„Koupíme si páva,“ řekla paní Oliverová náhle a nečekaně. Když to říkala, měla oči zavřené a její hlas zněl slabě, třebaže velmi rozhořčeně.

Tři lidé na ni upřeli vylekané oči. Pronesla další větu.

„Praštěná do hlavy.“

Otevřela oči, z nichž každé se dívalo na jinou stranu, a snažila se poznat, kde je.

První věc, kterou uviděla, byla tvář jí zcela neznámá — mladý muž píšící do notesu. Svíral pevně tužku v ruce.

„Policista,“ řekla paní Oliverová rozhodně.

„Jak prosím?“

„Říkala jsem, že jste policista,“ pravila paní Oliverová. „Mám pravdu?“

„Ano, paní.“

„Zločinné přepadení,“ řekla paní Oliverová a zavřela spokojeně oči. Když je zase otevřela, vnímala už své okolí lépe. Usoudila, že je v posteli, v jednom z těch dost vysokých, hygienicky vypadajících nemocničních lůžek, kde sebou člověk musí ustavičně házet. Nebyla ve vlastním domově. Rozhlédla se kolem a odhadla své okolí.

„Nemocnice nebo nanejvýš sanatorium,“ řekla.

Jedna sestra stála důležitě u dveří, druhá u její postele.

Poznala čtvrtou postavu. „Tyhle kníry si nikdo nemůže splést,“ řekla paní Oliverová. „Copak tady děláte, monsieur Poirote?“

Hercule Poirot přistoupil k posteli. „Já vám, madame, říkal, abyste byla opatrná,“ pravil.

„Zabloudit může každý,“ řekla paní Oliverová trochu nejasně a dodala: „Bolí mě hlava.“

„Zcela právem. Jak se domníváte, byla jste udeřena do hlavy.“

„Ano. Pávem.“

Policista sebou neklidně zavrtěl a pak řekl: „Promiňte, paní, vy říkáte, že jste byla napadena pávem?“

„Samozřejmě. Měla jsem už chvíli takový pocit strachu — no víte, taková ta atmosféra.“ Paní Oliverová se snažila mávat rukou v

patříčných křivkách, aby popsala atmosféru, a bolestně sebou cukla. „Au,“ řekla, „radši toho nechám.“

„Pacientka se nesmí příliš rozrušovat,“ káravě řekla sestra.

„Můžete mi povědět, kde došlo k přepadení?“

„Nemám nejmenší ponětí. Zabloudila jsem. Šla jsem z nějakého ateliéru. Byl tam nepořádek. Špína. Ten druhý mladík se kolik dní neholil, měl zamaštěný kožený kabát.“

„To byl ten muž, co vás napadl?“

„Ne, ten druhý.“

„Kdybyste mi mohla jen povědět...“

„Vždyť vám to přece povídám, ne? Stopovala jsem ho celou cestu z kavárny — jenomže já v tom neumím chodit. Nemám žádnou praxi. Je to mnohem těžší, než byste myslel.“

Upřela oči na policistu. „Ale vy to jistě všechno víte. Máte, myslím, na stopování kursy, ne? No nechme toho, na tom nezáleží. Víte,“ najednou začala mluvit spěšně, „je to docela jednoduché. Došla jsem na World's End, myslím, že to bylo tam, a myslela jsem si samozřejmě, že zůstal s ostatními — nebo že šel jinudy. Místo toho se však vynořil za mnou.“

„Kdopak?“

„Páv,“ řekla paní Oliverová, „a polekal mě, rozumíte. Člověk se lekne, když zjistí, že věci vzaly špatný obrat. Myslím jako, když on stopuje vás, místo abyste vy stopoval jeho — jenže to bylo dřív — a já cítila takový neklid. Víte, měla jsem opravdu strach. Nevím proč. Mluvil docela zdvořile, ale já měla strach. Zkrátka tak to bylo a on řekl: ‚Pojďte se podívat nahoru do ateliéru,‘ a tak jsem šla nahoru po nějakých dost vratkých schodech. Byl to spíš žebřík než schody a byl tam ten druhý mladík — ten špinavý — a maloval obraz a ta dívka mu seděla modelem. Byla docela čistá. A opravdu dost hezká. A tak jsme tam byli a oni byli docela milí a zdvořilí, a pak jsem řekla, že už musím domů, a oni mi řekli, jak bych se dostala zpátky na King's Road. Ale ve skutečnosti mi správnou cestu neřekli. Mohla jsem se samozřejmě splést. Víte, když vám lidé řeknou druhou ulici nalevo a třetí napravo, tak to někdy uděláte obráceně. Aspoň já ano. Zkrátka jsem se dostala do divných míst, k periferním barákům docela blízko

u řeky. Pocit strachu mě zatím opustil. Myslila jsem, že jsem už v bezpečí, když mě Páv udeřil.“

„Myslím, že blouzní,“ řekla ošetřovatelka vysvětlujícím tónem.

„Ale ne, neblouzním,“ řekla paní Oliverová. „Já vím, co mluvím.“

Ošetřovatelka otevřela ústa, zachytila varovný pohled vedoucí sestry a zase ústa sklapla.

„Samet a atlas a dlouhé vlnité vlasy,“ řekla paní Oliverová.

„Páv v atlasu? Opravdový páv, madame? Vy jste si myslela, že jste viděla v Chelsea blízko řeky páva?“

„Opravdového páva?“ řekla paní Oliverová. „Ovšemže ne. To je nesmysl. Co by dělal opravdový páv na nábreží v Chelsea?“

Na to zřejmě nikdo neměl odpověď.

„Chodí jako páv,“ řekla paní Oliverová, „proto mu tak říkám. Natrásá se, víte. Je marnivý, řekla bych. Pyšný na svůj vzhled. A možná že ještě na mnoho jiných věcí.“ Pohlédla na Poirota. „David ten a ten. Víte, koho myslím.“

„Říkáte, že mladý muž jménem David vás napadl a udeřil do hlavy?“

„Ano, to říkám.“

Hercule Poirot promluvil. „Viděla jste ho?“

„Neviděla jsem ho,“ řekla paní Oliverová. „Vůbec nic jsem neviděla. Jen jsem si pomyslela, že slyším někoho za sebou, a dřív než jsem se mohla otočit, abych se podívala — tak se to stalo! Jako by na mě padla hromada cihel nebo něco takového. Ted' budu, myslím, spát,“ dodala.

Pohnula trochu hlavou, bolestně se zašklebila a upadla zřejmě do naprosto příjemného bezvědomí.

13

Poirot málokdy používal klíče k svému bytu. Místo toho staromódním způsobem stiskl zvonek a čekal, až George, jeho obdivuhodná pravá ruka, otevře dveře. Avšak tentokrát, po návštěvě v nemocnici, mu otevřela dveře slečna Lemonová.

„Máte tu dvě návštěvy,“ řekla slečna Lemonová a vyladila svůj hlas do obdivuhodné tóniny, ne tak pronikavé jako šepot, ale mno-

hem nižší než její obvyklý tón. „Nějaký pan Goby a ten druhý je starý pán, jmenuje se sir Roderick Horsefield. Nevím, kterého chcete vidět dřív.“

„Sira Rodericka Horsefielda,“ usoudil Poirot. Uvažoval o tom s hlavou na stranu a vypadal jako čermáček, když tak přemýšlel, jaký asi vliv bude mít tento poslední vývoj událostí na celkový obraz. Pan Goby se zatím vynořil se svou obvyklou náhlostí z malého pokojíku zasvěceného psaní na stroji slečny Lemonové, která ho tam zřejmě uskladnila.

Poirot svlékl svrchník. Slečna Lemonová jej pověsila na věšák v předsíni a pan Goby, jak bylo jeho zvykem, začal mluvit k temeni hlavy slečny Lemonové.

„Vypiju si s Georgem v kuchyni šálek čaje,“ řekl pan Goby. „Jsem pánem svého času. Počkám.“ Zmizel úslužně v kuchyni. Poirot šel do salónu, kde sir Roderick, plný elánu, přecházel sem a tam.

„Tak jsem vás, kamaráde, dopad,“ řekl bodře. „Báječná věc, tenhle telefon.“

„Vy jste si pamatoval mé jméno? To mě těší.“

„No, vaše jméno jsem si zrovna nepamatoval,“ řekl sir Roderick. „Jména, víte, nebyla nikdy mou silnou stránkou. Ale obličej nikdy nezapomenu,“ dodal pyšně. „Ne. Zavolal jsem do Scotland Yardu.“

„Ach!“ Poirot vypadal trochu ohromeně, ačkoliv si myslel, že právě takovouhle věc by sir Roderick udělal.

„Ptali se mě, s kým chci mluvit. Povídám, spojte mě s někým nahoře. Takhle se to musí v životě dělat, kamaráde. Nikdy se nespojit s podřízeným. To není k ničemu. Rovnou k tomu nejvyššímu, to říkám já. Řekl jsem, kdo jsem, to se ví. Povídám, že chci mluvit s nejvyšším šéfem, a nakonec mě na něj přepojili. Velmi zdvořilý chlapík. Povídám mu, že chci adresu jednoho chlapíka ze spojenecké výzvědné služby, s kterým jsem byl v jisté době na jistém místě ve Francii. Ten člověk se zdál být trochu vedle, tak povídám: ‚Víte, ko-ho myslím. Francouz,‘ povídám, ‚nebo Belgičan. Byl jste přece Belgičan? Povídám: ‚Má nějaké takové křestní jméno jako Achilles. Ale Achilles to není,‘ povídám, ‚ale něco jako Achilles. Malý chlapík,‘ povídám, ‚s velkými kníry.‘ A to už zřejmě kapíroval a řekl, že si

myslí, že budete v telefonním seznamu. ‚To jistě,‘ povídám, ale nebude přece pod Achillem nebo Herculem (to jméno mi řekl), a já si nemůžu vzpomenout na příjmení.‘ Tak mi je pak řekl. Velice zdvořilý chlapík. Velice zdvořilý, to musím říct.“

„Mám veliké potěšení, že vás vidím,“ řekl Poirot, zaháněje pomyslení na to, co mu možná později řekne ta známost z telefonu sira Rodericka. Naštěstí nebylo pravděpodobné, že to byl ten docela nejvyšší šéf. Byl to nejspíš někdo, s kým se už znal a jehož úkolem bylo vypouštět proud zdvořilostí na významné osobnosti minulé doby.

„Zkrátka a dobře,“ řekl sir Roderick, „jsem tady.“

„Velice mě těší. Dovolte, abych vám nabídl nějaké občerstvení. Čaj, džus, whisky se sodou, rybízový sirup...“

„Proboha, jen to ne,“ řekl sir Roderick, poděšený zmínkou o sirupu. „Vezmu si whisky. Ne že bych to měl dovoleno,“ dodal, „ale všichni ti doktoři jsou blázni, jak je známo. Starají se jen o to, aby vám zakázali všechno, co máte rád.“

Poirot zazvonil na Georgea a dal mu příslušný příkaz. George postavil whisky a sifon siru Roderickovi po ruce a zmizel.

„Tak a čím vám mohu posloužit?“ řekl Poirot.

„Mám pro vás práci, kamaráde.“

Zdálo se, že od doby, která uplynula, co se viděli, je ještě víc přesvědčen o úzkém vztahu mezi sebou a Poirotem v minulosti, což bylo jen dobře, myslel si Poirot, protože tím víc bude synovec sira Rodericka spoléhat na jeho, Poirotovy schopnosti.

„Papíry,“ řekl sir Roderick, sníživ hlas. „Ztratil jsem nějaké papíry a musím je najít, rozumíte? Oči už nemám tak dobré, jako bývaly, a paměť mi taky někdy trochu vynechává, tak jsem si myslel, že nejlepší bude, když půjdu k někomu, kdo to zná. Přišel jste tenkrát jako na zavanou, právě včas, abyste mohl být prospěšný, protože já je musím najít, chápete.“

„To zní nanejvýš zajímavě,“ řekl Poirot. „Smím se zeptat, co jest to za papíry?“

„Nu, když je máte najít, tak se, myslím, musíte zeptat, ne? Pamatujte si, že jsou velmi tajné a důvěrné. Tenkrát to byla velká věc. A zdá se, že bude zas. Jde o jednu korespondenci. Tenkrát nebyly zvlášť důležité — nebo se myslelo, že nejsou důležité; ale politika se

ovšem mění. Víte, jak to chodí. Otočí jako na obrtlíku. Víte, jak to bylo, když vypukla válka. Nikdo z nás nevěděl, kde vlastně stojíme. V jedné válce Taliáni byli naši bratři, v další válce to byli nepřátelé. Nevím, která z nich byla nejhorší. Za první války Japonci byli naši drazí spojenci, a v další válce vyhodili do povětří Pearl Harbor! Člověk nikdy nevěděl, na čem je! Začnou s Rusy takhle a skončí úplně opačně. Povídám vám, Poirote, nic není dneska obtížnější než otázka spojenců. Přes noc se spojenci můžou změnit.“

„A vy jste ztratil nějaké papíry,“ řekl Poirot, připomínaje starci účel jeho návštěvy.

„Ano. Víte, měl jsem spoustu papírů a nedávno jsem je vyhrabal. Bezpečně jsem je uložil. Do banky, ale zase jsem je vyzdvihl a začal se v nich probírat, protože mě napadlo, proč bych nemohl napsat paměti. Všichni ti chlápci to dnes dělají. Montgomery, Alanbrooke a Auchinleck, všichni si pouštěli hubu na špacír a otisklo se jim to, a přitom většinou jen vykládali, co si myslí o druhých generálech. Dokonce jsme byli svědky, jak starý Moran, vážený lékař, žvaní o svém významném pacientovi. Nevím, jakých věcí se ještě dočkáme! Tak to zkrátka je, a já si pomyslel, že by mě to docela bavilo, kdybych pověděl pár věcí o lidech, které jsem znal! Proč bych to nezkusil jako ostatní? Byl jsem u toho všeho.“

„Jsem přesvědčen, že by se to lidem jevilo velice zajímavé,“ řekl Poirot.

„Ha, to ano! Člověk znal spoustu lidí nahoře, co byli do všeho zasvěceni. Každý se na ně díval s posvátnou úctou. Nevěděli, že jsou naprostí blázni, ale já to věděl. Proboha, ty boty, co někteří ti hlavouni nadělali — to byste koukal. Tak jsem vyndal ty své papíry a požádal jsem děvenku, aby mi je pomohla roztrždit. Je to takhle milá děvenka a docela bystrá. Bystrá a dobrá pomocnice, až na to, že neumí anglicky. Spoustu věcí jsem prohlédl, ale všechno to bylo trochu pomotané. Bylo to tím, že papíry, které jsem potřeboval, tam nebyly.“

„Nebyly?“

„Ne. Nejdřív jsme mysleli, že jsme je omylem přehlédli, ale probrali jsme to znova, a řeknu vám, Poirote, zdálo se mi, že hromadu věcí mi někdo šlohl. Některé z nich nebyly důležité. Ty věci, které

jsem hledal, nebyly vlastně zvlášť významné — chci říct, že si nikdo nemyslel, že jsou důležité, jinak by mi, myslím, nedovolili, abych je měl u sebe. Ale zkrátka ty dotyčné dopisy tam nebyly.“

„Byl bych ovšem rád diskrétní,“ řekl Poirot, „nemůžete mi ale říci, jakého druhu byly ty dopisy, o nichž mluvíte?“

„To nevím, jestli můžu, kamaráde. Řeknu vám jen tolik, že jde o někoho, kdo si dnes pouští hubu na špacír o tom, co v minulosti dělal a co říkal. Nemluví ale pravdu a ty dopisy právě ukazují, jaký je to lhář. Rozumíte, já si nemyslím, že by se teď zveřejnily. Poslali bychom mu jen pěkně kopie a napsali mu, že je to přesně to, co tenkrát říkal, a že to máme písemně. Nepřekvapilo by mě — kdyby potom věci vzaly trochu jiný obrat, chápete? Nemusím se ani ptát, že? Tyhlety kecý přece znáte.“

„Máte docela pravdu, sire Rodericku. Znám přece ten druh jednání, který máte na mysli, ale chápete rovněž, že není snadné pomoci vám dostat zpátky něco, o čem člověk neví, co to jest a kde by to pravděpodobně teď mohlo být.“

„Tak nejdřív to první: chci vědět, kdo je ukradl, protože, rozumíte, to je důležitá věc. V mé malé sbírce může být víc velkých tajemství a já bych rád věděl, kdo do toho strká nos.“

„Máte sám nějaké tušení?“

„Myslíte, že bych nějaké mít měl, ech?“

„Nu, zdálo by se, že hlavní možnost...“

„Já vím. Chcete po mně, abych řekl, že je to ta děvenka. Tedy já si nemyslím, že je to ta děvenka. Říká, že to neudělala, a já jí věřím. Jasně?“

„Ano,“ řekl Poirot se slabým povzdechem, „jasné.“

„Za prvé je příliš mladá. Nevěděla by, že tyhle věci jsou důležité. U ní by to bylo předčasné.“

„Někdo jiný ji o tom mohl poučit,“ podotkl Poirot.

„Ano, ano, to je celkem pravda. Ale je to taky příliš nápadné.“

Poirot vzdychl. Pochyboval, zda má smysl naléhat vzhledem k zřejmé zaujatosti sira Rodericka. „Kdo jiný má k věcem přístup?“

„Samozřejmě Andrew a Mary, ale pochybuju, že by Andrewa tyhle věci vůbec zajímaly. On byl rozhodně slušný hoch. Vždycky. Ne že bych ho vůbec moc dobře znal. Přijel párkrát na prázdniny s

bratrem a to je všechno. Samozřejmě utekl od ženy a odjel s nějakou fešandou do jižní Afriky, ale to by se mohlo stát každému muži, zvlášť s takovou ženou jako Grace. Ne že bych se s ní taky moc vídal. Patřila k tomu druhu ženských, co koukají dolů na svůj vlastní nos a jsou samá dobročinnost. Rozhodně si člověk nedovede představit, že by chlapík jako Andrew byl špión. Pokud jde o Mary, ta se zdá být v pořádku. Ta se nikdy nekouká na nic jiného než na keře růží, pokud můžu soudit. Pak je tu zahradník, ale tomu je třiaosmdesát a žil celý život ve vsi, a pak je tu pár ženských, co se tu po domě pletou a dělají rámus s vysavačem, ale ty si taky neumím představit jako špiónky. Tak vidíte, musí to být někdo mimo dům. Mary ovšem nosí paruku,“ pokračoval sir Roderick poněkud nedůsledně. „Myslím jako, že byste si podle toho mohl myslet, že je špiónka, poněvadž nosí paruku, ale tak to není. Ztratila vlasy, když měla vysokou horečku, to jí bylo osmnáct. Pro mladou ženu je to pořádná smůla. Na začátku jsem neměl tušení, že nosí paruku, ale jednou se jí zachytila do vlasů růžová větvička a strhla jí paruku na stranu. Ano, je to velká smůla.“

„Mně připadalo, že má ty vlasy poněkud divně načesané,“ řekl Poirot.

„Zkrátka nejlepší vyzvědači paruky nikdy nenosí,“ vykládal sir Roderick. „Ti chudáci musí na plastickou chirurgii a dát si změnit tvář. Ale někdo se hrabal v mé soukromé korespondenci.“

„Nemyslíte si, že jste je mohl třeba uschovat někam jinam — do zásuvky nebo do jiného pořadače? Kdy jste je viděl naposled?“

„Měl jsem ty věci v rukou před rokem. Vzpomínám si, že jsem si pomyslel, že by z toho byla šikovná knížka, a všiml jsem si těch dotyčných dopisů. Teď jsou pryč. Někdo je vzal.“

„Nepodezříváte synovce Andrewa, jeho ženu nebo služebnictvo. A co dceru?“

„Normu? Tedy, Normě šplouchá trochu na maják, řekl bych. Myslím, že by mohla patřit k těm kleptomanům, co berou cizí věci a ani o tom nevědí, ale nedovedu — si představit, že by se hrabala v mých papírech.“

„Tak co si myslíte?“

„Byl jste přece v domě. Viděl jste, jak to tam vypadá. Kdokoli může kdykoli vejít a vyjít, jak se mu zlíbí. My dveře nezamykáme. Nikdy jsme to nedělali.“

„Zamykáte dveře vlastního pokoje — když jedete například do Londýna?“

„Nikdy jsem to nepokládal za nutné. Teď ovšem ano, ale co je to platné? Teď už je pozdě. Mám stejně obyčejný klíč, hodí se ke každým dveřím. Někdo musil přijít zvenčí. Dneska se přece loupeže dělají takhle. Chlap si přijde za bílého dne, dupe si to po schodech nahoru, vleze, do kterého pokoje ho napadne, sbalí skříňku na šperky a hasí si to zase pryč, a nikdo ho nevidí nebo se nestará, kdo to je. Vypadají asi jako modernisté nebo rockerové nebo beatnici nebo jak se ksakru tihle chlápci s dlouhou hřívou a špinavými nehty dneska jmenují. Viděl jsem jich už kolik potloukat se kolem. Člověk nerad někomu říká: ‚Kdopak ksakru jste?‘ Nikdy nevíte, jakého jsou pohlaví, a přivádí vás to do rozpaků. U nás se to jimi hemží. Mám dojem, že to jsou Norminy známosti. Tohle by za starých časů nešlo. Jenže vy je vyndáte z domu, a pak zjistíte, že je to vikomt Enderleigh nebo lady Charlotte Marjoribanksová. Dneska nevíte, na čem jste.“ Odmlčel se. „Jestli se tomu někdo může dostat na kloub, tak jen vy, Poirote.“ Polkl poslední doušek whisky a zvedl se.

„Nu, tak je to. Jen vy to můžete dokázat. Ujmete se toho, že ano?“

„Udělám, co budu moci,“ řekl Poirot. U domovních dveří zazněl zvonek.

„To je ta moje děvenka,“ řekl sir Roderick. „Přesná na minutu. Není to báječné? Bez ní bych po Londýně chodit nemohl, to víte. Jsem slepý jako krtek. Nemůžu ani přejít ulici.“

„Nemůžete nosit brýle?“

„Někde nějaké mám, ale padají mi pořád s nosu nebo je ztratím. A potom, já brýle nemám rád. Nikdy jsem brýle neměl. Když mi bylo pětadesát, dovedl jsem číst bez brýlí a to už něco je.“

„Nic netrvá věčně,“ řekl Hercule Poirot. George uvedl Soňu. Vypadala neobyčejně hezky. To trochu plaché chování jí velmi dobře sluší, pomyslně si Poirot. Vykročil k ní s galským *empressement*.

„*Enchanté, mademoiselle*,“ řekl a sklonil se nad její ruku. „Jste přesná na minutu, děvenko,“ řekl sir Roderick. „Vyplula jste v pořádku a s vlajkou vztyčenou,“ dodal. Soňa vypadala trochu zmateně.

„Doufám, že jste měla dobrý čaj,“ hlaholil dál sir Roderick. „Víte, že jsem vám řekl, abyste si dala dobrý čaj, koupila si žemličky s hrozkami nebo čokoládové banánky se šlehačkou nebo některé ty věcičky, co mladé dámy dnes rády papají. Uposlechla jste rozkazu, doufám.“

„Ne, ne docela. Využila jsem toho času, abych si koupila střevíce. Podívejte se, že jsou hezké?“ Natáhla nohu.

Byla to jistě velmi hezká nožka. Sir Roderick se celý rozplýval.

„Nu, budeme muset jít, abychom chytili vlak,“ řekl. „Je to ode mne možná staromódní, ale já jsem pro vlaky. Včas vyjedou a včas dojedou, nebo by aspoň měly. Ale tahle auta, jak se jednou dostanou do tlačeničky v době hlavního provozu, pak promarníte půldruhé hodiny času navíc. Auta. Pah!“

„Mám říci Žoržovi, aby vám opatřil taxi?“ zeptal se Hercule Poirot. „Ujišťuji vás, že jest to maličkostí.“

„Já už tam taxi mám,“ řekla Soňa.

„Tady to máte,“ řekl sir Roderick, „vidíte, ona myslí na všechno.“ Poklepal jí na rameno. Podívala se na něho pohledem, který Hercule Poirot plně ocenil.

Poirot je doprovodil do předsíně a zdvořile se s nimi rozloučil. Pan Goby vyšel z kuchyně a stál v předsíni a mohlo by se říci, že znamenitě předváděl muže, který se přišel podívat na plyn.

Jakmile zmizeli ve výtahu, George zavřel dveře od bytu, obrátil se a setkal se s Poirotovým pohledem.

„Smím se zeptat, jaký jest váš názor na tuhle mladou dámu, Žorži?“ řekl Poirot. Míval někdy ve zvyku hledat poučení u Georgea. Vždycky říkal, že v některých věcech je George neomylný.

„Tedy, pane,“ řekl George, „mohu-li to s vaším dovolením tak formulovat, pak bych řekl, že ho to vzalo pořádně. Jak se říká, je do ní úplně paf.“

„Myslím, že máte pravdu,“ řekl Hercule Poirot.

„U pánů v tomhle věku to ovšem není nic neobvyklého. Vzpomínám na lorda Mountbryana. Měl za sebou spoustu zkušeností, a

člověk by řekl, že je dost šikovný. Ale to byste koukal. Chodila ho masírovat jedna mladá ženská. To byste koukal, co jí všechno dal. Jeden večer šaty a pěkný náramek. Pomněnkový, tyrkysy s diamanty. Nepříliš drahý, ale přece jen stál pěkné peníze. Pak kožešinové boa — ne norka, ale ruský hermelín, a vyšivanou večerní taštičku. Pak její bratr upadl do nesnází, do dluhů nebo do něčeho jiného, ačkoliv jsem byl někdy zvědav, jestli vůbec bratra má. Lord Mountbryan jí dal peníze, aby to urovnala — tak ji to trápilo! A všechno, prosím, také platonické. Zdá se, že pánové ztrácejí svůj rozum, když se dostanou do tohoto věku. Chytanou se na tyhle oddané ženušky, ne na ty troulalé.“

„Nepochybuji, že máte zcela pravdu, Žorži,“ řekl Poirot. „Přesto však to není úplná odpověď na mou otázku. Ptal jsem se, co si o té mladé dámě myslíte.“

„Ach, o té mladé dámě... Nu, pane, nerad bych to tvrdil určitě, ale pna je typ docela určitý. Nikdy na nich nenajdete nic, nač byste mohl ukázat. Ale řekl bych, že vědí, co dělají.“

Poirot vešel do salónu a pari Goby ho následoval, uposlechnuv Poirotova pokynu. Pan Goby se posadil na židli s rovným opěradlem a zaujal obvyklý postoj — kolena a špičky u sebe. Vytáhl z kapsy notes s dosti ohnutými růžky, opatrně jej otevřel a pak si začal přísně prohlížet sifonovou láhev.

„Požádal jste mě, abych zjistil prostředí rodiny R.“

Rodina Restaricková, naprosto vážená, dobře situovaná. Žádný skandál. Otec James Patrick Restarick, považován za velmi bystrého obchodníka. Obchod v rodině už tři generace. Dědeček podnik založil, otec jej zvětšil, Simon Restarick jej udržoval. Simon Restarick měl před dvěma lety cévní potíže, jeho zdraví se zhoršilo. Zemřel před rokem na koronární trombózu.

Mladší bratr Andrew Restarick brzy po tom, co se vrátil z Oxfordu, oženil se se slečnou Grace Baldwinovou. Jedna dcera, Norma. Opustil ženu a odjel do jižní Afriky. Jakási slečna Birelllová odjela s ním. Žádné rozvodové řízení. Paní Andrew Restaricková zemřela před dva a půl rokem. Byla delší čas chorá. Slečna Norma Restaricková byla internistkou na dívčí střední škole v Meadowfield. Žádné stížnosti na ni.“

Pan Goby dovolil svým očím přejet po tváři Hercula Poirota a poznamenal: „Pokud jde o tu rodinu, zdá se skutečně všechno v pořádku a odpovídá příručce dobré výchovy.“

„Žádná černá ovce, žádná duševní nevyrovnanost?“

„Zdá se, že ne.“

„To zklamalo,“ řekl Poirot.

Pan Goby to nechal bez povšimnutí. Odkášlal si, olízl si prst a obrátil list ve své knížečce.

„David Baker. Neuspokojivý rejstřík. Dvakrát podmínečný trest. Policie má tendenci se o něho zajímat. Jeho jméno se objevilo v souvislosti s několika dosti pochybnými záležitostmi, má se za to, že se podílel na loupeži významného uměleckého díla, ale nic se mu nedokázalo. Patří k umělecké partě. Žádné zvláštní prostředky k obživě, ale vede se mu docela dobře. Vybírá si bohaté dívky. Neštítí se toho, nechat se živit dívkami, které se do něho zblázní. Neštítí se také dát si zaplatit od jejich otců, aby od nich upustil. Naprostý ničema, chcete-li vědět mé mínění, ale dost chytrý na to, aby se nedostal do nepříjemností.“

Pan Goby vrhl náhlý pohled na Poirota.

„Znáte ho?“

„Ano,“ řekl Poirot.

„Smím se optat, k jakým závěrům jste došel?“

„K stejným jako vy,“ řekl Poirot. „Fintidlo,“ dodal zamysleně.

„Ženám se líbí,“ řekl pan Goby. „Dneska je potíž v tom, že na slušného pracovitého hochu se ani nepodívají. Dávají přednost darebákům-zlodějům. Obvykle řeknou: ‚Chudák chlapec, neměl štěstí.‘“

„Natřásají se jako pávi,“ řekl Poirot.

„No, dá se to taky takhle říct,“ pravil pan Goby dost pochybovačně.

„Myslíte, že někoho praštil?“

Pan Goby přemýšlel, pak velmi pomalu zvedl hlavu k elektrickému topení.

„Nikdo ho z ničeho takového neviní. Netvrdím, že by to nedokázal, ale řekl bych, že to není jeho způsob. Je to hladký panáček, se surovci nemá nic společného.“

„Ne,“ řekl Poirot, „myslím, že ne. Že by se dal koupit? To byl váš názor?“

„Pustí každé děvče jako horký brambor, vyplatí-li se mu to.“

Poirot přikývl. Vzpomínal si na něco, jak Andrew Restarick obrátil k němu šek, aby si mohl přečíst podpis. Poirot si nepřečetl jen podpis — přečetl si i jméno osoby, na niž byl šek vystaven. Byl vystaven na Davida Bakera a byl to velký obnos. Bude se David Baker zdráhat přijmout takový šek? Poirot by to byl rád věděl. Vcelku si myslel, že ne. Pan Goby byl jasně toho názoru. Nevítání mladí mužové byli kupováni v každé době nebo věku, právě tak jako nevítané mladé ženy. Synové přísahali a dcery plakaly, ale peníze byly peníze. U Normy David naléhal na manželství. Byl upřímný? Je možné, že by o Normu skutečně stál? Jestliže ano, nebude tak snadné ho koupit. Znělo to od něho dost upřímně. Andrew Restarick a pan Goby a Hercule Poirot smýšleli různě. Tím spíš mohli mít pravdu.

Pan Goby si odkašlal a pokračoval:

„Slečna Claudia Reeceová-Hollandová? Všechno v pořádku. Nic proti ní. To jest nic pochybného. Otec poslanec, zámožný. Žádné skandály. Ne jako někteří poslanci, o nichž jsme slyšeli. Slečna ze soukromé školy pro dcerušky z lepších rodin se snížila a vychodila kurs pro sekretářky. Nejdřív byla sekretářkou u jednoho lékaře v Harley Street, pak odešla na podnikové ředitelství uhelných skladů. Prvotřídní sekretářka. Poslední dva měsíce je sekretářkou u pana Restaricka. Žádné zvláštní milostné vztahy, jen to, co lze nazvat menší přátelství. Příjemná a ochotná, stojí-li o dostaveníčko. Nic neukazuje na to, že je něco mezi ní a Restarickem. Sám bych to neřekl. Poslední tři roky má být v Borodene Mansions. Je tam vysoká činže. Obvykle s ní bydlí dvě jiné dívky, žádné obzvláštní přátelství. Přistěhují se a zase odstěhují. Mladá dáma Frances Caryová už tam bydlí nějaký čas jako druhá dívka. Byla nějakou dobu v Královské akademii dramatického umění, pak odešla do Sladovy galerie. Pracuje teď pro Wedderburnovu galerii — známý podnik v Bond Street. Odborně zařizuje umělecké výstavy v Manchesteru, Birminghamu, někdy v cizině. Jezdí do Švýcarska a Portugalska. Umělecký typ, má spoustu přátel mezi umělci a herci.“

Odmlčel se, odkašlal si a rychle mrkl do zápisníčku.

„Z jižní Afriky toho ještě moc nemám. A mít, myslím, nebudu. Restarick se hodně stěhoval. Keňa, Uganda, Zlaté pobřeží, na čas Jižní Amerika. Jezdil prostě sem a tam. Nevydržel na místě. Zdá se, že ho nikdo obzvlášť dobře neznal. Měl spoustu vlastních peněz, aby mohl jít, kam chtěl. A taky peníze vydělal, pořádnou hromadu. Rád cestoval do odlehlých krajů. Zdá se, že každý, kdo se s ním setkal, ho měl rád. Jako by byl rozený tulák. Nikdy s nikým nezůstával ve spojení. Třikrát byl, myslím, pokládán za mrtvého — odešel do buše a nevracel se — ale nakonec se přece vždycky vrátil. Za pět nebo šest měsíců se objevil na nějakém docela jiném místě nebo v jiné zemi.

Pak ten poslední rok jeho bratr v Londýně náhle zemřel. Dalo jim to trochu práce, než se ho dopátrali. Zdá se, že smrt jeho bratra jim otrásla. Možná, že už toho měl dost, a možná, že konečně potkal tu pravou ženu. Byla o hodně mladší než on a prý učitelka. Žena, která má ráda stálý domov. Zdá se zkrátka, že se hned rozhodl, že nechá toulání a vrátí se domů do Anglie. Kromě toho, že je sám velmi bohatý člověk, dědí ještě po bratrovi.“

„Příběh životního úspěchu a nešťastná dívka,“ řekl Poirot. „Rád bych o ní věděl víc. Zjistil jste pro mě všechno, co jste mohl, fakta, jichž mi bylo zapotřebí. Osoby, které žily kolem té dívky, které snad měly na ni vliv. Chtěl jsem vědět něco o jejím otci, o nevlastní matce, o mládenci, do něhož jest zamilovaná, o lidech, s nimiž v Londýně žije a pro něž pracuje. Jste si jist, že ve spojitosti s touto dívkou se nevyskytla nějaká úmrtí? To jest důležité...“

„Po žádném ani stopy,“ řekl pan Goby. „Pracovala u firmy jménem Homebirds — jsou zralí na bankrot a tak jí moc neplatili. Nevlastní matka byla nedávno v nemocnici na pozorování — na venkově. Povíдалa se o tom spousta klepů, ale zdá se, že se na nic nepřišlo.“

„Nezemřela,“ řekl Poirot. „To, co já potřebuji,“ dodal krvelačně, „jest smrt.“

Pan Goby řekl, že lituje, ale nemůže v tom směru posloužit, a vstal. „Račte potřebovat ještě něco dalšího?“

„Pokud jde o informace, ne.“

„Výborně, pane.“ Pan Goby zastrkoval notýsek do kapsy a řekl přitom: „Promiňte mi, pane, řeknu-li ještě něco mimo, ale ta mladá dáma, kterou jste tu právě měl...“

„Ano, copak jest s ní?“

„Tedy, samozřejmě je to — předpokládám, že to s tím nijak nesouvisí, ale myslil jsem si, že bych se vám o tom mohl aspoň zmínit, pane...“

„Prosím, jen to řekněte. Viděl jste ji asi už dříve, že?“

„Ano. Před dvěma měsíci.“

„Kde jste ji viděl?“

„V Botanické zahradě.“

„V Botanické zahradě?“ Poirot vypadal poněkud překvapeně.

„Nesledoval jsem ji. Sledoval jsem někoho jiného, člověka, který se s ní setkal.“

„A kdo to byl?“

„Myslím, že na tom nezáleží, když vám to prozradím, pane. Byl to jeden z mladších atašé hercegovského vyslanectví.“

Poirot povytáhl obočí. „To jest zajímavé. Ano, velmi zajímavé. Botanická zahrada,“ uvažoval. „Příjemné místo pro rendezvous. Velmi příjemné.“

„Tenkrát jsem si to také myslil.“

„Mluvili spolu?“

„Ne, pane, neřekl byste, že se znají. Mladá dáma měla s sebou knihu. Sedla si na lavičku. Četla chvilku knihu, pak ji položila vedle sebe. Pak přišel ten můj chlapík a sedl si také na lavičku. Nemluvili — ta mladá dáma se jen zvedla a pomalu odešla. On tam jen tak seděl a najednou vstal a odcházel. Vzal s sebou tu knihu, kterou tam ta mladá dáma nechala. To je všechno, pane.“

„Ano,“ řekl Poirot. „To jest velmi zajímavé.“

Pan Goby se podíval na knihovnu a dal jí dobrou noc.

Poirot rozzlobeně vzdychl.

„Enfin,“ řekl, „to jest trochu moc! To jest trochu příliš. Ted’ tu máme špionáž a protišpionáž. A já přece hledám jednu naprosto jednoduchou vraždu. Začínám mít podezření, že se ta vražda odehrála jen v mozku toho děvčete propadlého drogám!“

„Chère madame.“ Poirot se uklonil a podal paní Oliverové velmi stylovou kytici, pugét podle viktoriánské módy.

„Monsieur Poirote! No to je opravdu od vás moc milé a tolik se vám to podobá. Všechny moje kytky jsou vždycky tak nepořádné.“ Pohlédla směrem k váze s chryzantémami vypadajícími značně temperamentně a zase zpátky k symetrickému kroužku růžových pupat. „Jak je to od vás milé, že jste se na mne přišel podívat.“

„Přišel jsem, madame, abych vám vyslovil blahopřání k vašemu uzdravení.“

„Ano,“ řekla paní Oliverová, „už je mi zase úplně dobře.“ Se značnou opatrností pokývla několikrát hlavou nahoru a dolů. „Mívám ale bolení hlavy,“ řekla. „Moc ošklivé.“

„Vzpomínáte si, madame, že jsem vás varoval, abyste se nepouštěla do ničeho nebezpečného.“

„Abych nenastavovala krk. A to jsem, myslím, právě udělala.“ Dodala: „Cítila jsem, že se chystá něco zlého. Také jsem se bála a říkala jsem si, že jsem blázen, že se bojím, neboť čeho bych se měla bát? Myslím jako, že jsem byla v Londýně. Přímo uprostřed Londýna. Všude kolem lidí. Chci říct — jak jsem měla mít strach? To přece nebyl žádný pustý les nebo něco takového?“

Poirot se na ni zamyšleně díval. Byl by rád věděl, zda paní Oliverová skutečně cítila ten nervózní strach, zda skutečně tušila přítomnost zla, zda měla ten zlověstný pocit, že jí někdo nebo něco chce ublížit, nebo zda to vložila do celé té věci teprve potom? Věděl až příliš dobře, jak snadno se to stává. Nesčetní klienti mluvili právě takovými slovy, jakých teď použila paní Oliverová. „Věděla jsem, že něco není v pořádku. Cítila jsem něco zlého. Věděla jsem, že se něco stane,“ a ve skutečnosti nic takového necítili. Jaký člověk byla paní Oliverová?

Podíval se na ni zkoumavě. Podle svého vlastního mínění byla paní Oliverová pověstná svou intuicí. S pozoruhodnou rychlostí jedna intuice následovala druhou a paní Oliverová si vždycky osobovala právo vybrat si onu intuici, která se ukázala být správná!

A přece člověk velice často sdílel se zvířaty onen nepokoj, jaký jeví pes nebo kočka před bouřkou, vědomí, že něco není v pořádku, ačkoliv člověk neví, co to je, co není v pořádku.

„Kdy na vás padl ten strach?“

„Když jsem opustila hlavní třídu,“ řekla paní Oliverová. „Do té doby bylo všechno normální a docela vzrušující a — ano, bavilo mě to, ačkoliv mě trochu zlobilo, když jsem zjistila, jak těžké je někoho stopovat.“

Odmlčela se a uvažovala. „Bylo to jako hra. Pak najednou to už tak moc jako hra nevypadalo, protože kolem byly samé podivné uličky a zchátralé domy a kůlny a staveniště — ach, nevím, nedovedu to vysvětlit. Ale bylo to všechno jiné. Opravdu jako ve snu. Víte, jak to vypadá ve snu. Začne to jednou věcí, společností nebo něčím, a najednou zjistíte, že jste v džungli nebo někde docela jinde — a všechno to vypadá zlověstně.“

„V džungli?“ řekl Poirot. „Ano, velmi zajímavé, jak vy to formulujete. Takže u vás byl pocit, jako byste byla v džungli a bála jste se páva?“

„Nevím, že bych se ho nějak zvlášť bála. Konec konců páv není žádné nebezpečné zvíře. To je — no chci říct, že jsem o něm uvažovala jako o pávu, protože jsem ho považovala za okrasného tvora. Páv je přece velmi okrasný, ne? A tenhle strašný hoch je taky okrasný.“

„Neměla jste ani tušení, že vás někdo sleduje, dokud jste nebyla udeřena do hlavy?“

„Ne. Ne, neměla jsem žádné tušení — stejně si ale myslím, že mi řekl špatnou cestu.“

Poirot zamyšleně přikývl.

„Ale ovšem, musil to být Páv, kdo mě praštil,“ řekla paní Oliverová. „Kdo jiný? Ten špinavý mládenec v umaštěných šatech? Ošklivě páchl, ale zlověstně nevypadal. Těžko to mohla být ta znavená Frances Jaksejmenuje — seděla na dřevěném kufru zahalená řasnatou látkou a dlouhé černé vlasy jí splývaly kolem dokola. Připomínala mi nějakou herečku nebo někoho takového.“

„Říkáte, že mu seděla modelem?“

„Ano. Ale ne Pávovi. Tomu špinavému mláďenci. Nemůžu si vzpomenout, jestli jste ji viděl nebo ne.“

„Doposud jsem neměl to potěšení, je-li to potěšení.“

„Vypadá docela pěkně v tom nepořádném uměleckém stylu. Hodně nalíčená. Mrtvolně bílá, hodně maskary a zplihlé vlasy, které jí padají přes obličej, jak se to teď nosí. Pracuje v nějaké umělecké galerii, tak je patrně docela na místě, že je mezi beatniky a dělá modelku. Jak jen tahle děvčata mohou něco takového dělat! Myslím, že by mohla být zamilovaná do Páva. Ale nejspíš bude do toho špinavého. Přesto si nedovedu představit, že by mě praštila do hlavy.“

„Měl jsem na mysli ještě jinou možnost, madame. Někdo si mohl všimnout, že sledujete Davida, — a mohl sledovat zase vás.“

„Že mě někdo viděl stopovat Davida, a pak stopoval mě?“

„Nebo někdo už mohl být ve dvoře a dával možná pozor na tytéž lidi, které jste pozorovala vy.“

„To je ovšem nápad,“ řekla paní Oliverová. „To bych ráda věděla, kdo to mohl být.“

Poirot podrážděně vzdychl: „Ach, v tom to jest. Jest to obtížné — příliš obtížné. Příliš mnoho lidí, příliš mnoho věcí. Nemohu vidět nic jasně. Vidím jen dívku, která řekla, že možná spáchala vraždu! To jest všechno, z čeho mohu vyjít, a vidíte, že i tady jsou potíže.“

„Jaké potíže myslíte?“

„Přemýšlejte,“ řekl Poirot.

Přemýšlení nikdy nebylo silnou stránkou paní Oliverové.

„Vy mě vždycky celou popletete,“ stěžovala si.

„Mluvím o vraždě, ale o jaké?“

„O vraždě nevlastní matky, ne?“

„Ale nevlastní matka není zavražděna. Žije.“

„Z vás by si člověk opravdu zoufal,“ řekla paní Oliverová.

Poirot se na židli napřímil. Přitiskl k sobě špičky prstů a chystal se — paní Oliverová ho aspoň z toho podezřívala — vychutnat svá slova.

„Odmítáte přemýšlet,“ řekl. „Ale když se chceme někam dostat, přemýšlet musíme.“

„Já přemýšlet nechci. Já chci vědět, co jste s tím vším dělal, když jsem byla v nemocnici? Něco jste udělat musel. Co jste udělal?“

Poirot otázku přešel.

„Musíme začít od začátku. Jednoho dne jste mě zavolala. Byl jsem sklíčen. Ano, připouštím, že jsem byl sklíčen. Dostalo se mi slov, která se mě nesmírně bolestně dotkla. Vy, madame, jste byla laskavost sama. Potěšila jste mě, povzbudila jste mě. Podala jste mi tak lahodnou *tasse de chocolat*. A co více, nejenže jste mi pomoc nabídla, ale také jste mi pomohla. Pomohla jste mi najít dívku, která ke mně přišla a řekla, že si myslí, že možná spáchala vraždu! Tažme se sami sebe, madame, co s tou vraždou? Kdo byl zavražděn? Kde byli zavražděni? Proč byli zavražděni?“

„Ach přestaňte,“ řekla paní Oliverová. „Už mě z vás zase bolí hlava, a to mi škodí.“

Poirot těmto slovům nevěnoval pozornost. „Máme vůbec nějakou vraždu? Vy říkáte — nevlastní matka — ale já odpovídám, že nevlastní matka není mrtva — takže dosud žádnou vraždu nemáme. Ale vražda by tu být měla. Takže já nejdřív ze všeho nanáším otázku, kdo jest mrtev? Někdo ke mně přijde a mluví o vraždě. O vraždě, která byla někde nějak spáchána. Ale já tu vraždu nemohu najít, a to, co se mi znovu chystáte říct, že pokus vraždy na Mary Restarickové úplně stačí, mě, Hercula Poirota, neuspokojuje.“

„Já opravdu nevím, co ještě chcete,“ řekla paní Oliverová.

„Chci vraždu,“ řekl Hercule Poirot.

„To zní velice krvelačně, když to takhle říkáte!“

„Hledám vraždu a nemohu vraždu najít. To jest velice enervující — a tak vás žádám, abyste přemýšlela se mnou.“

„Mám ohromný nápad,“ řekla paní Oliverová. „Co když Andrew Restarick zavraždil svou první ženu, než nakvap odjel do jižní Afriky. Pomyslel jste na tuhle možnost?“

„Na nic takového jsem určitě nepomyslel,“ řekl pohoršené Poirot.

„Nu, já jsem na to pomyslela,“ řekla paní Oliverová. „Je to velmi zajímavé. Byl zamilovaný do té druhé ženy a chtěl s ní utéct jako

Crippen,* a tak tu první zavraždil a nikdo neměl nejmenší podezření.“ * Pověstný vrah žen v Anglii (pozn. překl.)

Poirot dlouze, zoufale povzdychl. „Ale jeho žena přece zemřela jedenáct nebo dvanáct let po tom, co odjel z této země do jižní Afriky, a jeho dítě ve věku pěti let nemohlo mít zájem na vraždě vlastní matky.“

„Mohla dát matce nesprávný lék nebo třeba Restarick to řekl jen tak, že zemřela. Konec konců, my nevíme, že je mrtvá.“

„Já to vím,“ řekl Hercule Poirot. „Já jsem si to zjistil. První paní Restaricková zemřela čtrnáctého dubna devatenáct set šedesát tři.“

„Jak můžete tyhle věci vědět?“

„Protože jsem si někoho najal, aby mi fakta ověřil. Prosím vás, madame, nedělejte takto ukvapeně nemožné závěry.“

„Myslela jsem si, že je to ode mne docela chytré,“ umíněně řekla paní Oliverová. „Kdyby se něco takového mělo stát v mé knížce, tak bych to takhle narafičila. A nechala bych to udělat dítě. Ne úmyslně, ale její otec by jí prostě řekl, aby dala matce čaj z roztlučeního zimostrozu.“

„*Nom d'un nom d'un nom!*“ řekl Poirot.

„Dobrá,“ děla paní Oliverová. „Řekněte to tedy po svém.“

„Bohužel, nemám co říci. Hledám vraždu a nenacházím ji.“

„Ani když Mary Restaricková onemocní a jde do nemocnice a pozdraví se a vrátí se zpátky a znovu onemocní, a kdyby se trochu koukli, tak by nejspíš našli arzenik nebo něco takového, který Norma někde schovala.“

„To také právě našli.“

„Tedy opravdu, monsieur Poirote, co chcete víc?“

„Chci, abyste věnovala trochu pozornosti významu jazyka. Ta dívka řekla mně totéž, co řekla mému služebníkovi Žoržovi. Ani jednou neřekla ‚Já se pokusila někoho zabít‘ nebo ‚Pokusila jsem se zabít svou nevlastní matku.‘ Pokaždé mluvila o činu, který byl spáchán, o něčem, co se již stalo. Co ise definitivně stalo. V minulém čase.“

„Já se vzdávám,“ řekla paní Oliverová. „Vy prostě nechcete věřit, že se Norma pokusila zabít svou nevlastní matku.“

„Ano, věřím, že jest naprosto možné, že se Norma mohla pokusit zabít svou nevlastní matku. Myslím, že to se taky pravděpodobně stalo — psychologicky to odpovídá rozrušenému stavu její mysli. Ale není to dokázáno. Uvědomte si přece, že kdokoliv by mohl arzenik ukrýt mezi Norminy věci. Dokonce by ho tam mohl dát manžel.“

„Vy si zřejmě vždycky myslíte, že ženy vraždí jejich manželé,“ řekla paní Oliverová.

„Manžel jest obvykle pro to ta nejvhodnější osoba,“ řekl Hercule Poirot. „Takže v úvahu přichází nejdřív on. Mohla by to být ta dívka Norma, nebo by to mohl být někdo ze služebnictva, nebo by to mohla být ta dívka od sira Rodericka, nebo starý pán sám. Nebo by to mohla být sama paní Restaricková.“

„Nesmysl. Proč?“

„Nějaký důvod by tu být mohl. Dosti neobvyklý, ale ne neuvěřitelný.“

„Ale monsieur Poirote, nemůžete přece podezřívát každého.“

„*Mais oui*, to je právě to, co dělat mohu. Já podezřívám každého. Nejdřív podezřívám, pak hledám důvody.“

„A jaký důvod by mělo to ubohé dítě — ta cizinka?“

„To by mohlo záležet na tom, co v domě dělá a jaké má důvody pro to, že přišla do Anglie, a ještě mnoho jiného.“

„Vy jste opravdu blázen.“

„Nebo to mohl být ten chlapec David. Ten váš Páv.“

„To je moc přitažené za vlasy. David tam nebyl. Nebyl nikdy blízko domu.“

„Ale ano, byl. Ten den, kdy jsem tam šel, bloudil po chodbách.“

„Ale nestrkal jed do Normina pokoje.“

„Jak to víte?“

„Ale vždyť ona a ten hrozný mládenec jsou do sebe zamilovaní.“

„Připouštím, že zamilovaně vypadají.“

„Vy vždycky chcete všechno ztěžovat,“ postěžovala si paní Oliverová.

„Vůbec ne. Ztíženy byly věci mně. Potřebuji se něco dozvědět a jest jen jedna osoba, která mi to může povědět. A ta zmizela.“

„Myslíte Normu.“

„Ano, Normu.“

„Ale ta nezmizela. Našli jsme ji, vy a já.“

„Odešla z kavárny a nanovo zmizela.“

„A vy jste ji nechal odejít?“ Hlas paní Oliverové se vyčítavě chvěl.

„Bohužel!“

„Vy jste ji nechal odejít? Vy jste se ani nepokusil ji znovu najít?“

„To jsem neřekl.“

„Doposud se vám to však nepodařilo. Monsieur Poirote, opravdu jsem se ve vás zklamala.“

„Byla by tu jedna kombinace,“ řekl Hercule Poirot téměř zasněně. „Ano, jedna by tu byla. Ale protože nám jeden činitel chybí, tak kombinace nedává smysl. Chápete to, že ano?“

„Ne,“ řekla paní Oliverová, kterou začala bolet hlava.

Poirot mluvil dál spíš k sobě než ke své posluchačce — dá-li se o paní Oliverové použít slova posluchačka. Byla na Poirota velice dopálená a myslela si v duchu, že to Restarickovic děvče mělo úplně pravdu a že Poirot je příliš starý! Ona sama mu tu dívku našla, zavolala mu, aby mohl včas přijít, a sama odešla sledovat druhou polovinu tohoto páрку. Nechala dívku na starost Poirotovi, a copak Poirot udělal — ztratil ji! Opravdu si nemohla myslit, že by Poirot vůbec někdy něco užitečného udělal. Zklamala se v něm. Až přestane mluvit, tak mu to ještě jednou poví. Poirot klidně a metodicky nastiňoval to, čemu říkal „kombinace“.

„Zapadá to do sebe. Ano, zapadá to do sebe, a proto jest to obtížné. Jedna věc navazuje na druhou a pak zjistíte, že navazuje na něco jiného, co se zdá být mimo kombinaci. Ono to však není mimo kombinaci. A tak ono to znovu přivádí ještě víc lidí do kruhu podezření. Podezření z čeho? Zde člověk zase neví. Nejdřív tady máme tu dívku a v celém tom bludišti protichůdných kombinací musím hledat odpověď na tu nejchoulostivější otázku. Jest dívka obětí, jest v nebezpečí? Nebo jest to dívka velice lstivá? Dělá dojem, který dělá, za nějakým svým účelem? Možno to brát tak i tak. Ještě mi něco chybí. Jeden spolehlivý ukazatel, a on tu někde jest. Jsem jist, že tu někde jest.“

Paní Oliverová se hrabala ve své kabelce.

„Já nevím, proč nikdy nemůžu najít aspirin, když ho potřebuju,“ řekla rozmrzele.

„Máme tu řadu příbuzenských vztahů, které do sebe zapadají. Otec, dcera, nevlastní matka. Jejich životy spolu navzájem souvisí. Máme tu staršího strýce, trochu praštěného, u kterého žijí. Máme tu dívku Soňu. Ta jest spojena se strýcem. Pracuje pro něho. Má pěkné způsoby, pěkné chování. Jest jí nadšen. Má, abychom tak řekli, pro ni slabost. Ale jakou úlohu hraje v domě?“

„Chce se, myslím, naučit anglicky,“ řekla paní Oliverová.

„Setká se s jedním členem hercegovského vyslanectví — v Botanické zahradě. Setká se tam s ním, ale nepromluví na něho. Nechá na lavičce knihu a on si ji odnese...“

„Co tohle všechno znamená?“ řekla paní Oliverová.

„Souvisí to nějak s tou druhou kombinací? Zatím nevíme. Zdá se to nepravděpodobné, ale nemusí to nepravděpodobným být. Narazila Mary Restaricková nevědomky na něco, co by mohlo být dívce nebezpečné.“

„Nepovídejte mi, že tohle všechno má co dělat se špionáží nebo s něčím takovým.“

„Já vám to nepovídám. Já uvažuji.“

„Říkal jste sám, že ten starý sir Roderick je praštěný.“

„Tady nejde o to, zda jest praštěn nebo ne. Za války to byla dost důležitá osoba. Skrze jeho ruce prošly důležité dokumenty. Byly mu možná napsány důležité dopisy. Dopisy, které měl právo si ponechat, jakmile jednou ztratily svou důležitost.“

„Mluvíte o válce, a od té doby uplynula už hromada let.“

„Ovšem. Ale s minulostí se vždycky nemusí skončit jen proto, že od té doby uplynula hromada let. Uzavírají se nová spojení. Ve veřejných projevech se některé věci odmítají, jiné popírají, o dalších se říkají rozličné lži. A dejme tomu, že dosud existují jisté dopisy nebo dokumenty, které změní obraz jisté osobnosti. Rozumějte, já vám nic nepovídám. Já jen vyslovuji domněnky — domněnky, o nichž jsem v minulosti věděl, že jsou pravdivé. Mohlo být nanejvýš důležité, aby některé dopisy nebo listiny byly zničeny, nebo by se jinak dostaly do rukou cizí vlády. Kdo by se toho úkolu mohl ujmout

lépe než okouzlující mladá dáma, která pomáhá starší vynikající osobnosti sbírat materiál pro jeho paměti? Dnes paměti píše každý. Člověk jim v tom nemůže zabránit! Co když nevlastní matka dostane do jídla trochu něčeho právě v den, kdy vařila ta ochotná sekretářka a zároveň dívka pomáhající v domácnosti za byt a stravu! A co když jest to ona, kdo to zařídí tak, aby podezření padlo na Normu?“

„Co vy si všechno nevymyslíte,“ řekla paní Oliverová. „Tomu říkám dělat z jednoduchých věcí složité. Myslím jako, že všechny tyhle věci se nemohly stát.“

„To jest právě ono. Jest tu příliš mnoho možných kombinací. Která jest ta správná? Dívka Norma odjede z domova do Londýna. Jest, jak jste mě poučila, třetí dívkou bydlící v jednom bytě s dvěma jinými dívkami. Tady můžete mít zase jednu kombinaci. Ty dvě dívky jsou jí cizí. Ale co se nedozvím pak? Claudia Reeceová-Hollandová je osobní sekretářkou otce Normy Restarickové. Zde máme zase jeden článek řetězu. Jest to pouhou náhodou? Nebo by za tím mohla být nějaká kombinace. Ta druhá dívka, jak mi povídáte, dělá modelku a zná se s mládencem, kterému říkáte ‚Páv‘ a do kterého jest Norma zamilovaná. Zase jeden článek. Další články. A co v tom všem dělá David-Páv? Jest on zamilován do Normy? Jeví se to tak. Jejím rodičům se nelíbí, což jest jen přirozené a věrohodné.“

„Je to divné, že ta Claudia Reeceová-Hollandová je zrovna Restarickovou sekretářkou,“ zamyšleně řekla paní Oliverová. „Soudím, že musí být neobyčejně zdatná ve všem, do čeho se pustí. Možná, že to byla ona, kdo shodil tu ženu z okna v sedmém poschodí.“

Poirot se k ní pomalu obrátil.

„Co to pravíte?“ zeptal se. „Co to pravíte?“

„Jen to, že nějaká žena v tom domě — ani nevím její jméno, spadla z okna nebo se vrhla z okna v sedmém poschodí a zabila se.“

Poirotův zvýšený hlas zněl přísně.

„A vy jste mi to nikdy neřekla?“ zeptal se vyčítavě.

„Nevím, co tím myslíte.“

„Co myslím? Ptám se vás, jestli nevíte o nějaké smrti. To myslím. O *smrti* A vy mi řeknete, že žádná smrt nebyla. A vás napadne jenom pokus o otrávení. A přece jest tu smrt. Smrt v — jak se jmenují ty domy?“

„Borodene Mansions.“

„Ano, ano. A kde se to stalo?“

„Ta sebevražda? Nebo co to bylo? Myslím — ano — myslím, že to bylo asi týden předtím, než jsem tam šla.“

„Výborně! Jak jste se o tom dozvěděla?“

„Mlékař mi to pověděl.“

„Mlékař, *bon Dieu!*“

„Byl takový hovorný,“ řekla paní Oliverová. „Připadalo mi to dost smutné. Bylo to ve dne, brzy ráno, mám dojem.“

„Jak se jmenovala?“

„Nemám tušení. Myslím, že jméno neříkal.“

„Mladá, středních let. stará?“

Paní OHverová přemýšlela. „Neřekl přesně, kolik jí bylo. Povídal, myslím, kolem padesátky.“

„Teď bych rád věděl. Věděla o tom některá z těch tří dívek?“

„Jak vám to mám říci? Nikdo o tom nic neříkal.“

„A vás vůbec nenapadlo mně toto říci?“

„Tedy opravdu, monsieur Poirote, nechápu, co to s tím vším má co dělat. Teda třeba i může — ale nikdo o tom nic neřekl a nikoho to nenapadlo.“

„Ale ano, jest tu spojovací článek. To děvče Norma bydlí v tom domě, a jednoho krásného dne tam někdo spáchá sebevraždu (tak se, myslím, všeobecně soudilo). To jest, nějaká žena se vrhne nebo vypadne z okna v sedmém poschodí a jest zabita. A pak? Za několik dní nato přijde ke mně to děvče Norma, která vás na jednom večírku slyšela o mně mluvit, a řekne mi, že se bojí, že možná spáchala vraždu. Chápete přece, ne? Smrt — a za několik dní nato si dívka myslí, že možná spáchala vraždu. Ano, to musí být ta vražda.“

Paní Oliverová chtěla říci „nesmysl“, ale neodvážila se. Ale myslela si to.

„Pak tohle musí být tou částicí, kterou jsem se nedozvěděl. Ta by měla celou tu věc spojit! Ano, ano, ještě nechápu jak, ale musí tomu tak být. Musím přemýšlet. Udělám tohle. Půjdu domů a budu přemýšlet, dokud ty částice pomalu nezapadnou do sebe, protože toto jest klíčová částice, která je všechny spojí dohromady.“

Zvedl se a řekl: „*Adieu, chère madame*,“ a odkvapil z pokoje. Paní Oliverová povolila konečně uzdu svým citům.

„Nesmysl,“ řekla prázdnému pokoji. „Úplný nesmysl. Ráda bych věděla, jestli čtyři aspiriny nebudou na mne moc.“

15

Thé uvařené Georgem stálo před Poirotem na stole. Usrkl z něho a přemýšlel. Přemýšlel po svém zvláštním způsobu. Byla to metoda muže, který vybírá své myšlenky, jako se vybírají části skládačky. Za určitou dobu se uspořádají tak, že vytvoří jasný a souvislý obraz. V této chvíli byl důležitý výběr, rozdělení. Usrkl thé, postavil šálek, položil ruce na opěradla křesla a nechal mysli procházet různé části své skládačky jednu po druhé. Až je bude znát všechny, začne s výběrem. Části oblohy, části zeleného říčního břehu a snad pruhované části nějakého tygra...

Jak ho tenkrát v těch lakýrkách bolely nohy. Tam začal. Kráčel tou cestou, uveden na ni svou dobrou přítelkyní paní Oliverovou. Nevlastní matka. Viděl se v duchu, jak stojí s rukou položenou na vrátkách. Žena, která se ohlédla, žena se skloněnou hlavou, která vyřezávala slabý růžový výhonek, ohlédla se a podívala se na něho? Co v tom mohl najít? Nic. Zlatá hlava, zlatá hlava svítící jako obilné pole, s kudrlinkami a vlnkami, které slabě připomínaly tvarem účes paní Oliverové. Trochu se usmál. Ale vlasy Mary Restarickové byly upraveny pečlivěji, než je kdy měla paní Oliverová. Zlatý rámec kolem její tváře, který se vlastně zdál pro ni trochu příliš široký. Vzpomněl si; že starý sir Roderick řekl, že musí nosit paruku kvůli té dávne nemoci. Smutná věc pro tak mladou ženu. Když o tom teď přemýšlel, ta její hlava vypadala tak nezvykle těžká. Příliš nehybná, příliš dokonale upravená. Uvažoval o paruce Mary Restarickové — byla-li to paruka — protože nebyl přesvědčen, že může spoléhat na sira Rodericka. Zkoumal možnosti, které paruka skýtala, v případě, že by mohly mít význam. Rozbíral, co spolu tenkrát mluvili. Řekli něco důležitého? Myslel, že ne. Připomněl si ten pokoj, do kterého šli. Bezvýznamná místnost nedlouho obývaná v domě někoho jiného. Dva obrazy na stěně, obraz ženy v šatech sivé barvy. Úzká ústa, rty těsně sevřené. Vlasy šedohnědé. První paní Restaricková. Vypadala,

jako by mohla být starší než její manžel. Jeho obraz byl na protější stěně, přesně proti ní. Byly to dobré podobizny, obě dvě. Lansberger byl dobrý portrétista. Uvažoval o podobizně manžela. Neviděl ji tak dobře ten první den, jako ji viděl později v Restarickově kanceláři...

Andrew Restarick a Claudia Reeceová-Hollandová. Bylo v tom něco? Znamenalo jejich spojení něco víc než kancelářskou práci? Nemuselo tomu tak být. Tady byl muž, který se po letech nepřítomnosti vrátil do vlasti, muž, který neměl přátele nebo příbuzné, který byl zmaten a v rozpacích nad chováním a povahou své dcery. Bylo patrně zcela přirozené, že se obrátil na svou nedávno přijatou, neobyčejně schopnou sekretářku a požádal ji, aby mu pomohla najít pro jeho dceru byt někde v Londýně. Mohla by sama ubytování nabídnout, protože hledá třetí dívku, prokázali by jí laskavost. Třetí dívka... Ten výraz, který získal od paní Oliverové, mu pořád přicházel na mysl — jako by měl ještě jeden význam, který z nějakého důvodu nechápal.

Do pokoje vešel jeho sluha George a zavřel za sebou diskrétně dveře.

„Je tady mladá dáma, pane. Ta mladá dáma, která tu onehdy byla.“

Ta slova zapadla příliš dobře do toho, čím se Poirot v duchu obíral. Překvapeně se narovnal.

„Ta mladá dáma, co přišla tenkrát ráno, když jsem snídal?“

„Ach ne, pane. Myslím tu mladou dámu, co přišla se sirem Roderickem Horsefieldera.“

„Ach tak,“

Poirot vytáhl obočí. „Uved'te ji. Kde je?“

„Zavedl jsem ji do pokoje slečny Lemonové, pane.“

„Aha. Uved'te ji.“

Soňa nečekala, až ji George ohlásí. Rychlým a bojovným krokem vešla do pokoje před ním.

„Dalo mi to práci dostat se z domu, ale přišla jsem vám říci, že jsem ty listiny nevzala. Já nekradu! Rozumíte?“

„Řekl snad někdo, že jste je ukradla?“ zeptal se Poirot. „Posad'te se, mademoiselle.“

„Nechci se posadit. Mám velmi málo času. Přišla jsem vám jen říci, že je to naprostá lež. Jsem velmi poctivá a dělám, co se mi nařídí.“

„Beru vaši výpověď na vědomí. Již jsem ji vzal na vědomí. Tvrdíte, že jste z domu sira Rodericka Horsefielda neodnesla žádných listin, zpráv, dopisů jakéhokoli druhu? Jest tomu tak, že ano?“

„Ano, a přišla jsem vám říci, že to tak je. On mi věří. On ví, že bych nic takového neudělala.“

„Velmi dobře tedy. Zaznamenávám si vaši výpověď.“

„Myslíte, že ty papíry najdete?“

„Mám ještě jiné vyšetřování v práci,“ řekl Poirot. „Listiny sira Rodericka musí počkat, až přijdou na řadu.“

„Trápí ho to. Velmi ho to trápí. Je tu něco, co mu nemohu říci. Řeknu to vám. Ztrácí věci. Věci, které nedal tam, kde myslí, že jsou. Naloží — jak se to anglicky řekne — založí je na podivná místa. Ach, já vím. Podezíráte mě. Každý mě podezírá, protože jsem cizinka. Protože přicházím z cizí země, tak si myslí — myslí si, že kradu tajné listiny, jak je to v jednom v těch vašich hloupých anglických špionážních románů. Já taková nejsem. Já jsem intelektuálka.“

„Aha,“ řekl Poirot. „Jest vždycky dobré to vědět.“ A dodal: „Máte ještě něco, co vy byste mi chtěla říct?“

„Proč?“

„Člověk nikdy neví.“

„Jaké jsou ty druhé případy, o kterých jste mluvil?“

„Ach, nechci vás zdržovat. Máte dnes asi volný den.“

„Ano. Jeden den v týdnu mohu dělat, co chci. Mohu přijet do Londýna. Mohu jít do Britského muzea.“

„Ach ano, a patrně taky na hlavní nádraží a do koncertní síně.“

„Jistě.“

„A do Národní galerie podívat se na obrazy. A jednoho pěkného dne si můžete zajít i do Kensingtonské zahrady a snad až do Botanické zahrady.“

Ztuhla. Vrhla na něho hněvivý tázavý pohled.

„Proč do Botanické?“

„Protože tam jsou velmi pěkné květiny a keře a stromy. Ach! Botanickou zahradu musíte vidět. Vstupné jest velice nízké. Jeden

penny, myslím, nebo dva. A zato si můžete jít prohlídnout tropické stromy, nebo se můžete posadit na lavičku a číst si knihu.“ Hleděl na ni s odzbrojujícím úsměvem a se zájmem si všiml, že je stále víc nesvá. „Ale nesmím vás zdržovat, mademoiselle. Chcete možná navštívit přátele na jednom vyslanectví.“

„Proč tohle říkáte?“

„Z žádného zvláštního důvodu. Jste cizinka, jak říkáte, a jest docela možné, že máte třeba přátele, kteří jsou ve spojení s vaším vlastním vyslanectvím zde.“

„Někdo vám něco napovídal. Někdo mě obvinil! Povídám vám, že je to bláznivý stařec, který zakládá věci. To je všechno! A nic důležitého neví. Nemá žádné tajné listiny nebo dokumenty. Nikdy je neměl.“

„Ale přece nemůžete myslet vážně to, co říkáte. Čas plyne, jak víte. Byl to jednou významný člověk a znal důležitá tajemství.“

„Pokoušíte se mě zastrašit.“

„Ne, ne. Nepouštím na vás žádnou hrůzu.“

„To paní Restaricková. To paní Restaricková vám něco napovídala. Nemá mě ráda.“

„Nic takového mi neříkala.“

„Tak tedy ji nemám ráda já. Tomu druhu žen nedůvěřuji. Myslím, že něco tají.“

„Opravdu?“

„Myslím, že něco tají před svým mužem. Myslím, že jezdí do Londýna nebo jinam a schází se tam s jinými muži. Nebo aspoň s jedním.“

„Opravdu, to jest velice zajímavé,“ řekl Poirot. „Vy myslíte, že jezdí za jiným mužem?“

„Ano, myslím si to. Jezdí velmi často do Londýna a myslím, že to vždycky manželovi neříká, nebo řekne, že jede na nákup nebo že musí něco obstarat. Různé věci. On má co dělat v kanceláři a nemyslí na to, proč žena odjíždí. Ona je víc v Londýně než na venkově. A přitom dělá, kdovíjak má ráda práci na zahradě.“

„Nemáte ponětí, kdo jest ten muž, s kým se schází?“

„Jak bych to měla vědět? Já za ní nechodím. Pan Restarick není podezřívavý člověk. Věří tomu, co mu manželka řekne. Myslí možná stále na obchody. A má taky, myslím, starosti s dcerou.“

„Ano,“ řekl Poirot, „s dcerou má určitě starosti. Co víte o jeho dceři? Znáte ji dobře?“

„Moc dobře ji neznám. Když se ale ptáte, co si myslím — tak vám to tedy povím. Myslím, že je blázen.“

„Myslíte, že jest blázen? Proč?“

„Říká někdy divné věci. Vidí věci, které tam nejsou.“

„Věci, které tam nejsou?“

„Lidi, kteří tam nejsou. Někdy je velice vzrušená a jindy vypadá, jako by chodila ve snu. Mluvíte na ni a ona neslyší, co jí říkáte. Neodpovídá. Myslím, že by ráda viděla některé lidi mrtvé.“

„Myslíte paní Restarickovou?“

„A svého otce. Dívá se na něho, jako by ho nenáviděla.“

„Protože se oba snaží zabránit jí, aby si vzala muže svého srdce?“

„Ano. Nechtějí, aby k tomu došlo. Mají ovšem úplně pravdu, ale ona má zlost. Někdy si myslím,“ dodala Soňa, pokyvujíc vesele hlavou, „že se zabije. Doufám, že neudělá nic tak poštilého, ale takovéhle věci člověk dělá, když je moc zamilovaný.“ Pokrčila rameny. „Tak a teď půjdu.“

„Povězte mi už jen jednu věc. Nosí paní Restaricková paruku?“

„Paruku? Jak to mám vědět?“ Chvilku uvažovala. „Ano, je to možné,“ připustila. „Na cesty je to dobrá věc. A taky je to teď v módě. Já sama někdy nosím paruku. Zelenou! Nebo jsem ji aspoň nosila.“ A znovu dodala: „Teď už jdu,“ a šla.

16

Když se druhý den ráno Hercule Poirot zvedl od stolu, kde snídal, a zašel za slečnou Lemonovou, ohlásil: „Dnes mám moc práce. Musím prošetřit různé věci. Jestlipak jste mi všechno zjistila, co jsem potřeboval, sjednala schůzky a navázala spojení?“

„Zajisté,“ řekla slečna Lemonová. „Všechno to tu máte.“ Podala mu malou aktovku. Poirot vrhl rychlý pohled na její obsah a pokýval hlavou.

„Na vás se mohu vždycky spolehnout, slečno Lemonová,“ řekl.
„*C'est fantastique.*“

„Já na tom opravdu nic fantastického nevidím, monsieur Poirote. Dal jste mi své příkazy a já je vykonala. To je samozřejmé.“

„Pchá, tak samozřejmé to není,“ řekl Poirot. „Cožpak nedávám často příkazy těm lidem od plynu, elektrikářům a opravářům, a vy koná ji snad ti moje příkazy? Velmi, velmi zřídka.“

Šel do předsíně.

„Ten trochu těžší svrchník, Žorži. Začínají, myslím, podzimní mrazíky.“

Vstrčil znovu hlavu do sekretářčina pokoje. „Mimochodem, co jste si myslela o té mladé ženě, která sem včera přišla?“

Slečna Lemonová, která se právě chystala spustit prsty na klávesnici, stručně odpověděla: „Cizinka.“

„Ano, ano.“

„Zřejmě cizinka.“

„Nic víc si o ní nemyslíte?“

Miss Lemonová uvažovala. „Nemám v žádném směru možnost posoudit její schopnosti.“ Dost nerozhodně dodala: „Vypadala, že je něčím rozrušena.“

„Ano. Jest v podezření, že kradla, chápete! Ne peníze, ale listiny svého zaměstnavatele.“

„Bože, bože,“ řekla slečna Lemonová. „Důležité listiny?“

„Velice pravděpodobně ano. Stejně pravděpodobné však jest, že nic neztratil.“

„No ne,“ řekla slečna Lemonová a podívala se na svého zaměstnavatele tím zvláštním pohledem, jakým se dívala vždycky a kterým dávala najevo, že si přeje, aby už šel a ona se s horlivostí jí vlastní mohla pustit do práce. „No, já vždycky říkám, že je lepší vědět, na čem jste, když někoho berete do zaměstnání, a najít si pořádného Angličana.“

Hercule Poirot vyšel z domu. Jeho první návštěva platila Boro-dene Mansions. Vzal si taxíka. Když na dvoře vystoupil, rozhlédl se kolem dokola. V jedněch dveřích stál uniformovaný vrátný a hvízdal si trochu smutnou melodii. Když Poirot k němu zamířil, řekl: „Přeje-te si, pane?“

„Rád bych věděl,“ řekl Poirot, „zda mi můžete něco povědět o velmi smutné události, která se tu nedávno stala.“

„Vo smutný události?“ řekl vrátný. „Vo žádný nevím.“

„Nějaká dáma se vrhla, nebo řekněme spadla z jednoho poschodí tam nahoře a zabila se.“

„A ták, vy myslíte *tohle*. Vo tom já nic nevím, poněvadž jsem tu byl jen tejden. Hej, ty tam, Joe.“

Z protější strany bloku se vynořil další vrátný a přišel k nim.

„Ty bys moh vědět vo tý dámě, co vypadla ze sedmýho stoku. Je to asi měsíc, co?“

„Tak dlouho ne,“ řekl Joe. Byl to starší, pomalu mluvící člověk. „Vošklivá věc.“

„Byla okamžitě mrtvá?“

„Jo.“

„Jak se jmenovala? Rozumějte, byla to možná moje příbuzná,“ vysvětloval Poirot. Nebyl člověk, kterému dělá těžkou hlavu odchýlit se od pravdy.

„Opravdu, pane. To je mi líto. Byla to nějaká paní Charpentierová.“

„Bydlela v tom bytě už dlouho?“

„Počkejte, asi tak rok — možná půl druhýho. Ne, musily to být náký dva roky. Šestasedmdesátka, sedmý poschodí.“

„To jest poslední poschodí?“

„Ano, pane. Náká paní Charpentierová.“

Poirot žádný další popis nevymáhal, poněvadž se mohlo předpokládat, že takovéto věci jsou mu o jeho vlastní příbuzné známy. Místo toho se zeptal: „Způsobilo to velký rozruch, bylo hodně vyslýchání? V kterou hodinu se to stalo?“

„V pět nebo v šest ráno, myslím. Předtím žádnéj rámus, nic, z čeho by člověk usoudil, že se něco děje. Z ničeho nic spadla dolů. Bylo ještě hodně brzo, ale přesto tu byla hnedka spousta lidí a lezli sem skrz támhlety mříže. Víte, co lidi uměj.“

„A přišla samozřejmě policie.“

„To jo, policie tu byla ajncvaj. A doktor a ambulanc. Jak to vždycky bejvá,“ řekl vrátný skoro unaveným tónem člověka, kterému skáčou lidé z okna v sedmém patře jednou nebo dvakrát týdně.

„A z bytů jistě taky seběhli dolů všichni nájemníci, když slyšeli, co se stalo.“

„Ale né, těch tolik nebylo, poněvadž s tím kraválem na ulici a kolem většina o tom ani nevěděla. Sem tam někdo říkal, že trochu vykřikla, jak spadla, ale nebylo to zaseje tak moc, aby to vzbudilo pozdvižení. Jenom lidi na ulici, co šli kolem, to viděli. A pak se samosebou natahovali přes mříže, a druhý, co je viděli strkat sem hlavu, se k nim přidali. Víte, jak to vypadá, když dojde k nějakému neštěstí!“

Poirot ho ujistil, že ví, co to znamená.

„Žila sama?“ řekl a znělo to jen zpola jako otázka.

„Jo.“

„Ale mezi ostatními nájemníky měla jistě přátele?“

Joe pokrčil rameny a zavrtěl hlavou. „Je to možný. Já nevím. Nikdá jsem ji moc s našima lidma v restauraci neviděl. Někdy si sem na oběd zvala přátele, který nebyli vodsud'. Ne, neřek bych, že se tady s někým vobzvlášť kamarádila. Nejlíp uděláte,“ řekl Joe, který začínal být už trochu nepokojný, „když půjdete a popovídáte si s panem MacFarlanem, kterej je tady správcem, jestli chcete o ní něco vědět.“

„Ach, děkuji vám, to taky udělám.“

„Támhle v tom bloku má kancelář, pane. V přízemí. Má to tam napsaný na dveřích.“

Poirot šel, kam mu bylo ukázáno. Vytáhl z aktovky hned první dopis shora, který mu opatřila slečna Lemonová a na němž stálo ‚Pan McFarlane‘. Ukázalo se, že pan McFarlane je hezký, chytře vypadající muž kolem pětačtyřicítky. Poirot mu podal dopis. McFarlane jej otevřel a přečetl.

„Ach ano,“ řekl. „Rozumím.“

Položil jej na stůl a pohlédl na Poirota.

„Majitelé mě žádají, abych vám poskytl veškerou pomoc, pokud jde o smrt paní Louisy Charpentierové. Tak tedy, co si přejete vlastně vědět, monsieur“... mrkl znovu do dopisu... „monsieur Poirote?“

„Jest to, ovšem, všechno naprosto důvěrné,“ řekl Poirot. „Její příbuzní byli vyrozuměni policií a notářem, protože jsem však odjíž-

děl do Anglie, rádi by se dozvěděli trochu víc osobních fakt. Jest to trapné, dostane-li se člověku jen úřední zpráva.“

„Ano, ovšem. To plně chápu. Povím vám všechno, co vím.“

„Jak dlouho zde bydlela a jak došlo k tomu, že si ten byt najala?“

„Byla tady — můžu to přesně najít — asi dva roky. Byl tady prázdný byt a myslím si, že dáma, která se stěhovala, byla její známá a předem jí řekla, že byt pouští. To byla paní Wilderová. Pracovala v rozhlase. Nějaký čas byla v Londýně, ale pak jela do Kanady. Velmi milá dáma — řek bych, že zesnulou moc dobře neznala. Jen se asi před ní zmínila, že byt pouští. Paní Charpentierové se líbil.“

„Považoval jste ji za slušnou nájemnici?“ Pan McFarlane maličko zaváhal, než odpověděl.

„Ano, byla to dobrá nájemnice.“

„Můžete mi to povědět, nemusíte se ostýchat,“ řekl Hercule Poirot. „Byly tam divoké večery, co? Nebyla — řekněme — příliš vybíravá, co se zábavy týče?“

Pan McFarlane přestal být tak opatrný.

„Čas od času nějaká ta stíznost byla, ale byli to hlavně staří lidé, co si stěžovali.“

Hercule Poirot naznačil posunkem napití.

„Ano, pane, ráda si trochu přihnula — a ta její parta byla dost nevázaná. Sem tam z toho byly nepříjemnosti.“

„A potrpěla si na pány?“

„No o tom bych raději nemluvil.“

„Ovšem, ovšem, ale to jest jasné.“

„Samozřejmě, nebyla už zrovna nejmladší.“

„Zdání často klame. Kolik byste jí tak řekl?“

„To je těžko říct. čtyřicet — pětáctýřicet.“ Dodal: „Nebyla moc zdravá, víte.“

„Rozumím.“

„Moc pila — to je jisté. A pak na ni přišla vždycky velká deprese. Byla nervózní, chodila, myslím, pořád k doktorům, a nevěřila tomu, co jí říkali. Ženy si vezmou něco do hlavy — zvlášť v těchhle letech — myslela si, že má rakovinu. Byla si tím úplně jistá. Doktor jí to vymlouval, ale nevěřila mu. Při ohledání řekl, že jí nic vážného

nebylo. Teda, o takových věcech člověk slyší každý den. Byla z toho nervově úplně zničená a jednoho krásného dne...“ Pokýval hlavou.

„To jest opravdu smutné,“ řekl Poirot. „Měla mezi nájemníky nějaké bližší přátele?“

„Pokud vím, ne. Víte, v těchhle domech se kamaráčovství moc nepěstuje. Tady bydlí většinou zaměstnaní lidé, obchodníci.“

„Myslel jsem třeba na slečnu Claudii Reeceovou-Hollandovou. Rád bych věděl, zda se spolu znaly.“

„Slečnu Reeceovou-Hollandovou? Myslím, že ne. Totiž od vidění asi ano, promluvily spolu, když jely výtahem nahoru, takhle to ano. Ale že by mezi nimi byly nějaké bližší styky, to myslím, že ne. Rozumíte, patřily k různé generaci. Totiž...“ Pan McFarlane vypadal trochu vyveden z míry. Poirot by byl rád věděl proč.

Řekl: „Jedna z těch dívek, které bydlí u slečny Hollandové, paní Charpentierovou znala, je to, myslím — slečna Norma Restaricková.“

„Ze ji znala? O tom nevím — přišla sem teprve nedávno. Znáám ji sotva podle vidění. Vypadá trochu vylekaně. Ta asi nebude dlouho ze školy.“ Dodal: „Přejete si ještě něco, pane?“

„Ne, děkuji. Byl jste velice laskav. Myslíte, že bych se mohl na ten byt podívat? Jen abych mohl říci...“ Poirot se odmlčel a blíže nevysvětlil, co by chtěl, aby mohl říci.

„Tak počkejte. Ten byt má teď nějaký pan Travers. Je celý den v City. Tak jen pojd'te se mnou, pane, jestli chcete.“

Šli nahoru do sedmého poschodí. Jak pan McFarlane vstrčil klíč do dírky, spadla jedna číslice ze dveří a jen tak tak, že neklepla do Poirotovy lakýrky. Mrštně poskočil a pak se sehnul a číslici zvedl. Připíchl ji velice pečlivě na dveře.

„Ty číslice jsou uvolněné,“ řekl.

„Promiňte, pane. Poznamenám si to. Čas od času se uvolní. Tak, a jsme tady.“

Poirot vešel do obývacího pokoje. Ten vypadal v té chvíli hodně neosobně. Na stěnách byly tapety připomínající žilkované dřevo. Nábytek byl pohodlný, konvenční, jedině televizní aparát a řada knížek svědčily o osobním vkusu.

„Všechny tyhle byty jsou částečně zařízené,“ řekl pan McFarlane. „Nájemníci si sem nemusí nic vlastního nosit, ledaže chtějí. O přechodné nájemníky je velice dobře postaráno.“

„Výzdoba jest všude stejná?“

„Ne zcela. Zdá se, že lidé mají rádi tu imitaci přírodního dřeva. Dělá dobré pozadí pro obrazy. Různá je jediná stěna proti dveřím. Máme celou řadu fresek, z nichž si lidé můžou vybrat.“

Máme jich deset druhů,“ řekl pan McFarlane s troškou pýchy. „Předně japonský — velice umělecký, že ano? A pak anglická zahrada. A ty s ptáky jsou velice pozoruhodné; a dále se stromy, s harlekýny, jiné dělají zajímavý abstraktní dojem — samé čáry a krychle v živých kontrastních barvách. Jsou to všechno kresby dobrých umělců. Zrovna tak náš nábytek. Je ve dvou barvách a lidé si sem samozřejmě můžou přidat z vlastního, co chtějí. Ale obvykle se s tím nenamáhají.“

„Většina z nich si na domácí krb nepotrpí,“ dohadoval se Poirot.

„Ne, jsou to stěhovaví ptáci nebo lidé příliš zaměstnaní, kteří mají rádi pořádné pohodlí, dobrou koupelnu atd., ale o výzdobu nemají zájem, ačkoliv jsme tu také měli jednoho nebo dva domácí kutily, což z našeho hlediska není právě žádoucí. Museli jsme vsunout do nájemní smlouvy doložku, že musí dát věci zpátky, jak byly — nebo za to zaplatit.“

Dostali se zřejmě dost daleko od hovoru o smrti paní Charpentierové. Poirot přistoupil k oknu. „Bylo to odsud?“ zašeptal jemnocitně. „Ano. To je to okno. Po levé straně. Má balkón.“

Poirot se podíval dolů.

„Sedm poschodí,“ řekl. „Dlouhá cesta.“

„Ano, smrt nastala okamžitě, to mě utěšuje. Samozřejmě, mohla to být nešťastná náhoda.“

Poirot zavrtěl hlavou.

„To nemyslíte vážně, pane McFarlane. Bylo to jistě úmyslné.“

„Nu, člověk vždycky raději hádá na přirozenější způsob smrti. Bohužel, nebyla to asi šťastná žena.“

„Děkuji vám za vaši laskavost,“ řekl Poirot. „Budu moci jejím příbuzným ve Francii podat velmi jasný obraz.“

Jeho vlastní obraz o tom, co se přihodilo, nebyl tak jasný, jak by si byl přál. Doposud tu nebylo nic, co by podpořilo jeho teorii, že smrt Louisy Charpentierové byla důležitá. Zamyšleně opakoval křestní jméno, Louisa... Proč se mu to jméno tak vtíralo na mysl? Zavrtěl hlavou. Poděkoval panu McFarlanovi a odešel.

17

Vrchní inspektor Neele seděl za psacím stolem a vypadal velmi úředně a neosobně. Pozdravil zdvořile Poirota a ukázal mu na židli. Jakmile mladý muž, který Poirota uvedl, odešel, chování vrchního inspektora Neela se změnilo.

„Tak copak máte za lubem, vy zpropadený tajnůstkáři?“ řekl.

„Co se toho týče, tak už to přece víte,“ odpověděl Poirot.

„Ach tak, no už jsem leccos prošťoural, ale mám dojem, že v téhle díře toho pro vás moc nebude.“

„Proč v díře?“

„Protože vy jste zrovna jako lovec myší. Sedíte jako kočka u díry a čekáte, až myška vyleze. Chcete-li něco vědět, pak v téhle díře žádná myš není. Dejte pozor, já neříkám, že byste nemohl odhalit nějaké pochybné obchody. Znáte tyhle finančníky. Nejspíš v tom bude dost nekalých transakcí s těmi nerosty, koncesemi a petrolejem a vším možným. Ale firma Joshua Restarick, společnost s ručením omezeným, má dobrou pověst. Rodinný podnik — nebo aspoň rodinný býval — dnes jej tak nazvat nemůžete. Simon Restarick žádné děti neměl, a jeho bratr Andrew má jen tuto dceru. Byla tu také stará teta z matčiny strany. Dcera Andrewa Restaricka žila u ní, když vyšla školu a její vlastní matka umřela. Teta zemřela před půl rokem na mrtvici. Byla trochu praštěná, řekl bych — patřila k několika dost výstředním náboženským obcím. Ne že by na nich bylo něco špatného. Simon Restarick byl obyčejný typ chytrého obchodníka, jeho manželka byla společenská žena. Vzali se dost pozdě.“

„A Andrew?“

„Andrew zřejmě trpěl touhou po dálkách. Nic se na něho neví. Nikdy nikde dlouho nezůstal, toulal se po jižní Africe, Jižní Americe, Keni a po mnoha dalších zemích. Jeho bratr několikrát naléhal, aby se vrátil, ale neuspěl. Neměl rád Londýn ani obchod, ale zřejmě měl

rodinný čich, jak vydělat peníze. Šel po nalezištích nerostů a takových věcech. Nebyl žádný lovec slonů nebo archeolog nebo botanik nebo něco takového. Všechno jeho podnikání bylo obchodní a vždycky dobře dopadlo.“

„Takže byl svým způsobem také konvenční.“

„Ano, tak asi. Nevím, co ho přimělo k tomu vrátit se do Anglie, když bratr zemřel. Snad nová manželka — znovu se oženil. Hezká žena a o hodně mladší než on. Bydlí teď u starého strýce Rodericka Horsefielda, jehož sestra byla provdána za strýce Andrewa Restaricka. Ale myslím, že tam jsou jen přechodně. Je něco z toho pro vás nové? Nebo to už všechno víte?“

„Z velké části jsem o tom už slyšel,“ řekl Poirot. „Bylo v té rodině na některé straně šílenství?“

„Myslím, že ne, až na tu starou tetičku a její bláznivá náboženství. A to není nic neobvyklého u ženy, která tu žije sama.“

„Takže všechno, co mi můžete skutečně říci, jest, že tu byla hromada peněz.“

„Hromada peněz,“ přisvědčil vrchní inspektor Neele. „A všechny docela poctivě získané. Některé Andrew Restarick vložil do podniku, vezměte to na vědomí. Jihoafrické koncese, doly, naleziště nerostů. Řekl bych, že časem vzrostou nebo přijdou na trh, a pak tu bude opravdu spousta peněz.“

„A kdo je zdědí?“ řekl Poirot.

„To záleží na tom, komu je Andrew Restarick odkáže. To závisí na něm, ale řekl bych, že kromě jeho ženy a dcery tu není nikdo, kdo by připadal v úvahu.“

„Takže jednoho dne budou obě dědit spoustu peněz?“

„To bych řekl. Počítám, že tu je hodně rodinných trustů a podobných věcí. Všechny ty obvyklé obchodní fígle.“

„Neexistuje žádná jiná žena, o kterou by se zajímal?“

„Nic takového není známo. Myslím, že to není pravděpodobné. Má hezkou novou ženu.“

„Mladý muž by se tohle všechno mohl snadno dozvědět,“ řekl Poirot zamyšleně.

„A s dcerou se oženit, chcete říct. Nic ho nezarazí, i kdyby byla pod soudní kuratelou. Samozřejmě, otec by ji pak mohl vydědit, kdyby chtěl.“

Poirot pohlédl na úhledně psaný seznam, který držel v rukou.

„A co ta Wedderburnova galerie?“

„Divil jsem se, že jste na ni přišel. Byl u vás nějaký klient kvůli padělku?“

„Oni obchodují s padělky?“

„Lidé neobchodují s padělky,“ řekl vrchní inspektor Neele káravě. „Nějaký milionář z Texasu tu kupoval obrazy a platil za ně neuvěřitelné obnosy. Prodali mu jednoho Renoira a jednoho van Gogha. Renoir představoval dívčí hlavičku a byly pochybnosti o jeho pravosti. Šlo to před soud. Dostavila se spousta uměleckých znalců, kteří podali svůj posudek. A jak to obvykle bývá, nakonec jeden druhého vyvracel. Galerie nabídla vzít v každém případě obraz zpět. Milionář si to však nerozmyslel, protože poslední módní znalec přísahal, že obraz je naprosto pravý. Tak si ho nechal. Přesto však od té doby lpí na galerii stín podezření.“ Poirot se znovu podíval do seznamu. „A co pan David Baker? Podíval jste se mi na něho?“

„Ach, ten patří k obyčejným darebákům. K těm ničemům, co chodí v tlupách a rozbíjejí bary. Žijí z rudého srdce, z heroinu, z kokainu — Děvčata jsou po nich celá pryč. Je to ten typ mládence, kterého je jim líto, říkají, že život k němu byl tvrdý a že je báječný talent. Jeho umění není uznáváno. Chcete-li vědět můj názor, není na něm nic než obyčejný sex-appeal.“

Poirot znovu nahlédl do seznamu. „Víte něco o panu poslanci Reeceovi-Hollandovi?“

„Politicky dost zdatný. Umí dobře žvanit. Jeden nebo dva trochu podivné obchůdky v City, ale vykroutil se z nich docela hladce. Řekl bych, že je to nevybíravý chlapík. Tu a tam vydělal pořádnou hromadu peněz dost pochybnými prostředky.“

Poirot došel k svému poslednímu bodu. „A co sir Roderick Horsefield?“

„Milý stařík, ale praštěný. Vy máte ale nos, Poirote; strkáte ho do všeho, co? Ano, ve zvláštním oddělení byly nepříjemnosti. Kvůli tomu bláznivému psaní memoárů. Nikdo neví, k jakému nerozváž-

nému odhalení dojde příště. Všichni ti staří, ať byli v armádě nebo jinde, se předhánějí, aby uveřejnili vlastní verzi toho, co si pamatují na jiné. Obvykle na tom moc nesejde, ale někdy — nu, rozumíte přece, kabinety mění svou politiku a není záhodno narazit na něčí nedůtklivost nebo oslavovat někoho nežádoucího a tak musíme hledět ty staříky umlčet. S některými to není snadné. Chcete-li do něčeho takového strkat nos, musíte jít do zvláštního oddělení. Potíží je v tom, že neničí papíry, které měli. Nechají si všechny. Přesto si myslím, že na tom moc není, máme však důkaz, že jistá mocnost po nich slídí.“

Poirot zhluboka povzdechl.

„Byl jsem vám něco platný?“ zeptal se vrchní inspektor.

„Jsem velmi rád, že jsem seznal názor oficiálních míst. Ale nemyslím si, že to, co jste mi řekl, mi příliš pomohlo.“ Vzdychl a pak řekl: „Co byste si pomyslel, kdyby vám náhodou někdo pověděl, že nějaká žena — nějaká mladá půvabná žena — nosí paruku?“

„Na tom nic není,“ řekl vrchní inspektor Neele a trochu nevrle dodal: „Má žena vždycky nosí paruku, když jsme na cestách. Je to praktické.“

„Promiňte,“ řekl Hercule Poirot.

Když se oba muži loučili, zeptal se vrchní inspektor: „Ten materiál o tom případu sebevraždy v těch domech, který jste chtěl, ten jste jistě dostal? Poslal jsem vám ho.“

„Ano, děkuji. Alespoň úředně zjištěná fakta. Holý zápis.“

„Něco z toho, o čem jste teď právě mluvil, mi to připomnělo. Hned si na to vzpomenu. Byla to taková obvyklá, trochu smutná historie. Dáma lehčích mravů, potrpěla si na muže, dost peněz, aby měla z čeho žít, žádné zvláštní starosti, hodně pila a šlo to s ní z kopce. A pak jí vlezlo na mozek, že je nemocná. Rozumíte, vezmou si do hlavy, že mají rakovinu nebo něco podobného. Jdou k doktorovi, a ten jim řekne, že jim nic není, a jdou domů, ale nevěří mu. Chcete-li vědět můj názor, je to obvykle proto, že už nejsou pro muže tak přitažlivé, jako bývaly. To je to, co je opravdu tíží. Ano, to se stává napořád. Je jim, chudinkám, smutno. Paní Charpentierová byla právě taková. Myslím, že žádná...“ odmlčel se. „No ovšem, už si vzpomínám. Vy jste se ptal na jednoho našeho poslance, Reece-Hollanda.

On si taky rád potají vyhodí z kopýtko. Zkrátka Louise Charpentierová byla jeden čas jeho milenkou. To je všechno.“

„Byl to vážný poměr?“

„To bych ani neřekl Chodili spolu do nějakých pochybných klubů a podobných podniků. Víte, my tyhle věci nenápadně sledujeme. Ale v novinách o nich nikdy nic nebylo. Nic takového.“

„Rozumím.“

„Ale nějakou dobu to trvalo. Půl roku je spolu bylo tu a tam vidět, myslím však, že ona nebyla jediná, a on, myslím, také ne. Tak to vám asi nepomůže, co?“

„Myslím, že ne,“ řekl Poirot.

„Ale přece jen,“ říkal si v duchu, jak scházel se schodů, „přece jen to jest spojovací článek. Vysvětluje rozpaky pana McFarlana. Jest to článek, maličký článek, článek mezi panem poslancem Emlynem Reecem-Hollandem a Louisou Charpentierovou.“ Pravděpodobně — nic neznámá. Proč taky? Ale přece jen... „Vím toho příliš mnoho,“ říkal si v duchu zlostně Poirot. „Vím toho příliš mnoho. O každém toho vím trochu, ale nemohu potřebnou kombinaci dát dohromady. Polovina těch fakt je bezvýznamná. A já chci mít kombinaci. Kombinaci. Půl království za kombinaci,“ řekl nahlas.

„Promiňte, pane,“ řekl liftboy a vyděšeně se k němu otočil.

„To nic,“ řekl Poirot.

18

Poirot se zastavil u vchodu do Wedderburnovy galerie, aby si prohlédl obraz, na němž byly namalovány tři útočně vypadající krávy s nemožně protáhlými těly a obrovské složité stavby větrných mlýnů v pozadí. Zdálo se, že krávy a mlýny nemají navzájem nic společného ani s tím podivným nachovým zbarvením.

„Zajímavé, co,“ řekl měkký mazlivý hlas.

Vedle Poirota stál muž v středních letech, jehož úsměv stavěl na odiv téměř nadměrný počet krásných bílých zubů.

„Jak svěží.“

Měl široké, bílé baculaté ruce, kterými mával, jako by chtěl vykroužit arabesku,

„Šikovná výstava. Minulý týden skončila. Především byla otevřena výstava Clauda Raphaela. Půjde dobře. Opravdu velmi dobře.“

„Ano,“ řekl Poirot a dal se zavést skrze šedý sametový závěs do dlouhé místnosti.

Poirot hodil několik opatrných, třebaže pochybných poznámek. Tloušťák se ho chopil zkušenou rukou. Patrně cítil, že tady je někdo, kdo nesmí být odstrašen. V umění prodávat měl velkou praxi. Okamžitě jste pocítili, že vás rád vidí ve své galerii, i kdybyste tu byli celý den a nic nekoupili. Jen když se díváte na ty báječné obrazy — třebaže jste si možná nemysleli, že jsou báječné, když jste vešli do galerie. Když jste však odcházeli, byli jste už přesvědčeni, že báječné je pro ně to pravé slovo. Když se vám dostalo několika užitečných rad a když jste prohodili pár otřepaných laických poznámek, jako „Tenhle se mi lepší líbí“, pan Boscombe povzbudivě odpověděl asi těmito slovy:

„To je velmi zajímavé, že tohle říkáte. Ukazuje to, mohu-li to tak říci, velkou prozíravost. Jistě si uvědomujete, že tohle lidé obvykle neříkají. Většina lidí dává přednost — nu, jak bych to řekl, něčemu poněkud samozřejmějšímu, jako je tohle,“ ukázal na modrozelené pruhy v rohu plátna, „ale tohle, ano, vy jste ihned poznal hlavní merit věci. Já sám bych řekl — je to samozřejmě jen můj osobní názor — že je to jedna z Raphaelových nejlepších věcí.“

S hlavami nakloněnými na stranu dívali se spolu na šiřatý oranžový kosočtverec, z něhož visely dvě lidské oči na něčem, co vypadalo jako pavučinové vlákno. Protože příjemná známost byla navázána a času bylo zřejmě dost, poznamenal Poirot: „Myslím, že u vás pracuje slečna Frances Caryová, že ano?“

„No jistě, Frances. Chytré děvče. Velice umělecky založená a také schopná. Právě se vrátila z Portugalska, kde nám zařizovala uměleckou výstavu. Má velký úspěch. Ona sama docela slušně maluje, ale řekl bych, že není opravdu tvůrčí, jestli víte, co tím myslím. V obchodním jednání je lepší. Myslím, že si je toho sama vědoma.“

„Mám tomu tedy rozumět tak, že jest dobrou ochránkyní umění?“

„Ach ano. Zajímá se o *Les Jeunes*. Povzbuzuje talenty. Přesvědčila mě, abych minulé jaro uspořádal výstavu pro malou skupinu umělců. Mělo to docela úspěch — tisk si toho všiml — všechno v malém měřítku, rozumějte. Ano, má své chráněnce.“

„Jsem trochu staromódní, rozumíte. Někteří tihle mladíci — *vraiment!*“ Poirot zvedl ruce.

„Ach,“ řekl pan Boscombe shovívavě, „nesmíte soudit podle vzhledu. To je jen móda, víte. Vousy a přiléhavé nohavice a brokát a vlasy. To přejde.“

„Ten David jaksejmenuje,“ řekl Poirot. „Zapomněl jsem jeho příjmení. Slečna Caryová má o něm zřejmě vysoké mínění.“

„Nemyslíte snad Petra Cardiffa? To je teď její chráněncem. Rozumíte, já si jím nejsem zdaleka tak jist jako ona. On doopravdy není tak moc avantgardní, jako je vyloženě zpátečnický. Někdy je úplně, úplně — jako Burne-Jones. Přesto člověk nikdy neví. Takové zpětné vlivy sem tam přijdou do módy. Dělá mu občas modelku.“

„David Baker jsem chtěl říct — nemohl jsem si vzpomenout,“ řekl Poirot.

„Není špatný,“ řekl pan Boscombe bez jakéhokoli nadšení. „Podle mého názoru je málo originální. Je jeden z těch umělců, o nichž jsem se zmínil, ale neudělal žádný zvláštní dojem. Slušný malíř, ale nijak pozoruhodný. Spíš napodobuje!“

Poirot šel domů. Slečna Lemonová mu dala dopisy k podpisu, a když byly řádně podepsány, zase odešla. George mu předložil *omelette fines herbes*, obloženou, dalo by se říci, taktním chápavým chováním. Když se po obědě Poirot uvelebil ve svém křesle s rovným opěradlem a s kávou po ruce, zazvonil telefon.

„Paní Oliverová, pane,“ řekl George, který zvedl telefon a teď jej podával Poirotovi.

Poirot vzal telefon neochotně. Nechtěl mluvit s paní Oliverovou. Tušil, že ho bude nutit do něčeho, co udělat nechtěl.

„Monsieur Poirot?“

„*C'est moi*“

„Tak copak děláte? Copak jste udělal?“

„Sedím na židli,“ řekl Poirot. „Přemýšlím,“ dodal.

„To je všechno?“ řekla paní Oliverová.

„To jest důležitá věc,“ řekl Poirot. „Zda v tom budu mít úspěch nebo ne, to zatím nevím.“

„Ale musíte najít tu dívku. Byla nejspíš unesena.“

„Jistě to tak vypadá,“ řekl Poirot. „A mám tu dopis, který přišel polední poštou, její otec mě žádá, abych se u něho stavil a řekl mu, jak jsem pokročil.“

„Nu a jak jste *pokročil*?“

„Zatím nijak,“ odpověděl neochotně Poirot.

„Monsieur Poirote, vy se musíte vzchopit, doopravdy vzchopit.“

„Vy také!“

„Proč já také, co tím myslíte?“

„Musíte se vzchopit a přestat mě honit.“

„Pročpak se nejdete podívat na to místo v Chelsea, kde jsem byla udeřena do hlavy?“

„Mám se snad dát praštit taky?“

„Já vám prostě nerozumím,“ řekla paní Oliverová. „Přivedla jsem vás přece na stopu, když jsem tu dívku objevila v kavárně. Sám jste to říkal.“

„Já vím, já vím.“

„A vy si ji pak klidně ztratíte!“

„Já vím, já vím.“

„A co ta ženská, jak skočila z okna. Z toho jste nic nedostal?“

„Ano, vyptával jsem se tam.“

„No a?“

„Nic. Takových žen jest spousta. Když jsou mladé, jsou přitažlivé a mají milostné poměry, pak jsou vášnivé a mají ještě víc poměrů, potom přestávají být přitažlivé, jsou nešťastné a příliš pijí, myslí si, že mají rakovinu nebo nějakou smrtelnou chorobu, a tak nakonec ze zoufalství a osamělosti skočí z okna!“

„Říkal jste, že její smrt je důležitá — že to něco znamená.“

„To by byla měla.“

„Skutečně!“ Na to už paní Oliverová nedokázala nic říct a zavěsila.

Poirot se znovu opřel v křesle, co nejvíc mohl dozadu, protože zadní opěradlo bylo rovné, pokynul Georgeovi, aby odnesl kávovou konvici a také telefon, a přemýšlel dál o tom, co věděl a co nevěděl.

Aby si myšlenky ujasnil, mluvil nahlas. Připomněl si tři filosofické otázky.

„Co vím? Več mohu doufat? Co bych měl dělat?“

Nebyl si jist, zda je uvedl ve správném pořadí nebo zda to byly opravdu ty pravé otázky, ale přemýšlel o nich.

„Jsem asi moc starý,“ řekl si Hercule Poirot v největším zoufalství. „Co vím?“

Po úvaze si pomyslně, že toho ví příliš mnoho! Prozatím tu otázku odložil.

„Več mohu doufat?“ Nu, člověk může vždycky doufat. On může doufat, že jeho skvělý mozek, který vyniká nad ostatní, najde dříve nebo později odpověď na tento problém, kterému opravdu nerozuměl, jak sám s nepokojem cítil.

„Co bych měl dělat?“ Nu, to bylo velmi jasné. Měl by navštívit pana Restaricka, který byl kvůli své dceři zřejmě celý pryč a který bude nepochybně Poirotovi dávat vinu, že mu ještě osobně dceru nedoručil. Poirot to nahlížel a chápal jeho hledisko, bylo mu však proti mysli ukázat se v tak velice nepříznivém světle. Jediná věc, kterou mohl udělat, bylo zavolat na jisté číslo a zeptat se, jaký je další vývoj.

Než to však udělá, musel se vrátit k otázce, kterou prve odložil.

„Co vím?“

Věděl, že na Wedderburnově galerii tkví stín podezření — dosud se tam drželi zákona, neváhali by však podvést nevědomé milionáře a prodat jim pochybné obrazy.

Připomněl si pana Boscomba s jeho baculatýma bílýma rukama a s jeho hojným chrupem, a rozhodl se, že se mu nelíbí. Byl to druh muže, který skoro jistě dělá špinavé obchody, ačkoliv se určitě dovede velice dobře krýt. To byla skutečnost, která mohla být užitečná, protože mohla vést k Davidu Bakerovi. Pak tu byl sám David Baker, Páv. Co o něm věděl? Seznámil se s ním, hovořil s ním a utvořil si o něm jistý názor. Pro peníze by provedl jakoukoli ničemnost, oženil by se s bohatou dědičkou pro peníze a ne z lásky, a mohl se možná nechat koupit. Ano, pravděpodobně by se dal koupit. Andrew Restarick si to jistě myslel a měl pravděpodobně pravdu. Ledaže...

Uvažoval o Andrewovi Restarickovi a myslel přitom víc na obraz visící na stěně nad ním než na živého muže. Připomněl si výrazné tahy, vyčnívající bradu, rozhodný, odhodlaný výraz. Pak pomyslel na paní Restarickovou, tu, která umřela. Ta zatrpklá křivka jejích úst... Zajde si možná znovu do Zátíší podívat se na tu podobiznu, aby ji jasněji viděl, protože by v ní mohl být klíč k Normě. Norma — ne, nesmí ještě myslet na Normu. Co ještě zbývá?

Je tu Mary Restaricková, o níž ta dívka Soňa řekla, že musí mít milence, protože jezdí tak často do Londýna. Uvažoval o té věci, nedomníval se však, že má Soňa pravdu. Myslel si, že paní Restaricková jezdí do Londýna spíše proto, aby se podívala na nemovitosti, které by bylo možno koupit, na přepychové byty, na domy v Mayfair, na malíře dekorací, na všechny ty věci, které je možno dostat za peníze v hlavním městě.

Peníze... Zdálo se mu, že všechny ty věci, které mu prošly hlavou, došly nakonec k tomuhle: k penězům. K jejich důležitosti. V tomhle případě bylo hodně peněz. Nějakým způsobem, který tu nebyl patrný, tu peníze nějak padaly na váhu. Hrály tu svou roli. Dosud ho nic neopravňovalo věřit, že tragická smrt paní Charpentierové byla dílem Normy. Žádná stopa po nějakém důkazu, po nějakém motivu; a přece se mu zdálo, že tu nepopíratelný spojovací článek je. Dívka řekla, že „možná spáchala vraždu“. Smrt se stala den nebo dva dny předtím — došlo k ní v domě, kde bydlila. Byla by to jistě příliš velká náhoda, aby tu nebyla nějaká spojitost. Znovu si připomněl tajemnou nemoc, která postihla Mary Restarickovou. Událost tak prostá, až klasická ve svých hlavních rysech. Případ otravy, kde travič byl — musil být — někým z domácnosti. Otrávil se Mary Restaricková sama, pokusil se ji otrávit manžel, dala jí jed ta dívka Soňa? Nebo byla pachatelkou Norma? Poirot si musil přiznat, že všechno ukazuje na Normu jakožto osobu, která k tomu měla nejspíš důvod.

„*Tout de même,*“ řekl Poirot, „poněvadž nemůžu nic najít, *eh bien*, můžu tu logiku zahodit.“

S povzdechem vstal a přikázal Georgeovi, aby mu sehnal taxíka. Musí dodržet schůzku s Andrewem Restarickem.

19

Claudia Reeceová-Hollandová nebyla dnes v kanceláři. Místo ní přijala Poirota žena ve středních letech. Řekla, že na něho pan Restarick čeká, a uvedla ho do Restarickovy pracovny.

„Tak co?“ Restarick skoro ani nečekal, až Poirot bude vevnitř.
„Tak co je s mou dcerou?“

Poirot roztáhl ruce.

„Doposud — nic.“

„Ale podívejte se, člověče, nějaká stopa tu přece být musí. Takové děvče se nemůže rozplynout ve vzduchu.“

„To dělaly dívky vždycky a budou to dělat dál.“

„Rozuměl jste přece, že nelituju žádného nákladu, ať to stojí co stojí? Já nemůžu takhle dál.“

Zdálo se, že je tentokrát úplně na pokraji zhroucení. Vypadal hubenější a jeho zarudlé oči mluvily o bezesných nocích.

„Vím, jaká jest asi vaše úzkost, ujišťuji vás však, že jsem udělal všechno možné, abych ji našel. Bohužel, tyhle věci nejdou uspěchat.“

„Možná, že ztratila paměť, nebo — nebo může — myslím, mohla by být nemocná. Mohla — onemocnět.“

Poirot si pomyslel, že ví, co ta přerušená věta znamená. Restarick chtěl říci: „Může být mrtvá.“

Posadil se na druhou stranu stolu a řekl: „Věřte mi, chápu vaši úzkost a musím vám znovu říci, že výsledek by byl mnohem rychlejší, kdybyste se obrátil na policii.“

„Ne!“ vyletělo Restarickovi z úst.

„Mají větší možnosti, četnější způsoby pátrání. Ujišťuji vás, že to není jen otázkou peněz. Peníze vám nemohou zajistit stejného výsledku jako vysoce výkonná organizace.“

„Člověče, přestaňte s tím utěšováním, to nemá cenu. Norma je má dcera, má jediná dcera, kterou mám, má krev.“

„Jste si jist, že jste mi o své dceři pověděl všechno — všechno, co jest možné?“

„Co víc vám mohu povědět?“

„To musíte vědět vy, ne já. Došlo například v minulosti k nějakým událostem?“

„Jakého druhu? Co tím, člověče, myslíte?“

„Jakýkoli jasný případ duševní nevyrovnanosti?“

„Vy myslíte, že — že —“

„Co já vím? Jak já to mohu vědět?“

„A jak já to mám vědět?“ řekl Restarick najednou hoře. „Co já o ní vím? Za všechna ta léta. Grace byla tvrdá žena. Žena, která snadno nezapomínala a neodpouštěla. Někdy cítím — cítím, že nebyla tím pravým člověkem na vychování Normy.“

Vstal, přešel dvakrát místnost a pak si zase sedl.

„Samozřejmě, neměl jsem svou ženu opouštět. To vím. Nechal jsem ji, aby dítě vychovala. Ale tehdy jsem si, myslím, našel sám pro sebe omluvu. Grace byla žena výborné povahy a Normě tak oddaná. Byla tedy pro ni dokonale dobrým ochráncem. Bylo tomu ale tak? Bylo tomu opravdu tak? Z některých dopisů, které mi psala, bylo cítit hněv a touhu po pomstě. Nu, to je, myslím, dost přirozené. Já však byl celá ta léta pryč. Byl bych měl přijet zpátky, přijet častěji zpátky a zjistit, jak se dítěti daří. Měl jsem, myslím, špatné svědomí. Ach, nemá cenu to teď omlouvat.“

Otočil prudce hlavu.

„Ano, tenkrát, když jsem ji znovu uviděl, skutečně jsem si myslel, že její chování je naprosto neukázněné, nervózní. Doufal jsem, že za krátký čas ona a Mary budou spolu lépe vycházet, ale musím přiznat, že nemám pocit, že by to děvče bylo úplně normální. Myslel jsem, že by pro ni bylo lepší, aby měla v Londýně nějaké zaměstnání a přijížděla domů koncem týdne, aby nebyla po celý čas nucena být v Maryině společnosti. Ach, mám dojem, že jsem to všechno zpackal. Ale kde jen je, monsieur Poirote? Kde je? Myslíte si, že snad ztratila paměť? Člověk slyší o takových věcech.“

„Ano,“ řekl Poirot, „to jest jedna možnost. V takovém stavu může bloudit sem a tam a vůbec neví, kdo jest. Nebo ji mohla potkat nějaká nehoda. To jest méně pravděpodobné. Ujišťuji vás, že jsem se dotazoval v nemocnicích i na jiných místech.“

„Nemyslíte si — nemyslíte si, že je mrtva?“

„Bylo by snadnější nalézt ji mrtvou než živou, za to vám ručím. Uklidněte se, pane Restaricku. Uvědomte si, že má snad přátele, o nichž nic nevíte. Přátele v kterékoli části Anglie, přátele, které po-

znala, když žila s matkou, nebo s tetou, nebo přátele, kteří byli přáteli jejích kamarádek ze školy. Roztrždit všechny ty věci zabere čas. Budete se možná muset připravit na to, že jest u nějakého přítele.“

„U Davida Bakera? Kdybych si myslel, že...“

„U Davida Bakera není. To jsem si zjistil ze všeho nejdřív,“ řekl Poirot suše.

„Jakpak mám vědět, jaké má přátele?“ Vzdychl. „Jestli ji najdu — raději řeknu, až ji najdu — tak ji z tohohle všeho vezmu pryč.“

„Z čeho všeho?“

„Z téhle země. Od chvíle, kdy jsem se sem vrátil, monsieur Poirote, byl jsem nešťastný, jen nešťastný. Vždycky jsem nenáviděl život v City. Tu nudnou kancelářskou práci, věčně stejnou, neustálé porady s právníky a finančníky. Měl jsem vždycky rád jeden a týž život. Cestovat, stěhovat se z místa na místo, dostávat se do divokých a nepřístupných míst. To je život pro mě. Nikdy jsem ho neměl opustit. Měl jsem pro Normu poslat, aby za mnou přijela, a jak říkám, tohle taky udělám, až ji najdu. Už na mě přišli s různými nabídkami na odkoupení podniku. Nu, můžou celý ten krám ode mne dostat velmi výhodně. Seberu peníze a vrátím se zpátky do země, která něco znamená, která je skutečná.“

„Ach tak! A co tomu řekne vaše žena?“

„Mary? Ta je na ten život zvyklá. Vždyť odtamtud pochází.“

„Pro *les femmes* se spoustou peněz může být Londýn velice přitažlivé město,“ řekl Poirot.

„Bude se na to dívat jako já.“

Na stole zazvonil telefon. Restarick zvedl sluchátko.

„Ano? Z Manchesteru? Ano. Je-li to Claudia Reeceová-Hollandová, přepojte mi ji sem.“

Minutu čekal.

„Nazdar, Claudie. Ano. Mluvte nahlas — máme velmi špatné spojení. Neslyším vás. Souhlasili?... Ach, to je škoda... Ne, myslím, že jste udělala velmi správně... Dobrá... Tak dobrá. Jeďte večerním vlakem zpátky. Promluvíme si o tom podrobněji ještě zítra ráno.“

Položil sluchátko zpátky na vidlici.

„Schopná dívka,“ řekl.

„Slečna Reeceová-Hollandová?“

„Ano. Neobyčejně schopná. Snímá z mých ramen spoustu otravných záležitostí. Dal jsem jí skoro úplně *carte blanche*, aby ten obchod v Manchesteru uzavřela podle vlastních podmínek. Opravdu jsem cítil, že se na to nemůžu soustředit. A udělala to neobyčejně dobře. Na některé věci je zrovna tak dobrá jako muž.“

Pohlédl na Poirota a náhle se vrátil k přítomnosti.

„Ach ano, monsieur Poirote. Nu, obávám se, že jsem se přestal ovládat. Potřebujete další peníze na výlohy?“

„Ne, monsieur. Ujišťuji vás, že udělám vše, co jest v mých silách, abych vám vrátil dceru v pořádku. Učinil jsem všechna opatření, aby se jí nic nestalo.“

Odešel přední kanceláří pryč. Když se dostal na ulici, podíval se nahoru na nebe.

„Potřebuji jasnou odpověď na jednu otázku,“ řekl, „to jest to, co mi chybí.“

20

Hercule Poirot pohlédl nahoru na průčelí úctyhodného georgiánského domu v ulici, která byla donedávna tichou jilicí staromódního města s výročním trhem. Teď se ho rychle zmocňoval pokrok, nový obchodní dům, Dárky, salón Margery, kavárna Peggy a přepychová nová banka našly si však své sídlo v Croftově třídě a nezasáhly do úzké Vysoké ulice.

Mosazné klepadlo na dveřích se jen blýskalo, jak si Poirot s uspokojením povšiml. Zmáčkl po straně zvonek.

Dveře se otevřely téměř naráz a v nich se objevila vysoká, ušlechtilé vypadající žena s vlasy vyčesanými nahoru, energického vystupování.

„Vy jste monsieur Poirot? Jste velmi přesný. Pojd'te dál.“

„Mám čest se slečnou Battersbyovou?“

„Zajisté.“ Podržela mu dveře a Poirot vešel dovnitř. Pověsila jeho klobouk na stojan v předsíni a vedla ho do pěkného pokoje s vyhlídkou do úzké zahrádky obehnané zdí.

Ukázala mu na židli a sama se posadila s výrazem očekávání. Bylo jasné, že slečna Battersbyová neztrácí čas konvenčními frázemi.

„Vy račte být, tuším, dřívější ředitelka školy v Meadowfield?“

„Ano. Před rokem jsem šla do penze. Jak jsem vyrozuměla, přál jste si se mnou mluvit o mé někdejší žákyni, Normě Restarickové.“

„Tak jest.“

„Neuvedl jste ve svém dopise další podrobnosti,“ řekla slečna Battersbyová a dodala: „Mohu říci, že vím, kdo jste, monsieur Poirote. Chtěla bych proto vědět trochu víc, než budu pokračovat. Pomýšlíte například na to přijmout Normu Restarickovou do zaměstnání?“

„Ne, to nemám v úmyslu.“

„Jelikož vím, jaké je vaše povolání, chápete jistě, proč bych chtěla znát další podrobnosti. Máte například doporučující dopis od někoho z Norminých příbuzných?“

„Rovněž ne,“ řekl Hercule Poirot. „Podám vám hned vysvětlení.“

„Děkuji vám.“

„Ve skutečnosti jsem zjedнан otcem slečny Resfcarickové, panem Andrewem Restarickem.“

„Ach tak. Vrátil se, myslím, nedávno do Anglie po dlouhých letech nepřítomnosti.“

„Ano, tak tomu jest.“

„Doporučující dopis od něho mi však nepřinášíte?“

„O žádný jsem ho nežádal.“

Slečna Battersbyová se na něho tázavě podívala.

„Byl by patrně chtěl jet se mnou,“ řekl Hercule Poirot. „To by mně znemožnilo položit vám otázky, které si vám položit přeji, protože jest pravděpodobné, že odpovědi na ně by mu mohly způsobit bolest a zármutek. Není důvodu, proč by mu měl být způsoben další zármutek k tomu, kterým v tuto chvíli již trpí.“

„Stalo se něco Normě?“

„Doufám, že ne... Nicméně taková možnost tu jest. Pamatujete se na to děvče, slečno Battersbyová?“

„Pamatuji si všechny své žákyně. Mám výbornou paměť. Meadowfield rozhodně není škola příliš velká. Pro dvě stě dívek, ne víc.“

„Proč jste odtamtud odešla, slečno Battersbyová?“

„Skutečně, monsieur Poirote, nenahlížím, proč by se vás tohle mělo týkat?“

„Ach ne, dal jsem pouze výraz své zcela přirozené zvědavosti.“

„Je mi sedmdesát. Není to snad dostatečný důvod?“

„Ve vašem případě, myslím, ne. Zdáte se mi být plná síly a energie, zcela schopná zastávat dál místo ředitelky po mnoho dalších let.“

„Časy se mění, monsieur Poirote. Nám se vždycky nelíbí způsob, jak se mění. Ukojím vaši zvědavost. Shledala jsem, že mám stále méně a méně trpělivosti s rodiči. Jejich úmysly s dcerami jsou neuvážené a zcela otevřeně řečeno hloupé.“

Slečna Battersbyová byla, jak Poirot věděl z nahlédnutí do její odborné kvalifikace, velmi dobře známou matematickou.

„Nemyslím, že bych vedla nečinný život,“ řekla slečna Battersbyová. „Vedu takový život, v němž mi práce lépe vyhovuje. Připravuju ke zkouškám vysokoškoláky. A teď, prosím, směla bych vědět důvod, proč se zajímáte o to děvče Normu Restarickovou?“

„Jsou tu nějaké příčiny k obavám. Abych to řekl bez obalu, ona zmizela.“

Slečna Battersbyová se dívala dál zcela lhostejně.

„Opravdu? Když říkáte ‚zmizela‘, předpokládám, že chcete říct, že opustila domov, aniž řekla rodičům, kam jde. Ach, myslím, že, její matka je mrtva, tedy aniž řekla otci, kam jde. To dnes není vůbec nic nezvyklého, monsieur Poirote. Pan Restarick nešel na policii?“

„V tomto směru jest neoblomný. Naprosto odmítá.“

„Mohu vás ujistit, že mi není známo, kde to děvče je. Nemám od ní žádnou zprávu. Opravdu od té doby, co odešla z Meadowfieldu, nemám od ní žádnou zprávu. Obávám se, že vám v tomto směru nemohu pomoci.“

„O takovou informaci mi ani nejde. Chci vědět, jaká Norma je — jak byste mi ji vy popsala. Ne snad jak vypadá. To nemyslím. Myslím její osobnost, její význačné rysy.“

„Ve škole byla Norma naprosto obyčejné děvče. Nebyla vynikající žákyní, podávala však přiměřený výkon.“

„Nebyla nervózní?“

Slečna Battersbyová uvažovala. Pak pomalu řekla: „Ne, to bych neřekla. To jest, ne víc, než by se vzhledem k jejím poměrům dalo očekávat.“

„Máte na mysli její chorou matku?“

„Ano. Byla z rozbité rodiny. Otec, kterého měla, myslím, velmi ráda, opustil náhle domov a odešel s jinou ženou — což její matka samozřejmě trpce nesla. Tím, že dávala příliš volně průchod své roztrpčenosti, rozrušila pravděpodobně dceru víc, než bylo třeba.“

„Snad by bylo lepší, kdybych se vás zeptal na váš názor na zesnulou paní Restarickovou?“

„Proč se mě ptáte na můj soukromý názor?“

„Máte něco proti tomu?“

„Ne, nijak se nezdráhám odpovědět na vaše otázky. Poměry doma jsou velice důležité v životě dívky a já jsem si je vždycky co nejvíc prostudovala ze skromných informací, které se ke mně dostaly. Podle mě byla paní Restaricková důstojná a počestná žena. Přitom pokrytecká a přísná a v životě měla tu nevýhodu, že byla nesmírně hloupá.“

„Ach,“ řekl Poirot uznale.

„Byla také, myslím, *malade imaginaire*. Patřila k tomu typu, který přehání své bolesti. Typ ženy, která bývá často v sanatoriu. Nešťastné prostředí pro dívku — obzvlášť pro dívku, která sama nemá příliš vyhraněnou osobnost. Norma neměla žádnou zjevnou intelektuální ctižádost, neměla důvěru v sebe, nebyla to dívka, které bych doporučila náročné celoživotní povolání. Slušné obyčejné zaměstnání a pak vdavky a děti, to bych jí tak nejspíš přála.“

„Nezpozorovala jste — promiňte, že se táži — nezpozorovala jste nějakých známek porušení duševní rovnováhy?“

„Porušení duševní rovnováhy?“ řekla slečna Baetersbyová. „Nesmysl!“

„Tak vy říkáte nesmysl! A nebyla nervózní?“

„Každá dívka, nebo skoro každá dívka může být nervózní, zvláště ve věku dospívání a při svém prvním střetnutí se světem. Je ještě nezralá a potřebuje při svém prvním setkání se sexem někoho, kdo by jí poradil. Dívky jsou často přitahovány k naprosto nevhodným, někdy dokonce nebezpečným mladým mužům. Zdá se, že dnešní rodiče nemají, nebo jen málokterí z nich, tu povahovou pevnost, která by před tím dcerky uchránila, takže ty pak prodělávají

dobu hysterického utrpení nebo uzavírají nevhodné manželství, které brzy nato skončí rozvodem.“

„Norma tedy neprojevila známek porušené duševní rovnováhy?“ nedal se Poirot odvrátit od své otázky.

„Je to dívka citová, ale normální,“ řekla slečna Battersbyová. „Porušení duševní rovnováhy! To je nesmysl — jak jsem vám už řekla! Nejspíš utekla s nějakým mladíkem, aby si ho mohla vzít, a nic není normálnější než to!“

21

Poirot seděl ve svém velkém hranatém křesle. Jeho ruce spočívaly na opěradlech, oči hleděly na krb, který stál před ním, ale neviděly ho. Po jedné straně křesla byl malý stolek a na něm ležely pěkně sepnuty sponkou různé listiny. Hlášení pana Gobyho, zpráva, kterou dostal od svého přítele vrchního inspektora Neela, řada jednotlivých listů s nadpisem „Z doslechu, z klepů, z řečí mezi lidmi“ a s uvedenými prameny.

V této chvíli nepotřeboval do těch listin nahlížet. Už je pečlivě přečetl a položil je sem na stolek, v případě, že by si přál podívat se na nějakou podrobnost. Chtěl teď shromáždit ve své hlavě všechno, co znal a co se dozvěděl, protože byl přesvědčen, že věci musí dávat nějakou kombinaci. Musí tady nějaká kombinace být. Teď uvažoval, z kterého přesného úhlu by k ní měl přistoupit. Nepatřil k těm, kdo s nadšením doufají v nějakou zvláštní intuici. On nebyl člověk intuitivní — pocity ale míval. Pocity samé nebyly důležité — ale to, co je snad způsobilo. Zajímavá byla příčina; nebyla často tím, co jste si mysleli, že je. Museli jste se k ní velmi často dopracovat logikou, důvtipem, znalostmi.

Jaký pocit měl u tohoto případu — jaký případ to byl? Nejlépe začít od všeobecného, pak postupovat k zvláštnímu. Jaká byla nápadná fakta tohoto případu?

Jedním z nich byly peníze, myslel si, ačkoliv nevěděl, jak. Tak či onak peníze... Také si čím dál víc myslel, že někde tu je zlo. Znal zlo. Setkal se s ním předtím. Znal jeho pach, jeho chuť, cestu, jakou se ubíralo. Potíž byla v tom, že dosud přesně nevěděl, kde je. Učinil jisté kroky, aby se zlem bojoval. Doufal, že budou stačit. Něco se

dělo, něco pokračovalo, co ještě nebylo dokonáno. Někdo někde byl v nebezpečí.

Potíž byla v tom, že fakta ukazovala oběma směry. Jestliže osoba, o níž *se domníval*, že je v nebezpečí, opravdu v nebezpečí je, pak se zdálo, pokud mohl posoudit, že tu není důvod *proč*: Proč by měla být v nebezpečí? Není tu žádný motiv. Jestliže osoba, o níž se *domníval*, že je v nebezpečí, v nebezpečí není, pak celý přístup k věci by mohl být úplně opačný... Všechno, co ukazovalo jedním směrem, musí otočit a dívat se na to ze zcela opačného hlediska.

Nechal to na chvilku nerozhodnuto a přistoupil k osobnostem — k lidem. Jakou kombinaci tvořili? Jakou roli hráli?

Za prvé — Andrew Restarick. Sebral už o Andrewovi Restarickovi hromadu informací. Všeobecný obraz jeho života před tím, než odjel do ciziny, a po tom. Neklidný člověk, který nevydržel dlouho na jednom místě nebo u jedné věci, ale lidé ho měli obyčejně rádi. Nebyl žádný marmotratník, žádný padouch a podvodník. Nebyl možná silná osobnost? V mnohém směru byl slaboch?

Poirot se nespokojeně zamračil. Ten obraz nějak neseseděl na Andrewa Restaricka, s nímž se sám seznámil. Ten jistě nebyl slabý, s tou svou vysunutou bradou, pevnýma očima a rozhodným výrazem. Byl zřejmě rovněž úspěšným obchodníkem. V dřívějších letech dělal dobře své zaměstnání, a udělal dobré obchody v jižní Africe a v Jižní Americe. Zvětšil svůj majetek. Vrátil se domů s úspěchem, nikoli s nezdarem. Jak může tedy být slabým člověkem? Je možná slaboch jen vůči ženám. S prvním manželstvím se dopustil omylu — oženil se s ženou, která se k němu nehodila... Snad ho do manželství vehnala rodina? A pak poznal tu druhou ženu. Jen tu jednu? Nebo jich bylo víc? Bylo těžké najít zprávu o těchhle věcech po tak dlouhých letech. Určitě neměl pověst stálého nevěrníka. Měl normální domov a podle všech zpráv měl velice rád svou malou dcerušku. Pak se však setkal se ženou, o níž stál tolik, že opustil svůj domov a svou vlast. Byla to skutečná velká láska.

Shodovalo se to však ještě s nějakým dalším motivem? S nechutí ke kancelářské práci, k City, k londýnskému každodennímu životu? Domníval se, že ano. Zapadalo to do kombinace. Zdálo se také, že je typ samotáře. Každý ho měl rád tady i v cizině, neměl však, jak

se zdá, důvěrné přátele. Bylo by ovšem pro něho těžké mít v cizině důvěrné přátele, poněvadž nikdy nezůstal na žádném místě dost dlouho. Pustil se do nějakého riskantního podniku, pokusil se udělat dobrý tah, to se mu povedlo, pak celou věc nechal a šel dál někam jinam.

A přece to zcela neodpovídalo obrazu, jaký si o tomto muži udělal. *Obrazu*? Toto slovo vyvolalo v jeho mysli vzpomínku na obraz, který visel v Restarickově kanceláři na zdi za jeho stolem. Byl to portrét téhož muže před patnácti lety. Jaký rozdíl přivodilo těch patnáct let v muži sedícím za stolem? Překvapivě malý, celkem vzato! Víc sedí ve vlasech, obtížnější držení ramen, povahové rysy ve tváři byly však skoro stejné. Rozhodná tvář. Muž, který ví, co chce, který má v úmyslu toho dosáhnout. Člověk, který se nebojí riskovat. Člověk s jistou bezohledností.

Proč asi Restarick přivezl ten obraz do Londýna? uvažoval Poirot. Ty podobizny muže a ženy tvořily protějšky. Z uměleckého hlediska přesně vzato měly by zůstat pohromadě. Řekl by snad psycholog, že se Restarick snad podvědomě chtěl ještě jednou odloučit od své první ženy? Snad duševně dosud prchá před její osobností, ačkoliv je mrtvá? Zajímavá věc...

Obrazy se asi dostaly ven s různým jiným rodinným zařízením, které bylo uskladněno. Mary Restaricková nepochybně vybrala některé osobní předměty k doplnění nábytku v Zátíší, pro nějž jim sir Roderick udělal místo. Byl by rád věděl, jak Mary Restarickovou, novou ženu, těšilo věšet právě tyto dvě podobizny. Bylo by možná přirozenější, kdyby dala podobiznu první ženy na půdu! Pak ho však napadlo, že pravděpodobně neměla v Zátíší půdu, kam by odložila věci, které nechtěla. Sir Roderick nejspíš uvolnil místo pro pár rodinných kousků nábytku, zatímco si manželský pár, který se navrátil do vlasti, hledá vhodný dům v Londýně. Takže na tom mnoho nezáleželo, a bylo snazší pověsit obě podobizny. Kromě toho Mary Restaricková vypadala na rozumnou ženu — ne na žárlivý a citový typ.

„*Tout de même*,“ pomyslně u Hercule Poirot, „*les femmes*, jsou všechny schopné žárlivosti, a někdy i ty, které na to nejméně vypadají!“

Jeho myšlenky přešly k Mary Restarickové a uvažoval teď o ní. Překvapilo ho, jak málo si toho o ní myslí, což je opravdu divné! Viděl ji jen jednou tenkrát, a tak nějak na něho udělala malý dojem. Vypadala schopně, pomyslel si, a byla v ní také jakási — jak by to vyjádřil? — strojenost? („Ale tady, můj milý,“ řekl si zase Hercule Poirot, „tady myslíš na její paruku!“)

Bylo to opravdu hloupé, že člověk ví tak málo o ženě — o ženě, která vypadá tak schopně a která nosí paruku a která je hezká a která je rozumná a která dovede mít zlost. Ano, měla zlost, když zjistila, že ten chlapec Páv chodí nezávan po jejím domě. Dala ji najevo prudce a zcela jasně. A ten mládenec — jak se na to tvářil? Vypadal pobaveně, nic víc. Ona však byla rozzlobená, velice rozzlobená, že ho tam našla. Nu, to je celkem přirozené. Žádná matka by si ho pro dceru nevybrala.

Poirot se v myšlenkách zarazil a zavrtěl rozzlobeně hlavou. Mary Restaricková není Norminou matkou. K ní se nehodí úzkost a obava, aby dcera neuzavřela nevhodné nešťastné manželství nebo neoznámila, že bude mít nemanželské dítě s nevhodným otcem. Co asi Mary cítí, pokud jde o Normu? Za prvé nespí, že je to naprosto protivná holka a že se chytla mládence, který zřejmě bude pro Andrewa Restaricka pramenem starostí a nepříjemností. A co dál? Co si myslela a cítila k nevlastní dceři, která se ji zřejmě pokusila otrávit?

Její postoj se zdál být rozumný. Chtěla Normu dostat z domu a sebe z nebezpečí; pomoci manželovi potlačit jakékoli řeči o tom, co se stalo. Norma přijížděla občas na sobotu a na neděli, aby vypadalo všechno v pořádku, ale její život se od té chvíle soustřeďoval na Londýn. I když se jednou Restarickovi přestěhují do domu, který teď hledají, nenavrhnou Normě, aby s nimi bydlila. Většina dívek žije dnes mimo rodinu. Takle otázka byla tedy vyřešena.

Pro Poirota otázka, kdo podal Mary Restarickové jed, zdaleka vyřešena nebyla. Restarick sám věří, že to udělala dcera...

Poirot však nevěděl...

V duchu si pohrával s možností, že to bylo to děvče Soňa. Co v tom domě dělá? Proč tam přišla? Sira Rodericka si úplně ochočila — možná, že se nechce vrátit domů? Snad jsou její úmysly jen manželské — staří páni ve věku sira Rodericka se žení s hezounkými mla-

dými dívenkami dennodenně. Ve světském slova smyslu by se Soňa dobře zaopatřila. Zajištěné společenské postavení, a přitom se mohla těšit na vdovství s ustáleným dostatečným příjmem — nebo byly její cíle zcela jiné? Přišla do Botanické zahrady se ztracenými listinami sira Rodericka založenými mezi stránky knihy?

Začala mít Mary Restaricková podezření ohledně toho — toho, co ve svých volných dnech dělá a s kým se stýká, začala mít podezření o její loajalitě? A podávala jí pak Soňa látky, které v malých opakovaných dávkách nevzbudí žádné podezření, leda na obyčejnou gastritidu?

Prozatím pustil domácnost v Zátíší z hlavy.

Vrátil se, jako Norma, do Londýna a začal uvažovat o třech dívkách, které bydlely v jednom bytě.

Claudia Reeceová-Hollandová, Frances Caryová, Norma Restaricková. Claudia Reeceová-Hollandová, dcera známého člena parlamentu, zámožná, schopná, školená, hezká, prvotřídní sekretářka. Frances Caryová, dcera venkovského právníka, s uměleckými sklony, krátký čas na dramatické škole, pak v Sladově galerii, odkud také odešla, příležitostně pracovala pro Uměleckou radu, nyní zaměstnána v umělecké galerii. Má dobrý plat, rozumí umění a pohybuje se mezi bohémy. Zná toho mladého muže Davida Bakera, třebaže se s ním zřejmě vídá jen náhodně. Je snad do něho zamilovaná? On patří k tomu druhu mladých mužů, pomyslel si Poirot, které nemají rádi rodiče, vážení občané a také policie. Co na něm přitahuje dívky z dobrých rodin, Poirot nedovedl pochopit. Je však nutno tuto skutečnost uznat. Co si o Davidovi myslí on sám?

Hezký chlapec s výrazem drzosti a mírného pobavení ve tváři, kterého poprvé uviděl v hoření poschodí Zátíší, jak tam hledá něco pro Normu (nebo snad pátrá na svůj vlastní vrub, kdo ví?). Pak ho znovu uviděl, když ho svezl autem. Mladý muž, který měl osobnost a který budil dojem, že je velmi schopný v tom, co si sám vybral, že bude dělat. A přece byla na něm jedna zcela nepříjemná stránka. Poirot vzal se stolku vedle sebe jeden list a četl si ho. Nepěkný rejstřík, třebaže ne vyloženě zločinecký. Malé podvůdky v garážích, pouliční rvačky, ničení věcí, dvakrát odsouzen podmíněně. Všechny ty věci jsou dnes v módě. Nezapadaly do Poirotovy kategorie zla. Byl slib-

ným malířem, ale nechal toho. Patří k tomu druhu lidí, kteří nevydrží trvale u práce. Je marnivý a ješitný, páv zamilovaný do své vlastní podoby. Je něčím víc než to? uvažoval Poirot.

Natáhl ruku a uchopil list papíru, na němž byl narychlo zaznamenaný v hrubém nárysu rozhovor mezi Normou a Davidem v kavárně — tak jak si jej paní Oliverová mohla zapamatovat. Jak to asi odpovídalo, pomyslel si Poirot. Zavrtěl pochybovačně hlavou. Člověk nikdy zcela nevěděl, kam se až paní Oliverová se svou fantazií dostane! Stojí ten chlapec o Normu tak, že si ji opravdu chce vzít? O jejích citech k němu není pochyb. Navrhl jí, aby si ho vzala. Má Norma svoje vlastní peníze? Je dcerou boháče, ale to není totéž. Poirot rozzlobeně zaklel. Zapomněl se přeptat na podmínky poslední vůle zesnulé paní Restarickové. Rychle listoval v papírech s poznámkami. Ne, pan Goby nezanedbal tento pochopitelně potřebný údaj. Paní Restaricková byla zřejmě svým manželem dobře zaopatřena na celý život. Měla zřejmě svůj vlastní malý příjem, dosahující možná tisíce liber ročně. Zanechala všechno, co měla, své dceři. To by stěží mohlo být důvodem k manželství, pomyslel si Poirot. Pravděpodobně zdědí po otci jako jeho jediné dítě spoustu peněz, ale to je něco jiného. Otec by jí toho mohl velmi málo odkázat, kdyby se mu nelíbil muž, kterého by si vzala.

Řekl by tedy, že David o ni stojí, jestliže je ochoten si ji vzít. A přece — Poirot zavrtěl hlavou. Všechny ty věci na sebe nenavazovaly, netvořily uspokojivou kombinaci. Vzpomněl si na Restarickův stůl a na šek, který psal — zřejmě aby mladého muže koupil — a mladý muž byl zřejmě zcela ochoten dát se koupit! Tak tohle zase nehrálo. Šek byl určitě vystaven na Davida Bakera a zněl na velmi vysoký — skutečně nesmyslný obnos. Byl to obnos, kterým se mohl dát lákat chudý mladý muž špatné povahy. A přece právě den předtím jí nabídl manželství. To ovšem mohl být jen tah ve hře — tah, který měl zvýšit žádanou cenu. Poirot si připomněl Restaricka, jak tam seděl se staženými rty. Musí mu na dceři hodně záležet, když je ochoten zaplatit tak vysoký obnos; a musil mít také strach, že dívka sama je zcela rozhodnuta si Davida vzít.

Z úvah o Réstarickovi přešel na Claudii. Claudia a Andrew Restarick. Je to náhoda, pouhá náhoda, že se stala jeho sekretářkou?

Mezi nimi je snad nějaké pojítko. Claudia. Přemýšlel o ní. Tři dívky v jednom bytě, v bytě Claudie Reeceové-Hollandové. Ona ten byt původně najala, a nejdříve v něm bydlela s přítelkyní, s dívkou, kterou už znala, a pak ještě s jednou dívkou, s třetí dívkou. Třetí dívka, pomyslel isi Poirot. Ano, vždycky se to k tomuhle vrací. K třetí dívce. A k ní se nakonec dostal. K ní se dostat musel. K ní všechno to vymyšlení kombinací vedlo. K Normě Restarickové.

Dívka, která k němu přišla o radu, když seděl u snídaně. Dívka, k níž si přisedl ke stolu v kavárně, kde předtím jedla pečené boby s mladým mužem, kterého milovala. (Zdá se, že ji vždycky vidí při jídle, povšiml si!) A co si o ní myslí? Za prvé, co si o ní myslí jiní lidé? Restarickovi na ní záleželo a hrozně se o ni strachoval, hrozně byl kvůli ní vylekán. Nejenže ji podezříval — byl si zřejmě zcela jist, že se pokusila otrávit ženu, s kterou se nedávno oženil. Radil se o ní s lékařem. Poirot cítil, že by si s tím lékařem sám velmi rád pohovořil, ale pochyboval, že by to někam vedlo. Lékaři jsou velmi opatrní, než aby sdělili svůj lékařský soud někomu jinému než osobám k tomu oprávněným, jako jsou rodiče. Poirot si však dovedl docela dobře představit, co lékař řekl. Byl opatrný, pomyslel si Poirot, jako lékaři rádi bývají. Odkášlal a říkal ehm a vykládal zešíroka o léčbě. Nez důraznil snad příliš výslovně duševní aspekt, ale jistě to naznačil nebo učinil narážku. Ve skutečnosti byl si pravděpodobně lékař sám o sobě jist, že o duševní poruchu jde. Věděl toho však také dost o hysterických dívkách, že někdy dělají věci, které nejsou opravdu výsledkem duševních příčin, ale pouze nálady, žárlivosti, citového vzrušení a hysterie. On sám není asi ani psychiatr ani neurolog. Je asi praktický lékař, který nechce pronášet soud o věcech, jimiž si není jist, ale navrhuje některé věci z opatrnosti. Ač si někde najde místo, — třeba v Londýně, a později by isnad mohla podstoupit léčení u nějakého odborníka.

Co si o Normě Restarickové myslí někdo jiný? Třeba Claudia Reeceová-Hollandová? To neví. Určitě to nemůže vědět z toho mála, co je mu o ní známo. Je schopna skrýt jakékoli tajemství; rozhodně si dá pozor, aby jí neuniklo nic, co nechce. Nedala nijak najevo, že by chtěla dát Normu pryč — což by mohla udělat, kdyby měla obavu z jejího duševního stavu. S Frances o té věci mezi sebou asi moc neho-

vořily, jinak by ta druhá tak nevinně neprozradila to, že se k nim Norma po neděli doma nevrátila. Claudii to mrzelo. Je možné, že Claudia hraje v té kombinaci větší roli, než se zdá. Je chytrá, pomyslel si Poirot, a schopná ... Vrátil se k Normě, vrátil se ještě jednou ke třetí dívce. Kde je její místo v té kombinaci? Místo, které by to všechno dalo dohromady. Je to Ofélie, pomyslel si? Ale na tu jsou dva různé názory, právě tak jako jsou dva názory na Normu. Je Ofélie šílená, nebo šílenství předstírá? Herečky se rozcházely v tom, jak hrát tuto roli — nebo by snad měl říci režiséri. To režiséri mají své představy. Je Hamlet šílený, nebo duševně zdravý? Račte si vybrat. Je Ofélie šílená, nebo duševně zdravá?

Restarick by slova „šílená“ o své dceři nepoužil ani v myšlenkách. Každý raději užívá výrazu „duševní porucha“. To druhé slovo, jehož bylo o Normě užito, znělo „praštěná“. „Je trochu praštěná.“

„Nemá všech pět pohromadě.“

„Trochu přihlouplá.“ Dovedou to posluhovačky dobře posoudit? Poirot si myslel, že asi ano. Na Normě určitě je něco divného, může však být divná jinak, než jak se zdá. Vzpomněl si, jak vypadala, když tou klátivou chůzí vešla do jeho pokoje, dnešní dívka, moderní typ vypadající právě tak jako mnoho jiných dívek. Zplihlé vlasy, které jí visely na ramena, plandavý nevýrazný oděv, hubená vyčuhující kolena — s tím vším připadala jeho staromódním očím jako dospělá dívka, která si hraje na malou holčičku.

„Je mi líto, ale jste moc starý.“

Je to možná pravda. Díval se na ni očima starého člověka, bez obdivu, pro něho to byla jen dívka bez patrné snahy se zalíbit, bez špetky koketnosti — dívka bez jakéhokoli smyslu pro vlastní ženskost — bez půvabu, bez tajemství, bez kouzla, která neměla co nabídnout, snad kromě pouhého biologického sexu. Měla možná pravdu, když ho zavrhla. Nemůže jí pomoci, poněvadž ji nechápe, poněvadž ji ani nedokáže ocenit. Udělal pro ni, co mohl, co to však dnes znamenalo? Co pro ni udělal od onoho okamžiku, kdy se k němu obrátila? V duchu si rychle odpověděl. Udržel ji v bezpečí. Alespoň to. Jestli má skutečně zapotřebí být v bezpečí. V tom celá ta věc spočívá. Má zapotřebí být v bezpečí. To nesmyslné doznání! Opravdu,

ani ne tak doznání, jako oznámení: „*Myslím, že jsem možná spáchala vraždu.*“

Musí se toho držet, protože to je jádro celé věci. To je jeho métier. Pracovat s vraždou, objasnit vraždu, zabránit vraždě! Být dobrým psem, který dostihne vraždu. Ohlášenou vraždu. Vraždu někde. Hledal ji, a nenašel ji. Kombinace arzenik v polévce? Kombinace mladí chuligáni, kteří se pobodají noži? Směšná a zlověstná slova; *krvavé skvrny na dvoře*. Rána vypálená z revolveru. Na koho, a proč?

Není to, jak by to být mělo, zločin, který by se shodoval se slovy, jež řekla. „Spáchala jsem možná vraždu.“ Zakopl v temnotě, když se pokoušel najít kombinaci pro ten zločin, když se pokoušel najít, jak by třetí dívka do té kombinace zapadla, a vždycky se vracel zpět k té naléhavé potřebě vědět, jaká ta dívka skutečně je.

A pak mu náhodnou větou, jak si myslel, Ariadne Oliverová ukázala světlo. Větou o domnělé sebevraždě ženy v Borodene Mansions. To by se shodovalo. Tam třetí dívka bydlí. Musela myslet tuhle vraždu. Jiná vražda, spáchaná v té době, to by byla příliš velká shoda okolností! Kromě toho tu není ani stopy po nějaké jiné vraždě, spáchané v tu dobu. Nebyla tu žádná jiná smrt, která by ji byla mohla dohnat k tomu, aby se s ním honem poradila, když na jednom večírku vyslechla hojnou chválu jeho činů, kterou jeho přítelkyně paní Oliverová hlásala světu. A tak když se mu paní Oliverová při hovoru mimovolně zmínila o ženě, která skočila z okna, zdálo se mu, že konečně našel to, co hledal.

Tady je klíč, tady je odpověď na jeho rozpaky. Tady najde, co potřebuje — proč, kdy, kde.

„*Quelle déception,*“ řekl Poirot nahlas.

Natáhl ruku a vzal z hromádky pečlivě na stroji napsaný přehled ženina života — holá fakta existence paní Charpentierové. Třiačtyřicetiletá žena dobrého společenského postavení, volnějších mravů, jak se pravilo — dvakrát vdaná — dvakrát rozvedená — žena, která má ráda muže. Žena, která v pozdějších letech pila víc, než bylo pro ni zdravé. Žena, která měla ráda mejdany. Žena, o níž se teď pravilo, že chodila s muži o hodně mladšími, než byla sama. Bydlila sama v bytě v Borodene Mansions a Poirot dovedl porozumět a vycítit, k jakému druhu žen patřila, a dovedl pochopit, proč taková žena mohla

chtít skočit z okna, když se jednoho dne probudila a přepadlo ji zoufalství.

Protože měla rakovinu nebo si myslela, že ji má? Ale při ohledání mrtvoly lékařské dobrozdání velmi jasně říkalo, že tomu tak není.

Co Poirot potřeboval, bylo nějaké spojení s Normou Restarickovou. Nemohl je najít. Znovu pročítal suchá fakta.

Ověření totožnosti provedl při vyšetřování soudní úředník. Jmenovala se Louisa Carpenterová, ačkoli užívala pofrancouzštělého jména — Charpentierová. Snad proto, že se lépe hodilo k jejímu křestnímu jménu? Louise? Proč mu je to jméno Louise povědomé? Jde o nějakou náhodnou zmínku? — větu? — jeho prsty chvatně a pozorně listovaly v strojem psaných stránkách. Ach, tady je to! Jen ta jedna zmínka. Dívka, pro niž Andrew Restarick opustil svou ženu, se jmenovala Louise Birellová. Osoba, která zřejmě měla malý význam v pozdějších Restarickových letech. Pohádali se a asi po roce se rozešli. Stejná kombinace, pomyslel si Poirot. Stejná věc, která se pravděpodobně mnohokrát opakovala v celém životě této ženy. Prudce milovala nějakého muže, rozbila mu domov, žila s ním snad, a pak se s ním pohádala a odešla od něho. Cítil naprosto jistě, že tato Louise Charpentierová je ona Louise.

I kdyby tomu tak bylo, jak to souviselo s tím děvčetem Normou? Když se Restarick vrátil do Anglie, setkali se s Louisou Charpentierovou znovu? Poirot o tom pochyboval. Jejich životy se rozdělily před tolika lety. Ze by se nějakou náhodou znovu setkaly, vypadalo nepravděpodobně, skoro nemožně! Bylo to krátké a ve skutečnosti bezvýznamné poblouznění. Jeho dnešní žena je, sotva tak dalece žárlivá na manželovu minulost, aby chtěla jeho dřívější milenkou shodit z okna. Směšné? Jak dalece mohl posoudit, jediná osoba, která by po tolik let mohla v sobě chovat zášť a chtít se pomstít ženě, jež jí rozbila domov, mohla být první paní Restaricková. A to znělo také hrozně nemožně, a ostatně první paní Restaricková je mrtvá!

Zvonil telefon. Poirot se nepohnul. V tuto chvíli nechtěl být rušen. Měl pocit, že je na stopě nějaké... Chtěl ji sledovat... Telefon přestal zvonit. Výborně. Slečna Lemonová si s tím už poradí.

Dveře se otevřely a vešla slečna Lemonová.

„Chce s vámi mluvit paní Oliverová,“ řekla.

Poirot mávl rukou. „Teď ne, teď ne, prosím vás! Nemůžu s ní teď mluvit.“

„Říká, že ji právě něco napadlo — něco, co vám zapomněla říci. Je to o nějakém kousku papíru — nedokončeném dopise, který zřejmě vypadl zpod podložky na psacím stole v stěhovacím voze. Dost nesouvislá historie,“ dodala slečna Lemonová a do jejího hlasu pronikl tón nesouhlasu.

Poirot zamával ještě prudčeji.

„Teď ne,“ žádal, „prosím vás, teď ne.“

„Řeknu jí, že jste zaměstnán.“

Slečna Lemonová se vrátila.

Znovu zavládl v pokoji klid. Poirot cítil, jak ho pomalu zavalují vlny únavy. Příliš mnoho přemýšlel. Člověk musí trochu povolit. Ano, člověk musí trochu povolit. Musí se zbavit toho napětí — s uvolněnou myslí se kombinace objeví. Zavřel oči. Všechny složky tu byly. O tom byl teď přesvědčen; nic víc se zvenku nemohl dovědět. Musí to přijít zvnitřku.

A zcela náhle — právě když se jeho víčka uvolňovala ve spánku — to přišlo...

Všechno to tam bylo — čekalo to na něho! Bude to musit všechno vypracovat. Ale teď už věděl. Všechny kousky tu byly, nesouvislé kousky a částice a všechny teď do sebe zapadaly. Paruka, obraz, pět hodin odpoledne, ženy a jejich účesy, Páv — všechno to vedlo k větě, kterou to začalo :

Třetí dívka...

„Spáchala jsem možná vraždu...“ Ovšem!

Přišla mu na mysl směšná dětská říkanka. Opakoval ji nahlas.

Jednou tobě, jednou mně,

tři muži sedí ve člune.

Kdopak to asi je?

Řezník a pekař a třetí na svícnech pracuje...

Škoda, nemohl si vzpomenout na poslední verš.

Pekař je David a řezník možná...

Pokusil se o ženskou parodii:

Počítejme hbitě, tři dívky v jednom bytě.

Kdopak to asi je?

Osobní sekretářka a dívka z galerie

a třetí, ta je —

Vešla slečna Lemonová.

„Aha — teď si vzpomínám — ,A všichni vyšli z brambory jedině.““

Slečna Lemonová se na něho polekaně podívala.

„Přeje si s vámi ihned mluvit dr. Stillingfleet. Říká, že je to naléhavé.“

„Řekněte dr. Stillingfleetovi, že může — říkala jste dr. Stillingfleet?“

Prošel rychle kolem ní, popadl sluchátko. „Tady Poirot. Stalo se něco?“

„Upláchla mi.“

„Cože?“

„Slyšel jste, ne? Upláchla. Upláchla hlavními vraty.“

„Vy jste ji nechal odejít?“

„Co jiného jsem mohl dělat?“

„Měl jste ji zadržet.“

„Ne.“

„To bylo šílenství nechat ji odejít.“

„Ne.“

„Vy to nechápete,“

„Tak to bylo umluveno, že může kdykoli odejít.“

„Nechápete, co to může mít za následek?“

„Dobrá, tedy nechápu. Ale vím, co dělám. A kdybych ji nenechal odejít, všechna práce, kterou jsem si s ní dal, bude k ničemu. A já si s ní práci dal. Vaše povolání a moje povolání není stejné. My nejdeme za stejnou věcí. Říkám vám, že už jsem něčeho dosáhl. Dosáhl jsem toho, že jsem si byl docela jist, že mí neupláchne.“

„Ach ano. A ona pak upláchna, *mon ami*.“

„Upřímně řečeno, nedovedu to pochopit. Nechápu, proč došlo k recidivě.“

„Něco se stalo.“

„Ano, ale co?“

„Někoho uviděla, někdo s ní mluvil, někdo zjistil, kde jest.“

„Nechápu, jak by se to mohlo stát... Ale vy, jak se zdá, nechápete, že ona může jednat svobodně. Bylo nutné, aby mohla jednat svobodně.“

„Někdo se k ní dostal. Někdo zjistil, kde jest. Dostala dopis, telegram, volal ji někdo telefonem?“

„Ne, nic takového. Tím jsem si zcela jist.“

„Jak potom — ale ovšem. Noviny! Máte, předpokládám, v tom vašem ústavu noviny?“

„Zajisté. Normální, každodenní život, to je moje heslo.“

„Takhle se tedy k ní dostali. Normální, každodenní život. Jaké noviny odbíráte?“

„Paterý.“ A vyjmenoval je.

„Kdy odešla?“

„Dnes dopoledne. V půl jedenácté.“

„Zcela správně. Když si přečetla noviny. To jest pro začátek dost dobré. Které noviny obvykle četla?“

„Nemyslím, že měla nějaké zvlášť oblíbené. Jednou tyhle, jednou tamty, někdy všechny — a někdy do nich jen mrkla.“

„Nesmím tedy ztrácet čas mluvením.“

„Vy si myslíte, že viděla nějaký inzerát? Něco takového?“

„Jaké jiné vysvětlení by tu mohlo být? Sbohem, víc teď říci nemohu. Musím pátrat. Pátrat po nějakém možném inzerátu a pak za tím rychle jít.“

Položil sluchátko.

„Slečno Lemonová, přineste mi dvoje noviny. *Morning News* a *Daily Comet*. Pošlete Žorže pro všechny ostatní.“

Otevřel noviny na stránce soukromých inzerátů a pečlivě je pročítal, sleduje směr svých myšlenek.

Stihne to. Musí to stihnout... Jedna vražda už byla. Má dojít k další. Ale on, Hercule Poirot, tomu zabrání... Jestli to stihne... Je přece Hercule Poirot — mstitel nevinných. Cožpak neřekl (a lidé se smáli, když to řekl): „Já vraždy neschvaluju“? Považovali jeho prohlášení za legrační. Nebylo však legrační. Bylo to pouhé konstatování bez melodramatického pathosu. On vraždu neschvaloval.

Vešel George s balíkem novin.

„To jsou všechny ranní noviny, pane.“

Poirot pohlédl na slečnu Lemonovou, která stála vedle a čekala, aby byla pohotově.

„Prohlédněte ty, v kterých jsem hledal, aby mi snad nic neušlo.“

„Myslíte Osobní rubriku?“

„Ano. Myslel jsem, že tam snad bude jméno David. A dívčí jméno. Nějaká zdobnělina nebo přezdívka. Jméno Norma nepoužijí. Snad žádost o pomoc nebo o schůzku.“

Slečna Lemonová vzala noviny poslušně, ale s nechutí. Tohle nebyla práce pro její schopnosti, ale pro chvíli, kdy jí neměl co dát dělat. On sám rozložil Morning Chronicle. Tam toho bylo k hledání nejvíc. Tři plné sloupce. Sklonil se nad otevřeným listem.

Dáma, která chtěla prodat kožich... Hledají se cestující pro cestu do ciziny autem... Krásný dům v dobrém stavu na prodej... Na byt a stravu... Zaostalé děti... Domácí čokoládové bonbóny... „*Julie. Nikdy nezapomenu. Navždy tvůj.*“ To už spíš na to vypadalo. Uvažoval o tom, pak četl dál. Nábytek stylu Ludvíka XV... Hledá se dáma středních let, která by pomohla vést hotel... „*Hrozné nesnáze. Musím s tebou mluvit. Přijď určitě do bytu ve 4.30. Naše heslo Goliáš.*“

Právě když volal: „Zorži, taxíka,“ uslyšel zvonit zvonek. Vklouzl do svrchníku a vešel do předsíně, právě když George otevíral dveře bytu, a srazil se s paní Oliverovou. Všichni tři se snažili navzájem se vyprostit v úzké předsíni.

22

Frances Caryová se svým cestovním kufříkem šla dolů po Mendeville Road a povídala si s přítelkyní, kterou potkala zrovna na rohu, za níž byly Borodene Mansions.

„Tyhle domy opravdu vypadají jako vězení, Frances.“

„Nesmysl, Eileen. Říkám ti, že ty byty jsou ohromně pohodlné. Jsem tu moc šťastná a s Claudií se bydlí báječně — nikdy tě neobtěžuje. A má výbornou posluhovačku. Obstará všechno znamenitě.“

„To jste tam jen vy dvě? Zapomněla jsem. Máte, myslím, třetí dívku?“

„Ale zdá se, že nám upláchla.“

„Chceš říct, že neplatí činží?“

„Ale ne, s činží je to, myslím, v pořádku. Je to nejspíš nějaká pletka s chlapcem.“

Eileen ztratila zájem. Chlapci byli příliš často příčinou všeho.

„Odkud se teď vracíš?“

„Z Manchesteru. Pořádali jsme tam soukromou výstavu. Velký úspěch.“

„Pojedeš opravdu příští měsíc do Vídně?“

„Myslím, že ano. Teď je to skoro hotovka. Baví mě to.“

„To by bylo hrozné, kdyby se nějaký obraz ztratil?“

„Všechny jsou pojištěné,“ řekla Frances. „Rozhodně všechny opravdu cenné.“

„Jak šla výstava tvého přítele Petra?“

„Bohužel ne zrovna nejlíp. Ale měla docela dobrou kritiku v časopise *The Artist*, a to znamená hodně.“

Frances zabočila k Borodene Mansions a její přítelkyně šla dál svou cestou k malému domku, který stál v ulici kousek níž. Frances řekla vrátnému „Dobrý večer“ a vyjela výtahem do šestého poschodí. Šla chodbou a bzučela si sama pro sebe nějakou melodii.

Vsunula klíč do dveří bytu. V předsíni nebylo ještě rozsvíceno. Claudia se měla vrátit z kanceláře za půldruhé hodiny. Dveře do salónu byly však dokořán a uvnitř bylo světlo.

Frances řekla nahlas. „Je rozsvíceno. To je divné.“

Vyklouzla z kabátu, pustila kufřík, otevřela dveře salónu ještě víc a vešla...

Pak se náhle zastavila. Otevřela ústa a zase je zavřela. Celá zdřevěněla — její oči zíraly na postavu ležící na podlaze tváří k zemi; pak se pomalu zvedly k zrcadlu na zdi, z něhož na ni hleděl její vyděšený obličej...

Potom se zhluboka nadechla. Okamžité ochrnutí pominulo, zaklonila prudce hlavu a zaječela. Zakopla o svůj kufřík na zemi v předsíni, odkopla jej stranou a vyběhla z bytu a pak po chodbě a zuřivě zabušila na vedlejší dveře.

Otevřela starší žena.

„Co je, proboha...“

„Je tam mrtvý — je tam mrtvý. A myslím, že ho znám... David Baker. Leží tam na podlaze... Myslím, že má bodnou ránu... dostal jistě bodnou ránu. Je tam krev — všude je krev.“

Začala hystericky vzlykat. Slečna Jacobsová s ní zatřásla, podepřela ji a usadila na pohovku a řekla rozhodně: „Tak teď tiše. Přinesu vám trochu koňaku.“ Vstrčila jí sklenku do ruky. „Zůstaňte tady a vypijte to.“

Frances poslušně srkala. Slečna Jacobsová vyšla rychle ze dveří, pak po chodbě a otevřenými dveřmi do bytu, odkud se linulo světlo. Dveře do obývacího pokoje byly dokořán otevřeny a slečna Jacobsová jimi rovnou vešla. Nepatřila k ženám, které křičí. Stála jen mezi dveřmi s pevně sevřenými rty.

To, nač se dívala, bylo jako z těžkého snu. Na zemi ležel krásný mladý muž s roztaženými rukama a kaštanové vlasy mu padaly na ramena. Měl na sobě karmínový sametový kabátec a jeho bílá košile byla potřísněna krví.

S leknutím si uvědomila, že je tu s ní ještě někdo další. Přitisknuta ke zdi stála dívka a veliký harlekýn nad ní jako by chtěl skočit přes namalované nebe.

Dívka měla na sobě bílé vlněné šaty volného střihu a zplihlé světle hnědé vlasy jí visely po obou stranách obličeje. V ruce držela kuchyňský nůž.

Slečna Jacobsová na ni vyjeveně hleděla a dívka zase vyjeveně hleděla na ni.

Pak řekla klidně a uvážlivě, jako by odpovídala na něco, co jí někdo řekl: „Ano, zabila jsem ho... Mám na rukou krev z nože — šla jsem do koupelny ji smýt — ale takové věci doopravdy smýt nejdou, že? A pak jsem se sem vrátila zpátky podívat se, jestli je to skutečně pravda... Ale je... Chudák David. Ale myslím, že jsem to udělat musila.“ Slečna Jacobsová promluvila z úleku slova dost neuvěřitelná. Když je říkala, pomyslela si, jak směšně znějí! „Ale jděte! Pročpak jste musila udělat takovou věc?“

„Nevím... Alespoň — myslím si, že jsem skutečně musila. Měl velké nesnáze. Poslal pro mě — a já přišla... Ale chtěla jsem se ho zbavit. Chtěla jsem od něho odejít. Nemilovala jsem ho doopravdy.“

Opatrně položila nůž na stůl a sedla si na židli, „je to nebezpečné, že?“ řekla. „Někoho nenávidět... Je to nebezpečné, protože nikdy nevíte, co byste mohla udělat... Jako Louisa...“

Pak řekla klidně: „Neměla byste raději zavolat policii?“ Slečna Jacobsová poslušně vytočila 999.

V pokoji s harlekýnem na zdi bylo teď šest lidí. Uplynula dlouhá doba. Přišla sem policie a odešla.

Andrew Restarick seděl jako omráčený. Několikrát opakoval: „Nemohu tomu uvěřit...“ Přišel z kanceláře, když ho telefonicky zavolali, a Claudia Reeceová-Hollandová přišla s ním. Svým klidným způsobem byla bez přestání užitečná. Volala advokáty, volala Zátíší a dva obchody s pozemky, aby se odtud snažili vyrozumět Mary Restarickovou. Dala Frances Caryové prášek pro uklidnění a poslala ji, aby si lehla.

Hercule Poirot a paní Oliverová seděli vedle sebe na pohovce. Přišli spolu právě v tu chvíli jako policie.

Naposled, když už skoro všichni odešli, přišel vrchní inspektor Neele ze Scotland Yardu. Pozdravil Poirota lehkým kývnutím hlavy a byl představen Andrewovi Restarickovi. U okna stál vysoký rudovlasý mladý muž a hleděl dolů na dvůr.

„Nač všichni čekají?“ divila se v duchu paní Oliverová. Tělo bylo odneseno, fotografové a jiní policejní úředníci skončili svou práci, a oni sami, kteří byli předtím nahnáni do Claudiiny ložnice, byli znovu vpuštěni do salónu, kde, jak se domnívala, čekali, až přijde ten muž ze Scotland Yardu.

„Jestli si přejete, abych odešla...“ řekla mu nejistě paní Oliverová.

„Vy jste paní Ariadne Oliverová, že ano? Ne, nemáte-li nic proti tomu, byl bych radši, kdybyste zůstala. Víím, že to nebylo příjemné...“

„Připadalo mi to tak neskutečné.“

Paní Oliverová zavřela oči — znovu to všechno viděla. Ten chlapec Páv tu ležel mrtvý tak malebně, jako by byl na jevišti. A ta dívka — ta dívka byla jiná — ne ta nejistá Norma ze Zátíší — ta Ofélie bez půvabu, jak ji nazval Poirot — ale jakási tichá postava s tragickou důstojností — sklánějící se před svým osudem.

Poirot se zeptal, zda si může dvakrát zavolat. Jednou do Scotland Yardu, a to mu bylo povoleno, když předtím seržant vznesl telefonem předběžný podezíravý dotaz. Seržant zavedl Poirota k vedlejšímu aparátu v Claudiině ložnici, a ten zavolał odtamtud, když zavřel za sebou dveře.

Seržant se dál tvářil pochybovačně a šeptal svému podřízenému: „Říkají, že je to v pořádku. Rád bych věděl, kdo to je. Podivný stařík.“

„Asi cizinec? Mohl by být ze Zvláštního oddělení.“

„To asi ne. Chtěl vrchního inspektora Neela.“

Jeho druh zvedl obočí a potlačil hvízdnutí.

Když dotelefonoval, Poirot otevřel zase dveře a kývl na paní Oliverovou, která stála nejistě v kuchyni, aby šla k němu. Posadili se vedle sebe na postel Claudie Reeceové-Hollandové.

„Přála bych si, abychom mohli něco udělat,“ řekla paní Oliverová — která byla vždycky pro to něco podniknout.

„Trpělivost, *chère madame*.“

„Můžete opravdu něco udělat?“

„Já udělal už. Zavolał jsem lidi, které je třeba zavolat. Nemůžeme tady ničeho dělat, dokud policie neskončí předběžné vyšetřování.“

„Komu jste po tom inspektorovi ještě volal? Jejím otci? Mohl by přijít a složit za ni záruku, aby ji propustili, ne?“

„Záruka se obvykle nepovoluje, když jde o vraždu,“ řekl Poirot suše. „Policie už vyrozuměla jejího otce. Slečna Caryová jim dala jeho číslo.“

„Kde je?“

„Oddává se hysterii vedle v bytě u nějaké slečny Jacobsové, jak jsem se dozvěděl. To ona objevila mrtvolu. Zdá se, že ji to rozrušilo. Vyběhla odtud a křičela.“

„To je ta od umění, ne? Claudia by hlavu neztratila.“

„V tom s vámi souhlasím. Velice rozvážná mladá žena.“

„Tak koho jste tedy volal?“

„Nejdříve, jak jste možná slyšela, vrchního inspektora Neela ze Scotland Yardu.“

„Co tomu budou říkat tihleti, až přijde a bude do toho strkat nos?“

„Nebude do toho strkat nos. V poslední době pro mě něco zjišťoval, co může vrhnout světlo na tuto záležitost.“

„Rozumím... Koho jste volal ještě?“

„Dr, Johna Stillingfleeta.“

„Kdo je to? Má říct, že chudák Norma je blázen a nemůže si pomoci a musí zabít?“

„Jeho kvalifikace ho opravňuje svědčit v tom smyslu u soudu, bude-li třeba.“

„Ví o ní něco?“

„Asi dost. Byla pod jeho dozorem od toho dne, kdy jste ji našla v kavárně U trojlístku.“

„Kdo ji tam poslal?“

Poirot se usmál. „Já jsem ji tam poslal. Než jsem za vámi přišel do kavárny, učinil jsem telefonicky jistá opatření.“

„Cože? A celý ten čas, co jsem si myslela, jak jsem se ve vás zklamala, a pořád jsem vás honila — vy jste něco udělal! A vůbec jste mi to neřekl! No tohle, monsieur Poirote! Ani slovo! Jak jste mohl být tak — tak ošklivý?“

„Prosím vás, madame, nebuďte zuřivá. Co jsem učinil, učinil jsem pro dobro věci.“

„To říkají lidi vždycky, když udělají něco, co vás obzvlášť dopálí. Co jste ještě udělal?“

„Zařídil jsem, aby mě její otec požádal o příspěví, takže jsem mohl udělat potřebná opatření pro její bezpečnost.“

„Máte na mysli dr. Stillingwatera?“

„Stillingfleeta. Ano.“

„Hrome, jak jste tohle dokázal? Ani ve snu by mě nenapadlo, že si její otec vybere na všechny tyhle záležitosti takového člověka, jako jste vy. Vypadá jako člověk, který cizincům moc nevěří.“

„Já se mu vnutil — jako kouzelník, který vám vyčaruje kartu v kapse. Navštívil jsem ho, předstíraje, že jsem od něho dostal dopis, v němž mě žádá, abych k němu přišel.“

„A uvěřil vám?“

„Samozřejmě. Ukázal jsem mu dopis. Byl napsán strojem na jeho kancelářském papíře a podepsán jeho jménem — ačkoliv, jak mi ukázal, podpis nebyl jeho.“

„Chcete říct, že jste ten dopis opravdu napsal sám?“

„Ano. Správně jsem soudil, že to vzbudí jeho zvědavost a že bude chtít mě vidět. A když jsem se dostal až sem, spolehl jsem se na svůj vlastní důvtip.“

„Pověděl jste mu, co hodláte podniknout s dr. Stillingfleetem?“

„Ne. To jsem nepověděl nikomu. Chápete, bylo tu nebezpečí.“

„Nebezpečí pro Normu?“

„Pro Normu, anebo Norma byla někomu nebezpečnou. Od samého začátku tu byly vždycky dvě možnosti. Fakta bylo možno vykládat obojím způsobem. Pokus o otrávení paní Restarickové nebyl přesvědčivý — váhalo se s ním příliš dlouho, to nebyl vážný pokus zabít. Pak tu byla neurčitá historka o ráně z revolveru vypálené tady v Borodene Mansions — a další o nožích na péro a o skvrnách od krve. Pokaždé když se tyto věci stanou, Norma o nich ani neví, nemůže se upamatovat, atd. Najde v zásuvce arzenik — ale nepamatuje se, že ho tam dala. Jakmile si nemůže vzpomenout, co dělala, tvrdí, že jí vynechává paměť, že jí z paměti vypadly dlouhé časové úseky. Takže si člověk musí klást otázku — jest to, co ona říká, *pravdivo*, nebo si to z nějakého jí vlastního důvodu vymyslela? Jest možnou obětí nějakého nestvůrného nebo možná bláznivého úkladu — anebo jest ona sama strůjcem? Dělá ze sebe dívku s porušenou duševní rovnováhou, anebo má v hlavě vraždu s polehčující okolností snížené odpovědnosti?“

„Dnes byla jiná,“ řekla pomalu paní Oliverová. „Nevšiml jste si? Docela jiná. Už ne — už ne tak praštěná.“ Poirot přikývl.

„Už ne Ofélie — ale Ifigenie.“ Vzrůstající hluk zvenčí odlákal jejich pozornost.

„Myslíte si...“ paní Oliverová se odmlčela. Poirot došel k oknu a díval se na dvůr hluboko pod ním. Zastavila tam sanitka.

„Odvezou ho?“ zeptala se rozechvělým hlasem paní Oliverová. A pak dodala v náhlém návalu soucitu: „Chudák Páv.“

„Nebyl žádný charakter,“ řekl chladně Poirot.

„Byl velice malebný... A tak mladý,“ řekla paní Oliverová.

„A to ženám stačí. Ach, *les femmes*,“ Poirot opatrně pootevřel dveře a nahlédl ven.

„Omluvte mě,“ řekl, „na okamžik vás opustím.“

„Kam jdete?“ zeptala se podezíravě paní Oliverová.

„Domníval jsem se, že takováto otázka se v této zemi pokládá za neslušnou,“ vyčítavě řekl Poirot.

„Ach, prosím za prominutí.“

Ale tudy se tam nejde,“ zašeptala za ním *sotto voce*, když sama také nakoukla štěrbinou mezi dveřmi.

Šla zpátky k oknu podívat se, co se děje.

„Pan Restarick právě přijel taxíkem,“ podotkla, když za několik minut nato Poirot tiše vklouzl zpátky do pokoje, „a Claudia s ním. Dostal jste se do Normina pokoje, nebo kam jste to vlastně chtěl jít?“

„Normin pokoj obsadila policie.“

„To je pro vás mrzuté. Co to nesete v tom černém obalu, který máte v ruce?“

Místo odpovědi se Poirot sám zeptal:

„Co vy máte v té plátěné tašce s perskými koňmi?“

„V nákupní tašce? Mám v ní jen pár avogátových hrušek.“

„Pak tedy když dovolíte, svěřil bych vám tenhle balík. Prosím vás, zacházejte s ním opatrně a nepomačkejte ho.“

„Co je to?“

„Něco, co jsem doufal, že najdu — a co jsem také našel. Už se věci začínají odehrávat...“ Jeho slova platila zvýšenému hluku v bytě.

Paní Oliverové připadlo, že Poirótova slova popisují mnohem přesněji, co se děje, než by to dokázala slova čistě anglická. Restaricka s jeho zvucným a hněvivým hlasem. Claudii jdoucí k telefonu. Policejního stenografa, kterého jen letmo zahlédla, jak jde do sousedního bytu zapsat výpověď Frances Caryové a tajuplné osoby slečny Jacobsové. Přicházení a odcházení úředních osob a konečný odjezd dvou mužů s kamerou.

Pak nečekaně a náhle vrazil do Claudiiny ložnice vysoký, nadmíru pohyblivý mladý muž s rudými vlasy.

Paní Oliverové si ani nevšiml a spustil na Poirota:

„Co udělala? Zavraždila ho? Kdo je to? Ten, co s ním chodila?“

„Ano.“

„Doznává to?“

„Vypadá to tak.“

„To nestačí. Řekla to určitými slovy?“

„Neslyšel jsem ji. Neměl jsem možnost se jí sám zeptat.“

Nakoukl sem strážník.

„Dr. Stillingfleet?“ zeptal se. „Chtěl by s vámi mluvit policejní lékař.“

Dr. Stillingfleet přikývl a vyšel za ním z pokoje.

„Tak to je dr. Stillingfleet,“ řekla paní Oliverová. Chvilíčku uvažovala. „Chlapík, že ano?“

23

Vrchní inspektor Neele k sobě přisunul kousek papíru, udělal si jednu nebo dvě poznámky a rozhlédl se kolem po ostatních pěti lidech v pokoji. Jeho hlas zněl ostře a úředně.

„Slečna Jacobsová?“ řekl. Pohlédl na strážníka, který stál u dveří. „Seržant Conolly zapsal její výpověď, to vím. Rád bych jí však sám položil několik otázek.“

Za několik minut nato byla do místnosti uvedena slečna Jacobsová. Neele zdvořile vstal a pozdravil ji.

„Jsem vrchní inspektor Neele,“ řekl, potřásaje jí rukou. „Lituji, že vás musím ještě jednou obtěžovat. Ale tentokrát je to naprosto neúřední. Chci jen získat jasnější obraz o tom, co jste přesně viděla a slyšela. Obávám se, že to pro vás bude bolestné...“

„Bolestné ne,“ řekla slečna Jacobsová a přijala nabídnutou židli. „Byl to samozřejmě otřes. Citově se mě to však nedotklo.“ Pak dodala: „Zdá se, že jste to tu už vyčistil.“

Domníval se, že naráží na odvoz mrtvol.

Její pozorné a zároveň kritické oči přejely lehce po shromážděných lidech a vyjádřily upřímný údiv nad Poirotem (Co je proboha tohle?), nad paní Oliverovou mírnou zvědavostí; obdiv nad rudovlasým týlem dr. Stillingfleeta, sousedské poznání u Claudie, na kterou blahosklonně kývla hlavou, a konečně náhle probuzenou sympatii k Andrewovi Restarickovi.

„Vy jste jistě otec toho děvčete,“ řekla mu. „Projevy soustrasti od naprosto cizího člověka nemají význam. Lepší ani je nevyslovovat. Je to smutný svět, ve kterém dnes žijeme — aspoň mně se to zdá. Podle mého názoru děvčata příliš mnoho studují.“

Pak klidně obrátila tvář k Neelovi.

„Prosím?“

„Byl bych rád, slečno Jacobsová, kdybyste mi vlastními slovy přesně pověděla, co jste viděla a slyšela.“

„Počítám, že se to bude lišit od toho, co jsem řekla předtím,“ řekla neočekávaně slečna Jacobsová. „Věci se mění, to víte. Člověk se snaží podat co nejpřesnější popis, a tak použije více slov. Nemyslím, že je tím člověk přesnější; nevědomky přidává věci, o nichž si myslí, že je snad viděl nebo vidět měl — nebo slyšel. Ale budu se snažit.“

Nejdřív jsem uslyšela výkřiky. Polekala jsem se. Pomyslela jsem si, že byl asi někdo zraněn. Už jsem šla ke dveřím, když někdo na ně začal bouchat a pořád křičel. Otevřela jsem je a uviděla jsem jednu ze svých sousedek odvedle — z těch tří dívek, co bydlí v sedmašedesátce. Obávám se, že neznám její jméno, ačkoliv ji znám podle vidění.“

„Frances Caryová,“ řekla Claudia.

„Mluvila úplně nesouvisle a koktala něco o tom, že někdo je mrtvý — někdo, koho zná — nějaký David — příjmení jsem přeslechla. Vzlykala a celá se třásla. Vzala jsem ji dovnitř, dala jí trochu koňaku a šla jsem se sama podívat.“

Všichni cítili, že tohleto bude slečna Jacobsová dělat celý život.

„Víte, co jsem našla. Musím to popisovat?“

„Jen snad krátce.“

„Mladý muž, jeden z těch moderních mladíků — v nápadných šatech a dlouhých vlasech. Ležel na zemi a byl jasně mrtev. Košili měl nasáklou krví.“

Stillingleet sebou hnul. Otočil hlavu a zadíval se dychtivě na slečnu Jacobsovou.

„Pak jsem si uvědomila, že v místnosti je dívka. Držela kuchyňský nůž. Vypadala úplně klidná a vyrovnaná — opravdu velice podivné.“

Stillingfleet se zeptal: „Řekla něco?“

„Řekla, že byla v koupelně, aby si umyla krev s rukou — pak řekla: ‚Ale takové věci umýt nejdou, že?‘

„*Pust', prokletá skvrno, pust',* ne?“

„Nemůžu říct, že by mi nějak zvlášť připomínala lady Macbeth. Byla — jak bych to řekla? — naprosto klidná. Položila nůž na stůl a sedla si na židli.“

„Co řekla ještě?“ zeptal se inspektor Neele a jeho oči se svezly dolů k naškrábané poznámce, kterou měl před sebou.

„Něco o *nenávisti*. Ze je nebezpečné, někoho nenávidět.“

„Řekla něco o ‚chudákovi Davidovi‘, ne? Tak jste to aspoň řekla seržantovi Gonollymu. A že se ho chtěla zbavit.“

„Zapomněla jsem na to. Ano. Řekla něco o tom, že ji přiměl, aby sem přišla — a také něco o Louise.“

„Co řekla o Louise?“ To se ptal Poirot a prudce se nahnul kupředu. Slečna Jacobsová se na něho zadívala v pochybnostech.

„Opravdu nic, jen vyslovila to jméno. ‚Jako Louise,‘ řekla a pak přestala. To bylo po tom, co řekla, že je nebezpečné nenávidět lidi...“

„A pak?“

„Pak mi docela klidně řekla, abych radši zavolala policii. Což jsem udělala. Jen jsme tam tak seděly, dokud nepřišli... Myslela jsem si, že bych ji neměla nechat samotnou. Nic jsme neříkaly. Zdálo se, že je ponořena do svých myšlenek, a mě, upřímně řečeno, nic nenapadalo, co bych řekla.“

„Mohla jste na ní vidět, že má duševní poruchu, že ano?“ řekl Andrew Řestárick. „Viděla jste, že to ubohé dítě neví, co udělalo a proč to udělalo?“

Mluvil prosebně — nadějně.

„Je-li znakem duševní poruchy vypadat naprosto chladně a vyrovnaně po spáchání vraždy, pak s vámi souhlasím.“

Slečna Jacobsová mluvila hlasem člověka, který rozhodně nesouhlasí.

Stillingfleet řekl: „Slečno Jacobsová, přiznala vůbec, že ho zabila?“

„Ale ano. Měla jsem se o tom zmínit dřív... To bylo to první, co řekla. Jako by odpovídala na otázku, kterou bych jí dala, řekla: „Ano, zabila jsem ho,“ a pak mluvila dál o tom, že si umyla ruce.“

Restarick zasténal a skryl tvář v dlaních. Claudia mu položila na paži ruku.

Poirot řekl: „Slečno Jacobsová, vy říkáte, že dívka položila nůž, který držela v ruce, na tenhle stůl. Bylo to hodně blízko u vás? Vy viděla jste to jasně? Zdálo se vám, že nůž byl také umyt?“

Slečna Jacobsová váhavě pohlédla na vrchního inspektora Neele. Bylo jasné, že cítí, že Poirot vnáší cizí a neúřední tón do tohoto zřejmě úředního vyšetřování.

„Snad byste mohla být tak laskavá a odpovědět na tuto otázku?“ řekl Neele.

„Ne — myslím, že nůž nebyl umyt ani něčím otřen. Byly na něm skvrny, byl zamazán něčím hustým a lepavým.“

„Ale,“ Poirot se zaklonil v židli.

„Byla bych si myslela, že o tom noži budete všechno vědět sami,“ řekla slečna Jacobsová vyčítavě Neelovi. „Cožpak ho vaše policie neprohlížela? To by se mi od ní zdálo moc nedbalé.“

„Ale ano, policie jej prohlédla,“ řekl Neele. „Jenže my — ehm, my jsme vždycky rádi, když to někdo dosvědčí.“

Vrhla po něm pohled plný mazanosti.

„Ale doopravdy vám jde, myslím, o to, zjistit, jak dalece jsou vaši svědkové přesnými pozorovateli. Nakolik si vymýšlejí, a co skutečně vidí, nebo si myslí, že viděli.“

Jemně se usmál a řekl: „O vás, myslím, nemusíme mít pochybnosti, slečno Jacobsová. Z vás bude výborná svědkyně.“

„Radost z toho mít nebudu. Ale to je věc, kterou člověk musí prodělat, myslím.“

„Obávám se, že ano. Děkuji vám, slečno Jacobsová.“ Rozhlédl se kolem. „Má někdo ještě další otázky?“

Poirot dal najevo, že má. Slečna Jacobsová se nespokojeně zastavila u dveří.

„Prosím?“ řekla.

„Dívka se zmínila o nějaké Louise. Víte, koho tím myslela?“

„Jak bych to mohla vědět?“

„Není možné, že snad myslela paní Louisu Charpentierovou? Vy jste znala paní Louisu Charpentierovou, že ano?“

„Neznala.“

„Věděla jste, že tady v tom domě nedávno skočila z okna?“

„To jsem samozřejmě věděla. Nevěděla jsem, že se křestním jménem jmenuje Louisa, neznala jsem se s ní osobně.“

„Ani jste možná po tom zvlášť netoužila?“

„To jsem neřekla, poněvadž ta žena je mrtva. Připustím však, že je to zcela pravda. Byla nanejvýš nežádoucí nájemnicí, a já a jiní nájemníci jsme si často zdejší správě stěžovali.“

„Nač přesně?“

„Abych to řekla bez obalu, ta ženská pila. Její byt v posledním poschodí je vlastně nad mým, byly tam neustále divoké mejdany, bylo slyšet, jak se rozbíjejí sklenice, kácí nábytek, zpívá, křičí, a v jednom kuse chodí sem tam.“

„Byla to asi žena trpící osamělostí,“ dohadoval se Poirot.

„Takový dojem určitě nebudila,“ řekla ledově slečna Jacobsová. „Při vyšetřování se mluvilo o tom, že trpěla duševní depresí kvůli svému zdraví. To byl čistě její výmysl. Nic jí zřejmě nebylo.“

A když takto nemilosrdně vyřídila paní Charpentierovou, slečna Jacobsová odešla.

Poirot obrátil svou pozornost k Andrewovi Restarickovi. Zeptal se delikátně: „Pane Restaricku, jest správnou má domněnka, že jste se kdysi velmi dobře znal s paní Charpentierovou?“

Restarick vteřinku nebo dvě neodpovídal. Pak zhluboka vzdychl a přesunul svůj pohled na Poirota.

„Ano. Kdysi, před mnoha lety, jsem ji skutečně velmi dobře znal... Musím dodat, že ne pod jménem Charpentierová. Když jsem ji znal, byla Louisou Birellovou.“

„Byl jste do ní — ehm — zamilován?“

„Ano, byl jsem do ní zamilován... Byl jsem do ní po uši zamilován! Kvůli ní jsem odešel od ženy. Odjeli jsme do jižní Afriky. Ani ne po roce se všechno rozbilo. Vrátila se do Anglie. Už jsem o ní nikdy neslyšel. Ani jsem nikdy nevěděl, co se s ní stalo.“

„A co vaše dcera? Zнала ona také Louisu Birellovou?“

„Určitě ne tak, aby si ji pamatovala. Jak by mohla, pětileté dítě!“

„Ale znala ji?“ naléhal Poirot.

„Ano,“ řekl Restarick pomalu. „To jest, Louisa chodila k nám domů. Hrávala si s dítětem.“

„Takže jest možná, že by si ji dívka mohla pamatovat, i po uplynutí tolika let.“

„Nevím. Prostě nevím. Nevím, jak vypadala; jak mnoho se změnila. Jak jsem vám řekl, nikdy jsem ji už neviděl.“

Poirot řekl jemně: „Ale psala vám, že ano, pane Restaricku? Chci říci, že vám psala po vašem návratu do Anglie?“

Restarick se zase odmlčel a hluboce nešťastně vzdychl.

„Ano — „psala mi...“ řekl. A pak v náhlé zvědavosti se zeptal: „Jak jste se o tom dozvěděl, pane Poirote?“

Poirot vytáhl z kapsy pečlivě složený kousek papíru. Rozložil jej a podal Restarickovi.

Ten na něj pohlédl se zamračeným pohledem, v němž se zračily slabé rozpaky.

Milý Andy,

dovídám se z novin, že jsi zase doma. Musíme se spolu sejít a popovídat si, co jsme oba celou tu dobu dělali —

Tady byl dopis přerušen — a začat znovu.

Andy — Hádej, kdo ti píše! Louise. Neodvažuj se mi říci, že jsi na mne zapomněl! —

Milý Andy,

jak poznáš podle hlavičky, bydlím v téže domě jako tvoje sekretářka. Jak malý je ten svět! Musíme se spolu sejít. Mohl bys přijít ke mně na skleničku v pondělí nebo v úterý příští týden?

Andy, miláčku, musím tě zase vidět... nikdy jsem o nikoho nestála než o tebe — vid, že jsi na mne také nezapomněl?

„Jak jste k tomuhle přišel?“ zeptal se Restarick zvědavě Poirota, poklepávaje prstem na papír.

„Získal jsem jej od jedné své přítelkyně ze stěhovacího vozu,“ řekl Poirot a vrhl pohled na paní Oliverovou.

Restarick se na ni nevlídně podíval.

„Nemohla jsem si pomoci,“ řekla paní Oliverová, vykládajíc si správně jeho pohled. „Stěhovali její nábytek a stěhováci pustili prádelník, vypadla z něho zásuvka a spousta věcí se rozházela, tenhle papír zanesl vítr až do dvora, tak jsem ho sebrala a dávala jim ho zpátky, ale oni byli nevrlí a nechtěli ho, tak jsem ho bezmyšlenkovitě vstrčila do kapsy. A vůbec jsem se na něj nekoukla, až dneska odpoledne, když jsem vyndávala věci z kapes, než jsem poslala kabát do čistírny. Takže to doopravdy není má vina.“

A trochu udýchaně zmlkla.

„Dopsala vám nakonec ten dopis?“ zeptal se Poirot.

„Ano, dopsala — jedna z těch formálnějších verzí. Neodpověděl jsem na to. Byla to žena, s kterou se dalo těžko vyjít — vždycky byla taková. A slyšel jsem o ní věci — už to, že se dala na pití. A no — ještě jiné věci.“

„Ponechal jste si dopis?“

„Ne, roztrhal jsem ho!“

Dr. Stillingfleet se ho náhle optal:

„Mluvila vaše dcera o ní někdy s vámi?“

Restarick se neměl k odpovědi.

Dr. Stillingfleet na něho naléhal. „Chápejte, mohlo by to mít význam, jestli to udělala.“

„Ach, vy doktoři! Ano, jednou se o ní zmínila.“

„Co přesně řekla?“

„Jednou zcela znenadání řekla: ‚Viděla jsem onehdy Louisu, tati.‘ Lekl jsem se a řekl: ‚Kdes ji viděla?‘ A ona: ‚V restauraci, tam, co bydlím.‘ Byl jsem trochu v rozpacích a řekl jsem: ‚Nikdy mě ani ve snu nenapadlo, že by sis ji pamatovala.‘ A ona řekla: ‚Nikdy jsem nezapomněla. I kdybych chtěla, maminka by mi byla nedala zapomenout.‘ “

„Ano,“ řekl dr. Stillingfleet. „Tohle by určitě mohlo mít význam.“

„A co vy, mademoiselle,“ řekl Poirot a obrátil se náhle ke Claudii.

„Mluvila s vámi někdy Norma o Louise Charpentierové?“

„Ano — po té sebevraždě. Říkala něco o tom, že to byla špatná žena. Řekla to takovým dětským způsobem, jestli chápete, co chci říci.“

„Byla vy jste tady v bytě sama té noci — nebo správněji řečeno toho rána, kdy došlo k sebevraždě paní Charpentierové?“

„Ne, tu noc jsem tady nebyla! Nebyla jsem doma. Vzpomínám si, jak jsem se o tom dozvěděla, když jsem se druhý den vrátila.“

Obrátila se napolo k Restarickovi. „Pamatujete se? To bylo třia-dvacátého. Jela jsem do Liverpoolu.“

„Ano, ovšem. Měla jste mě zastupovat na schůzi Heverova trustu.“

Poirot řekl: „Ale Norma tady té noci spala?“

„Ano.“ Claudia byla zřejmě v trapných rozpacích.

„Claudie?“ Restarick položil ruku na její paži. „Co vy víte o Normě? Něco tu je. Něco tajíte.“

„Nic. Co bych o ní měla vědět?“

„Myslíte si, že je blázen, že ano?“ řekl dr. Stillingfleet sousedským tónem. „A ta černovlasá si to taky myslí. A vy taky,“ dodal a obrátil se náhle na Restaricka. „Všichni se tu chováme taktně a vyhýbáme se tomu předmětu a přitom si všichni myslíme jedno a totéž. To jest až na vrchního inspektora. Ten si nemyslí nic. Ten sbírá fakta, jestli je šílená, nebo vražedkyně. A co vy, milostivá?“

„Já?“ Paní Oliverová sebou trhla. „Já — já nevím.“

„Vy se svým úsudkem čekáte. Nemám vám to za zlé. Není to lehké. Zkrátka většina lidí se shoduje v tom, co si myslí. Používají pro to jen různých výrazů — to je všechno. Má mouchy v hlavě. Je praštěná. Chudá duchem. Šplouchá jí na maják. Slabomyslná. Má utkvělé nesmyslné představy. Myslí si tady vůbec někdo, že je duševně zdravá?“

„Slečna Battersbyová,“ řekl Poirot.

„Kdopak je, hrome, slečna Battersbyová?“

„Učitelka.“

„Kdybych měl jednu dceru, tak ji pošlu k ní do školy... Já jsem ovšem v jiné situaci. Já vím. Já o té dívce vím všechno!“

Normin otec na něho zůstal koukat.

„Kdo je ten člověk?“ zeptal se Neela. „Co tím může myslet, když říká, že o mé dceři ví všechno?“

„Vím to,“ řekl dr. Stillingfleet, „protože posledních deset dní byla v mé odborné péči.“

„Dr. Stillingfleet,“ řekl vrchní inspektor Neele, „je vysoce kvalifikovaný a uznávaný psychiatr.“

„Jak se vám dostala do drápů — nikomu jsem k tomu nedal svolení?“

„Zeptejte se Kníráče,“ řekl dr. Stillingfleet, ukazuje na Poirota.

„Vy — vy...“

Restarick mohl sotva mluvit, jak byl rozzlobený.

Poirot mírně odpověděl:

„Měl jsem vaše instrukce. Žádal jste ochranu a péči pro svou dceru, až bude nalezena. Já našel jsem ji — a podařilo se mi vzbudit zájem dr. Stillingfleeta o její případ. Byla v nebezpečí, pane Restaricku, ve velice vážném nebezpečí.“

„Sotva mohla být ve větším nebezpečí, než je teď! Zatčena pro podezření z vraždy!“

„Formálně nebyla ještě obviněna,“ zašeptal Neele.

Pak pokračoval: „Dr. Stillingfleete, mám tomu rozumět tak, že jste ochoten podat svůj odborný názor na duševní stav slečny Restarickové i na to, jak dalece si je vědoma povahy a významu svých činů?“

„M‘Naughtenův zákon si ponecháme až k soudu,“ řekl Stillingfleet. „Co vy teď potřebujete vědět, je prostě to, jestli je dívka duševně chorá, nebo zdravá? Dobrá, já vám to povím. Ta dívka je duševně zdravá — tak zdravá jako kdokoliv z vás, kdo tu sedíte!“

24

Zůstali na něho koukat.

„To jste nečekali, že ano?“

Restarick řekl zlostně: „Jste na omylu. Tahle dívka vůbec neví, co udělala. Je nevinná — naprosto nevinná. Nelze ji činit odpovědnou za to, co neví, že udělala.“

„Nechtě mě chvíli mluvit. Já vím, o čem mluvím. Vy ne. Tahle dívka je duševně zdravá a za své činy odpovědná. Za chvíličku ji tu

budeme mít a necháme ji za sebe mluvit. Ona je jediná, kdo neměl možnost za sebe mluvit. Ale ano, ještě ji tu mají — je zavřena s policejní hlídačkou v ložnici. Než jí však položíme pár otázek, musím vám něco říct, co byste měli předtím slyšet.“

Když ta dívka ke mně přišla, byla plná drog.“

„To on jí dal?“ zvolal Restarick. „Ten zvrhlý chlapec, ten bídák.“

„Nepochybně s tím u ní začal.“

„Díky Bohu,“ řekl Restarick. „Díky Bohu za to.“

„Zač děkujete Bohu?“

„Spatně jsem vám rozuměl. Myslel jsem, že jim ji chcete předhodit na pospas, když jste pořád mluvil o tom, že je duševně zdravá. Můj soud o vás byl nesprávný. To způsobily drogy. Drogy ji přinutily dělat věci, které by byla z vlastní vůle nikdy neudělala, a ona pod jejich vlivem neměla ani ponětí, že ty věci udělala.“

Stillingfleet zvýšil hlas. „Necháte-li mě mluvit, místo abyste mluvil pořád sám a byl si tak náramně jist, že všechno o všem víte, tak bychom se mohli dostat kousek dál.“

Za prvé ona není propadlá drogám. Nemá žádné známky po injekcích. Kokain nešňupala. Někdo, možná že ten chlapec, možná že někdo jiný, jí dával drogy bez jejího vědomí. Nejen rudé srdce nebo jinou drogu, jak se teď berou. Ale dost zajímavou směs drog — LSD vyvolávající souvislou řadu živých snů — zlých i příjemných. Hašiš rozrušující smysl pro čas, takže se mohla domnívat, že nějaký zážitek trval hodinu, zatímco to bylo jen několik minut. A ještě spoustu dalších zvláštních látek, které nemám v úmyslu vám prozradit. Někdo, kdo se v drogách dobře vyzná, hrál s tou dívkou pekelný tanec. Střídavě povzbudivé a uklidňující prostředky měly svou roli v ovládnutí dívky a v tom, aby se sama sobě jevila jako člověk zcela jiný.“

Restarick mu vskočil do řeči: „To je, co já říkám. Norma nebyla odpovědná. Někdo ji hypnotizoval, aby ty věci dělala.“

„Ještě jste na to nepřišel! Nikdo nemůže donutit dívku, aby udělala, co nechce. Mohli udělat jen to, že ji přinutili myslet si, že to udělala. Teď ji tady máme a přivedeme ji k tomu, aby viděla, co se s ní dělo.“

Pohlédl tázavě na vrchního inspektora Neela a ten přikývl.

Když vycházel ze salónu, řekl Stillingfleet něco přes rameno Claudii. „Kde máte tu druhou dívku, tu, co jste odvedla od Jacobsové a dala jí uklidňující prášek? V pokoji na posteli? Tak s ní trochu zatřeste a přivlečte ji sem. Potřebujeme veškerou pomoc, kterou můžeme mít.“

Claudia vyšla rovněž ze salónu.

Stillingfleet se vrátil, postrkuje před sebou Normu, a povzbuzoval ji ne zrovna jemně.

„Ták, jako hodná holčička... však vás nikdo neukousne. A semhle sednout.“

Poslušně se posadila. Ta její poddajnost ještě trochu lekala.

Policejní hlídačka se držela u dveří a vypadala pohoršené.

„Všechno, co po vás chci, je, abyste mluvila pravdu. Není to zdaleka tak těžké, jak si myslíte.“

Claudia vešla s Frances Caryovou. Frances mocně zívala. Černé vlasy visely jí jako záclona a zpola zakrývaly neustále zívající ústa.

„Potřebujete nějakou vzpruhu,“ řekl jí dr. Stillingfleet.

„Nechtě mě všichni spát,“ zamumlala nezřetelně Frances.

„Nikdo nemá naději na spaní, dokud s ním nebudu hotov! A teď, Normo, odpovídejte na moje otázky — Ta žena z vedlejšího bytu říká, že jste se jí přiznala, že jste zabila Davida Bakera. Je to tak?“

Poddajným hlasem řekla. „Ano. Zabila jsem Davida.“

„Probodla jste ho?“

„Ano.“

„Jak víte, že jste to udělala?“

Vypadala trochu rozpačitě. „Nevím, co tím myslíte. Byl tam na zemi — mrtvý.“

„Kde byl nůž?“

„Zvedla jsem ho.“

„Byla na něm krev?“

„Ano. A na jeho košili.“

„Jaká se vám zdála být — ta krev na noži? Krev, která se vám dostala na ruku a kterou jste si musila umýt — Mokrá? Nebo spíš jako jahodový džem?“

„Spíš jako džem — lepkavá.“ Otrásla se. „Musila jsem jít a umýt si ji s rukou.“

„To bylo velmi rozumné. No a všechno se nám to pěkně spojuje. Oběť a vy jako vražednice a zbraň — nic nechybí. Pamatujete se, že jste to opravdu udělala?“

„Ne... Na to se nepamatuju... Ale musela jsem to přece udělat, ne?“

„Mě se neptejte! Já tam nebyl. Vy to o sobě říkáte. Předtím však došlo k jiné vraždě, že ano? K dřívější vraždě.“

„Myslíte — Louisu?“

„Ano. Myslím Louisu... Kdy vás prvně napadlo ji zabít?“

„Před lety. Ach, před mnoha lety.“

„Když jste byla dítě?“

„Ano.“

„To jste musela dlouho čekat, co?“

„Úplně jsem na to zapomněla.“

„Až jste ji zase uviděla a poznala?“

„Ano.“

„Když jste byla dítě, tak jste ji nenáviděla. Proč?“

„Protože mi odvedla otce, mého otce.“

„A vaši matku učinila nešťastnou?“

„Maminka Louisu nenáviděla. Říkala, že Louisa je opravdu špatná žena.“

„Hodně vám o ní, myslím, mluvila?“

„Ano. Kéž by to byla nedělala... Nechtěla jsem pořád o ní slyšet.“

„Já vím — je to jednotvárné. Nenávist není tvořivá. Když jste ji znovu uviděla, chtěla jste ji opravdu zabít?“

Zdalo se, že Norma uvažuje. Do tváří se jí vloudil výraz svědčící o slabém zájmu.

„Ne, opravdu nechtěla, víte... Zdalo se to tak dávno. Nedovedla jsem si sama sebe představit — tak proto —“

„Tedy jste si nebyla jista, že jste ji zabila?“

„Ano. Měla jsem takovou docela bláznivou představu, že jsem ji vůbec nezabila. Ze to všechno byl jen sen. Ze snad opravdu skočila z okna sama.“

„No — proč ne?“

„Protože jsem věděla, že jsem to udělala — řekla jsem, že jsem to udělala.“

„Vy jste řekla, že jste to udělala? Kdo vám to řekl?“

Norma zavrtěla hlavou. „Nesmím... Byl to někdo, kdo se snažil být ke mně laskavý... pomoci mi. Řekla, že musím dělat, že o tom nic nevím.“ Mluvila dál a slova se z ní hrnula rychle a vzrušeně: „Byla jsem před Louisinými dveřmi, před dveřmi číslo sedmdesát šest, právě jsem z nich vyšla. Myslila jsem, že jdu ve snu. Oni — ona — řekla, že se stalo neštěstí. Dole na dvoře. Pořád mi říkala, že to se mnou nemá nic společného. Nikdo se to nikdy nedozví — A já si nemohla vzpomenout, co jsem udělala — ale v ruce jsem měla látku...“

„Látku? Jakou látku? Myslíte krev?“

„Ne, krev ne — kus utržené záclony. Jak jsem ji shodila dolů.“

„Pamatujete si, jak jste ji shodila, ne?“

„Ne, ne. To právě na tom bylo to strašné. Já se na nic nepamatovala. Proto jsem doufala. Proto jsem šla...“ obrátila hlavu k Poirotovi, „k němu...“

Obrátila se zpátky k Stillingfleetovi.

„Nikdy jsem si nepamatovala věci, které jsem udělala, ani jednu. Lekalo mě to však čím dál víc. Protože to bývaly docela dlouhé časové úseky, které zůstaly prázdné — docela prázdné — hodiny, které jsem nemohla objasnit, nebo si vzpomenout, kde jsem byla a co jsem dělala. Našla jsem však věci — věci, které jsem musela sama schovat. Mary jsem musela dávat jed já, v nemocnici zjistili, že dostávala jed. A já našla jed na hubení plevelu, který jsem schovala v zásuvce. Tady v bytě byl nůž s ostrím na pero. A měla jsem revolver, o němž jsem ani nevěděla, že jsem ho koupila! Musela jsem zabíjet lidi, ale nepamatovala jsem se, že bych je zabila, takže nejsem opravdová vražednice — jsem jen — šílená. Nakonec jsem si to uvědomila. Jsem šílená, a nemůžu za to. Lidé vám nemůžou dávat vinu, když něco uděláte a jste šílený. Když jsem mohla přijít sem a dokonce zabít Davida, tak je přece jasné, že jsem šílená, ne?“

„Vás by to moc těšilo být šílená, co?“

„Ano, myslím, že ano.“

„Když je to tak, pročpak jste se někomu přiznala, že jste shodila z okna ženu a zabila ji? Komupak jste to pověděla?“

Norma otočila hlavu, zaváhala. Pak zvedla ruku a ukázala.

„Pověděla jsem to Claudii.“

„To není vůbec pravda.“ Claudia se na ni opovržlivě podívala. „Nikdy jsi mi nic takového neřekla!“

„Řekla a řekla.“

„Kdy? Kde?“

„Já — nevím.“

„Řekla mi, že se ti se vším přiznala,“ zamumlala nezřetelně Frances. „Upřímně řečeno, myslela jsem, že je hysterická a všechno si vymýšlí.“

Stillingfleet se podíval na Poirota.

„Mohla by si to všechno vymýšlet,“ řekl uvážlivě. „Takové řešení by se na ten případ docela hodilo. Pak bychom však museli najít pohnutku, silnou pohnutku, proč si přála smrt těchhle dvou lidí — Louisy Charpentierové a Davida Bakera. Dětská nenávist? Dávno zapomenutá a překonaná? Nesmysl. Davida, jen ,aby se ho zbavila‘? — Pro tohle dívky nezabíjejí! Chceme lepší pohnutku než tohle. Dejme tomu — pořádnou hromadu peněz — chtivost bohatství!“ Rozhlédl se kolem sebe a jeho hlas nabyl obvyklého tónu.

„Potřebujeme ještě trochu pomoci. Ještě jedna osoba tu schází. Vaší paní to nějak moc dlouho trvá, než se sem dostane, pane Restaricku.“

„Nemám tušení, kde Mary může být. Telefonoval jsem. Claudia nechala vzkazy na všech možných místech. Teď už by mohla aspoň odněkud zavolat.“

„Možná, že máme o tom špatnou představu,“ řekl Hercule Poirot. „Možná, že již zde madame jest tak říkajíc alespoň částečně.“

„Co tím, u čerta, chcete říct?“ zařval dopáleně Restarick.

„Mohl bych vás obtěžovat, *chère madame*?“

Poirot se naklonil k paní Oliverové. Paní Oliverová zůstala koukat.

„Ten balíček, který jsem vám světil...“

„Ach tak,“ paní Oliverová zalovila v nákupní tašce. Podala mu balík v černém obalu.

Uslyšel, jak vedle někdo prudce nadechl, ale ani neotočil hlavu. Opatrně sundal obal a ukázal — paruku s načesanými zlatými vlasy.

„Paní Restaricková zde není,“ řekl, „ale její paruka ano. Zajímavé.“

„Hrome, kde jste tohle sebral, Poirote?“ zeptal se Neele.

„V zavazadle slečny Frances Caryové, která dosud neměla vhodné příležitosti ji odtamtud vyndat. Podíváme se, jak jí sluší?“

Jediným šikovným pohybem odhrnul černé vlasy, které tak efektně zastíraly Francesinu tvář. Ověncená zlatou aureolou, dřív než tomu mohla zabránit, zle se na něho podívala.

Paní Oliverová zvolala: „Pane na nebi, vždyť je to Mary Restaricková.“

Frances se svíjela jako zuřivý had. Restarick vyskočil ze židle a chtěl běžet k ní, zabránil mu v tom však Neele, který ho mocně popadl.

„Ne. Jen žádné násilnosti. Hra je u konce, to víte, pane Restaricku, nebo vás mám nazývat Robertem Orwellem...“

Z mužových rtů se vyřinul proud kleteb. Do toho ostře zazněl Francesin hlas: „Mlč, ty zatracený blázne!“ řekla.

Poirot pustil paruku, svou trofej. Šel k Normě a vzal její ruku jemně do své.

„Vašemu trápení jest konec, milé dítě. Oběť už obětována nebude. Nejste ani šílená, ani jste nikoho nezabila. Dva krutí bezcitní lidé strojili vám úklady, pomocí drog, které vám lstivě dávali, a pomocí lží se všemožně snažili dohnat vás buď k sebevraždě, nebo k tomu, abyste uvěřila ve vlastní vinu a šílenství.“

S očima rozšířenýma hrůzou hleděla Norma na druhého strůjce své zkázy.

„Můj otec. Můj otec že tohle chtěl udělat mně? Své dceři? Můj otec, který mě měl rád...“

„Váš otec ne, *mon enfant* — ale. muž, který sem přišel po jeho smrti, aby se za něho vydával a zmocnil se nesmírného jmění. Jen jediná osoba mohla ho poznati — nebo spíš poznati, že ten muž není Andrew Restarick — žena, která byla před patnácti lety milenkou Andrewa Restaricka.“

V Poirotově pokoji seděli čtyři lidé. Poirot ve svém křesle s rovným opěradlem upíjel ze sklenice sirup z černého rybízu. Norma a paní Oliverová seděly na pohovce. Paní Oliverová vypadala obzvlášť slavnostně v málo vhodném brokátovém kostýmku barvy zelených jablek, korunovaném jedním z jejích nejpracnějších účesů. Dr. Stillingfleet se pohodlně rozvaloval na své židli s nohama nataženými skoro přes půl pokoje.

„Tak tedy, ráda bych věděla spoustu věcí,“ řekla paní Oliverová a její hlas měl žalobný tón.

Poirot spěchal nalít olej do rozbouřených vod.

„Ale uvažte jen, *chère madame*. Jsem vám tolik zavázán, že to ani vyjádřit nemohu. Všechny, ale *všechny* dobré nápady mám od vás.“

Paní Oliverová na něho nerozhodně pohlédla.

„Cožpak jste to nebyla vy, kdo mě seznámil s výrazem ‚třetí dívka‘? S tím jsem začal — a s tím jsem také skončil — s třetí dívkou ze tří bydlících v jednom bytě. Norma byla, myslím, prakticky vždycky třetí dívkou — když jsem se však porozhlédl po věcech správným způsobem, všechno zapadlo do svého místa. Chybějící odpověď, ztracená část skládky, pokaždé to bylo totéž — třetí dívka.“

Rozumíte-li mi, byla to vždycky ta osoba, která tu nebyla. Pro mě byla jménem, nic víc.“

„Ráda bych věděla, proč jsem ji nikdy nespojovala s Mary Restarickovou,“ řekla paní Oliverová. „Viděla jsem Mary Restarickovou v Zátiší, mluvila jsem s ní. Samozřejmě prvně jsem viděla Frances Caryovou a ta měla černé vlasy, které jí visely přes celý obličej. To by odradilo každého!“

„A zase jste to byla vy, madame, kdo mě přivedl k pozorování, jak snadno lze ženský vzhled změnit úpravou vlasů. Vzpomínáte si, Frances Caryová měla divadelní školu. Vyznala se v umění rychlého nalíčení. Dovedla změnit hlas, když bylo třeba. Jako Frances měla dlouhé černé vlasy, které vroubily a zpola skrývaly její tvář, užívala silné vrstvy mrtvolně bílého *maquillage*, tmavé tužky — na obočí a

maskary, měla ospalý chraptivý hlas. Mary Restaricková s parukou pečlivě upravených zlatých vlasů s vlnami, v konvenčních šatech, s lehkým koloniálním přízvukem, živým způsobem hovoru představovala naprostý kontrast. A přece člověk od počátku cítil, že ona není zcela skutečná. Jaká to byla žena? Já nevěděl.

Já se v ní nevyznal — Ne, já, Hercule Poirot, jsem se v ní vůbec nevyznal.“

„Koukejme se,“ řekl dr. Stillingfleet. „To je prvně, co od vás něco takového slyším, Poirote! Ještě pořád se na světě dějou zázraky!“

„Já opravdu nevím, proč chtěla dělat dvě osoby,“ řekla paní Oliverová. „Zdá se mi to zbytečně zmatené.“

„Ne, pro ni to mělo velkou cenu. Rozumějte, skýtalo jí to neustálé alibi, kdykoli je potřebovala. Když já pomyslím, že mi to leželo celý ten čas před očima a že já to neviděl! Byla tu ta paruka — podvědomě mě neustále trápila, ale já nevěděl jsem proč. Dvě ženy — které nikdy nebyly viděny pohromadě. Jejich životy byly upraveny tak, že si nikdo nevšiml velkých nevysvětlitelných mezer v jejich časovém rozvrhu. Mary, ona jezdí často do Londýna nakupovat, navštěvovat zprostředkovatele nemovitostí, odjíždí se seznamem adres domů, které si má prohlédnout, a tímto způsobem tráví domněle čas. Frances, ona jezdí do Birminghamu, do Manchesteru, dokonce létá do ciziny, chodí do Chelsea s nějakou klikou mladíků zabývajících se uměním a používá jich pro různé práce, které by zákon neschvaloval. Pro Wedderburnovu galerii byly navrhovány k obrazům zvláštní rámy. Mladí naděšní umělci měli tam své výstavy. Jejich obrazy se docela dobře prodávaly a dopravovaly se lodí do ciziny nebo se posílaly na výstavy s rámy vyplněnými balíčky s heroinem. Umělecké podvody — zručné padělky méně známých starých mistrů. Připravovala a organizovala všechny tyto věci. David Baker byl jedním z umělců, jichž používala. Dovedl výtečně kopírovat.“

Norma zašeptala: „Chudák David. Když jsem se s ním prvně setkala, myslela jsem si, jak je báječný.“

„K tomu obrazu,“ řekl Poirot zasněně, „jsem se v duchu stále a stále vracel. Proč on si ho Restarick přinesl do kanceláře? Jaký zvláštní význam pro něho měl? *Enfin*, pohrdám sám sebou, že jsem byl tak nechápav.“

„Tomu s tím obrazem nerozumím.“

„To byl velmi chytrý nápad. Sloužil jako nějaká legitimace. Dvě podobizny, muž a žena, od slavného a módního malíře své doby. Když obrazy přijdou ze skladu, David Baker nahradí Restarickův portrét Orwellovým a udělá ho o dvacet let mladším. Nikoho by ani ve snu nenapadlo, že portrét ten jest padělkem; styl, tahy štětce, plátno, všechno to jest nádherně přesvědčujícím dílem. Restarick si jej pověsil nad psací stůl. Každý, kdo Restaricka před lety znal, by mohl říci: ‚Těžko bych vás poznal!‘ Nebo ‚Vy jste se ale hodně změnil,‘ podíval by se však na obraz a pomyslel by si jen, že on sám doopravdy zapomněl, jak ten druhý vypadal!“

„To bylo pro Restaricka — nebo spíš pro Orwella — hodně nebezpečné,“ řekla zamyšleně paní Oliverová.

„Méně, než si myslíte. Nikdy nebyl on žalobcem v Tichbornově smyslu,* chápejte. Byl jen členem dobře známé firmy

* V r. 1865 australský řezník Artur Orten se vydával za sira Rogera Charlese Tichborna a vznesl nárok na jeho statky. Byl usvědčen ze lži a odsouzen k 14 letům těžkého žaláře. (Pozn. překl.)

v City, a když strávil několik let v cizině, vrátil se po bratrově smrti domů, aby dal jeho záležitosti do pořádku. Přivezl si s sebou mladou ženu, kterou si nedávno v cizině vzal, a usadil se u staršího, poloslepého, ale velice významného strýce, příbuzného z matčiny strany, který ho od doby, kdy vyšel ze školy, nikdy příliš dobře neznal a který ho bez jakýchkoli pochyb přijal. On neměl žádné jiné blízké příbuzné kromě dcery, kterou viděl naposled jako pětileté dítě. Když jel poprvé do Afriky, mezi kancelářským personálem byli dva značně staří úředníci, kteří pak zemřeli. Mladší zaměstnanci nikde dlouho nezůstanou. Rodinný právník jest rovněž mrtev. Buďte jista, že jakmile se rozhodli věc provést, Frances celou situaci velmi pečlivě prozkoumala na místě.

Jak to vypadá, setkala se s ním ona před dvěma roky v Keni. Oba byli podvodníci, třebaže sféry jejich zájmů byly zcela různé. On se věnoval různým nekalým obchodům jako prospektor — Restarick a Orwell odešli spolu hledat nerostná naleziště do nějaké divočiny. Tenkrát se mluvilo o Restarickově smrti (patrně pravdivé), tato zpráva však byla později vyvrácena.“

„Hádám, že v tom podniku šlo o spoustu peněz, co?“ řekl Stillingfleet.

„Kráčelo o nesmírně vysokou částku. Strašně nebezpečný podnik — kvůli strašné spoustě peněz. Povedlo se to. Andrew Restarick byl sám muž velmi bohatý a dědic svého bratra. Nikdo se neptal po jeho totožnosti. A pak — se věci pokazily. Zčistajasna dostal dopis od ženy, která, kdyby se mu někdy octla tváří v tvář, by ihned poznala, že on není Andrew Restarick. A došlo k další smůle — David Baker ho začal vydírat.“

„To se, myslím, dalo čekat,“ řekl přemýšlivě Stillingfleet.

„Oni to nečekali,“ řekl Poirot. „David předtím nikdy nevydíral. Domnívám se, že mu nesmírné bohatství toho muže stouplo do hlavy. Částka zaplacená za padělání portrétu zdála se mu velmi nepřiměřená. Chtěl víc. Restarick mu tedy psal vysoké šeky a předstíral, že to dělá kvůli dceři — aby jí zabránil uzavřít nežádoucí manželství. Zda se s ní chtěl opravdu oženit, nevím — jest to možným. Vydírat však takové dva lidi, jako jsou Orwell a Frances Caryová, byla nebezpečná věc.“

„Vy si myslíte, že ti dva se zcela chladnokrevně připravovali zabít dva lidi — zcela klidně — jen takhle?“ zeptala se paní Oliverová.

Vypadala, jako by se jí udělalo nevolno.

„Mohli vás přidat k svému seznamu, madame,“ řekl Poirot.

„Mě? Vy si myslíte, že to byl jeden z nich, kdo mě uhodil do hlavy? Snad Frances? A ne ten chudák Páv?“

„Nemyslím, že to byl Páv. Ale vy jste už byla v Borodene Mansions. A teď možná stopujete Frances do Chelsea, nebo ona si to aspoň myslí, a na vysvětlenou máte pochybnou historku. Vytratí se tedy ven a trochu vás klepne do hlavy, aby vás odměnila za vaši zvědavost. Nechtěla jste ničeho slyšet, když jsem vás varoval, že hrozí nebezpečí.“

„Sotva tomu mohu o ní věřit! Jak tam v tom špinavém ateliéru ten den ležela v postoji nějaké Burne-Jonesovy hrdinky. Proč ale...“ Pohlédla na Normu — pak zpátky na Poirota. „Přinutili ji věřit, že zabila dva lidi. Proč?“

„Potřebovali oběť...“ řekl Poirot.

Vstal ze židle a šel k Normě.

„Prošla jste strašnou zkouškou, *mon enfant*. Taková věc se vám už nesmí stát. Pamatujte si, že teď si můžete vždycky důvěřovat. Poznat tak zblízka, co jest to absolutní zlo, znamená být obrněn proti tomu, co vám život může udělat.“

„Myslím, že máte pravdu,“ řekla Norma. „Myslit si, že jste šílený, opravdu tomu *věřit*, to je hrozné...“ Otřásla se. „Ani teď nechápu, proč jsem tomu unikla — proč všichni jak uvěřili, že jsem Davida nezabila?“

„Krev nebyla v pořádku,“ řekl dr. Stillingfleet věčným tónem. „Začínala se už srážet. Košile byla ‚krví ztuhlá‘, nakonec to řekla slečna Jacobsová, nikoli mokrá. A vy jste ho nemohla zabít dřív než pět minut před tím, než Frances sehrála svůj ječivý výstup.“

„Jak ho mohla...“ paní Oliverová začala věci dávat dohromady. „Byla v Manchesteru...“

„Vrátila se domů dřívějším vlakem, ve vlaku si nasadila paruku a nalíčila se jako Mary. Vešla do Borodene Mansions a vyjela nahoru jako neznámá blondýnka. Vešla do bytu, kde na ni David čekal, jak mu řekla. Neměl vůbec žádné podezření, a ona ho probodla. Pak šla znovu ven a dávala pozor, až uviděla přicházet Normu. Vklouzla na veřejnou toaletu, změnila svůj vzhled a na konci ulice se připojila k přítelkyni a šla s ní, u Borodene Mansions se s ní rozloučila a šla sama nahoru a sehrála svou úlohu — myslím, že docela s gustem. Když byla zavolána policie a dostavila se na místo, nepomyslela si, že by ještě někdo mohl mít podezření na časovou nesrovnalost. Musím říci, Normo, že jste nám ten den dala pořádně co proto. Jak jste tak jistě tvrdila, že jste všechny zabila!“

„Chtěla jsem všechno doznat a mít to za sebou... Myslel jste si, myslel jste si tenkrát, že jsem to opravdu mohla udělat?“

„Já? Zač mě máte? Já vím, co moji pacienti udělají nebo neudělají. Myslel jsem si však, že nám to zatraceně ztížíte. Nevěděl jsem, kam se až Neele odváží jít. Nepřipadalo mi to jako regulární policejní postup. Všimněte si, jak tadyhle Poirotovi nechal hlavní slovo.“

Poirot se usmál.

„Vrchní inspektor a já se známe dlouhých let. Kromě toho měl on už některé věci prošetřeny. Ve skutečnosti jste nikdy nebyla za Louisinými dveřmi. Frances vyměnila čísla. Přehodila šestku a sed-

mičku na vašich vlastních dveřích. Ty číslice byly volné, jen tak připíchnuté. Claudia byla tu noc pryč. Frances vás tak omámila drogami, že celá ta věc byla pro vás těžkým snem.

Najednou jsem uviděl pravdu. Jediný člověk, který mohl zabít Louisů, byla skutečná ‚třetí dívka‘, Frances Caryová.“

„Vy jste ji napolo poznávala,“ řekl dr. Stillingfleet, „víte, když jste mi popisovala, že se vám zdá, jak se jedna osoba mění v druhou.“

Norma se na něho zamyšleně podívala.

„Vy jste byl na lidi hrozně hrubý,“ řekla Stillingfleetovi. Vypadal trochu překvapen.

„Hrubý?“

„Co jste všechno lidem říkal. A jak jste na ně křičel.“

„No dobrá, tak ano, možná že jsem byl... Už jsem si to tak navykl. Lidi jdou zatraceně na nervy.“

Náhle se zašklebil na Poirota.

„Ohromná žába, co?“

Paní Oliverová s povzdechem vstala.

„Musím jít domů.“ Pohlédla na oba muže a pak na Normu. „Co s ní uděláme?“ zeptala se.

Oba vypadali poplašeně.

„Já vím, pro tu chvíli žije se mnou,“ pokračovala. „A říká, že je úplně šťastná. Chci však říct, že je tu velký problém. Ta strašná spousta peněz, protože váš otec — myslím, ten pravý — vám je všechny odkázal. A z toho budou komplikace, prosebné listy a tak dál. Mohla by žít u starého sira Rodericka, ale to by pro mladou dívku nebyla velká zábava — on už teď je pořádně hluchý i slepý — a naprosto sobecký. Mimochodem co je s těmi ztracenými papíry, s tím děvčetem a s Botanickou zahradou?“

„Objevily se tam, kde si myslel, že už je hledal — Soňa je našla,“ řekla Norma a dodala: „Strýček Roddy a Soňa se budou brát — příští týden...“

„Starý blázen, největší blázen,“ řekl Stillingfleet.

„Tak takhle to je,“ řekla paní Oliverová a vrátila se k své původní řeči. „Co ale bude s Normou, musíme se na to dívat prakticky.“

Člověk musí dělat plány. Dívka sama od sebe nemůže vědět, co chce. Potřebuje, aby jí to někdo pověděl.“

Přísně se na ně podívala.

Poirot nic neřekl. Usmál se.

„Aby jí to někdo pověděl?“ řekl dr. Stillingfleet. „Dobrá, já vám to povím, Normo. Od úterka za týden letím do Austrálie. Chci se tam nejdřív rozhlédnout — podívat se, jestli to, co tam mám zařízeno, opravdu klapne, a na všechno ostatní. Pak vám pošlu telegram a můžete přijet za mnou. Pak se vezmeme. Dávám vám své čestné slovo, že to, po čem toužím, nejsou vaše peníze. Nepatřím k těm lékařům, co chtějí strkat peníze do ohromných výzkumných ústavů a podobné věci. Mě prostě zajímají lidi. A taky si myslím, že byste uměla dobře na mne dohlédnout.“

To, jak jste říkala, že jsem na lidi hrubý — já si toho sám nevšiml. Je to opravdu zvláštní, když si člověk pomyslí, v jaké kaši jste byla — bezmocná jak moucha v pavučině — a přece nebudu řídit já vás, ale vy mě.“

Norma stála a ani se nepohnula. Dívala se na Johna Stillingfleeta velice důkladně, jako by uvažovala o něčem, co znala z úplně jiného hlediska.

A pak se usmála. Byl to velmi milý úsměv — úsměv mladé šťastné chůvičky.

„Tak dobře,“ řekla.

Přešla pokojem k Herculu Poirotovi.

„Já jsem byla také hrubá,“ řekla. „Tenkrát, když jsem k vám přišla, jak jste snídal. Řekla jsem vám, že jste příliš starý, abyste mi pomohl. To bylo ode mne hrubé. A nebyla to pravda...“

Položila mu ruce na ramena a dala mu pusu.

Stillingfleetovi řekla: „Měl byste se raději podívat po nějakém taxíku.“

Dr. Stillingfleet přikývl a odešel z pokoje. Paní Oliverová si vzala kabelku a kožesinovou šálu a Norma vklouzla do kabátu a šla za ní ke dveřím.

„*Madame, un petit moment...*“

Paní Oliverová se obrátila. Poirot sebral z rohu pohovky krásnou kudrnu šedivých vlasů.

Paní Oliverová zvolala rozmrzele: „To je dneska tak se vším, nic není pořádné! Myslím ty vlásenky. Hned vyklouznou a všechno pak člověku spadne!“

Zamračeně vyšla ven.

Za malou chvíli vstrčila hlavu znovu do dveří. Zašeptala spiklenecky:

„Jen mi ještě povězte — je to v pořádku, poslala jsem ji dolů — poslal jste to děvče úmyslně zrovna k tomuhle doktorovi?“

„Samozřejmě že ano. Má výbornou kvalifikaci...“

„Nechte kvalifikaci kvalifikací. Víte, co myslím. On a ona... Udělal jste to?“

„Musíte-li to vědět, tedy ano.“

„Já si to myslela,“ řekla paní Oliverová. „Vy myslíte na všechno, co?“

AGATHA

CHRISTIEOVÁ

TŘETÍ

DÍVKA

EDICE SPIRÁLA

Z anglického originálu *Third Girl*, vydaného nakladatelstvím Pocket Books, New York, 1968, přeložila Eva Ruxová / Obálku s použitím kresby Kamila Lhotáka navrhl Zdeněk Seydl / Vydal jako svou 3252. publikaci Československý spisovatel v Praze roku 1971
Odpovědná redaktorka Evženie Drmolová / Technický redaktor Václav Oulík / Vytiskla Stráž, tiskařské závody, n. p., Vimperk / AA 12,12, VA 12,56 / 602/22/852 / 13/34 / Stran 228 / Vydání první / Náklad 140 000 výtisků

22-029-71

Kčs 15,—